Herkese İHTİYARLARA YER YOK ve PARANOID PARK filmlerinin afişi

sinema

SAYI: 2008-3 · 5 YTL KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

MERKEZ

ISSN 1304-5695

YILIN SÜRPRİZİ
JUNO

ROLAND EMMERICH'TEN
EPİK BİR MACERA
M.Ö. 10.000

ÜMİT ÜNAL
ARA'YI ANLATTI

BİR İLK FİLM
MÜNFERİT

KLASİK ROMAN PERDEDE
KOLERA GÜNLERİNDE AŞK

HEATH LEDGER

COEN KARDEŞLER'İN
SON HARİKASI
İHTİYARLARA YER YOK

GÜNÜMÜZÜN KLASİKLERİ 2
KİTABI DERGİNİZLE BİRLİKTE HEDİYEMİZ

PEK YAKINDA

INDIANA JONES: KRİSTAL KAFATASI KRALLIĞI,
THE DARK KNIGHT, IRON MAN, SPEED RACER, THE INCREDIBLE HULK...

Her şey ellerde başladı

1995: CCD-TRV90
Daha esnek bir çekim için dönebilir LCD ekranlı Handycam tasarımı

1996: DSC-F1
180 derece döner lens ve flaşa sahip ilk Cyber-shot lansmanı

2003: DSC-T1
Açma-kapama düğmesi olarak da çalışan kayan lens kapağına sahip ilk, ince Cyber-shot

1989: CCD-TR55
İlk nesil Handycam, istenilen her yerde kişisel video çekiminin yapılabildiği yeni bir çağ başlattı

1999: DSC-F505
Yüksek kaliteli lensiyle dikkat çeken bu devrim niteliğindeki Cyber-shot tasarımı, dijital fotoğraf makinesi pazarına canlılık getirdi

2007: DSLR-A700
Sadece 690 g. ağırlığındaki bu gelişmiş α dijital SLR fotoğraf makinesi sayesinde tek ellie en hızlı işlemi yapmak mümkün

SONY

like.no.other™

En güzel fikirler avucunuzun içinde başlar...

İlk görüşte aşk. İlk dokunuşta gelen ilham. Kamerayı elinize aldığınız an, o sizin bir parçanızdır artık, yaratıcılığınızın dili, ruhunuzun sesi...

Sony tasarım ve işlevi bir araya getirerek, kullanışlılığın içindeki mutlak güzelliği buluyor. Tasarım konseptimizin kalbinde, güzelliği en akıllı şekilde yansıtmak var.

İnsan elinin sınırlı dünyasında, Sony sınırsız olanakları keşfetti, keşfediyor. Dünyanın ilk tüketiciye yönelik video kamerası Handycam'in kullanıcılarıyla buluştuğu andan itibaren, Sony, kamerayı insan elinin bir uzantısı haline getirme yolunda sürprizlerle dolu bir serüvende yol alıyor. Usta yaratıcıların elinden çıkmış modern tasarımlarla, Sony, kullanıcı için en uygun boyutu ve taşıma kolaylığını tasarladı; böylece herkes istediği anda istediği yerde yaratıcılığını görüntüleriyle ortaya koyabiliyordu. Cyber-shot, ince düşünülmüş tasarımıyla, dünyayı "oto-portre" çekimiyle tanıştırdı, kameranın üzerine monte edilmiş döner mercek sayesinde fotoğraf tersine döndü, fotoğrafçı dilediği an fotoğraflanan oldu. α serisinin devrim niteliğindeki yenilikleriyle profesyonel fotoğrafçılık herkes için ulaşılabilirdi artık. Bütün bunlar olurken, Sony'nin tasarım ve güzellik yolundaki evriminde yarattığı yenilikçi dijital fotoğraf makineleri ve video kameraları, hayatları değiştiriyordu. Ve en önemlisi; Sony'yi Sony yapan bütün sağlam özellikler de bu güzelliğin içinde saklı kaldı...

Handycam, Cyber-shot ve α serisinin sade güzellik anlayışı, fazlalıklarından arınmış gerçek bir kullanışlılıkta vücut buluyor. Bir kamerayı elinize aldığınız o an ilham perileriniz geliyorsa, elinizdeki kesinlikle Sony'dir; genlerinde yaratıcılığın dolaştığı kamera.

HANDYCAM

Cyber-shot

α

"Sony", "like no other", "Handycam", "Cyber-shot", D and respective logos are trademarks or registered trademarks of Sony Corporation.
All other products and brand names may be trademarks or registered trademarks of their respective owners.

Creator's DNA

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

GÜNDEM

Asri zamanlarda şiddet 50

Coen Kardeşler'in yönetmenlik kariyerinin zirve noktalarından biri olarak görebileceğimiz "İhtiyarlara Yer Yok", aynı zamanda yılın en iyi filmlerinden. İnceleme dosyamızda, filmin oyuncularından Javier Bardem, Josh Brolin ve Kelly Macdonald'la yaptığımız röportajlar da yer alıyor.

Nerede o eski aşklar! 58

Bütün zamanların en sevilen aşk öykülerinden, Nobel ödüllü yazar Gabriel Garcia Marquez'in unutulmaz eseri "Kolera Günlerinde Aşk" İngiliz yönetmen Mike Newell yönetmenliğinde beyazperdede.

Tarih öncesi aksiyon 62

Felaket filmlerinin yönetmeni Roland Emmerich, bu kez tarihin derinliklerine çevirdiği kamerasıyla görkemli bir dönem filmine imza atıyor. "M.Ö. 10000" ilkel kabile yaşantısının hüküm sürdüğü vahşi bir dünyada geçen epik bir kahramanlık öyküsü.

66 Büyümek zor zanaat

16 yaşındaki bir genç kızın olgunlaşma öyküsü etrafında gelişen küçük, bağımsız bir film olan "Juno", Kuzey Amerika'da eleştirmenlerden ve seyirciden aldığı olumlu tepkilerle yılın en büyük sürprizlerinden biri oldu.

70 Joker'in tatsız şakası

Yakın zamanda kaybettiğimiz Heath Ledger'ı, en iyi performanslarından oluşan bir seçkiyle anıyoruz.

72 "Savaş önce insanların vicdanında kazanılmalı"

Dersu Yavuz Altun'la bu ay gösterime girecek filmi "Münferit"i konuştuk.

74 Zamanede bir hal var

Senarist ve yönetmen olarak üçüncü uzun metrajıyla seyirci karşısına çıkan Ümit Ünal, yeni filmi "Ara"yı anlattı.

sinema
MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Medya Grup Başkanı ve Tüzel Kişi Temsilcisi
Mehmet Akif Yaşin

Genel Müdür
Levent Tayla

Yayın Direktörü
Özge Sankadılar

Genel Yayın Yönetmeni
Senem Işmen

Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu

Görsel Yönetmen
Uğur Güç

Editörler
Müjde Işıl
Ebru Çeliktuğ
Murat Emir Eren

Yönetim

Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir

Kreatif Direktör: Naci Yavuz

Fotoğraf Editörü: Mehmet Tel

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karıdağ
Genel Müdür Yardımcısı
Hakan Yonsul
Reklam Koordinatörü
Gülcan Avuka
Reklam Müdürü
Elif Kulaoğlu
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA MERKEZ Dergisi'ne, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

Merkez Dergi Tel: (0212) 411 20 00
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: ŞUBAT 2008
Dağıtım
Merkez Dağıtım
Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Merkez Matbaacılık Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Basıldığı Yer:
Princity, Fatih Mah. Hasan Basri Cad. Samandıra-Kartal-İstanbul
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com

Sen de gel dinle. exi26'nın sürprizlerini kaçırma!

ÜNİVERSİTE	TARİH	SAAT	SALON
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	5 MART 2008 ÇARŞAMBA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	MİTHAT ÖZHAN KONFERANS SALONU
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	6 MART 2008 PERŞEMBE	14.00-16.00	PROF. DR. UĞUR ORAL KÜLTÜR MERKEZİ A SALONU
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	12 MART 2008 ÇARŞAMBA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	DEVLET KONSERVATUARI KONSER SALONU
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	19 MART 2008 ÇARŞAMBA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	S.DEMİREL KÜLTÜR MERKEZİ 30 AĞUSTOS SALONU
EGE ÜNİVERSİTESİ	21 MART 2008 CUMA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	KAMPÜS KÜLTÜR MERKEZİ KONFERANS SALONU
ODTÜ	2 NİSAN 2008 ÇARŞAMBA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	KEMAL KURDAŞ KONFERANS SALONU
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3 NİSAN 2008 PERŞEMBE	14.00-16.00	İİBF 100.YIL SALONU
SABANCI ÜNİVERSİTESİ	9 NİSAN 2008 ÇARŞAMBA	14.00-16.00	SABANCI GÖSTERİ MERKEZİ KONFERANS SALONU
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ	10 NİSAN 2008 PERŞEMBE	14.00-16.00	HALİÇ KONFERANS SALONU
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	11 NİSAN 2008 CUMA	14.00-16.00 / 18.00-20.00	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ ALBERT LONG HALL

Durma, www.exi26.com'a uğra!

exi26

26 yaş altındakiler için sıcak bankacılık ortamları

444 25 25
www.akbank.com

AKBANK

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

DOSYA

Pek yakında sinemalarda 77

"Indiana Jones"tan "Kara Şövalye"ye önümüzdeki aylarda seyirciyle buluşacak büyük kahramanlar ve merakla beklenen 15 yeni filmle ilgili ilk bilgiler dosyamızda.

HER AY

20 Box Office ve Yıldız Tablosu

22 Seyir Defteri

24 Eleştiriler
"Kan Dökülecek", "Canavar", "Paranoid Park", "Şimdi ya da Asla".

32 Sinemadan Çıkmış İnsan
"Fidel'in Yüzünden", "Kan Dökülecek", "Sürgün".

34 Özel Seans
Yeni projeler, haberler, festivaller...

48 Işık ve Gölge
Atilla Dorsay

90 Kült Filmler
"The Witch Who Came From The Sea"

92 Yeşilçam Klasikleri
"Anayurt Oteli"

94 TV Dizileri
Mad Men

96 Soundtrack Analiz
"Ölüm Geçirmez/Death Proof"

97 DVD Rehberi

112 Klasik Sahne
"Temel İçgüdü"

114 Sinema Çıkışı
Hakan Boyav

ARMAĞANLAR

Koleksiyon kartı: "MASH"
Afişler: "Kızımı Kurtarın", "Ulak", "Kan Dökülecek", "Sürgün".
Büyük boy afiş: "İhtiyarlara Yer Yok" ve "Paranoid Park"

AYIN FİLMLERİ

Hasta, Mülteci, Jumper, Cengiz Han, Meleğin Sırları, Lagerfeld Sırları, Babam Romulus, Hayattan Korkma, Miras, Günahkarlar, Spiderwick Günceleri, Uçurtma Avcısı, Tanrının Vadisinde, Paranoid Park, Arkadaşım Tilki, Girdap, Ejder Avcıları, Kalpazanlar, Anestezi, In the Name of the King: A Dungeon Siege Tale, Sürgün, Charlie İş Başında, Taze Gelin Şaşkın Damat, İhtiyarlara Yer Yok, M.Ö. 10000, Kolera Günlerinde Aşk, Münferit, Ara, Juno.

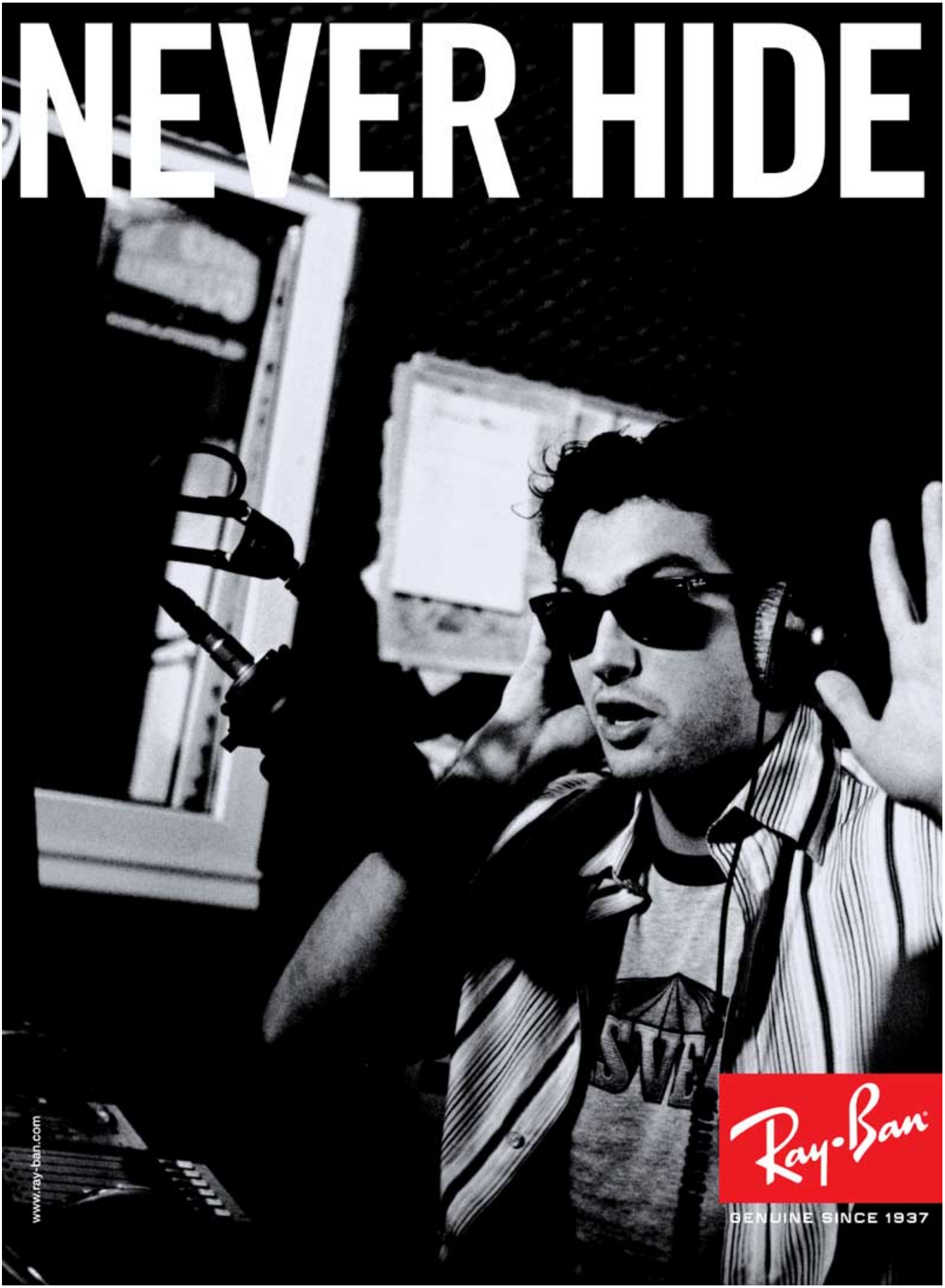
NEVER HIDE
www.ray-ban.com
Ray-Ban
GENUINE SINCE 1937

AYIN FİLMLERİ

HASTA

SICKO

Yönetmen: Michael Moore. Oyuncular: Michael Moore, George W. Bush, Reggie Cervantes, Bill Clinton, Hillary Rodham Clinton, John Graham, William Maher, Richard Nixon, Linda Peeno. Senaryo: Michael Moore. Görüntü Yönetmeni: . Kurgu: Geoffrey Richman, Chris Seward, Dan Swietlik. Müzik: Erin O'Hara. Yapımcı: Michael Moore, Meghan O'Hara. Süre: 123 dk. Yapım: ABD (2007). İthalatçı: Tiglon. Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Michael Moore bu belgeselde Amerika'daki sağlık sistemini mercek altına alarak, dünyada en çok harcama yapılan sistem olmasına rağmen diğer gelişmiş ülkelere göre neden alt sıralarda yer aldığını gösteriyor. Moore, "neden" sorusunun cevaplarını, insanların parasız tıbbi bakım aldıkları Kanada, İngiltere, Fransa ve Küba'da arıyor.

NOTLAR: "Bowling for Columbine" ile En İyi Belgesel Oscar'ı kazandığında, kürsüden "Shame on you Mr. Bush-Utan Bay Bush" diye bağırmıştı ABD Başkanı'na. Sonraki belgeseli "Fahrenheit 9/11"in hedefinde yine Başkan Bush vardı. Teksaslı kovboyun kirli çamaşırlarını sergilemeyi kendine görev edinen Michael Moore "Sicko"da Amerikan sağlık sisteminin sağlıksızlığını ve hastayı ölüme terk ediş yöntemlerini sergiliyor. 1999'da sunuculuğunu yaptığı "The Awful Truth" adlı TV şovunun ilk bölümünde sigorta şirketine organ nakli masraflarını ödetmekte zorlanan Chris Donahue konuk olur. Onun hikâyesinden sağlam bir belgesel çıkacağını düşünen Moore, tam da bu proje üzerinde çalışmaya başladığında Columbine olayı meydana gelir. Önceliği "Bowling for Columbine"a veren yönetmen, 11 Eylül saldırılarının ardından da "Fahrenheit 9/11"ı çeker. Ve "Sicko"ya sıra ancak 7 sene sonra gelir. Moore, Şubat 2006'da kendi web sitesi michaelmoore.com'da okurlarına yaşadıkları sorunları yazmalarını ister ve sadece ilk hafta 25000'den fazla e-posta alır. Bu e-postalar vasıtasıyla gelişen projede yönetmenin asıl vurgulamak istediği nokta, dünyada sağlığa en çok para harcayan ülke olan ABD'nin aynı zamanda genel sağlık sigorta sistemi olmadan endüstrileşmiş tek ülke olması. Yönetmen, bu gerçeği Amerika'daki sağlık sistemini İngiltere, Fransa, Küba ve Kanada'dakiyle (Bowling for Columbine'da da Kanada ile karşılaştırma yapmıştı) kıyaslayarak daha çarpıcı bir biçimde gözler önüne seriyor. ABD'de geçen bölümler Uğur Dündar imzalı trajik sağlık skandalı haberlerini anımsatırken Avrupa ve Küba'daki gerçekler, Moore kadar tüm izleyenleri hayrete düşürüyor. Önceki belgesellerinden aşina olduğumuz gibi yönetmenin o eğlenceli, manipüle edici, yer yer izleyenin zekâsıyla dalgasını geçen üslubu "Sicko"da da hâkim.

MÜLTECİ

Yönetmen: Reis Çelik. Oyuncular: Luk Piyes, Halil Ergün, Derya Durmaz, İbrahim Balaban, Necmettin Çobanoğlu, Yüksel Arıcı, Ali Tutal, Numan Acar, Lukas Trehele, Şafak Tan. Senaryo: Reis Çelik. Görüntü Yönetmeni: Reis Çelik. Kurgu: Ulas Cihan Simsek. Müzik: Kalan Müzik. Sanat Yönetmeni: Numan Acar, Burcu Karakaş, Ekrem Çelik. Yapımcı: Reis Çelik. Süre: 104 dk. Yapım: Türkiye - Rh Politik Uluslararası Yapımcılık (2007). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Şivan'ın (Luk Piyes) babası Güneydoğu Anadolu bölgesinde oldukça etkin bir ağadır. Devlet ve terör örgütü, ağayı yanlarına çekmeye çalışmaktadır. Ağa ise iki tarafa da mesafeli durmaktadır. Köylülerin hasat yapmaya hazırlandığı sırada ekinler ateşe verilir. Bu suçu iki taraf da birbirinin üzerine atar. Bu yüzden Şivan sık sık sorguya alınır. Bir süre sonra Şivan'ın isbirliği yaptığı havası hâkim olur. Bu oyunun tam ortasında kalan Şivan öldürülecektir. Ağa, Şivan'ı kurtarmak için yurtdışına kaçırılmasını sağlar. Şivan bir anda kendini hiç bilmediği bir dünyada, Almanya'da bir mülteci kampında bulur.

NOTLAR: Reis Çelik, "İnat Hikâyeleri"nden 4 sene sonra 4. sinema filmiyle seyirci karşısında. Güneydoğu sorunundan yola çıkarak uluslararası göç ve yabancılaşma olgusunu merkeze alan "Mülteci" yasanmış bir olaya dayanıyor. Hem ülkesinde hem de yurt dışında devlet ile terör örgütü arasında kalmış bir gencin sürgün hikâyesini anlatan filmin yapım süreci 2000'lerin başına kadar uzanıyor. Finlandiya Kültür Bakanlığı'nın davetlisi olarak gittiği Oulu kentinde tanıdığı Türk göçmeni bir akıl hastasının hayat hikâyesini dinleyen Çelik, bu öyküyü Almanya'daki mülteci kamplarına taşımış. Uzun süre mülteci kamplarını dolaşarak buradaki hikâyeleri araştıran yönetmen, kaçak girdiği kamplarda tutuklanmış. Yazım ve ön çalışmaları 6 yıl süren "Mülteci"nin kamp sahneleri için Nürnberg Sindorf kampında çekim izini alınmış ama senaryonun içeriğinden rahatsız olan eyalet içişleri sonradan izni iptal etmiş. Çekimleri yarım kalan sahneler için mülteci kampının aynısı Kırklareli Kavaklı göçmen misafirhanesinde kurulmuş. Filmin başrolünde, oyunculuğun yanı sıra mülteci kamplarında sosyal danışmanlık da yapan Luk Piyes (Almanya doğumlu aktör, Haluk yerine bu ismi kullanıyor) var. Filmde köylü nakkaşı canlandıran Balaban ise Nazım Hikmet'le Bursa Cezaevi'nde beraber kalan ve onun yetiştirdiği ressam İbrahim Balaban.

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

JUMPER

Yönetmen: Doug Liman. Oyuncular: Hayden Christensen, Jamie Bell, Rachel Bilson, Samuel L. Jackson, Diane Lane, Tom Hulce, Michael Rooker, Sean Baek, Katie Boland, Nathalie Cox. Senaryo: David S. Goyer, Jim Uhls, Simon Kinberg (Steven Gould'un aynı adlı romanından adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Barry Peterson. Kurgu: Saar Klein, Dean Zimmerman, Don Zimmerman. Müzik: John Powell. Yapım Tasarımcısı: Oliver Scholl. Yapımcı: Lucas Foster, Simon Kinberg, Stacy Maes, Jay Sanders. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

David Rice (Hayden Christensen) diğer insanların sadece hayal edebildiği bir güce sahiptir. Uzay-zaman dokusu içindeki boşlukları kullanarak, zihninde canlandırdığı herhangi bir yere kendini anında ışınlayabilmektedir. Göz açıp kapayıncaya kadar gezegenin bir tarafından öbür tarafına gidebilir, duvarların içinden geçebilir, kilitli banka kasalarına girebilir. Kendisi gibi güçleri olan Griffin (Jamie Bell) ile karşılaşan David, kendi gücünün kaynağını keşfeder. O, "Sıçrayanlar" adlı genetik anormallik taşıyan bir neslin üyesidir. Sıçrayanlar'ı ortadan kaldırmayı amaçlayan gizli bir organizasyonun dikkatini çeken David, asırlardır süregelen görünmez bir savaşa kilit oyuncu olarak dahil olur.

NOTLAR: Steven Gould'un 1992 tarihli bilimkurgu romanı Jumper'ın ismini, birçok kişi ilk defa filmi vasıtasıyla duymuş olabilir. Ancak "Heroes" dizisindeki Hiro karakterinin esin kaynaklarından birinin Jumper romanının başkahramanı olduğunu söylesek, nasıl bir macera ile karşı karşıya olduğumuz aşağı yukarı anlaşılacaktır. Kendini ışınlayabilme yeteneğine sahip olan Davey Rice karakterinin macerasını konu alan "Jumper"ın 2005'te Reflex adlı devam romanı da yayımlanmıştı. "Jumper"ın sinemaya uyarlanması, romanın hayranlarını nasıl heyecanlandırıyorsa, eseri beyazperdeye getiren isim de sinemaseverleri en az o kadar meraklandırıyor. "The Bourne" serisinin ilk filmini yöneterek, sonraki iki filmde koltuğu devredecegi Paul Greengrass'a sağlam bir miras bırakan Doug Liman var karşımızda. Göze hoş-içi boş aksiyon "Mr. & Mrs. Smith"ten sonra yönetmen yine yüksek bütçeli (85 milyon dolar) bir aksiyonun başında. "Filmlerimdeki karakterlerin tamamen iyi ya da tamamen kötü olmaması fikrini çok seviyorum" diyen Liman'ı bu projeyi kabul etmesinin başlıca sebeplerinden biri hikayenin merkezinde yer alan süper güçlere sahip kahramanın hırsızlık dahil ahlak dışı davranışlardan kaçınmayan biri olmasıymış. Roman uyarlamasında yönetmenin tercihi, esere sadık kalmak yerine çeşitli değişikliklerle aksiyonu beslemek olmuş. Örneğin filmin merkezine, romanda yer almayan Griffin karakteri eklenmiş. Bu eklemenin doğru bir karar olduğu; Steven Gould'un kendi yaratmadığı bu karakteri başkahraman yaptığı, 2007 tarihli Jumper: Griffin's Story adlı kitaptan da anlaşılabilir. Filmde de, Jamie Bell'in canlandırdığı Griffin'in yer yer başkahramanı, dolayısıyla Hayden Christensen'ı geri plana ittiği söyleniyor. "Jumper"ın oyuncu kadrosu oluşturulurken Tom Sturridge, Rachel Bilson (Evan Rachel Wood ve Teresa Palmer'dan sonra) ve Jamie Bell'de karar kılınmış ancak stüdyo üç başrol oyuncusundan birinin şöhretli bir isim olmasını isteyince, çekimlerin başlamasına iki hafta kala başrol Sturridge'den alınıp Hayden Christensen'a verilmişti.

CENGİZ HAN

MONGOL

Yönetmen: Sergei Bodrov. Oyuncular: Tadanobu Asano, Aliya, Tegen Ao, Ying Bai, Khulan Chuluun, Bao Di, Bayertsetseg Erdenebat, Deng Ba Te Er, You Er, Sai Xing Ga. Senaryo: Sergei Bodrov, Arif Aliyev. Görüntü Yönetmeni: Rogier Stoffers, Sergei Trofimov. Kurgu: Valdís Oskarsdottir, Zach Staenberg. Müzik: Tuomas Kantelinen. Yapım Tasarımcısı: Dashi Namdakov. Yapımcı: Sergei Bodrov, Anton Melnik, Sergei Selyanov. Süre: 120 dk. Yapım: Kazakistan, Rusya, Moğolistan, Almanya (2007). Dağıtımcı: Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Bir Moğol kabile liderinin oğlu olan Temuçin (Tadanobu Asano) genç Börte'ye (Khulan Chuluun) aşık olur. Babası katledilip kendisi ise esir olarak tutulduğunda bile ona sadık kalır. Yıllar boyu tutsak kaldıktan sonra Temuçin esaretten kurtulur; öldürülen babası ve unutamadığı aşkı Börte için savaşmaya karar verir. Katıldığı büyük savaşlar, alınyazısını anlamasına yardımcı olur: Temuçin, bir Kağan olarak tüm Moğol kabilelerini birleştirmeli ve halkını güvenli bir geleceğe taşımalıdır.

NOTLAR: Moğol kabilelerini birleştirerek Moğol İmparatorluğu'nu kuran Temuçin, namı diğer Cengiz Han, her ne kadar Batı'da zalim ve gaddar sıfatlarıyla anılsa da başarılı bir savaşçı ve devlet yöneticisi olarak tarihe mal olmuş bir kahraman. Onun hayatını anlatan "Mongol"un yönetmeni Sergei Bodrov, "Kavkazskiy Plennik - Prisoner of the Mountains" ile 1997'de En İyi Yabancı Film dalında Oscar'a aday olmuştu. 10 yıl sonra yönetmen "Mongol" ile aynı dalda Oscar'a yeniden aday. Yıllar önce Rusya adına yarışan Bodrov, bu sefer Kazakistan'ı temsil ediyor. Filmi Moğol İmparatorluğu'nun doğduğu topraklarda yani Moğolistan'da ve Moğol dilinde çekmek isteyen yönetmen, tarihi saptırdığı ve Moğol halkını küçük düşürdüğü için bazı Moğol akademisyenlerden büyük tepki almış. Elestiriler o kadar büyümüş ki, filmde tek bir tarihi gerçek bulunmadığı bile iddia edilmiş. Bodrov ise elestirilere karşılık senaryonun, Rus tarihçi Lev Gumilyov'un (akademik çevrelerde tartışmalı bir isim) yazıları esas alınarak yazıldığını belirtmiş. Bu tepkiler altında çekimleri Moğolistan'dan çok Kazakistan ve Çin'de gerçeklestirilen 20 milyon dolar bütçeli film, Moğol dilinde çekildi. Cengiz Han'ı ünlü Japon aktör Tadanobu Asano'nun canlandırdığı yapım, Cengiz Han üçlemesinin ilk filmi. "Genghis Khan: To the Ends of the Earth and Sea" adlı bir Japon filminin de "Mongol" ile aynı yıl çekildiğini ve yine bu tarihi kahramanın hayatını konu aldığını not düselim.

AYIN FİLMLERİ

MELEĞİN SIRLARI

BROKEN ANGEL

Yönetmen: Aclan Büyüktürkoğlu. Oyuncular: Nehir Erdoğan, Nilüfer Açıkalın, Zachary Charles, Devon Odessa, Patrick Muldoon, Fay Masterson, Colin Fickes, Jay Karnes, Clyde Kusatsu, Maree Cheatham. Senaryo: Leslie Bates (Tülay Pırlant'ın Rüzgârlı Şehir adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Neil Lisk. Kurgu: Radu Ion. Müzik: Kemal Günüç. Yapım Tasarımcısı: Rob Howeth. Yapımcı: Leslie Bates, Kevin Corchiani, Chris Moore, John Safyurtlu. Yapım: Türkiye, ABD (2008). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

ABD, fırsatlar ülkesi olarak bilinse de orada hayat TV dizileri ya da filmlerdeki gibi tozpembe değildir. Özellikle de yabancılar için... Annesi, biraz da gösteriş olsun diye tüm birikimlerini kızı Ebru'nun (Nehir Erdoğan) yurt dışına gitmesi için harcamıştır. Los Angeles'a giden Ebru'nun iki amacı vardır: İngilizce öğrenmek ve Amerikalı bir koca bularak geleceğini garantiye almak. Fakat Amerika, göründüğü ya da onun düşlediği gibi bir yer değildir. Ortam da karşılaştığı insanlar da tehlikelidir. Sonunda Rusty (Zachary Charles) adlı işitme engelli bir sanatçı ile tanışır. Tüm iletişim problemlerine rağmen birbirleriyle çok iyi anlaşırlar. Ancak Rusty'nin arkadaşlığı, Ebru'yu Los Angeles'ın yırtıcı dünyasından korumak için yeterli olmayacaktır.

NOTLAR: 20 yılı aşkın süredir ABD'de yaşayan Tülay Pırlant'ın ilk romanı olan "Rüzgârlı Şehir", 2003'te yayımlandı. Pırlant'ın Chicago'daki ilk yıllarında kendi yaşadıkları ve çevresinde gördüklerinden esinlenerek yazdığı bu kitabın iki misyonu vardı. Yazar öncelikle, Amerikan Rüyası'nın özellikle göçmenler için nasıl kâbusa dönüştüğünü, bir Türk kahramanın üzerinden anlatıyordu. Amerikan yaşamına ayak uydurmakta zorlanan, bu uğurda öz kimliğini kaybeden ancak sonunda ne Ebru ne de Abby olabilen bir genç kızın trajedisiydi bu. Romanın bir diğer misyonu ise Türkiye'nin imajını düzeltmek, ülkemiz hakkındaki olumsuz yargıları gidermekti. Bununla ilgili olarak, Rüzgârlı Şehir'den "Meleğin Sırları" adıyla sinemaya uyarlanan filmden elde edilecek gelir de Bridge to Türkiye Fund projesi aracılığıyla Erzurum'da yapımına başlanan okulun bitirilmesinde kullanılacak. Filmin yönetmeni, ABD'de yaşayan Ankara Devlet Tiyatrosu eski sanatçılarından Aclan Büyüktürkoğlu (ABD'de Aclan Bates adını kullanıyor). "Meleğin Sırları", 5 kısa filmin ardından onun ilk uzun metrajlı sinema filmi.

LAGERFELD SIRLARI

LAGERFELD CONFIDENTIAL

Yönetmen: Rodolphe Marconi. Oyuncular: Karl Lagerfeld, Nicole Kidman, Monako Prensesi Caroline. Kurgu: Laure Mercier. Yapımcı: Gregory Bernard. Süre: 89 dk. Yapım: Fransa (2007). Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Belgesel türündeki bu yapım; bir elbisenin hazırlanışını, söyleşilerini, fotoğrafçılık ve resim çalışmalarını, sanat kitapları koleksiyonunu, Chanel'i, Fendi'yi, Lagerfeld Galeri'yi, kıyafetlerine imzasını attığı dünyanın en güzel kızlarını ve aktrislerini yani kısaca ünlü modacı Karl Lagerfeld'in gizemli hayatını gözler önüne seriyor.

NOTLAR: Ünlü Alman modacı Karl Lagerfeld'in konuşmaktan özenle kaçındığı geçmişi, özel yaşamı ve bir sır perdesinin arkasında kalmış hayatı, kendisinin izni ve nzasıyla bir belgesele konu oldu. Biyografisinin yazılmasına bile izin vermeyen Lagerfeld'i hakkında bir belgesel çekmeye ikna eden isim, 1999'da kısa filmi "Stop" ile Cannes'dan Jüri Büyük Ödülü ile dönen Rodolphe Marconi oldu. Uzun süredir aklında olan belgesel projesini, Eylül 2004'teki ilk karşılaşmalarında Lagerfeld ile paylaşan ve onay alan Marconi, 1.5 sene boyunca modacının yanından ayrılmamış ve yaklaşık 150 saatlik kayıt gerçekleştirmiş. Lagerfeld yönetmenin ofisine, yatak odasına, giyinme odasına, kütüphanelerine ve fotoğraf stüdyosuna girmesine izin vermiş; belgesel için şahsi arşivlerini, video, fotoğraf ve ses kayıtlarını açmış. Yönetmen defile hazırlıkları, partiler, yemekler gibi hareketli anlar için DVX kamera, modacının yalnız zamanları için Super 16'lık kamera, geçmişini anlatırken de Super 8'lik kamera kullanmış. Ünlü modacının ilk "resmi" biyografisi olan "Lagerfeld Confidential", moda dünyasına odaklanmak yerine, toplumun dışında yaşayan bir adamla ilgili insani ve sıcak bir portre sunuyor izleyenlere.

BABAM ROMULUS

ROMULUS, MY FATHER

Yönetmen: Richard Roxburgh. Oyuncular: Eric Bana, Franka Potente, Marton Csokas, Kodi Smit-McPhee, Russell Dykstra, Jacek Koman, Alethea McGrath, Esme Melville, Terry Norris, Jonathan Oldham. Senaryo: Nick Drake. Görüntü Yönetmeni: Geoffrey Simpson. Kurgu: Suresh Ayyar. Müzik: Basil Hogios. Yapım Tasarımcısı: Robert Cousins. Yapımcı: Robert Connolly, John Maynard. Süre: 104 dk. Yapım: Avustralya (2007). Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

Romulus (Eric Bana) ve güzel eşi Christina (Franka Potente), oğulları Raimond'u (Kodi Smit-McPhee) büyütürken birçok sıkıntı yaşar, zorluklarla mücadele ederler. Raimond ise babasının ahlaklı ve iyimser dünyası ile depresif annesinin ihmalkâr ve kalpkırıcı davranışları arasında bir denge kurmaya çalışmaktadır.

NOTLAR: Felsefe profesörü Raimond Gaita'nın anılarını derlediği ve babasını konu alan Romulus, My Father adlı kitabı 1998 yılında yayımlanmış ve Avustralya'da büyük başarı kazanmıştı. Yedi yılı aşkındır bu kitabı filme uyarlamak için çalışan Avustralyalı aktör Richard Roxburgh, şair ve oyun yazarı Nick Drake ile işbirliği yaparak nihayet hayalini gerçekleştirdi. "Romulus, My Father" Roxburgh'un ilk yönetmenlik denemesi, Drake'in de ilk film senaryosu. "Bir şekilde, acının içinde sadece beklentilerin gerçekleşme ihtimali değil, birbirine sımsıkı bağlanmış bir baba ile oğlun ilişkisi de var" diye özetliyor hikâyeyi yönetmen. 1950'li ve 60'lı yılların Avustralya kırsalını ve göçmenlerin zorlu yaşamını anlatan film vesilesiyle Eric Bana yıllar sonra, doğduğu topraklarda çekilmiş bir yapımda yer aldı. Geçtiğimiz sene Avustralya Film Enstitüsü'nün En İyi Film ve En İyi Erkek Oyuncu (Bana), En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Marton Csokas) ve Genç Yetenek (Kodi Smit-McPhee) ödüllerini kazanan yapım, bu sene Avustralya Film Eleştirmenleri Birliği'nin de favori filmlerinden biri oldu.

www.nokia.com.tr
NOKIA
Müzik seni anlatsın
Nokia 5310 XpressMusic
2GB hafıza kartının içinde 1500'e kadar şarkı saklayabilirsiniz.*
Ayrıca 2 inç ekranında video izlerken, 4x dijital yakınlaştırma
özelliğine sahip 2 megapiksel kamerası ile her güzel anı
görüntüleyebilirsiniz. Şimdi, dahili ses işlemcisinin sağladığı,
o kusursuz müziğin içinde gezintiye çıkma zamanı...
*Buradaki kapasite hesaplanırken, 2GB hafıza için şarkı başına 3 dakika
45 saniye ve 48 kbps eAAC+ (M4A) dosya biçimi temel alınmıştır.

AYIN FİLMLERİ

HAYATTAN KORKMA

Yönetmen: Berrin Dağcınar. Oyuncular: Zeki Alasya,Tank Pabuçcuoğlu, Hakan Boyav, Zeynep Eronat, Suzan Aksoy, Fırat Can Aydın. Senaryo: Berrin Dağcınar. Görüntü Yönetmeni: Ercan Özkan. Kurgu:. Müzik: . Sanat Yönetmeni: Aydan Çınar. Yapımcı: Ali Kaygısız, Sevda Kaygısız. Yapım: Türkiye - 24 Kare Film (2007). Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Küçük bir kasabada kendilerine yetecek kadar üreten, ürettiği ile yaşayıp giden üç aile... Mandıracılık yapan Talat, tavuk yetiştiren Bedrettin ve babadan kalan fırınında ekmek üreten Rifki, doğduklarından beri aynı kasabada yaşayan, çoluk çocuğa karışmış, çocukluklarından beri birbirlerinden hiç ayrılmamış üç arkadaştır. Talat'ın çocuğunun hastalanması ile hayatları bir anda değişmeye başlar.

NOTLAR: Geçtiğimiz sene, ilk filmlerini çeken yönetmenlerimiz açısından hayli zengindi. Bu yıl da 2007'yi aratmayacak gibi. "Hayattan Korkma", uzun süre Kartal Tibet'in yardımcılığını yapan ve televizyon dizileriyle tanınan Berrin Dağcınar'ın yazıp yönettiği bir ilk film. Birkaç yıl önce üç adam üzerine kurulu bir komedi filmi senaryosu yazan Dağcınar, zamanla bunun üzerinde değişikliklere gitmiş ve öykü, komediden melodrama dönüşmüş. Ama hikâyenin sacayağı (filmin ilk ismi Sacayağı idi) değişmemiş; üç erkek başkahraman aynen yer almış yeni senaryoda. "Babam ve Oğlum", "Güle Güle" tarzında bir aile ve dayanışma öyküsü anlatan filmin çekimleri Bahkesir'in Gömeç ilçesinde 1.5 ayda gerçekleştirildi. Bir milyon dolara mal olan film için, kullanılabilir mekânlar restore edilirken bazı mekânlar da sıfırdan inşa edildi. Umut, dostluk, yardımlaşma ve fedakârlık temalı filmde Zeki Alasya ve Tank Pabuçcuoğlu'na, "Barda"da jiletçi sapık karakteriyle izleyenleri korkutan Hakan Boyav eşlik ediyor.

MİRAS

Yönetmen: Aydın Sayman, Tarkan Özel. Oyuncular: Gökhan Mumcu, Shweta Aggarwal, Suniel Shetty, Levent Özdilek, Safak Güclü, Haldun Boysan, Suavi Eren, Yıldız Çağrı Atiksoy, Kaya Akarsu, James Baron. Senaryo: Ayşegül Karaköse. Görüntü Yönetmeni: Askın Sağıroğlu. Müzik: Murat Özdemir. Sanat Yönetmeni: İbrahim İldem. Yapımcı: Kaan Girgin. Yapım: Türkiye - GDY Film (2008). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Abdülhamit, Mahmut Paşa'ya Yahudiler'in bir ülke kurmak için operasyon yaptıgım ve bu plana göre Osmanlı topraklarını da alacaklarını söyler. Mahmut Paşa'ya, Musul ve Kerkük'teki topraklarını güvenilir bir kişiye teslim etmesini tavsiye eder. Mahmut, o bölgedeki arazilerini eşinin abisi Hintli Gururaj'a devreder ve ondan bu arazilerin gelininin Osmanlılar'a verilmesini ister. Abdülhamit'in tahttan indirilmesinden sonra İngilizler gelip Hintli eniştesyi bulur, ona ortaklık teklif ederler. Hintli, 99 seneliğine İngiliz şirketle anlaşır. Hissesine düşen parayı da, Mahmut Paşa'dan aldığı direktiflerle Türkiye'deki bir şirkete aktarır; şirket de bunu Teşkilat-ı Mahsusiye'ye. Şimdilerde 99 yıllık kontrat bitmek üzeredir. Petrol kuyularını işleten İngiliz şirketi, Gururaj'ın torunu Mitabh ile anlaşmaya çalışmaktadır.

NOTLAR: Ümit Cin Güven'le "Sır Çocukları"na imza atan Aydın Sayman, tek başına yönettiği "Janjan"ın ardından yine ortak bir proje ile karşımızda. Avustralya'da yaşayan Tarkan ve Cem Özel kardeşler, Türkiye'deki ilk filmleri olan "Miras"ın aksiyon sahnelerini ve özel efektlerini hazırlamış. Filmde Türkler'in yanı sıra Hintli, Kanadalı ve İngiliz oyuncular da rol alıyor. Filmin yapımcısı Kaan Girgin, filmin oyuncu kadrosunda da bulunuyor. Hem aksiyon sahneleri hem de tarihi gerçekleri ifşa etme konusunda hayli iddialı olan "Miras" filminin internet sitesi hack'lenmiş; yapımcı firma tarafından bu işlemin İngiltere üzerinden yapıldığı açıklanmıştı.

GÜNAHKÂRLAR

THE FLOCK

Yönetmen: Lau Wai-keung. Oyuncular: Richard Gere, Claire Danes, KaDee Strickland, Ray Wise, Russell Sams, Avril Lavigne, Kristina Sisco, Dwayne L. Barnes, Matt Schulze, Ed Ackerman. Senaryo: Hans Bauer, Craig Mitchell. Görüntü Yönetmeni: Enrique Chediak. Kurgu: Tracy Adams, Martin Hunter. Müzik: Guy Farley. Yapım Tasarımcısı: Lester Cohen. Yapımcı: Jenette Kahn, Lau Wai-keung, Philippe Martinez, Larry Rapaport, Adam Richman, Elie Samaha. Süre: 105 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Yıllardır cinsel suçlar üzerinde çalışan Erroll Babbage (Richard Gere), görevin ağırlığı nedeniyle ruhen yıpranmış bir ajandır. Sıradışı yöntemler kullanan Babbage'in üstleri ile ilişkisi hep gerilim doludur. Görevini yeni birine bırakmak üzeredir ve yerine geçecek ajan Allison'ı (Claire Danes) eğitirken genç bir kızın kaybolduğu haberi gelir. Babbage eski suçlulardan birinin bu işi yapmış olduğuna emindir ama bu konuda kimseyi ikna edemez. Zaman daraldıkça Babbage'in ruhsal durumu da kötüleşmeye başlar.

NOTLAR: Yönetmenlikle görüntü yönetmenliğini birarada yürüten Hong Konglu Lau Wai-keung, uluslararası alanda daha çok Andrew Lau ismiyle biliniyor. "Mou gaan dou-Infernal Affairs" üçlemesini Siu Fai Mak (Alan Mak) ile birlikte yöneten Lau, Martin Scorsese serinin ilk filminin "The Departed" adıyla yeniden çevrimini yapınca iyice popüler oldu. "The Flock" Lau'nun okyanus aşırı, dolayısıyla İngilizce çektiği ilk film. Ancak Lau'nun ilk Hollywood çıkarması, yapımcılara gişe garantili bir yapım olarak görünmedi. Her ne kadar "Seven/Yedi"yi anımsatan konusu, seyirciyi tereddütte bırakan şaibeli başkahramanı ile ilgi çekici görünse de çok karanlık ve aşırı depresif bulunan film, (şimdilik) ABD'de yaygın dağıtıma girmedi.

SPIDERWICK GÜNCELERİ

THE SPIDERWICK CHRONICLES

Yönetmen: Mark Waters. Oyuncular: Freddie Highmore, Mary-Louise Parker, Sarah Bolger, Joan Plowright, David Strathairn, Seth Rogen, Martin Short, Izabella Miko, Andrew McCarthy, Jordy Benattar. Senaryo: Karey Kirkpatrick, David Berenbaum, John Sayles (Holly Black ve Tony DiTerlizzi'nin aynı adlı çocuk kitapları serisinden). Görüntü Yönetmeni: Caleb Deschanel. Kurgu: Michael Kahn. Müzik: James Horner. Yapım Tasarımcısı: James D. Bissell. Yapımcı: Mark Canton, Larry J. Franco, Ellen Goldsmith-Vein, Albie Hecht, Karey Kirkpatrick, Julia Pistor, Ellen Goldmith Vein. Süre: 97 dk. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Jared ve ikiz kardesi Simon (Freddie Highmore), ablası Mallory (Sarah Bolger) ve yeni boşanmış anneleri Helen'den (Mary-Louise Parker) oluşan Grace Ailesi, büyük büyük amcaları Arthur Spiderwick (David Strathairn) ve büyük halaları Lucinda'dan (Joan Plowright) kalan eski ve yıkık dökük malikâneye taşınmıştır. Jared, bu tuhaf görünümlü evde sıradışı bir şeyler olduğunu ve çeşitli yaratıkların dolaştığını fark eder. Evin duvarlarında yaşayan iyi yürekli peri Thimbletack'in uyarısına aldırmayıp Arthur Spiderwick'in yazdığı Çevremizdeki Fantastik Dünyayı Tanıma ve Anlama Kılavuzu adlı kitaba ulaşır. Perilerin gizli dünyasıyla ilgili sırların yer aldığı bu kitap, yanlış ellere geçtiği takdirde büyük bir tehlike yaratacaktır. Uzun yıllar evde gizlenmiş bu kitabı bulan Jared aşkında Pandora'nın Kutusu'nu açmıştır.

NOTLAR: Beyazperdedeki fantastik çocuk evreni giderek genişliyor. "The Chronicles of Narnia"nın izinden giden "The Spiderwick Chronicles", Holly Black'in yazdığı ve Tony DiTerlizzi'nin resimlediği çocuk kitapları serisinden uyarlandı. 2003 ve 2004 yıllarında yayımlanan 5 kitaplık The Spiderwick Chronicles serisi, sonraki yıllarda tamamlayıcı kitaplarla daha da genişledi. Öncülleri gibi bu maceranın başrolünde de ailesi dağılmış çocuk kahramanlar var ve hikâye boyunca onların farkında olmadıkları güçlerini keşfetmelerini yani olgunlaşmalarını izliyoruz. 100 milyon dolar bütçeli filmde efektler de hikâye kadar önemli bir yer tutuyor. Filmin görsel efektlerini hazırlayan George Lucas'ın Industrial Light & Magic şirketi, filmdeki yaratıkların dizaynında Tippett Studio ile ortak çalıştı. Serinin fanatikleri, her bir kitabın ayrı ayrı filme çekilmesini isterken Holly Black'in açıklamasına göre "The Spiderwick Chronicles", ilk 5 kitabın bileşkesinden oluşuyor. Serinin yaratıcıları da film ekibi de "The Spiderwick Chronicles"ın seyirciden büyük ilgi göreceği konusunda hemfikir. Şimdiden devam filmi için planlar yapılıyor. İlk 5 kitap bir filmde toplandığına göre geriye iki seçenek kalıyor: Holly Black ve Tony DiTerlizzi'nin diğer serisi Beyond the Spiderwick Chronicles'ı uyarlamak ya da yönetmen Mark Waters'ın performanslarından memnun kaldığı Freddie Highmore ve Sarah Bolger'i yeniden biraraya getirecek farklı bir proje.

UÇURTMA AVCISI

THE KITE RUNNER

Yönetmen: Marc Forster. Oyuncular: Khalid Abdalla, Atossa Leoni, Shaun Toub, Sayed Jafar Masihullah Gharibzada, Zekeria Ebrahimi, Ahmad Khan Mahmidzada, Mir Mahmood Shah Hashimi, Homayoun Ershadi, Nabi Tanha, Elham Ehsas. Senaryo: David Benioff (Khaled Hosseini'nin aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Roberto Schaefer. Kurgu: Matt Chesse. Müzik: Alberto Iglesias. Yapım Tasarımcısı: Carlos Conti. Yapımcı: William Horberg, E. Bennett Walsh, Rebecca Yeldham. Süre: 122 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

Kaliforniya'da yaşayan Amir (Khalid Abdalla), Afganistan'a Taliban rejiminin hâkim olmasından sonra Amerika'ya göç eden Kabilli zengin bir tüccarın oğludur. Kabil'deki çocukluk yıllarında, evin hizmetçisinin oğlu Hasan (Ahmad Khan Mahmidzada) ile sağlam bir dostluk kurmuştur. Ancak bir uçurtma yarışı sırasında Hasan'ın başına gelen olayda ona sırtını dönerek en sevdiği arkadaşına ihanet etmiştir. Aradan geçen uzun yıllar boyunca bu ihanet ve suçluluk duygusu Amir'in peşini bırakmaz. Yıllar sonra Afganistan'dan gelen bir haber, Amir'in Taliban yönetimindeki Afganistan'a geri dönmesini ve geçmişiyle yüzleşmesini sağlayacaktır.

NOTLAR: Türkçe'ye Uçurtma Avcısı olarak çevrilen "The Kite Runner", Afganistan doğumlu Amerikalı yazar Khaled Hosseini'nin ilk romanı ve aynı zamanda bir Afgan tarafından İngilizce yazılıp yayımlanmış ilk roman. CNN'de izlediği bir haber programında, Afganistan'da yönetimi ele geçiren Taliban'ın uçurtma uçurmayı yasakladığını öğrenen Hosseini, bu olaydan ilham alarak önce kısa bir öykü yazar. Ancak öyküyü gönderdiği Esquire ve The New Yorker gibi dergilerden ret cevabı alır. 11 Eylül saldırılarından sonra bir arkadaşının tavsiyesiyle üzerinde değişiklikler yaparak öyküyü romana çevirir ve kitap 2003'te yayımlanır. Büyük başarı kazanan kitaptaki olaylar yer yer yazarının hayatıyla ortak özellikler taşıyor. Kabil'de rahat bir yaşam süren Hosseini Ailesi de –farklı şekilde ama- filmdeki gibi ABD'ye iltica eder ve Kaliforniya'ya yerleşir. Hosseini de romanı yayımlanmadan kısa süre önce başkahraman Amir'in yolculuğunun izini sürmek amacıyla 27 sene sonra Kabil'e geri döner. Bestseller olmuş, 42 dile çevrilmiş bu romanı senaryoya dönüştüren isim ise "The 25th Hour"un yazarı David Benioff. Yönetmen Marc Forster ve Benioff, "Stay"den sonra ikinci kez biraraya geliyorlar. "The Kite Runner", iyi-kötü ayrımını kalın çizgilerle yapan, ahlakçı, Amerikan yaşamını kutsayan bir bakış açısına sahip. Ancak kefaret olgusunu merkeze alarak kliseleri yerinde kullanması, empati yaratabilmesi ve Afganistan'da yaşanan trajedileri hatırlatarak hafızaları tazelemesi açısından da ilgiyi hak eden bir yapım. "United 93"te korsanların lideri olarak izlediğimiz Khalid Abdalla'yı sinik bir rolde görmek ise "The Kite Runner"ın izleyiciye sürprizi. Tecavüz sahnesi nedeniyle Hasan'ı canlandıran Ahmad Khan Mahmidzada'nın ailesi, bu sahnenin filmden çıkarılması için uğraşırken Afganistan'da da filmin gösterimi yasaklanmıştı.

TANRININ VADİSİNDE

IN THE VALLEY OF ELAH

Yönetmen: Paul Haggis. Oyuncular: Tommy Lee Jones, Charlize Theron, Jason Patric, Susan Sarandon, James Franco, Barry Corbin, Josh Brolin, Frances Fisher, Jonathan Tucker, Jake McLaughlin. Senaryo: Paul Haggis. Görüntü Yönetmeni: Roger Deakins. Kurgu: Jo Francis. Müzik: Mark Isham. Yapım Tasarımcısı: Laurence Bennett. Yapımcı: Paul Haggis, Laurence Becsey, Darlene Caamano, Steve Samuels, Patrick Wachsberger. Süre: 121 dk. Yapım: ABD (2007). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

Irak'ta görev yapmakta olan asker Mike Deerfield (Jonathan Tucker), ülkesine dönüşünden kısa bir süre sonra ortadan kaybolur. Eski bir silahlı kuvvetler mensubu olan babası Hank Deerfield (Tommy Lee Jones) ile annesi Joan (Susan Sarandon) oğullarını aramaya başlar. Mike'ın son görüldüğü yerde polis dedektifi olan Emily Sanders (Charlize Theron) onlara gönülsüzce yardımcı olur. Mike'ın Irak'ta geçirdiği dönemle ilgili gerçekler su yüzüne çıkınca Hank'in tüm dünyası allak bullak olacak; oğlunun ortadan kaybolusunun ardındaki gizemi çözmek için o güne kadar sıkı sıkı sarıldığı tüm inançlarını yeniden gözden geçirmek zorunda kalacaktır.

NOTLAR: "Şiddete ve ayrımcılığa son. Hepimiz kardeşiz" mesajını, kör kör parmağım gözüne tarzıyla veren "Crash", Paul Haggis'i popüler sinemacı haline getirmişti. Oscar ile taçlandırılan "Crash"in ardından Clint Eastwood'un üç filminin senaryosuna imza attı: "Million Dollar Baby", "Flags of Our Fathers" ve "Letters From Iwo Jima". Eastwood ile çalışırken Haggis'in aklında başka bir proje vardı. 2004'te Playboy dergisinde yayımlanan Mark Boal'un Death and Dishonor başlıklı yazısından etkilenen Haggis, bu projeyi hayata geçirmek için Eastwood'un yardımına başvurdu. Yazı, 2003'te ülkesine döner dönmez öldürülen Irak Savaşı gazisi Richard Davis'i konu almaktaydı. Haggis, Eastwood'dan sadece yapım desteği istemedi, onun için yazdığı Hank Deerfield karakterini yani filmin başrolünü üstlenmesi için de ısrarcı oldu. Eastwood artık kamera arkasında kalmayı tercih ettiği için oyunculuk teklifini geri çevirdi ama filmin finansmanı ve yapımı için Haggis'e destek oldu. Bu karar Eastwood için iyi mi yoksa kötü mü oldu bilinmez ama onun için düşünülen rolde Tommy Lee Jones'un sergilediği performans En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar adaylığı elde etti. Son aylarda örneklerini sıkça izlediğimiz, ABD'nin Ortadoğu'daki varlığını ve bu işgalin etkilerini sorgulayan yapımlardan biri olan "In The Valley Of Elah" adını İncil'den alıyor. Kutsal kitaba göre Davut'un Goliyat adlı dev insanı sapanıyla attığı taşla yere yığdığı savaş Elah Vadisi'nde yapılmıştı. Büyük güçlere karşı yapılan savaşı temsil eden bu isim, Hank Deerfield'in orduyu karşısına aldığı soruşturmayı anlatırken, Ortadoğu'nun gariban halkının süper güç ABD'ye direnişini de simgelemekte.

PARANOID PARK

Yönetmen: Gus Van Sant. Oyuncular: Gabe Nevins, Daniel Liu, Taylor Momsen, Jake Miller, Lauren McKinney, Winfield Jackson, Joe Schweitzer, Grace Carter, Scott Patrick Green, John Michael Burrowes. Senaryo: Gus Van Sant (Blake Nelson'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Christopher Doyle, Kathy Li. Kurgu: Gus Van Sant. Yapımcı: David Allen Cress, Charles Gilibert, Nathanael Karmitz, Neil Kopp. Süre: 90 dk. Yapım: ABD, Fransa (2007). İthalatçı: Barbar Film. Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

Genç kaykaycı Alex (Gabe Nevins) bir gece geç saatlerde kaza yapar ve istemeden bir güvenlik görevlisinin ölümüne neden olur. Vicdanı derinden yaralanan ve içini korku kaplayan Alex, Portland sokaklarında dolaşmaya başlar. Sonunda bu acı dolu hatırayı rafa kaldırmaya ve kaza üzerine tek bir kelime etmemeye karar verir. Kendine hiçbir yetişkinin ulaşamayacağı bir dünya kuran Alex'e, ona acısını kelimelere dökmesini tavsiye eden yeni arkadaşı Macy (Lauren McKinney) yardım elini uzatacaktır.

NOTLAR: Blake Nelson'ın 2006'da yayımlanmış aynı adlı romanını beyazperdeye uyarlayan Gus Van Sant, "Elephant"ın ardından bir kez daha gençlerin kırılgan, buhranlı dünyasına dönüyor. "Paranoid Park" da "Elephant" gibi Sant'in yaşadığı Oregon-Portland'ı mesken tutuyor. Film de zaten adını Portland'daki kaykaycıların uğrak yerinden alıyor, ki buraya 80'lerde Punk'çıların mekânı olması nedeniyle Punk Park da deniyor. Filmin kadrosunda yer alan isimlerin çoğunun oyunculuk deneyimi yok. Nitekim Gus Van Sant, myspace.com'da açtığı bir yarışmayla internet üzerinden seçmiş bu genç yüzleri. Sant, bu filmde ünlü görüntü yönetmeni Christopher Doyle ile işbirliği yaptı. Doyle, ayrıca kamera önüne de geçti ve Alex'in amcasını canlandırdı. Super 8 ve 35mm çekilen filmde yönetmen, amatör oyuncularının doğallığından alabildiğine faydalanırken, başkahramanının duygusal çalkantılarını tüm gerçekliğiyle izleyenlere aktardı. Gençlerin dünyasını anlayıp onlarla empati kurmayı çok iyi beceren Sant, bu durumu şöyle ifade ediyor: "12 yaşımda bir okul çocuğu iken karamsar düşünmüyordum ama korkuyordum. Çünkü genç biri olarak, sanki ormandaymışsınız gibi hayatınız için savaşmak zorundasınız. Bugün içinse Irak'ta savaşmak daha da yaslanmak anlamına geliyor." "Paranoid Park" geçtiğimiz sene Altın Palmiye için yarıştığı Cannes Film Festivali'nden 60. Yıl Özel Ödülü ile dönmüştü.

www.idolsarap.com.tr

dengeler değişiyor

Şarabın kalitesinden anlayanlar iyi bilir:
Şarapta denge önemlidir.
Asit, alkol ve tanen oranı
ahenk içinde olmalıdır.
Biz İdol'ü böyle bir ahenkle ürettik.
Şarapseverlere duyurulur...

İDOL

Mükemmel uyumun
yarattığı dengeli şarap.

EFE ALKOLLÜ İÇECEKLER TİC. A.Ş.

AYIN FİLMLERİ

ARKADAŞIM TİLKİ

LE RENARD ET L'ENFANT

Yönetmen: Luc Jacquet. Oyuncular: Bertille Noël-Bruneau, Isabelle Carré. Senaryo: Luc Jacquet, Eric Rognard. Görüntü Yönetmeni: Eric Dumage, Gérard Simon. Kurgu: Sabine Emiliani. Müzik: Evgueni Galperine, Alice Lewis, David Reyes. Yapımcı: Yves Darondeau, Christophe Lioud, Emmanuel Priou. Süre: 92 dk. Yapım: Fransa (2007). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

Küçük bir kız (Bertille Noël-Bruneau) bir tilki ile karşılaşır. Önce korksa da tilkinin güzelliğinden öylesine büyülenir ki, ona yaklaşma cesareti bulur kendinde. Zamanla tilki ile küçük kız arasında sağlam bir arkadaşlık kurulur. Kız, yeni arkadaşı sayesinde doğayı keşfedeceği muhteşem bir dünyanın kapısını aralar.

NOTLAR: "La Marche de l'empereur-İmparatorun Yolculuğu" ile 2006'da En İyi Belgesel Oscar'ı dahil olmak üzere birçok ödülü kucaklayan Luc Jacquet (bazılan Jean-Jacques Annaud'nun halefi diyor) doğa-hayvan ilişkisini yeni bir kahramanla genişletiyor "Arkadaşım Tilki"de. Penguenlerin yaşamlarını belgeselci gözü ve masalcı diliyle anlattığı "İmparatorun Yolculuğu"nda dokümanter ile fablı birleştirerek değişik bir dramatik tarz yaratmıştı yönetmen. Küçük bir kız çocuğu ile bir tilkinin dostluğunu anlatan "Arkadaşım Tilki" ise belgeselden ziyade Andersen masalları tarzında bir yapım. Fransa ve İtalya ormanlarında çekilen film, sürükleyici öyküsü ve muhteşem doğa görüntüleri ile dikkat çekiyor. Yönetmenin doğayı ve hayvanları böylesine içselleştirmesine şaşmamak gerek. Zira doğayla iç içe büyüyen Jacquet, Lyon Üniversitesi'nde ekoloji ve hayvan biyolojisi üzerine master yapmış. Yönetmen, filmin ortaya çıkışında, 10 yaşındayken burun buruna geldiği bir tilkiyle ilgili hatırasının ve biraz da Küçük Prens kitabının etkisi olduğunu ifade ediyor.

GİRDAP

Yönetmen: Talip Karamahmutoğlu. Oyuncular: Ozan Bilen, Fuat Saka, Eda Özerkan, Teoman Kumbaracıbası, Ali Sürmeli, Selçuk Yöntem, Emre Canpolat, İbrahim İris. Senaryo: F Klavye Müzik: Rahman Altın. Yapım: Türkiye - Kuzey Yapım (2008). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

İstanbul Üniversitesi'ni kazanan Umut (Ozan Bilen), Antalya'dan gelip okul kaydını yaptırdıktan sonra, kantindeki ilanlar yoluyla kiralık bir ev ve iki ev arkadaşı bulur. Arkadaşlarıyla paylaştığı öğrenci evinde yaşadığı bazı doğaüstü olaylar, apolitik Umut'un yaşam tarzını değiştirir. Kendini dine veren Umut, eski çevresinden uzaklaşır. Sadece ibadetlerle sınırlı kalmayıp zamanla siyasallaşan ve fundamentalizme kayan genç, kin ve nefretin beslediği saldırgan bir kişiliğe bürünür. Bu ruh ve düşünce halinin Umut'u götürdüğü son, intihar eylemcisi olmaktır.

NOTLAR: "Her dinde inancın siyasallaşması, temiz ve saf insanların yüreğini yaralamakta... Uluslararası politikanın savaş taraftarı duruşuna karşı dünya halkları olarak sivil bilinçlenme ihtiyacında olduğumuzu düşünerek, gerçek bir hayat öyküsünden esinlendiğimiz "Girdap"ı projelendirdik." "Girdap", çektiği müzik klipleriyle tanınan ve Taşa Yazılan Aşk adlı TV dizisinin (Gelinim Olur musun'daki Caner'in başrolde olduğu) yönetmeni Talip Karamahmutoğlu'nun ilk sinema filmi. "Girdap" sinemamızda rastlanmadık bir karakterle, bir intihar bombacısı vasıtasıyla fundamentalizm yani kökten dincilik tehlikesine dikkat çekiyor. Filmin başrolünde, bir süre önce "Kader"de kısa ama etkili bir performans sergileyen, "Uçurtmayı Vurmasınlar"ın Barış'ı Ozan Bilen var.

EJDER AVCILARI

CHASSEURS DE DRAGONS

Yönetmen: Arthur Qwak, Guillaume Ivernel. Seslendirenler: Mary Matilyn Mouser, Rob Paulsen. Senaryo: Arthur Qwak, Frédéric Lenoir. Müzik: Klaus Badelt. Yapımcı: Philippe Delarue. Süre: 80 dk. Yapım: Fransa (2007). İthalatçı: Tiglon. Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

Gösterişli bir kalesi olan Lord Arnold'un büyük bir problemi vardır: 'Dünyaları Yiyen' adlı ejderin bir gün geri döneceğini düşünerek korkudan titremektedir. Zoe ise hâlâ masallara inanmakta olan küçük bir kızdır. Amcası Lord Arnold'un bu ejderden kurtulması için, kahramanlara ihtiyacı olduğuna inanmaktadır. Bu konuda ne yapabileceğini düşünürken, Gwizdo ve Lian-Chu ile tanışır. Onlar beş para etmeyen, güvenilmez iki ejder avcısı olsalar da Zoe, Gwizdo ve Lian-Chu'ya inanmaya çoktan karar vermiştir bile. Hayallerindeki kahramanları bulduğuna ikna olan Zoe, onları çılgınca bir maceranın ortasına sürükleyecektir.

NOTLAR: Arthur Qwak'ın yarattığı çizgi dizi "Ejder Avcıları", 2004'te 26 bölüm halinde Fransız televizyonunda yayınlanmıştı. 2007 yazında TV'de ikinci sezonu başlayan seri yine yaratıcısı tarafından uzun metraj versiyonuyla beyazperdeye taşındı. Fantastik evreni, çocuk yastaki başkahramanı ve ilginç yaratıkları ile Japon animelerini anımsatan bu yapım, hem Guillaume Ivernel'in hem de Arthur Qwak'ın ilk uzun metrajı. TV'de yayınlanan orijinal metinden farklı olarak ana karakterlerden Jennyline ve kızları Zaza ile Zoria, sinema versiyonunda Zoe adlı tek bir karaktere dönüştürülmüş.

ANESTEZİ

AWAKE

Yönetmen: Joby Harold. Oyuncular: Hayden Christensen, Jessica Alba, Terrence Howard, Lena Olin, Christopher McDonald, Sam Robards, Arliss Howard, Fisher Stevens, Georgina Chapman, David Harbour. Senaryo: Joby Harold. Görüntü Yönetmeni: Russell Carpenter. Kurgu: Craig McKay. Müzik: Samuel Sim. Yapım Tasarımcısı: Dina Goldman. Yapımcı: Jason Kliot, John Penotti, Joana Vicente. Süre: 84 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

Clay (Hayden Christensen), geçirdiği açık kalp ameliyatı sırasında "anestezik farkındalık" yaşamaktadır. Yani olup bitenin tamamen farkında olacak şekilde uyanıktır, operasyonu tüm acısıyla hissetmektedir ancak yine anestezinin etkisiyle vücudu hiçbir şeye tepki gösteremeyecek durumdadır. Clay'in genç karısı Sam (Jessica Alba), ameliyat sırasında hayati kararlar vermek zorunda kalırken, Clay de kendi zihni içinde tehlikeli bir yolculuğa çıkar.

NOTLAR: Genel anestezi uygulanan ameliyatlarda her 700 kişiden birinin anestezik farkındalık durumunu yaşamasından yola çıkan "Awake", İngiliz Joby Harold'ın ilk sinema filmi. Stephen King'in Autopsy Room Four adlı kısa öyküsü ile A. Hitchcock Presents'in 1955'de yayınlamış Breakdown adlı bölümüne benzerliğiyle dikkat çeken filmde Joby Harold, ünlü isimlerle çalışmayı amaçlamış. Örneğin Lena Olin'in canlandırdığı Lilith Beresford karakteri için yönetmenin ilk tercihi Helen Mirren ve Sigourney Weaver olmuş. "Superman Returns" nedeniyle projeden çekilen Kate Bosworth'un yerini Jessica Alba alırken Hayden Christensen da Jared Leto'dan başrolü devralmış. "Awake" ile Jessica Alba En Kötü Kadın Oyuncu, Alba- Christensen ikilisi de En Kötü Çift dalında bu sene Razzie (Altın Ahududu) Ödülü'ne aday .

IN THE NAME OF THE KING: A DUNGEON SIEGE TALE

Yönetmen: Uwe Boll. Oyuncular: Jason Statham, Leelee Sobieski, John Rhys-Davies, Ray Liotta, Ron Perlman, Claire Forlani, Kristanna Loken, Burt Reynolds, Matthew Lillard, Brian J. White. Senaryo: Doug Taylor. Görüntü Yönetmeni: Mathias Neumann. Kurgu: Paul Klassen, David M. Richardson. Müzik: Jessica de Rooij, Henning Lohner. Yapım Tasarımcısı: James Steuart. Yapımcı: Dan Clarke, Shawn Williamson. Süre: 124 dk. Yapım: Almanya, Kanada, ABD (2007). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

Farmer'ın (Jason Statham) yaşamı, yağmacılar topluluğu Kruglar'ın, Stonebridge kasabasını basıp oğlunu öldürmesi ve karısı Solona'yı (Claire Forlani) kaçırması ile altüst olur. İyi dövüşçü olan Farmer, karısını bulmak amacıyla Kral Konreid'in (Burt Reynolds) ordusuna katılır. Ordu kana susamış Kruglar ile savaşmakla meşgul iken korkunç büyücü Gallian (Ray Liotta), Kral Konreid'i devirmeyi planlamaktadır. Farmer'ın önünde iki seçenek vardır: Ya Gallian'ı yenip kaybettiklerini yeniden kazanacak ya da şeytan büyücü, bütün toprakların kontrolünü eline alacaktır.

NOTLAR: Dungeon Siege adlı bilgisayar oyunu serisinden uyarlanan film, kullanmaktan imtina etmediği tabancası ile bütünleşen Jason Statham'ı bıçkın aksiyon kahramanından eli kılıç tutan eski zaman savaşçısına dönüştürüyor. Statham ve Ray Liotta, önümüzdeki ay vizyona girecek "Revolver"da olduğu gibi yine düşman tarafta yer alıyorlar. Çekimleri Kanada'da yapılan filmin iki versiyonu mevcut. Vizyona giren versiyon, sinema gösterimi için kesilip kısaltılmış hali. Filmin DVD'sinde ise 165 dakikalık uzun hali yer alacak.

KALPAZANLAR

DIE FALSCHER

Yönetmen: Stefan Ruzowitzky. Oyuncular: Karl Markovics, August Diehl, Devid Striesow, Martin Brambach, August Zirner, Veit Stübner, Sebastian Urzendowsky, Andreas Schmidt, Tilo Prückner, Lenn Kudrjawizki. Senaryo: Stefan Ruzowitzky (Adolf Burger'in Des Teufels Werkstatt adlı anı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Benedict Neuenfels. Kurgu: Britta Nahler. Müzik: Marius Ruhland. Yapım Tasarımcısı: Isidor Wimmer. Yapımcı: Josef Aichholzer, Nina Bohlmann, Babette Schröder. Süre: 98 dk. Yapım: Avusturya, Almanya (2007). Dağıtımcı: Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 28 Mart 2008

1930'ların Berlin'inde Salomon Sorowitsch (Karl Markovics) kalpazanlar kralıdır. Ancak Gestapo tarafından tutuklanır ve Mauthausen Kampı'na atılır. 1944'te Sachsenhausen'a nakledildiğinde, şans Sorowitsch'in yüzüne güler. Düşman ülkelerin ekonomilerini çökertmek amacıyla yabancı paraların sahtelerini üretmek için Naziler tarafından toplanan bir grup uzmanın arasına katılır. Bernhard Operasyonu için yönetim, takıma temiz ve konforlu barınaklar, sağlıklı besinler, düzgün işleyen tuvaletler ve hatta eğlence sunmaktan kaçınmaz. Operasyon sayesinde Sorowitsch altın kafesteki birinci sınıf mahkümdur artık. Ancak grup üyesi Adolf Burger'in (August Diehl) operasyonu sabote etmek için yollar aramaya başlamasıyla mücadele bir hayatta kalma savaşı olmaktan çıkıp bir vicdan savaşı haline gelir.

NOTLAR: Usta bir baskıcı olan Slovak Yahudisi Adolf Burger, Naziler'in gerçeğinden ayırt edilmesi imkânsız sahte İngiliz poundu ve Amerikan doları basma operasyonu Bernhard'da aktif olarak görev almış; yıllar sonra (Des Teufels Werkstatt) The Devil's Workshop. The Counterfeit Money Workshop of the Sachsenhausen Concentration Camp ismiyle anılarını yayınlamıştı. İşte bu anılardan yola çıkan "Kalpazanlar", başarılı Avusturyalı yönetmen Stefan Ruzowitzky'nin imzasını taşıyor. O yıllarda büyükbabası Nazi Partisi'nin destekçisi olan Ruzowitzky "Toplama kampı ile ilgili bir film yöneteceğimi asla düşünmemiştim" diyor ve ekliyor: "Schindler'in Listesi'ndeki duş sahnesi gibi korku ve gerilim unsurlarından kaçınmaya çalıştım. Aynı zamanda eğlendirici bir film yapmak istedim." "Kalpazanlar"ın çekimlerine 90 yaşındaki Adolf Burger de katılmış ve ekibe, başından geçenleri anlatarak ve senaryoyu gözden geçirerek bir nevi danışmanlık yapmış. Geçtiğimiz sene Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan film, bu sene son beşe kalarak Avusturya'yı Oscar'larda temsil ediyor.

AYIN FİLMLERİ

ŞUBAT SÜRPRİZLERİ

SÜRGÜN

IZGNANIE

Yönetmen: Andrei Zvyagintsev. Oyuncular: Konstantin Lavronenko, Aleksandr Baluyev, Maksim Shibayev, Maria Bonnevie, Yekaterina Kulkina, Yelena Lyadova, Andrey Shibarshin, Dmitri Ulyanov. Senaryo: Andrei Zvyagintsev, Oleg Negin, Artyom Melkumian. Görüntü Yönetmeni: Mikhail Krichman. Kurgu: Anna Mass. Müzik: Andrei Dergachyov, Arvo Part. Yapım Tasarımcısı: Andrey Ponckratov. Yapımcı: Dmitri Lesnevsky. Süre: 150 dk. Yapım: Rusya (2007). Dağıtımcı: Barbar Film.

Gösterim Tarihi: 22 Şubat 2008

Karısı Vera (Maria Bonnevie), oğlu Kir (Maksim Shibayev) ve küçük kızı Eva (Katya Kulkina) ile şehirden uzaklaşan Alex (Konstantin Lavronenko), doğup büyüdüğü, baba yadigân kır evine gelir. Ailenin sessiz sakin yaşantısı, Vera'nın bir itirafı ile aniden değişir. Vera hamiledir; üstelik bebek Alex'ten değildir. Karısının ihaneti karşısında ne yapacağını şaşıran Alex, bu durumu çözmek için abisinden yardım ister. Abisinin de olaya dahil olmasıyla işler iyice sarpa saracaktır.

NOTLAR: 40 yaşının arifesinde çektiği ilk filmi "The Return-Dönüş" ile ödüllere boğulan ve Tarkovski'nin halefi ilan edilen Andrei Zvyagintsev'in merakla beklenen ikinci filmi "Sürgün". Yönetmenin ilk filmindeki gibi aile ilişkilerini ve sevgi temasını doğayla örtüştürerek anlattığı filmin başrolünde Konstantin Lavronenko var. Aktör "Dönüş"te olduğu gibi bu filmde de baba rolünde ve sergilediği performansla, geçtiğimiz sene Cannes'da En İyi Erkek Oyuncu ödülünün sahibi oldu. Filmde Lavronenko'dan geri kalmayan bir oyunculuk sergileyen Vera rolündeki İsveçli aktris Maria Bonnevie, Rusça bilmediği için çekimler süresince bir çevirmenle çalışmış ve Yelena Lyadova tarafından seslendirilmiş. "Sürgün", William Saroyan'ın The Laughing Matter adlı romanının serbest uyarlaması. Yönetmenin ilk filmine göre bütün ve daha sağlıklı bir aile portresi çizen "Sürgün", "Dönüş" ile kıyaslandığında kimilerince "sönük" bulundu. 2.5 saatlik filmin ilk yarısı olanca sakinliğiyle akarken son 45 dakikada ivme kazanıp hikâyeyi toparlama telaşına girmesinin, bunda etkisi olabilir. Kadın-erkek ilişkisine ve erkek egemen toplumda kadının örtülü isyanına odaklanan "Sürgün" söylemek istediğini bir ermiş olgunluğu ve hayranlık uyandıran şiirsel görsellikle, pastoral bir senfoni tadında perdeye yansıtıyor.

CHARLIE İŞ BAŞINDA

CHARLIE BARTLETT

Yönetmen: Jon Poll. Oyuncular: Anton Yelchin, Robert Downey Jr., Hope Davis, Kat Dennings, Tyler Hilton, Ishan Davé, Megan Park, Jonathan Malen, Jake Epstein, Richard Alan Campbell. Senaryo: Gustin Nash. Görüntü Yönetmeni: Paul Sarossy. Kurgu: Alan Baumgarten. Müzik: Christophe Beck. Yapım Tasarımcısı: Tamara Deverell. Yapımcı: William Horberg, Barron Kidd, Sidney Kimmel, David Permut, Jay Roach. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 29 Şubat 2008

Gittiği her okuldan kovulan Charlie Bartlett (Anton Yelchin) devlet okuluna gitmeye başlayınca yumruk yemiş gibi olur. Ancak kısa sürede girişimci ruhu kontrolü ele alır. Erkekler tuvaletine doktor tabelasını asan Charlie okul arkadaşlarının özel itiraflarını dinleyen, psikiyatri seanslarında kendisine verilen ilaçları arkadaşlarına vermek gibi akılsızca bir karar alan, gizli ve tabii ki resit olmayan bir deli doktoruna dönüşür. Bu arada evde annesi Marilyn'le (Hope Davis) de sorunları vardır. Bu da yetmezmiş gibi hayatının en büyük hatasını yapar ve okul müdürü Gardner'ın (Robert Downey Jr.) güzel kızı Susan'a (Kat Dennings) aşık olur.

NOTLAR: "Charlie Bartlett", hem yönetmeninin hem de senaristinin ilk sinema filmi. Gustin Nash'in yazdığı senaryoyu, "Meet the Parents" ve "Austin Powers: The Spy Who Shagged Me" gibi popüler yapımların kurgucusu Jon Poll yönetmiş. Liselerdeki ilaç kullanımını konu alan öyküsü nedeniyle ilk bakışta biraz tedirginlik yaratan "Charlie Bartlett" için Nash şu açıklamayı yapıyor: "Film, ilaç yanlısı veya karşıtı bir yapım değil. Bu, popüler olmak için arkadaşlarına ilaç vermeye başlayan ama sonra sorunlarını aşmaları için onlara ilaç vermek yerine onlarla konuşmanın yeterli olduğunu gören bir çocuğun hikâyesi." Filme adını veren kahramanı, "Alpha Dog"da Ben Foster'ın kaçırılan kardeşi rolüyle dikkatleri çeken Anton Yelchin oynuyor. "The 40 Year Old Virgin" ve "Big Momma's House 2"da küçük rollerde izlediğimiz Kat Dennings ise "Charlie Bartlett"de oynayabilmek için 80'den fazla isim arasından seçilmiş. Bir küçük not da Hope Davis ile ilgili. 2001 yapımı "Hearts in Atlantis"de Hope Davis ve Anton Yelchin yine anne-oğlu canlandırmıştı.

TAZE GELİN ŞAŞKIN DAMAT

WEDDING DAZE

Yönetmen: Michael Ian Black. Oyuncular: Jason Biggs, Isla Fisher, Audra Blaser, Mark Consuelos, Rob Corddry, Dennis Albanese, Julia Montgomery Brown, Chris Diamantopoulos, Joanna Gleason, Heather Goldenhersh. Senaryo: Michael Ian Black. Görüntü Yönetmeni: Dan Stoloff. Kurgu: Greg Hayden, Alan Oxman. Müzik: Peter Nashel. Yapım Tasarımcısı: Carl Sprague. Yapımcı: Jamie Gordon, Sam Hoffman, Sammy Lee, John Penotti, Courtney Potts. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2006). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 15 Şubat 2008

İlk nisan deneyimi hayal kırıklığı ile sonuçlanan Anderson (Jason Biggs) için hayatta en son ihtiyacı olan şey, yeni bir nisanlıdır. Sadece macera yaşamak için karşısına çıkan ilk yabancıya, Katie'ye (Isla Fisher) evlenme teklif eder. Ancak beklenmedik bir şekilde bu neşeli genç kadın hiç tereddütsüz teklifini kabul eder. Bu plansız ve çılgın anlaşmada, evlilik günü gelip çatana kadar kararsız aileler, nevrotik arkadaşlar ve çılgın bir hapishane kaçkını onları rahat bırakmayacaktır.

NOTLAR: "American Pie" serisinin yıldızı Jason Biggs'ten yine bir gençlik komedisi... Sacha Baron Cohen'in hayat arkadaşı ve çocuğunun annesi Isla Fisher da ona eşlik ediyor. "Wedding Daze"in yönetmeni ise televizyon dizilerinin tanınmış yazarı ve aktörü, stand-up komedyeni Michael Ian Black. "Wedding Daze", Black'in yönettiği ilk sinema filmi. Senaryosunu da kendisinin yazdığı film için Black'e yöneltilen başlıca eleştiriler, "Wedding Daze"in "American Pie" ve "Wedding Crashers"taki karakterlere hayli benzeyen, yani taklide meyilli kahramanları ile edepsiz ama orijinal bulunmayan komedi tarzı üzerine. Yine de film, gençlik komedisi sevenlere yüzlerini güldürecek anlar vaat ediyor.

MÜNFERİT

Yönetmen: Dersu Yavuz Altun. Oyuncular: Ali Erkazan, İdil Fırat, Mahir İpek, Ali İplin, Serhan Nalbantoğlu. Senaryo: Dersu Yavuz Altun. Görüntü Yönetmeni: İlker Berke. Kurgu: Aytekin Birkon. Müzik: Tolga Burkay. Yapımcı: Reis Çelik. Süre: 110 dk. Yapım: Türkiye - Yeniden Film (2007). Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 72. sayfada

ARA

Yönetmen: Ümit Ünal.
Oyuncular: Erdem Akakçe, Betül Çobanoğlu, Serhat Tutumluer, Selen Üçer. Senaryo: Ümit Ünal. Görüntü Yönetmeni: Gökhan Atılmış. Kurgu: Çiçek Kahraman. Müzik: Özgür Yılmaz. Sanat Yönetmeni: Serdar Yılmaz. Yapımcı: Ümit Ünal. Yapım: Türkiye (2007). Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 14 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 74. sayfada

KOLERA GÜNLERİNDE AŞK

LOVE IN THE TIME OF CHOLERA

Yönetmen: Mike Newell. Oyuncular: Javier Bardem, Giovanna Mezzogiorno, Benjamin Bratt, Catalina Botero, Hector Elizondo, Liev Schreiber, Fernanda Motenegro, Laura Harring, John Leguizamo, Rubria Negrao. Senaryo: Ronald Harwood (Gabriel García Márquez'in El Amor En Los Tiempos Del Cólera adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Affonso Beato. Kurgu: Mick Audsley. Müzik: Antonio Pinto. Yapım Tasarımcısı: Wolf Kroeger. Yapımcı: Scott Steindorff. Süre: 138 dk. Yapım: ABD (2007). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 58. sayfada

İHTİYARLARA YER YOK

NO COUNTRY FOR OLD MEN

Yönetmen: Ethan Coen, Joel Coen. Oyuncular: Tommy Lee Jones, Javier Bardem, Josh Brolin, Woody Harrelson, Kelly Macdonald, Garret Dillahunt, Tess Harper, Barry Corbin, Stephen Root, Rodger Boyce. Senaryo: Ethan Coen, Joel Coen (Cormac McCarthy'nin aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Roger Deakins. Kurgu: Ethan Coen, Joel Coen. Müzik: Carter Burwell. Yapım Tasarımcısı: Jess Gonchor. Yapımcı: Ethan Coen, Joel Coen, Scott Rudin. Süre: 122 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 50. sayfada

M.Ö. 10,000

10,000 B.C.

Yönetmen: Roland Emmerich. Oyuncular: Steven Strait, Camilla Belle, Mo Zinal, Cliff Curtis, Ömer Şerif, Reece Ritchie, Suri van Sornsen, Tim Barlow, Marco Khan, Joel Virgel. Senaryo: Roland Emmerich, Harald Kloser. Görüntü Yönetmeni: Ueli Steiger. Kurgu: Alexander Berner. Müzik: Harald Kloser, Thomas Wanker. Yapım Tasarımcısı: Jean-Vincent Puzos. Yapımcı: Roland Emmerich, Mark Gordon, Michael Wimer. Yapım: ABD, Yeni Zelanda (2008). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 7 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 62. sayfada

JUNO

Yönetmen: Jason Reitman. Oyuncular: Ellen Page, Michael Cera, Jennifer Garner, Jason Bateman, Allison Janney, J.K. Simmons, Olivia Thirlby, Eileen Pedde, Rainn Wilson, Daniel Clark. Senaryo: Diablo Cody. Görüntü Yönetmeni: Eric Steelberg. Kurgu: Dana E. Glauberman. Müzik: Matt Messina. Yapım Tasarımcısı: Steve Saklad. Yapımcı: Lianne Halfon, John Malkovich, Mason Novick, Russell Smith. Süre: 96 dk. Yapım: ABD, Kanada, Macaristan (2007). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

Filmle ilgili yazı 66. sayfada

BOX OFFICE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@merkezdergi.com.tr

TÜRKİYE box office 15 - 17 Şubat 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. 120	Özen Film	179	1	59.091	59.091
2. Semum	Warner Bros.	140	2	49.796	190.299
3. Canavar	UIP	69	1	34.269	34.269
4. Ulak	UIP	152	4	26.019	444.165
5. Not: Seni Seviyorum	Warner Bros.	53	1	25.920	25.920
6. Sweeney Todd	Warner Bros.	33	1	24.702	25.257
7. Charlie Wilson'ın Savaşı	UIP	97	2	17.859	80.344
8. Son Ders	35 Milim	61	2	14.524	56.858
9. Ben Efsaneyim	Warner Bros.	77	4	11.257	386.344
10. Şimdi ya da Asla	Warner Bros.	45	3	11.173	111.186

1 Yıl önce
2007
09 - 15 Şubat
1. Çılgın Dersane
2. Son Osmanlı: Yandım Ali
3. Kanlı Elmas
4. Maskeli Beşler: Irak
5. Neşeli Ayaklar

2 Yıl önce
2006
13 Ocak - 09 Şubat
1. Kurtlar Vadisi: Irak
2. Babam Sınıfı 3,5
3. Babam ve Oğlum
4. Organize İşler
5. Keloğlan Kara Prens'e Karşı

3 Yıl önce
2005
14 Ocak - 10 Şubat
1. Hababam Sınıfı Askerde
2. Hırsız Var
3. Gönül Yarası
4. İnanılmaz Aile
5. Şans Kapıyı Kırınca

Film sayısında patlama

Her geçen yıl vizyona giren film sayısı ciddi şekilde artış gösteriyor. Hatta uzun zamandır alışık olmadığımız şekilde, bir haftada toplam 8 film vizyona girmeye başladı. Haftada yedi gün olduğuna göre filmkolik biri için bile bu rakam fazla sayılabilir. 2008 yılını geride bıraktığımız 9 hafta sonunda vizyona giren film sayısı tam olarak 52. Geçen yıl bu rakam 41 idi. Aşağıdaki tabloda son 5 yılda aylara göre film dağılımını bulabilirsiniz. Dikkat edilmesi gereken nokta, filmin vizyona girdiği gün, hangi aya ait ise ona göre tablonun düzenlenmiş olduğudur.

	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	18	13	12	15	21
Şubat	14	16	20	20	30
Mart	19	20	27	26	
Nisan	19	28	22	25	
Mayıs	13	20	16	18	
Haziran	10	14	22	20	
Temmuz	17	12	16	20	
Ağustos	15	14	18	16	
Eylül	18	22	22	20	
Ekim	23	23	18	22	
Kasım	15	20	20	30	
Aralık	24	19	26	20	
Toplam	**205**	**221**	**239**	**252**	**51**
Bir önceki yıla göre artış	***9%**	**8%**	**8%**	**5%**	**-**

***2003'ten 2007'ye kadar gerçekleşen artış: %34**

*2003'te vizyona giren film sayısı 188 idi.

ABD box office 15 - 17 Şubat 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Jumper	Fox	3.428	1	27.354.808	33.979.823
2. The Spiderwick Chronicles	Paramount	3.847	1	19.004.058	21.379.938
3. Step Up 2 the Streets	BuenaVista	2.470	1	18.908.826	25.509.286
4. Fool's Gold	Warner Bros.	3.125	2	12.909.039	41.863.726
5. Definitely, Maybe	Universal	2.204	1	9.764.270	12.883.475
6. Welcome Home R. Jenkins	Universal	2.387	2	8.497.715	28.738.605
7. Juno	Fox	1.865	11	4.612.741	124.077.530
8. Şimdi ya da Asla	Warner Bros.	2.307	8	3.991.239	80.970.961
9. Hannah Montana	BuenaVista	685	3	3.263.192	58.390.754
10. 27 Dresses	Fox	1.936	5	3.200.024	69.961.895

Rakamlar milyon dolar.

İNGİLTERE box office 15 - 17 Şubat 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Jumper	Fox	406	1	2.520.481	3.067.525
2. Büyük Hazine: Sırlar Kitabı	BuenaVista	493	2	1.493.401	5.678.547
3. Juno	Fox	366	2	1.342.805	4.844.220
4. Water Horse	Sony	432	2	790.931	2.406.618
5. Canavar	Paramount	377	3	709.251	8.389.360
6. Şimdi ya da Asla	Warner Bros.	280	1	601.731	601.731
7. Kan Dökülecek	BuenaVista	121	2	537.039	885.535
8. Definitely, Maybe	Universal	331	2	507.351	1.940.245
9. Penelope	Momentum	336	3	392.975	2.295.844
10. Over Her Dead Body	Entertainment	278	3	353.244	2.907.790

Rakamlar milyon pound.

Johnny Depp
Sweeney Todd

2007	Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu	969.235
2006	Karayip Korsanları: Ölü Adamın Son.	15.052
2005	Charlie'nin Çikolata Fabrikası	173.457
2005	Düşler Ülkesi	62.604
2004	Gizli Pencere	148.738

Keira Knightley
Kefaret

2007	Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu	969.235
2006	Karayip Korsanları: Ölü Adamın Son.	15.052
2006	Doruklar	19.704
2006	Aşk ve Gurur	173.821
2004	Kral Arthur	360.308

Koyu renkte olan bentler en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcioğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Tunca Arslan	Ömür Gedik	Burak Göral	Senem Işmen	Nihal B. Karaca	Çiğdem Konurcuoğlu	Ege Görgün	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Asteriks Olimpiyat Oyunları'nda			2						2	2	3	2		2		3					2	2.5	2.5			2.27
Ben Efsaneyim	3	3	3.5	3	3.5	3.5	3	3	3.5	1.5	2.5	2.5	3	2.5		3.5	2.5	3	4	2.5	2	3.5	3	2.5	2.5	2.91
Canavar	2.5	4.5	3.5			2		4	4	1	4	4	3.5	4		4	2.5	3.5			2	4	1	4		3.22
Charlie Wilson'ın Savaşı		3		3.5	1.5	3	0.5	3.5	4	2	4	4		3.5	3.5	4.5	2.5	3.5	2		3	4	2	4		3.07
Çocuk		2												2.5					1.5							2.00
Don Kişot		3				4			3	2.5											2	3.5				3.00
Esrarengiz Kadın		1.5			1.5		2.5	1							2.5		3.5	3.5	1.5		2	3	2.5			2.27
Fidel'in Yüzünden		3		3.5		3.5	3	3	4.5	3			3.5	3	4		3	3.5			4	3.5	4			3.46
Gecenin İki Yüzü	3	2				3	2	3	2		3.5					3		2.5	1.5	2.5	2.5	3		3.5		2.64
Hasta	3.5	3		3.5		3	4	3.5				3.5	3.5	4			3	3			3.5	4		4	3	3.46
John Rambo			3.5			2			2.5	1		2		2						2		3				2.25
Kan Dökülecek	4	4.5	4.5	5	3.5	4	4	4	5		4.5	4.5	4	4	4		4	4.5	2.5	5	3	5	3	5	4	4.15
Ölüm Bekçisi		4.5	2.5													3						3				3.25
Red Kit: Batıya Hücum		2				4.5								3.5							2.5	3.5				3.20
Sihirli Oyuncakçı		3	2.5		2				3					2.5					1.5							2.41
Son Ders		1.5				2	1	2	1.5	3	3	2.5	1.5	2						1	1		2.5	2.5		1.92
Sweeney Todd		4	4	3.5	2	3.5	4	4	3		4	3	3.5	4	4		3	3.5	2	2.5	3.5	4	3	4	5	3.50
Şeytan Duymadan Önce		4	3.5	4	2.5	3.5	3		3.5	4	4.5	3.5			3.5	4	3	3	3		3.5	3.5		3.5		3.50
Şimdi ya da Asla		1.5	3			3	1.5	3	2.5	2.5	3	1	2.5				2.5	2			2	3	2.5	2.5		2.37
Taze Gelin Şaşkın Damat		3		2		3			2	1.5								1.5				2.5				2.21
Uçurtma Avcısı	3	1.5			2		0.5	4.5	3.5	1		4	2.5				3	2.5			2.5	3.5	2.5	2.5		2.60
Ulak	3	2	1.5		3.5	2.5	3	3	1	2.5	3.5	3	3	3.5		3	3.5	2.5	3.5	2.5	3	1	2.5	2.5	3	2.69
120		1.5				2.5			2	2.5	3	2.5										2.5	2	2		2.27

Seyir Defteri

UYGAR ŞİRİN
uygarsirin@merkezder

* "Mr. Magorium's Wonder Emporium-Sihirli Oyuncakçı"nın çocuk filmi olduğunu söylemişlerdi de inanmamıştım. "Bu devirde çocuk filmi mi kaldı? Çizgi filmler bile artık yetişkinler için" filan diye atıp tuttum. Filmi izleyince boyumun ölçüsünü aldım. İlk yarım saati idare eder de ondan sonrasına, şimdiki çocukların düzeyini düşününce, daha ziyade "bebek filmi" diyebiliriz.

* "İçerde" gerçekten garip bir film. Hayatında gördüğüm en kanlı, barbar ve pornografik sahnelere sahip. Altında öyle kayda değer bir metin filan da yok. Buna rağmen filme gönül rahatlığıyla, şöyle ağız dolusu "kötü" diyemiyorum. Etkilenmeyeceğinizi düşündüğünüz ama aklınızdan gitmeyen bir hatıra gibi.

* "Zamanında Çok Sevdiğim Ama, Bir Sürü İnsan Hâlâ Kendilerinden Övgüyle Söz Etse de Uzun Zamandır Doğru Düzgün Film Yapmadığını Düşündüğüm Yönetmenler"... "Seyir Defteri"nin bu başlıkla anılabilecek bir alt köşesi oluştu adeta, farkındayım. Her ay bir iki ismi bu kategoride anıyorum. Köşemizin bu ayki konuğu Ridley Scott. "Amerikan Gangsteri"nde hiç öyle abartılacak bir durum yok. Ama "Cennetin Krallığı", "Üçkağıtçılar", "Kara Şahin Düştü", "Hannibal" ve, kusura bakmayın ama, "Gladyatör"de de yoktu zaten. Sir Scott da son iyi filmini çekeli 10 yıl olmuş yani.

* "Constantine"deki yönetmenliğinden hiç hazzetmediğim Francis Lawrence "Ben Efsaneyim"de öyle bir iş çıkarmış ki, "Spielberg'in çırağı mısın mübarek?" diyesim geldi. Koca filmde bir tane göze batan kare olmaz mı? Yok. Senaryo da, Tanrı mevzuuna girdiği yerler hariç, edepli ve seviyeli bir yerde duruyor.

* Eş dost arasında "Bu tempoyla (anlayış, kalite vs.) giderse Türk filmleri hızla seyircisini kaybetmeye başlayacak" diye konuşuyorduk ki, fazla beklemeye gerek kalmadı. Haftalık Antrakt Sinema Gazetesi'nin verileri durumu ortaya koyuyor: 2006'da gösterime giren film sayısında Türk filmlerinin payı % 14, buna karşılık seyirci sayısındaki payları % 51. 2007'de ise gösterime giren filmdeki pay hafifçe artarak % 16'ya çıkmış, fakat seyirci sayısındaki pay sıkı bir düşüşle % 38'e inmiş. Dikkat, itidal, özen, çekidüzen gibi şeyler öneriyorum kimi sinemacılarımıza. Açgözlülük, kolaycılık, sinemasal/kişisel körlük ve kaç-kaç yerine.

* "Sweeney Todd"da "kapitalist/sınıflı düzende insanların birbirini yemesi" gibi lezzetli bir tema enfes bir hikayeye yedirilmiş. Gel gör ki filmin müzikal olması işin tadını tuzunu kaçırıyor. (Şarkılar bir şeye benzese canım yanmaz.) Oyuncular ne zaman ağızlarını açıp şarkıya başlasalar "Allah aşkına normal normal konuşun, anlatın derdinizi" diye bağırmak istedim. Johnny Depp'le sanat yönetmeni Dante Ferretti şov yapıyor, gerisi hikaye.

* "Kan Dökülecek", "İhtiyarlara Yer Yok" ve "Sweeney Todd" doğrudan günümüz dünyasından bahsetmeseler de, Irak'ın kenarından köşesinden geçmeseler de, içerdikleri şiddet, acı ve kanın bugünden kaynaklandığı ne kadar aşikâr.

* "Charlie Wilson'un Savaşı"nın derdi nedir anlamadım. "Zamanında bir senatör şöyle şöyle işler çevirmiş." İyi. Güzel. Enteresan. Fakat biz, sinema koltuğunda oturan insanlar olarak, bu bilginin hikayesiyle yetinemeyecek durumdayız.

* Kırk kere söyledim, kırk kere daha söyleyebilirim: "Gerçek bir hikayeye dayanan" filmlerin bir numaralı düşmanı, hikayenin ilginçliğinin her şeye yeteceğini sanmaları.

* Ayın cümlesi "Şeytan Duymadan Önce"den: "Parçalarımın toplamı ben etmiyor."

* Sevimsiz görünmek pahasına itiraf etmek zorundayım: İstanbul Film Festivali ve If'in son yıllarda hızla artan popülariteleri beni hem çok mutlu ediyor, hem de sinirime dokunuyor. İzin verin, izah edeyim... Bu festivallerde gösterilen türde filmler normal zamanda gösterime girdiğinde resmen can çekişiyorlar, seyirci sayıları bazen binli rakamlarla bile ifade edilmiyor. Şirketler o filmleri gösterime sokarken on iki kere düşünüyorlar. Bir sürü önemli yönetmenin filmini artık vizyonda göremiyoruz, o derece. Fakat aynı filmler festivalde gösterildi mi, bir bakıyorsunuz biletler tükeniyor, millet birbirini eziyor. Bu durumu, İngilizce'den ödünç alacağım bir kelimeyle tanımlayabiliyorum: "Presence". ("Boy gösterme" diye çevrilebilir mi?) Ha, bir de "statü" olabilir.

KAN DÖKÜLECEK UYGAR ŞİRİN uygarsirin@yahoo.com

Kendini çok seven film

Yılın abartılan Amerikan filmlerine bir yenisi eklendi. Övgüler aynı. Sorunlar da.

Dünyanın dört bir yanında bir şaşkınlık ve bayram havası hüküm sürüyor. Sebebi? 2007'de Amerikan sineması enfes ürünler vermiş. Öyle diyorlar.

Ancak, bu havayı yaratan ve isimlerini festival programlarından bilmum "en iyi 10" listelerine kadar her yerde görebileceğiniz filmleri izledikçe benim hayal kırıklığım giderek büyüyor.

Grubun yeni üyesi "Kan Dökülecek". Yılın en iyi filmlerinden biri olduğu rivayet ediliyor yine. Gerekçeler de, ne hikmetse, grubun diğer elemanları için söylenenlerle aynı.

Amerikan sinemasının "yüzünü ağartan" diğer filmler gibi, "Kan Dökülecek" de çok önemli meselelere değiniyor, mitleri tersyüz ediyormuş. Gerçekten öyle. Fakat tam da burası, "Kan Dökülecek" ve arkadaşlarının yumuşak karnı: Dünya hali için ve hepimiz adına çok önemli sorunlara el attıklarından öyle eminler ki, filmlerinin temel cümlesini her an, her sahnede gözümüze sokmaktan geri duramıyorlar.

"Korkak Robert Ford'un Jesse James Suikastı" (grubun gözde üyelerindendir) nasıl, finale doğru bir ara 10 dakikada kapattığı "kahramanlar ve onları yaratanlar" meselesini, bitmek bilmeyen bir doyumsuzlukla 160 dakika boyunca işle işle bir hâl olduysa, "Kan Dökülecek" de hırs ve anti-Amerikan rüyası meselelerine o kadar gönülden bağlı. "Jesse James" gibi o da, sinema tarihinde ilk kez kendisi bu konulara eğiliyor sanmakta herhalde.

Daha filmin ilk dakikaları: Kahramanımız Daniel Plainview'ü bir kuyuyu tırnaklarıyla kazıp petrol bulmaya çalışırken görüyoruz. Yani filmimiz, hem "tırnaklarıyla kazımak" deyimini bire bir görselleştirecek hem de ana karakterinin hiç de görmemiz gerekmeyen bu dönemini ele alacak kadar inatçı ve kararlı. O "hırs"ı bize illa gösterecek. (Bunun adı "anlatmak" değil, "göstermek".)

Birinci dakikada anlamadıysanız, yine 160 dakika boyunca (şart herhalde) Plainview'un öksüz bir çocuğu evlat edinip öz oğluymuş gibi tanıtmasını (o kadar alçak!), altında petrol yatan toprakları üç otuz paraya almasını (o kadar sahtekar!), çıkarları için, normalde ayağını basmadığı kiliseye gidip vaftiz olmasını (o kadar üçkağıtçı!) ve ayak bağı olan oğlunu gözünü kırpmadan uzaklara yollamasını (o kadar acımasız!) seyretmek zorundasınız. Sonunda Plainview'un ne kadar hırslı olduğunu ve Amerikan rüyasının karanlık yüzünü nasıl da sergilediğini anlamış olmalısınız. "Petrol ve kilise" ikilisinin bugünün Amerika'sına denk düştüğünü de bir zahmet görürsünüz herhalde.

Dediğim gibi, görmemiz istenen her şeyi görüyoruz eninde sonunda ama cümlelerin altını bu kadar çizmek ve etrafında bu kadar yaygara koparmak, kimseye karışmayayım da, benim için bir filmin altını oyan en önemli etkenlerden.

Kimi zaman, ya da çoğu zaman, ne anlatıldığı değil nasıl anlatıldığı önemlidir denir, ki katılmamak imkansız. O halde kafamızı hikayeden alıp yönetmen Paul T. Anderson'a çevirelim.

Hikayesinin istediği kılığa giren, çok yetenekli bir yönetmen olduğu tartışılmaz. "Hard Eight"te bağımsız sinemanın alışıldık dinginliğine göz kırptı, "Boogie Nights-Ateşli Geceler"de steadicam'in kinetik enerjisine kapıldı, "Manolya"da loş mekanlar, dar kamera açıları ve hızlı bir kurguyla seyircisini hem soluk soluğa hem soluksuz bıraktı. Sevmesi zor bir film olsa da (ben de çok sevdiğimi söyleyemeyeceğim), Anderson'ın yönetmenliğinin asıl "Punch Drunk Love"da "başka bir seviye"ye çıktığını düşünüyorum. Anderson, "Kubrick romantik komedi çekseydi nasıl çekerdi?" diye mi yola çıkmıştı bilmiyorum ama filmin bıraktığı etki aşağı yukarı böyle bir şeydi.

"Kan Dökülecek"te ise, nasıl çekmesi gerektiğini değil de nasıl çekse "iyi" olacağını düşünüyormuş gibi geldi bana. Hani, bu tür filmlerde geniş açılar olur, karakterler engin manzaraların ortasına yerleştirilir, kamera sabit durur veya alımlı olmasına özen gösterilmiş kaydırmalar yapar, karakterlerin yüzlerinin yansı ikide bir karanlıkta bırakılır, uzun bir sükunetin ardından büyük bir patlama gelir vs. Anderson da bütün bunları yapıyor işte. Işın "sahicilik" kısmı tartışılır tabii ama şurası kesin: Anderson ilk kez bu kadar özgünlükten uzak görünüyor.

Bir de Daniel Day Lewis konusu var. Herkes onun, kelimelere sığmayacak, insanüstü bir performans sergilediğinden emin. Bir Amerikalı eleştirmen "2000'li yılların en iyi performansı" diyecek kadar kendinden geçmiş. Bana sorarsanız Day Lewis'in kariyerinin en kötü işiyle karşı karşıyayız.

Bugüne kadar canlandırdığı her karakteri bir ceket gibi üzerine geçiren oyuncu, burada, rahat filan değil düpedüz sıkıntılı ve yamalı göründü bana. Tuhaf ses tonu, üstüne basıp ezdiği kelimeleri, kaparıp açıları gözleri ve kamburlaştırdığı sırtıyla bir karakterin içine girmemiş de birini taklit ediyor sanki. (Bu satırları yazdıktan sonra Day Lewis'in gerçekten de birini, yönetmen John Huston'ı taklit ettiğini öğrendim.)

Hislerimi anlatabildim sanırım. Yazının gereğinden öfkeli olduğunun farkındayım ama, kusura bakmayın, insanın hayal kırıklığı büyük olunca öfkesi de büyük oluyor.

THERE WILL BE BLOOD ✪✪☾

Yönetmen: Paul Thomas Anderson. Oyuncular: Daniel Day-Lewis, Paul Dano, Ciaran Hinds, Kevin J. O'Connor, Dillon Freasier, Barry Del Sherman, Paul F. Tompkins, Kevin Breznahan, Jim Meskimen, Sydney McCallister. Senaryo: Paul Thomas Anderson (Upton Sinclair'in Oil! adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Robert Elswit. Kurgu: Dylan Tichenor. Müzik: Jonny Greenwood. Yapım Tasarımcısı: Jack Fisk. Yapımcı: Paul Thomas Anderson, Daniel Lupi, JoAnne Sellar. Dağıtımcı: UIP.

Yapım: ABD (2007). | Süre: 158 dk.

Gösterim Tarihi: 15 Şubat

HER MÜZİĞİN TADI FARKLI!

Yılın en popüler Doritos'u
Tatlı Biber Aroma Çeşnili
Doritos Pop

Rock müziğin keskin tadı
Baharatlı Biftek Aroma Çeşnili
Doritos Rock

Ruhun gıdası
Limon Aromalı Kırmızı Biber Çeşnili
Doritos R&B

DORITOSMUZIK.COM

Frito Lay

CANAVAR KUTLUKHAN KUTLU kutlukhan@gmail.com

"Taze" bir canavar filmi

Büyük bütçeli Hollywood seyirliği, gerilla sinemacılığın gramerine kapılarını açıyor.

İlk bakışta şizofren bir sinema bu: "Alias" ve "Lost" gibi çok popüler diziler yaratan ve günümüzün görsel eğlence kültürünün önemli isimlerinden biri olan JJ Abrams'ın zihninden çıkmış ama senaryosu gereği "amatörler tarafından çekilmiş" hissi vermesi gereken bir öykü yansıyor perdeye. Evet, video kayıt yapabilen cep telefonlarının, Youtube'un ve "machinima"ların çağında olabiliriz ama yine de Hollywood'un çok da küçük olmayan bir bütçeyi böylesi riskli bir projeye yatırması salt "trend avcılığı" değil, çılgınca bir cesaret de aynı zamanda. Sonuçta burada 80 küsür dakikalık titrek mi titrek kamera görüntülerinden söz ediyoruz. Karanlık salonda bazı insanları "tutan" ve başının dönmesine, midesinin bulanmasına yol açabilen bir titreklikten.

Öyküde önemli bir karaktere veda partisini belgelemesi için yakın arkadaşının eline tutuşturulan kamera aksiyon başlamadan önce bile pek "temiz" bir iş çıkarmıyor – aksiyon başlayıp da Manhattan'ın altı üstüne gelirken, insanlar panik içinde sokaklarda kaçışırken görüntülerin ne hâl aldığını tahmin edebilirsiniz herhalde. Insanlar nadiren karenin içinde ideal konumlarda bulunuyorlar; bazen yerl, bazen taşı ve tozu görüyoruz... Ama bazen de şehre saldıran inanılmaz "şey"in görüntülerini.

Oykünüze "gerçek" olay, filminize de o olayı belgeleyen görüntüler süsü vermek "Cloverfield"ın çıkardığı bir yöntem değil tabii ki. Kimilerince gerçek sanılmış istismar filmi "Cannibal Holocaust"tan tutun da Vietnam savaşını sadece bir ordu kameramanının merceğine düşen görüntülerle sunan "84 Charlie Mopic"e – ve tabii hemen herkesin aklına gelecek, daha yeni "Blair Witch Project"e – kadar bu stratejinin başka örnekleri de. Üslup olarak "Cloverfield" bu filmler kadar radikal: Bize sunduğu "kisve"yi üstünden atmak için bahane aramıyor, ona dürüstçe sarınıyor. Sadece arada, "kameraman"ın kamerasını çevirdiği TV'deki kirli görüntülerle destekliyor kendi "gerilla" karelerini.

Yönetmen Matt Reeves ile görüntü yönetmeni Michael Bonvillain filmlerinin "temel konsept"ini belirleyen bu yöntemden çok iyi sonuç alıyorlar. Tabii artık 21. yüzyıl işi görsel medya bombardımanı altında seyirci kendisi seçiyor bir "oyun"u oynayıp oynamayacağını ama "sallan-yuvarlan" kameraya alışır da daveti kabul ederseniz, ortaya hakikaten etkileyici bir görsel-işitsel deneyim çıkıyor. Klasik "drama"nın net çizgilerini kaybettiğimiz, daha çok simülasyona benzer bir deneyim bu. Seyircisine gerçekten de bir felaketin ortasında kalmış hissini iletmek üzerine kurulu.

Elbette, bunun iyi bir öykü anlatma platformu olup olmadığını sorgulayabilirsiniz. Şurası kesin ki öykü, "Cloverfield"da pek üstüne titrenen bir şey değil – hatta "fazla öykü"nün deneyimin önünü kesmesi bile mümkün. Filmi yapanlar "belgesel görüntü" esprisine öyle sıkıca tutunuyorlar ki, kameranın görüntülediği kişileri çok iyi tanımak, onların "dram"ının çok da derinliklerine nüfuz etmek zaten kötü bir fikir olurdu. Hayatta nadiren insanları bu kadar kısa sürede bu kadar yakından tanırız – ancak dramada bize bahşedilen bir lükstür bu. Haberler ve realite programlarının bize birini tanıtmak için dramanın numaralarına başvurması biraz da bu yüzdendir. "Cloverfield" karakter tasarımını daha çok bizi hengâmenin içinde tamamen doğrultusuz bırakmamak ve şehirden kaçmaları gereken insanları aksine şehrin iyice içlerine, muazzam canavarın ortalığa dehşet saçtığı bölgeye gitmeleri için bir "mazeret" inşa etmek için kullanıyor.

Tabii Manhattan'ın iyice içlerine gidip de gökdelenlerin yıkılışına, sokakların devasa toz bulutlarına boğuluşuna tanık olurken sürekli 11 Eylül'ü hatırlamamak imkansız gibi. 11 Eylül'ün ardından Hollywood'un gözde imgelerinden birinin, harap olmuş New York resminin uzun süre yanına yaklaşmayacağını düşünenler çoktu. "Cloverfield" bu "travma"dan hiç kaçmıyor; aksine, ortasına balıklama dalıyor. Hatta bu senaryonun zihne en derin kazınan temsilcilerinden birine, "Escape From New York"a gönderme bile yapıyor.

Öte yandan, aslında orijinal "Godzilla"nın torunu sayılır bu film: Japonlar için İkinci Dünya Savaşı'nın (özellikle de topraklarına atılan iki atom bombasının) getirdiği yıkım nasıl Godzilla'da kendine fantastik bir çehre bulduysa, "Cloverfield" da 11 Eylül travmasını canavar filmlerine taşıyarak sinemasal bir tür terapiye soyunuyor (filmde baş karakterin Japonya'ya gidecek olması da esin kaynağına küçük bir selam niteliğinde). "Godzilla" zamanında (50'lerde) canavar filmleri tazeliğini koruyordu; King Kong'un üstünden epey vakit geçmiş olabilirdi ama şehri yakıp yıkan bir canavar hâlâ epey korkutucu, etkileyici bir görüntüydü. Bugünse özel efekt endüstrisinin sihir yaratmadaki mahareti, tüm canavar filmlerini sadece "işçiliğine" bakılıp takdir edilen bir tür eğlence haline getirdi. "Cloverfield" belki Güney Kore yapımı "Yaratık" gibi türe "insanlarını" tekrar kazandırmıyor ama oyunun kurallarını değiştirerek yeniden "taze" bir canavar filmi yapmayı başarıyor.

CLOVERFIELD ✪✪✪☾

Yönetmen: Matt Reeves. Oyuncular: Michael Stahl-David, Mike Vogel, Lizzy Caplan, Jessica Lucas, Odette Yustman, T.J. Miller. Senaryo: Drew Goddard. Görüntü Yönetmeni: Michael Bonvillain. Kurgu: Kevin Stitt. Yapım Tasarımcısı: Martin Whist. Yapımcı: J.J. Abrams, Bryan Burk. Dağıtımcı: UIP.

Yapım: ABD (2008). | Süre: 90 dk.

Gösterim Tarihi: 15 Şubat

GEÇEN CUMARTESİ NE YAPTIĞINI BİLİYORUM!

www.bizehergüncumartesi.com

Eğlencesiyle kopartan şarap Cumartesi!

PARANOID PARK

MURAT EMİR EREN meren@merkezdergi.com.tr

Vicdani paranoya...

Yönetmenin kariyerindeki bazı kırılma noktalarından bağımsız değerlendirilemeyecek bir film.

Yönetmenlik kariyerinde 20 yılı geride bırakan Gus Van Sant'ın bu süre zarfında çektiği filmler büyük çeşitlilik gösteriyordu. "Drugstore Cowboy" gibi özgün, düşük bütçeli bir ilk film sonrasında, "My Own Private Idaho/Benim Güzel Idaho'm" gibi yapım koşulları açısından ana akım sinemaya dahil edebileceğimiz fakat hikaye yapısı ve bakış açısıyla "bağımsız" bir yapıma imza atmıştı. Bu filmin ardından "Even Cowgirls Got The Blues/Dişi Kovboylar da Hüzünlenir" ve "To Die For/Sonsuz İhtiras" gibi, önemli oyuncular ve stüdyolarla çalışbğı filmlerle, sonra da "Good Will Hunting/Can Dostum" gibi iki dalda Oscar adaylığı kazanan bir formül filmiyle karşımıza geldi. Stüdyo sistemine fazlasıyla kendisini kaptırdığını düşünenlereyse büyük bir sürprizi vardı. Alfred Hitchcock klasiği "Sapık"ı "aslına sadık" biçimde yeniden çekti. Stüdyolar için bu, 90'lı yılların en önemli yönetmenlerinden birine yaptırdıklan bir yeniden çevrimdi belki, ancak Sant, bir klasiğin aynı mekanlarda, aynı açılar ve aynı ölçeklerle birebir yeniden çekmenin nasıl bir deneyim olacağını düşünüyordu sadece. Haliyle ortaya kimilerine göre bir ucube kimileri içinse büyük bir eğlence çıkmış, Sant'in yeniden çevrim mantığı özellikle ikinci grubu kendisine hayran bırakmıştı. Nitekim bu olay sonrasında stüdyolar ağzının payını alıp Sant'ten elini ayağını çekti. Sant de neredeyse 90'lı yıllar boyunca süren –abartalım- "esaretinin" öcünü alıyor gibiydi. İşte bahsettiğimiz bu dönem, Gus Van Sant için bir kırılma noktasıydı muhtemelen. Kendi yapım koşullarını kendisinin oluşturduğu, daha çok Avrupalı yapımcılarla çalışacağı, oyuncu kadrosunu tanıdığı bildiği insanlardan oluşturacağı yeni ve sinemasal incelemelerine, deneylerine devam edebileceği filmler dönemi başlamıştı onun için. Değişmeyen tek şeyse, Gus Van Sant'in görsel anlatıma yönelik arayışları ve gençlerin hikayelerine duyduğu ilgisi olacaktı. Son üç filmi "Gerry", "Elephant/Fil" ve "Last Days/Son Günler" böyle filmlerdi. "Paranoid Park" da, yönetmenin yaşadığı bu kırılma noktaları dikkate alınmadan değerlendirilemeyecek bir film.

2000'li yıllardaki bu yeni Gus Van Sant'in görsel anlatım yollarındaki araştırmacı kimliğini yansıtan ve içerik açısından da yönetmenin her zaman ilgi duyduğu zamane gençliğini temel alan "Paranoid Park", yönetmenin saydığımız son üç filminden biraz daha zayıf ama küçük ve iyi bir film. Film, tıpkı "Son Günler"de olduğu gibi, travmatik bir olayın etkileriyle, daha doğrusu yaşadığı travmayla baş etmeye çalışan bir ana karaktere sahip. Liseye giden ve zamanının çoğunu arkadaşlarıyla kaykay yaparak geçiren Alex'in, bir gece haytalık ederken, kazara, yaşlı bir güvenlik görevlisinin ölümüne sebep olması sonrasında gelişen olayları konu ediyor. İsminiyse, profesyonel kaykaycıların hünerini sergilediği, Alex'in yaşadığı muhitteki bir parktan, buraya gençlerin taktığı lakaptan alıyor. Buraya kadar sıradan bir vicdan muhasebesi, ibretlik bir sorumsuz gençlik hikayesi gibi duran "Paranoid Park", tahmin edeceğiniz üzere çok farklı bir düzlemde ilerliyor. Her şeyden önce Sant, karakterlerinin dünyasına hakim olmayı, hikayenin geçtiği Oregon'da yaşayan gençlerin arasına karışmayı, bir belgeselci hassasiyetiyle kamerasını onlardan biriymiş gibi kullanabilmeyi, aynı zamanda da o dünyaya dışarıdan bakıp sinemasal buluşlarla, hikaye üzerine analizler gerçekleştirmeyi başarıyor. Kendilerini dış dünyadan koruyan birer zırh gibi görülebilecek kapüşonlu sweatshirtleri, büyüklerin hayatlan boyunca görmeyeceği, duymayacağı grupların, oyun kahramanlarının bulunduğu posterleri, dilbilgisini, fonetiği, diksiyonu uzaya şuflayan kendilerine has jargonlarıyla bu gençlerin "zamane" denip geçilen uygarlığını önyargısızca aktarabiliyor. Alex'in neden olduğu –ya da neden olduğunu sandığı- kaza sonrasındaki psikolojik durumunu, zihin akışını sergilerken, Paranoid Park kaykaycılarının sekiz milimetreyle çekilmiş görüntülerinden, gündelik yaşamdaki sıradan anlardan, aniden sessizleşen sahnelerden ve zaman zaman video arta kaçan görsel numaralardan sıklıkla faydalanıyor Sant. Birçok filmin aksine, Alex'in vicdani muhasebesini sonucu belli matematiksel bir formülle değil, karakterin yaşadığı travmaya odaklanan, yargılamayan, cezalandırmayan gözlemlerle perdeye yansıtıyor. Sant, ele aldığı her jenerasyonu olduğu gibi, zihinsel gelişiminin büyük bir kısmını 90'ların sonunda gerçekleştirmiş bir nesli de idrak etmeyi, dahası onlarla ilgili önyargıları, oluşan genel imajı umursamayıp, son derece bilge bir tavır sergilemeyi başarıyor.

Alex'in zihinsel durumunu gözler önüne seren Süper-8mm kamerayla çekilmiş mevzu bahis sahneler başta olmak üzere, görüntü yönetmeni Christopher Doyle da son derece üstün bir performansla kendisine destek oluyor...

"Paranoid Park"ın en enteresan taraflarından birinin Alex'in vicdani muhasebesine olan yaklaşımı olduğunu söylemiştik; Gus Van Sant'in zamaneye bakışının önyargısız olduğunu da. Bunun en önemli göstergelerinden biri, filmin ve Gus Van Sant'in da en önemli sinemasal başarılarından biri olup çıkıyor. Filmde Alex'in neden olduğu kaza, okula gelen detektiflerin araştırdığı bir ölüm vakası olarak tekrar karşısına çıkıyor. Bizler, Alex'in neden olduğu kaza sonucu ölen kişinin cesedini ilk kez detektiflerin sınıfa gösterdiği fotoğraflarda görüyoruz. Bununla beraber, bu fotoğraftaki ceset, sınıftaki diğer öğrencilerin ya da Paranoid Park'ın diğer takipçilerinin bakış açısından bize gösterilmiyor. Haliyle, sadece Alex'in bakış açısından gördüğümüz fotoğraftaki manzaranın hayal ürünü olabileceği fikri de ister istemez insanın aklına geliyor. Alex'in, neden olduğu kazadaki güvenlik görevlisiyle, fotoğraftaki ikiye bölünmüş cesedi zihninde birleştirmiş olabileceği şüphesi de doğmuş oluyor. Kısacası Alex, birinin ölümüne sebep olduğuna dair bir paranoyaya kapılmış ya da kendisinin sebep olduğu kazayla ilişkisiz bir cesedin görüntüsünü onunla özdeşleştirmiş de olabilir gibi görünüyor. Filmde birkaç kez vurgulanan bir meseleyse, Alex'in Irak Savaşı'na olan ilgisizliği. Bir iki kez Irak savaşını umursamadığını, orada olanlarla ilgilenmediğini belirten Alex, esasen çoğunlukla eski neslin, zamaneye biçtiği bir rolü oynuyor sadece. Alex'in bir yandan vicdanıyla sert biçimde hesaplaşırken bir yandan da sahte bir umursamazlık takındığını, bu umursamazlığın aslında varolmadığını, en nihayet, zamanenin vicdanının yerli yerinde durduğunu vurguluyor Sant. Ahlaki çözümlerden, yargılamadan ve cezalandırmadan çok, "Bu sorgulama hali yerli yerinde duruyor mu durmuyor mu, işte bununla ilgilenmeli" diyor...

PARANOID PARK ✪✪✪

Yönetmen: Gus Van Sant. Oyuncular: Gabe Nevins, Daniel Liu, Taylor Momsen, Jake Miller, Lauren McKinney, Winfield Jackson, Joe Schweitzer, Grace Carter, Scott Patrick Green, John Michael Burrowes. Senaryo: Gus Van Sant (Blake Nelson'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Christopher Doyle, Kathy Li. Kurgu: Gus Van Sant. Yapımcı: David Allen Cress, Charles Gilibert, Nathanael Karmitz, Neil Kopp. İthalatçı: Barbar Film. Dağıtımcı: 35 Milim.

Yapım: ABD, Fransa (2007). | Süre: 90 dk.

Gösterim Tarihi: 21 Mart 2008

İşte sevdiğin enfes tat!
Rulokat.
Şimdi yeni ambalajında.

Paylaş paylaşabilirsen!

ÜLKER

ŞİMDİ ya da ASLA TAMER BARAN tamerbaran@gmail.com

Kısa ama muhteşem anlar...

Özellikle ölüm temasıyla ilişkisi ve bu konudaki cesareti dolayısıyla etkileyici ve önemli bir film.

Her sinemaseverin kişisel tarihinde "yıldızın parladığı anlar" vardır; bir plandaki bir bakıştan veya bir diyalogdan etkilendiği, ruhunun adeta "yandığı"... Kısacık bir anın bu kadar büyük etki yapması şaşırtıcıdır: İnsanı değiştirir, genişletir, zenginleştirir...

Charles Chaplin filmleri genelde böyle bir etki yapar, ve fakat hiçbiri, "Monsieur Verdoux"daki o replik kadar alt üst etmemiştir beni: Son arzusu babında ikram edilen romu önce reddeden, sonra içen Verdoux, fikir değiştirmesinin nedenini şöyle açıklar: "Daha evvel rom tatmamıştım"...

O dört kelimeyi ilk duyuşum "Dead Poets Society-Ölü Ozanlar Derneği" dönemine denk gelmişti, yani "carpe diem" çağına. Çok gençtim, sorgulama ve idrak gücüm çok sınırlıydı. Ayrıca bir kavram ve bir tavır olarak "dolu dolu yaşamak" öylesine büyüleyiciydi ki, ötesini aramak aklıma bile gelmedi, Chaplin'in repliğini de yüzeysel değerlendirdim... Carpe diem kelimeleri içinde gizli olan "akışına bırakmak", "hayatın sunduklarını onurlandırmak", "o anın (o anı yaşıyor olmanın) değerini bilmek" vb daha derin ve karmaşık anlamlar sonraki yıllarda kapılarını (bana da) açmaya başladı.

Ölüm gerçeğiyle yakınlaşmadıkça yaşamın değerini ne kadar anlayabilir ki insan?

"The Bucket List", özellikle ölüm temasıyla ilişkisi ve bu konudaki cesareti dolayısıyla etkileyici ve önemli bir film. Seyircisini iki saat boyunca ölüm düşüncesiyle iç içe olmaya, ölmekte olan insanları izlemeye davet ediyor. Başrollerini iki ünlü (ve Oscar kazanmış) oyuncunun paylaştığı, A sınıfı bir Hollywood filminin (sadece) ölümü konu edinebilmesi zaten çok büyüleyici ve takdire şayan... Ve fakat dahası da var: "Şimdi Ya Da Asla", carpe diem kavramını (sadece hazcılıkla ilişkili yönüyle değil) açık ve gizli tüm anlamlarıyla ele alıyor ve işliyor: Her anı hakkını vererek yaşa... çünkü beş dakika sonra ölebilirsin...

Yani Reiner'ın filminin ana teması ölüm değil, "ölüm bilinci" (ve bunun insanı nasıl değiştirdiği, nasıl "öldüğünde gözleri kapalı ama kalbi açık" hale getirdiği)... Filmin ana kahramanlarının "bugünün işini yarına bırakma" imkanları yok, kanser vücutlarını öyle sarmış ki, hakikaten birkaç dakika sonrasını göremeyebilirler. Bu durum bilinç seviyelerini hızla yükseltiyor, bu da seyirciye, sadece ölmekte olan değil, aynı zamanda ölüm bilincine erişmekte olan iki insanın son aylarına tanık olma imkanını sunuyor ve senaryonun satır aralarına daha iyi nüfuz etmesini sağlıyor.

Ölüm gerçeğiyle böylesine apaçık bir şekilde yüzleşmek hiç kolay bir şey değil. Normal şartlarda insan bundan kaçar, bir gün kendisinin de öleceğini bilmeyi istemez, bunu anlamasının hayatın tadını kaçıracağını sanır. Oysa bir insanın ölüm bilinci ne kadar gelişmişse hayatın tadına da o kadar yüksek düzeyde varır, çünkü o muhteşem bir rehberdir: Gelecek için kaygılanmamayı, yaşadığı her ana (ve her şeye) şükretmeyi ve örneğin gerçekte neyin ne kadar önemli olduğunu (dolayısıyla kişinin ne zaman neyi yapması gerektiğini anlamasını) sadece ölüm bilinci sağlayabilir.

Örneğin Edward (Nicholson) gene inat edip kızıyla barışmayabilirdi, belki de ertesi gün ölebileceğini bilmeseydi... Örneğin Carter (Freeman) son aylarını dünyayı dolaşarak değil ailesinin yanında geçirebilirdi, gerçekten çok az zamanı kaldığını ve zaten tüm ömrünü onlara adadığını bilmeseydi...

Senarist Justin Zackham'ın ustalığı orada ki, öyküsünü bir değil iki kişi üzerine kurmuş, ve karakterlerini serbest bırakmış: Böylece Edward ve Carter örneğin Taj Mahal'de sohbet ederken izleyici hem o muhteşem mekanı, hem de mekanda yaşanan görkemli zamanın karakterleri nasıl değiştirdiğini seyretme ve algılama şansına sahip oluyor. Değişik kişiliklere sahip oldukları için, bu "son çılgın macera"dan farklı şekillerde etkileniyorlar. Ama ortak yönleri de var: Hastaneden kurtulduktan sonra yaşanan her şey içlerindeki özgürlük duygusunu artırıyor ve (en geniş anlamıyla) daha fazla sever hale geliyorlar: Birbirlerini, dünyayı, arabaları, Everest'i, sevgiyi, her şeyi.

Çünkü ölüm bilincinin en önemli etkisi aslında şu: Hayatı daha fazla sevmenizi sağlıyor... Her şeyin değerini daha iyi bilmenizi... Örneğin böyle bir filmin...

Kameranın önünde ve arkasında yaşı 60'ı geçmiş bir grup sinemacı olduğuna göre belki de (Clint Eastwood için yapıldığı gibi) sette ambülans bulundurulmuştur. Edward arkadaşının cenaze töreninde konuşurken, belki de Nicholson'ın aklından birkaç ay sonra kendisinin veya Freeman'ın cenaze töreninin yapılabileceği geçmiştir (ne de olsa ikisi de 1937 doğumlu).

Ölümle ilgili falanca repliği söylerken ölebileceğini bile bile iyi oynamaya (veya o planı iyi çekmeye) çalışan bu olağanüstü insanlara saygı duymamak ne mümkün! Onlar (ve ürettikleri eser) sayesinde biz seyirciler de "görkemli bir şeye tanık olma" imkanı bulduk.

Bu idrakin yaşandığı an da kısacık ve fakat o kadar etkili ki ardından sadece sükut gelebiliyor...

Çünkü ötesine kelimeler yetmiyor...

THE BUCKET LIST ★★★☾

Yönetmen: Rob Reiner. Oyuncular: Jack Nicholson, Morgan Freeman, Sean Hayes, Beverly Todd, Rob Morrow, Alfonso Freeman, Rowena King, Annton Berry Jr., Verda Bridges, Destiny Brownridge. Senaryo: Justin Zackham. Görüntü Yönetmeni: John Schwartzman. Kurgu: Robert Leighton. Müzik: Marc Shaiman. Yapım Tasarımcısı: Bill Brzeski. Yapımcı: Rob Reiner, Alan Greisman, Neil Meron, Craig Zadan. Dağıtımcı: WB.

Yapım: ABD (2007). Süre: 97 dk.

Gösterim Tarihi: 1 Şubat 2008

3 MART'TA

EVİNİZDE!

Dünyanın en beğenilen dizileri,
Sinemanın en iyileri TNT'de
TNT tüm Türkiye'de.

TNT

İYİ SEYİRLER

www.tnttv.com.tr

FİDEL'İN YÜZÜNDEN

... Su başında durmuşuz. Çınar, ben, kedi, güneş, bir de ömrümüz...

Nâzım Hikmet

Ünlü Usta sinemacı Costa Gavras'ın kızı Julie Gavras, yönetmenlik koltuğuna oturduğu filmde, babasının kızı olduğunu kanıtlıyor. 1970'li yılların politik atmosferini, o günlerin Fransa'sındaki toplumsal çalkantılar eşliğinde bir çocuğun gözünden anlatan yapım, bir büyüme hikâyesi. İçinde sanki hepimizin çocukluğundan bir parça olan naif film, etrafındaki dünyayı ve hayata dair birçok şeyi anlamaya çalışan bir insanın, 9 yaşındaki Anna'nın öyküsü. Komünizm, komünist, Franco, Faşizm, Fidel, Küba, Allende, İspanya, Şili, kürtaj, yasal haklar gibi yeni sözcüklerle tanışan, günbegün değişen siyasi göçmen dadılarla nispeten düzensiz bir hayata alışmak zorunda kalan, küçük bir eve taşınan, gecenin bir yansı uyandığında yeni evlerinin mutfağında sakallı, bıyıklı yeni yüzlerle karşılaşan, ailesiyle birlikte gösteri ve yürüyüşlere katılan Anna, küçük erkek kardeşiyle beraber, daha önce hiç bilmediği başka başka şeylerin varlığını duyumsamaya, öğrenmeye başlar. Yaşadığı yeni olaylar, hayal kırıklıkları, acı tatlı anlar onu olgunlaştırır, büyütür... 'Bazılarımızın çocukluğu ne kadar aynı Anna ile' diye düşündüm filmi izlerken. Örneğin benim çocukluğum... Behice Boran'ın, Ruhi Su'nun, eşi Sıdıka teyzenin, Mina Urgan'ın, Nihat Sargın'ın, daha birçok ismin evimizi sıkça ziyaret ettiği güzel yıllardı. Kurulan sofralar, sohbetler, Ruhi amcanın bağlamaya eşlik eden içli, kalın sesi, Mina teyzenin güzelim edebiyat yorumları ve ben kafamı kaldırıp gökyüzüne bakan, yarınlardan korkmayan ufak bir çocuktum. Aynı filmdeki Anna gibi, günün birinde babasının donuk, hüzünlü ifadesine bakıp, bir anda büyüyen bir çocuk... 'Venselemos venselemos zulme ve yoksulluğa paydos...' İnsanın içindeki küçük yüreği büyüten Şili şarkısını dinlerken şimdi artık başka bir dünyada olduğumuzu anımsadım birden. Büyümüştük ve başka bir yerdeydik. O insanların hiçbiri yoktu yanımda, babam ıslık çalıp kütüphanenin önünde kitapları karıştırmıyordu artık. Başka şeyler önemliydi ve bugünün çocukları 'voltran'ı oluşturmuşlardı çoktan. Sermaye piyasaları her şeyin üzerindeydi artık. Böyle içsel ve öznel şeyler düşündürdü Julie Gavras'ın filmi... İddiasız, gerçek ve olabildiğince hüzünlü, küçücük ama kocaman bir film "Fidel'in Yüzünden". Öyküsü itibarıyle, 2004 Şili yapımı "Machuca"yı hatırlattı. Nedense, Ken Loach'ın "Kes / Kerkenez"ini birazcık... Birçok aday arasından seçilip 'Anna'yı canlandıran Nina Kervel-Bey'in kaşlarını çatıp etrafını izlediği sahneler için, sadece onlar için izlemelisiniz filmi. Ve siz de o çocuklardan biriyseniz imkânı yok, boğazınızdaki düğümü çözemeyip, usulca gözyaşı dökeceksiniz... Her zaman denizlere çıkmasa da sokaklar; böyle filmler çekiliyor hâlâ ve biz hâlâ...

SÜRGÜN

William Saroyan'ın (1908-1981) "Gülünecek Şey" adlı eserinden beyazperdeye uyarlanan şiirsel dram, resmin, edebiyatın, fotoğrafın, sanatın hemen her türünün bir araya geldiği çok özel bir film. Bazı filmler için kullandığım 'yüksek sinema' benzetmesi, "Sürgün", orijinal adıyla "Izgnanie" için de geçerli. Filmi ilk kez, 44. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde izlediğimde aynen şu satırları kaleme almışım: "Venedik'te 'Altın Aslan' kazanmış 2003 tarihli ilk uzun metraj filmi "Dönüş"le dikkat çeken Rus yönetmen Andrei Zvyagintsev, ikinci filmiyle büyüledi beni. "Sürgün", sözün bittiği yer. Bir şiir, izlediğiniz. Görsel bir şölen. Felsefi bir metin. Yüreğe sokulan ve içinde çevrilen bir bıçak. Pastoral bir hüzün eşliğinde dostluk, aşk, aile, mutsuzluk, inanç, vicdan, söylenmemiş sözler ve dokunaklı bir pişmanlık resitali... Modern ve yenik zamanın başyapıtı. Zvyagintsev, Tarkovsky'nin açtığı yolda bir maraton koşucusu'. Filmi, vizyona girmeden önce ikinci kez izlediğim basın gösteriminde, aynı sinema keyfini tekrar aldım. Cannes'de 'Altın Palmiye' adayı olan ve başrol oyuncusu Konstantin Lavronenko'ya 'En İyi Aktör' ödülünü kazandıran "Sürgün", büyük kentten, baba toprağına, doğduğu kır evine giden bir adam ve ailesinin öyküsü. Eşinin, iki çocuğunun, ağabeyinin, fotoğraflardaki babasının, belki de bütün insanlığın... İçinde birçok acı barındıran eski bir ev. Soğuk, beyaz boyalı... Çekmecelerin içine saklı aynılık fotoğrafları, duvarda fotoğrafı asılı babadan genetik bir miras sanki. Sert ve zorlu adamların evinden, yağmurla yıkanan ve rüzgârla savrulan başakların toprağından, acılar coğrafyasından çaresiz pişmanlıklar. İçsel bir izolasyon, yalnız kılan insanı.

Murat Erşahin
murat.ersahin@superonline.com

KAN DÖKÜLECEK

… Karnımdan, omuzlarımdan akarken kanım, çamurlu ırmakların, ormanların, vinçlerin yanı başında ağaçlara asılı etimi kemiğimi geride bırakarak…

Alan Ginsberg

'**Kamuoyunun** yüreğine nişan almıştım' diyerek tonunu belli eden ünlü Amerikalı sosyalist kalem Upton Sinclair'ın (1878-1968) 1927'de yazdığı 'Oil' adlı romanı, "Boogie Nights", "Magnolia" ve "Punch- Drunk Love" gibi birbirinden önemli filmlerin nitelikli yaratıcısı Paul Thomas Anderson'ın hünerli ellerinde sinema tarihinin en önemli işlerinden birine dönüşmüş. Bunun çok iddialı bir yorum olduğunun farkındayım ama filmin, diyalogsuz başlayıp süren açılış sahneleri, izlediğimiz 'şeyin' ne olduğu konusunda bize somut bir fikir veriyor: Yüzde yüz sinema… Daniel Plainview adlı adamın, tırnaklarıyla elleriyle, bin bir zorlukla açtığı maden kuyusunda geleceğini ararken, petrolü bulmasına tanıklık ediyoruz önce. Sonra açgözlülük, sömürü, yolsuzluk, ahlaksızlık, şiddet ve güç ile örülü şeytani bir tablo çıkıyor karşımıza. İdeal bir kapitalistin öyküsü bu. Kapitalizmin ve Amerika'nın kuruluşunun öyküsü. Petrol, kaba güç ve din üzerine kurulu ABD'nin doğumu tanık olduğumuz. Ortada olmayan ahlak, bir yalan, aldatmaca ve kâr üzerine kurulmuş kilise ve doymak bilmeyen bir iştah… Acımasız ve yok eden bir makinenin ta kendisi olabilmek… Hastalıklı bir bünyeyi besleyen unsurlar… Yerlerde bir hayvan, bir canavar gibi yatıp uyuyan, petrol rengi, kapkara etlerle beslenen ve akan kanla doyuma ulaşan bir kapitalist Daniel Plainview. "Citizen Kane"in 'Charles Foster Kane'inden çok daha başka, karanlık, insanlıktan çıkmış bir figür. Son anında mırıldanacak tek bir 'Rosebud'ı olmayan bir yaratık… İnsanoğlunun yaşamsal dayanakları, ilerici ve aydınlık özlemlerine aykırı bir sistematik kapitalizm. Hırs, açgözlülük ve komplekslerle örülü bir bedenin hayatı algılamasına tanık olduğumuz alegorik kapitalizm eleştirisi, aile, baba-oğul ilişkisinden, yabancılaşmaya, artı değerin realizasyonundan, proleterleşmeye, yok edici kasaba yaşamından, ranta, feodalitenin kapitalizme dönüşme sürecine, acımasız, gerici ve tutucu dinselliğe, hırsız suç baronlarının doğumundan, sömürüye kadar hemen her oluşa diyalektik bir bakışla yaklaşırken, materyalist felsefeden tutun da, ekonomik doktrinler tarihine dek geniş bir yelpaze açıyor önümüze. Kapitalizmin kaçınılmaz ve uyuşturulması imkânsız katı antagonizmi üzerine ciddi açılımlar yapan Paul Thomas Anderson, güçlü anlatımıyla at başı giden mükemmel plastiğiyle, üstün görselliğiyle yani 158 dakikalık bir sanat şöleni yaratmış. Tabii bunda 'Daniel Plainview'ı sahiden insanüstü bir performansla canlandıran usta aktör Daniel Day-Lewis'in rolü büyük. Beyazperdenin gördüğü en önemli rollerden biri bu. Filmde ikiz kardeşler –belki de aynı kişi- Eli ve Paul Sunday'i oynayan genç oyuncu Paul Dano'da unutulmaz bir gösteri yapmış. "Little Miss Sunshine / Küçük Gün Işığım"da dikkat çeken Dano, Day-Lewis ile karşılıklı oynadığı sahnelerde bir an bile ezilmiyor. Plainview'ın 'sahici' olmayan erkek kardeşini olanca garibanlığıyla canlandıran Kevin J. O'Connor, hep fark yaratan karakter oyuncusu Ciarán Hinds ve 'büyük suratı'yla oynayan küçük aktör Dillon Freasier, Anderson'ın işini kolaylaştıran isimler olmuşlar. 'En İyi Film' dahil sekiz dalda Oscar adayı olan yapım, Robert Elswit'in özenli kamerası ve 'Radiohead'in gitaristi Jonny Greenwood'un orijinal müzik çalışmasıyla, şimdiden sinema tarihine ait bir film. Topraktan fışkıran ve dünyayı biçimlendiren kötülüğün, insanı ve insana ait hangi değer varsa onu sömüren bir sistemin ve yapının, nefes alan bir cehennemin resmi.

Yürekteki kötücül yan… Aslında istenmeyen bir kötülük bu. Adı konmamış bir şey. Kirli, karanlık tarafı yüreğin. Aralarına geniş mesafe giren bir kadın ve kocası… Sevginin, doğacak olan çocuğun bile engelleyemeyeceği bir uzaklaşma. Adamın anıp kendine gelmesi, yüreğindeki sevgiyi tekrar bulması, yıllar önce kovulduğu cennete kabul edilmesi için bir kurban gerekli, belki de iki… Hem de en çok sevilenler, sevilecekler… Çiftçi kadınların yaktığı bir ağıt, kucakta yabancı bir bebek ağlaması insana kalan… Christoffer Boe'nin "Reconstruction / Yeniden Sev Beni"den anımsayacağınız İsveçli zarif aktris Maria Bonnevie ve 'ağabey Mark'ı canlandıran Aleksandr Baluyev, Lavronenko'ya aynı güçte eşlik ediyorlar. Mikhail Krichman'ın birer tablo değerindeki eşsiz görüntüleri, Zvyagintsev'in hüzünlü şiirini ölümsüzleştiriyor.

Kim korkmamıştır otururken kendi kalbinin perdelerinin önünde?

Rainer Maria Rilke

yeni projeler...

1920'lerde yaşanmış gerçek bir olaydan yola çıkan "The Changeling"in yönetmen koltuğunda Clint Eastwood otururken, Angelina Jolie'yi de mağdur anne rolünde izleyeceğiz.

Sinemaseverleri oyunculuğundan mahrum bırakan Clint Eastwood, kendini tam anlamıyla yönetmenliğe adadı. Arka arkaya çektiği "Flags of Our Fathers" ve "Letters from Iwo Jima"da savaş alanındaki hakimiyetiyle izleyenleri bir kez daha kendine hayran bırakan Eastwood'un yeni projesi 1920'lerde geçen bir dram. "The Changeling" aslında Ron Howard'ın dahil olduğu bir projeydi. 2006 ortalarında Howard'ın Imagine Entertainment adlı yapım şirketi ile Universal Studios, J. Michael Straczynski'nin yazdığı senaryo taslağını satın aldı. Filmi Ron Howard yönetecekti ancak Howard "Frost/Nixon"a öncelik tanıyınca "The Changeling" Eastwood'a emanet edildi; Howard sadece yapımcı olarak filme destek verdi.

Küçükken başkasıyla değiştirilmiş çocuk anlamına gelen "The Changeling", anlamına uygun olarak bir değiştirilme iddiası etrafında gelişiyor. Film, yaşanmış bir trajediden, Los Angeles'ta 1928-1930 yılları arasında gerçekleşen çocuk kaçırma ve öldürme olaylarından (Wineville Chicken Murders) yola çıkıyor. 1928 yılında Christine Collins'in küçük oğlu Walter ansızın ortadan kaybolur. Aradan bir süre geçer ve günün birinde Walter ortaya çıkar. Los Angeles Polis Departmanı, davayı kapattığı gibi çocuğu, hakkında araştırma yapmadan Christine'e teslim eder. Ancak Christine, çocuğun kendi oğlu olmadığında ısrarlıdır. Genç kadın, hem bu çocuğun gerçek oğlu olmadığını ispatlamak hem de kendi oğlunun izini bulmak için polisleri bile karşına almaktan çekinmez.

Filmde Christine Collins'i Angelina Jolie canlandırırken, genç kadına mücadelesinde destek veren din adamı rolünde de John Malkovich'i izleyeceğiz. Clint Eastwood bir röportajında George Cukor imzalı "Gaslight" tazında suç, gizem, gerilim ve dram karışımı bir yapıma imza atacağının sinyallerini vermiş. Eastwood'un ustalığını konuşturacağından herkes o kadar emin ki, ABD'de Kasım ayında vizyona girecek film için şimdiden 2009 Oscar'larının güçlü adaylarından biri olacağına kesin gözüyle bakılıyor.

Şeytan aldı götürdü,

değiştirip getirdi

ÖZEL SEANS

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

THE SOLOIST

"Pride & Prejudice" ve "Atonement" ile büyük başarı kazanıp ödüllere boğulan İngiliz yönetmen Joe Wright, üçüncü filminin çekimlerine başladı. İki roman uyarlamasından sonra Wright biraz tarz değiştirmiş görünüyor. Zira "The Soloist"in konusu gerçek bir yaşam öyküsü üzerine kurulu ve film, Hollywood'un ortak olduğu bir proje. Şizofreniyle mücadele eden ve Los Angeles sokaklarını mesken tutmuş bir evsize dönüşen Nathaniel Ayers adlı müzik dehasının trajik hikâyesini konu alan filmde Ayers'i Jamie Foxx canlandırıyor ki, "Ray"i izledikten sonra yine muhteşem bir performans sergileyeceğinden kimsenin şüphesi yok. Robert Downey Jr. da, Ayers hakkında Los Angeles Times'a yazı hazırlayan ve müzisyenle konuştukça onunla arkadaş olan gazeteci Steve Lopez'i canlandırıyor.

PLANET 51

New Line Cinema'nın bilgisayar teknolojisiyle yapılmış üç boyutlu ilk animasyonu olan "Planet 51", 2009 yazında görücüye çıkmaya hazırlanıyor. "Shrek" ve "Shrek 2"nin yazarlarından Joe Stillman'ın senaryosunu yazdığı animasyonun yönetmeni Jorge Blanco. Filmin seslendirme kadrosunda Dwayne Johnson, Jessica Biel, Justin Long ve Seann William Scott yer alıyor. Filme ismini veren Planet 51, kendilerine 1950'lerin naif yaşamına benzer bir dünya kurmuş, yeşil renkli yerlilerin yaşadığı bir gezegen. Yerlilerin en büyük korkusu ise gezegenlerinin yabancılar tarafından istila edilmesi. Ve günün birinde bu paranoya gerçeğe dönüşüyor; Chuck Baker adlı astronot, ilk kez ayak basıldığına inandığı bu gezegene geliyor. 60 milyon dolar bütçeli animasyonda astronot Baker'ı Dwayne Johnson seslendiriyor.

THE WOLF MAN

2 seneyi aşkındır devam eden yönetmen sorunu çözüldü ve nihayet "The Wolf Man"e beyazperde yolu göründü. George Waggner'in 1941 yapımı klasik filminin yeniden çevrimi için Universal Pictures, aralarında Brett Ratner, Frank Darabont ve James Mangold'un da bulunduğu ünlü yönetmenlerle görüşmüş; sonunda filmi Mark Romanek'e teslim etmişti. Ancak Romanek ile fikir ayrılığına düşen, yönetmenin filme getirmek istediği yenilikleri beğenmeyen stüdyo, bu sene başında onunla da yollarını ayırdı. Nihayetinde projenin başına Joe Johnston (Jumanji, Jurassic Park III, Hidalgo) geçti. Başından beri oyuncu kadrosunda olan Benicio Del Toro Kurtadam'ı, Anthony Hopkins de onun babasını canlandıracak. Senaryo Andrew Kevin Walker'a (Se7en, 8MM, Sleepy Hollow) ait.

PEACOCK

"Juno"daki performansıyla henüz 21 yaşında En İyi Kadın Oyuncu dalında Oscar'a aday olan Ellen Page, "Peacock" adlı gerilim filminde Cillian Murphy ile beraber rol alacak. Tekinsiz yüz ifadesi ile dikkat çeken Murphy, imajına uygun bir karakteri, kan-koca şeklinde iki alter egosu olduğuna inanan bir deliyi canlandıracak. Ellen Page de yaşam mücadelesi veren yalnız bir anneyi oynayacak. Genç kadın aynı zamanda, bu deli adamın geçmişini bilen ve kişilik çatışmasının altında yatan sırlara sahip anahtar kişi durumunda. "Peacock"ı Michael Lander yönetiyor, senaryoyu da Ryan Roy ile birlikte yazıyor. "Peacock" ikisinin de ilk filmi olacak.

Bir tatil böyle geçti

İlk kısa filmi "Apartman" ile dikkatleri üzerine çeken Seyfi Teoman, uzun metrajda da iddialı. Teoman'ın ilk sinema filmi olan "Tatil Kitabı" Silifkeli bir ailenin bir yaz boyunca başından geçenleri, daha çok ailenin küçük oğlu Ali'nin bakış açısını ön plana çıkararak anlatıyor. Öykü, Ali'nin sert mizaçlı babası Mustafa ile ailenin diğer üyeleri arasındaki gerilim üzerine kurulu. Çekimleri Silifke'de 15 Eylül - 6 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilen filmin yapımcıları, sinemaseverlerin Altyazı dergisinden tanıdığı Yamaç Okur ve Nadir Öperli. Filmin başrolünü Taner Birsel (Hasan Amca) üstlenirken, "Rıza" filmiyle hafızalara kazınan Rıza Akın da konuk oyuncu olarak görev alıyor. Ali'yi ve babası Mustafa'yı ise Silifke'de yaşayan amatör iki isim, Tayfun Günay ve Osman İnan canlandırıyor. Prömiyeri Berlin Film Festivali'nde yapılan "Tatil Kitabı" ülkemizde seyirci ile ilk kez İstanbul Film Festivali'nde buluşacak.

TATİL KİTABI

Türk kadınının "kilit"li yaşamı

Müjde Ar, 1987'de Şahin Kaygun'un yönettiği "Afife Jale" adlı filmde, sahneye çıkan ilk Müslüman Türk kadınını canlandırmıştı. 20 yıl sonra Ar, "Kilit" adlı filmde yeniden Afife Jale rolünde. Film, Afife Jale ile modern Türkiye'den bir kadın oyuncunun, Berna'nın paralel yaşamlarını konu alıyor. Reenkarnasyon felsefesinden yola çıkan hikâyede, farklı dönemden iki kadının ön yargılara ve yasaklara karşı mücadelesi anlatılıyor. Film, dönemleri farklı olsa da kadınların yaşadıkları sorunların aynı olduğunun altını çiziyor. "Kilit"te Füsun Kostak, Necmi Yapıcı, Ayla Algan, Serap Aksoy ve Mustafa Alabora da rol alıyor. Müziklerini Atilla Özdemiroğlu'nun yaptığı filmin yönetmeni, 2006 yılında çektiği ve gazeteci yazar Duygu Asena'ya ithaf ettiği "Geçerken Uğradım"la gündeme gelen ve kadın temalı filmleriyle tanınan Ceyda Aslı Kılıçkıran.

KİLİT

SİYAD 40. yaşını kutluyor

3 Mart'ta TİM Maslak Show Center'da düzenlenecek törenle 40. SİYAD - Türk Sineması Ödülleri sahiplerini bulacak.

Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) ödüllerinin açıklanmasına kısa bir süre kaldı. 11 dalda aday olan film ve sanatçılar için heyecan süredursun törende Onur ve Emek Ödülü verilecek isimler de belli oldu. Gecede Kadir Inanır, Müjde Ar ve duayen senarist Safa Önal'a SİYAD Onur Ödülü, Üstün Karabol'a da Emek Ödülü verilecek. Bu arada derneğin resmi internet sitesi siyad.org'da SİYAD Ödülleri'ne aday olan sinemacılardan 20'siyle yapılan söyleşiler yayınlanıyor. 13 Şubat'ta Onur Ünlü ile başlayıp Semih Kaplanoğlu, Saadet Işıl Aksoy, Eyüp Boz gibi farklı dallarda aday olan 20 sinema sanatçısı ile yapılan söyleşiler 20 gün boyunca devam edecek. İşte 40. SİYAD - Türk Sineması Ödülleri adaylarının tam listesi:

40. SİYAD - Türk Sineması Ödülleri adayları

En İyi Film: Adem'in Trenleri, Kabadayı, Mutluluk, Sis ve Gece, Yumurta
En İyi Yönetmen: Abdullah Oğuz (Mutluluk), Barış Pirhasan (Adem'in Trenleri), Onur Ünlü (Polis), Semih Kaplanoğlu (Yumurta), Turgut Yasalar (Sis ve Gece)
En İyi Erkek Oyuncu: Cem Özer (Adem'in Trenleri), Haluk Bilginer (Polis), Kenan İmirzalıoğlu (Kabadayı), Murat Han (Mutluluk), Nejat Işler (Yumurta)
Cahide Sonku En İyi Kadın Oyuncu: Fadik Sevin Atasoy (Zeynep'in Sekiz Günü), Nurgül Yeşilçay (Adem'in Trenleri), Özgü Namal (Mutluluk), Saadet Işıl Aksoy (Yumurta), Şenay Aydın (Saklı Yüzler)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Hakan Boyav (Barda), İlyas Salman (Sis ve Gece), Rasim Öztekin (Kabadayı), Ufuk Bayraktar (Yumurta), Volga Sorgu (Barda)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Aslı Tandoğan (Kabadayı), Derya Alabora (Adem'in Trenleri), Selma Ergeç (Sis ve Gece), Yıldız Kenter (Beyaz Melek), Zeynep Tokuş (Beyaz Melek)
Mahmut Tali Öngören En İyi Senaryo: İsmail Doruk (Adem'in Trenleri), Kubilay Tunçer, Elif Ayan, Abdullah Oğuz (Mutluluk), Semih Kaplanoğlu, Orçun Köksal (Yumurta), Turgut Yasalar (Sis ve Gece), Yavuz Turgul (Kabadayı)
En İyi Görüntü Yönetmeni: Eyüp Boz (Beyaz Melek), Gökhan Tiryaki (Sis ve Gece), Mirsad Herovic (Mutluluk), Özgür Eken (Yumurta), Peter Steuger (Adem'in Trenleri)
En İyi Sanat Yönetmeni: B. Filiz Ekinci, Hakan Dündar (Son Osmanlı "Yandım Ali"), Mustafa Ziya Ülkenciler (Mavi Gözlü Dev), Naz Erayda (Yumurta), Nezih Dikişoğlu (Adem'in Trenleri), Tolunay Türköz (Mutluluk)
En İyi Kurgu: Ahmet Can Çakırca (Polis), Ayhan Ergürsel, Suzan Hande Güneri, Semih Kaplanoğlu (Yumurta), Aylin Zoi Tinel (Adem'in Trenleri), Levent Çelebi, Abdullah Oğuz (Mutluluk), Serhan Kazar (Sis ve Gece)
En İyi Müzik: Cengiz Onural, Cenk Erdoğan (Sis ve Gece), Mehmet Erdem, Özgür Akgül, Alp Erkin Çakmak (Polis), Selim Demirdelen (Barda), Sunay Özgür, Ender Akay (Adem'in Trenleri), Zülfü Livaneli (Mutluluk)

Ödülünüz bol olsun

Bu sene 2.si düzenlenen Ödüllü Türk Filmleri Festivali 10-18 Nisan tarihleri arasında gerçekleşecek.

Bora Prodüksiyon ve SE-SAM (Sinema Eserleri Sahipleri Meslek Birliği) işbirliğiyle düzenlenecek 2. Ödüllü Türk Filmleri Festivali, farklı kategorilerde dağıttığı ödüllerle Türk sinemasını desteklemeye ve sinema emekçilerine vefa borcunu ödemeye devam ediyor. Festivalde yeni vizyon filmleri; En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Senaryo, En İyi Görüntü Yönetmeni gibi birçok kategoride değerlendirilirken sinemamızın duayen sanatçıları da unutulmayacak. Bu yıl En İyi Kadın Oyuncu'ya Cahide Sonku, En İyi Erkek Oyuncu'ya Ayhan Işık ödülü verilecek; emek, basın ödülleri de sahiplerini bulacak. Bu sene Onur Ödülü Memduh Ün'e verilecek. Yurtiçi ve yurtdışında bugüne kadar en çok ödül kazanan film ise Ödüllü Türk Filmleri Festival Özel Ödülü'nü alacak. Yarışmaya katılan filmler, 60 ila 100 izleyiciden oluşacak Halk Jürisi'nce puanlandırma yapılarak değerlendirilecek ve bu jürinin seçtiği film, Ödüllü Türk Filmleri Festivali Halk Ödülü'ne layık görülecek.

Festival kapsamında, sektörün tanınmış isimleri ve akademisyenlerin katılımıyla bir sinema sempozyumu gerçekleştirilecek. Ayrıca 60 yılın Türk film afişleri sergisi ile 40'a yakın ressamın 120 civarında resmi sergilenecek ve elde edilecek gelirin yarısı sokak çocuklarını konu alacak filme aktarılacak. Festivalde Nedim Otyam'ın hayatını anlatan belgesel gösterilecek; Ülkü Erakalın'ın 60 yıllık müzik, sinema, tiyatro ve gazetecilik anılarından oluşan Yıldızlar Gökte Yaşar adlı tek kişilik müzikal sahnelenecek.

Festivale katılacak filmler için 15 Mart'a kadar SE-SAM ve Bora Prodüksiyon'a başvurulabilir.

Ayrıntılı bilgi için:
SE-SAM Tel: 0.212. 245 46 45
Bora Prodüksiyon Tel: 0312 490 21 00 - 0538 632 77 32
www.se-sam.org
info@se-sam.org
www.boraproduksiyon.com
info@boraproduksiyon.com
www.yesilcam.gen.tr
info@yesilcam.gen.tr

Ders zili çaldı

Plato Film Okulu'nda 17 Mart - 6 Haziran tarihlerini kapsayan Temel Sinema ve Oyunculuk Eğitimi, Türkiye'nin başarılı televizyon ve sinemacıları ile yoğun ve zengin bir ders programı sunuyor. Ayla Algan, Erdoğan Mitrani, Hüseyin Kuzu gibi sektörün tecrübeli isimlerinin eğitimci olarak ders vereceği 3 aylık bu programda Sahne ve Oyunculuk, Senaryo, Ses-Konuşma ve Dublaj, Yapımcılık, Kamera ve Işık, Hareket ve Ritim Jimnastik, Yönetmenlik ve Sinema Tarihi - Film Okuma dersleri yer alacak.

Ayrıntılı bilgi için:
www.platofilmokulu.com
Tel: 0212 292 63 84

ÖZEL SEANS

Kitapkurtları kaçırmasın

Yıllar önce sinema ile ilgili Türkçe kaynak kitap sıkıntısı çekilirken artık her ay çeşit çeşit eser raflardaki yerini alıyor; hem Türk sineması hem de yabancı sinema ve sinemacılar hakkındaki bu yeni kitaplar okuyucuyu sinematografik bir yolculuğa davet ediyor.

MÜJDE IŞIL

Sean Penn: Hayatı ve Zamanları

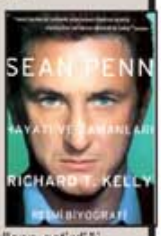

Bir zamanlar Madonna'nın eski eşi, paparazzi düşmanı, iflah olmaz kavgacı gibi sıfatlarla anılan; kadri kıymeti sonradan anlaşılmış zehir gibi bir aktör... Başka türlü, yaşarken hatta henüz 40'lannda, hakkında 500 küsur sayfalık bir biyografinin hazırlanması kaç kişiye nasip olurdu ki? Richard T. Kelly'nin yazdığı Sean Penn: Hayatı ve Zamanlan, yurt dışında 2004'te yayımlandıktan birkaç sene sonra Türk okurlanyla buluştu. Stüdyo Imge'den çıkan kitap bazen aile, bazen arkadaş, bazen de iş sohbeti şeklinde gerçekleşmiş, belgesel tarzındaki söyleşilerden oluşuyor. Çeviri sorunlan olsa da her sohbet, Penn'in yaşamının farklı zamanlanna ışık tutuyor; kişiliğindeki eğlenceli taraflan gözler önüne sererken yıllann getirdiği olgunluğu, mesleğine bağlılığını, muhalif ve insancıl taraflannı da sergiliyor. Annesi Eileen Ryan Penn ile başlayan anlatılar, eşi Robin Wright Penn ve aralannda (Madonna yok ama!) Jack Nicholson, Woody Allen, Kevin Spacey, Woody Harrelson'ın da bulunduğu birçok meslektaşı ve arkadaşı ile devam ediyor. Kötü çocuk imajından kişilikli bir sinemacı kimliğine geçiş yapan bu karizmatik yeteneği yakından tanımak, aynı zamanda Hollywood dedikodulanna şahit olmak isteyenlere tavsiye olunur.

Büyülü Fener

30 Temmuz 2007'de 89 yaşında hayata gözlerini yuman Ingmar Bergman'ın anısına, yönetmenin Büyülü Fener adlı anı kitabı, yeni baskısıyla bir kez daha sinemaseverlerin huzurunda. Daha önce Afa Yayınlan'ndan çıkan kitabın yine Gökşin Taşkın'ın çevirisiyle yayımlanan yenilenmiş versiyonu Agora Kitaplığı'dan çıktı. Film karelerinden oluşan albümle süslenen kitap, Bergman'ın hayat, sinema ve tiyatro macerasını, başkahramanın kaleminden anlatıyor. Anılar 1918-1986 yıllan arasındaki dönemi kapsıyor. Hatırlanacağı gibi büyük usta son sinema filmi "Fanny ve Alexander"ı 1982'de çekmiş; ölümünden 3-4 sene öncesine kadar da tiyatro oyunlan sahnelemiş, TV yapımlan yazıp yönetmişti. Dolayısıyla kitap, doğumundan başlayarak Bergman'ın sinemadaki en verimli dönemini kapsıyor. Usta sinemacıyı ve sanatını yakından tanımak isteyenler için şiddetle tavsiye ettiğimiz "Büyülü Fener", daha önce okumuş olanlar için de Bergman'ın ölümünden sonra yeniden ve daha farklı bir gözle değerlendirilmeyi hakediyor. Bergman'ın dediği gibi zaten filmler de "yaşadıkça daha da aldatıcı görünen bir gerçeğin yanılsaması" değil mi?

'Rejisör' Atıf Yılmaz

Mersin Ortaokulu'nun ikinci sınıfındaki okul arkadaşı, sınıfta iki Yılmaz olduğu için ona 'Rejisör' lakabını takar. Bu bir öngörü müdür yoksa alınyazısı mı bilinmez ama lakap gerçeğe dönüşür ve yıllar sonra o Yılmaz, Yeşilçam'ın usta yönetmeni Atıf Yılmaz oluverir. Agora Kitaplığı'ndan çıkan 'Rejisör' Atıf Yılmaz, 2 sene önce kaybettiğimiz yönetmenin röportajlarından oluşan bir derleme. Ödüllü kısa film yönetmeni Müjde Arslan'ın ilk kitap çalışması aynı zamanda. Arslan'ın Yılmaz'ın hayatını ve sanat yaşamını anlattığı sunuşla başlayan kitapta çeşitli tarihlerde çeşitli mecralarda yayımlanmış 23 röportaj yer alıyor. Müjde Arslan, yönetmenin özel yaşamından ziyade sanatçı kişiliğine ve filmlerine odaklı "mesleki" söyleşilerini seçmiş. Yapılış tarihine göre kronolojik olarak sıralanan röportajlann en eskisi Orhan Kemal'in Yılmaz'la yaptığı 1952 (Yılmaz'ın sinemaya başlamasından bir sene sonra) tarihli kısa röportaj. En yenisi ise dergimiz yazarı Pınar Tinaz Gürmen'in kaleminden. Filmlerinin ışığında geçmişten günümüze sinemamızın katettiği yol, çözülemeyen sorunlan ve gelecek ümitleri, hiç sinema kitabı okumadığını söyleyen Yılmaz'ın o samimi ve akıcı cümlelerinde tarihe not düşülüyor.

Devlet-i Aliyye'de Sinema

Türk sinemasının doğum günü olarak 14 Kasım 1914 tarihi kabul edilir ama bu konuda "vardı, yoktu" tartışmaları da eksik olmaz. Çünkü o dönemlere ait yazılı ve görsel veri yok denecek kadar azdır. Sinemanın Osmanlıca Serüveni ve Babıâli'de Sinema adlı kitapların yazarı Ali Özuyar, üçüncü eseri Devlet-i Aliyye'de Sinema'da (Osmanlı İmparatorluğu'nun Osmanlıca'daki tam adı Devlet-i Aliyye-i Osmaniye/Yüce Osmanlı Devleti) Türkiye'de sinemanın emekleme dönemine ilişkin pek çok soru işaretini ortadan kaldırmayı amaçlıyor. De Ki Yayınevi'nden çıkan kitap, tarih eğitimi almış Özuyar'ın titiz araştırmaları sonucunda, Osmanlıca'dan çevirilerle oluşmuş. Kitapta 2. Abdülhamit'in izlemek üzere yurt dışından istettiği filmlerin listesi, Osmanlı'da yayımlanan ilk sinema nizamnamesi, bu topraklarda sinemanın yerleşip gelişmesinde büyük pay sahibi olan Sigmund Weinberg'in sınır dışı edildiğine dair iddiaları yalanlayan belgeler ve İstanbul'daki yaşantısıyla ile ilgili bilgiler, Türk sinemasındaki ilk film ihalesi gibi pek çok ilginç veri bulunuyor. Devlet-i Aliyye'de Sinema, hem Türk sinemasının başlangıcına ışık tutması hem de bu alanda yapılacak araştırmaları özendirmesi açısından önemli bir kaynak kitap.

"Ulak"ın getirdiği haberler

Memet'i, Tanrı'nın sözünü yaymaya çalışan bir peygamber, halkını tutsaklıktan kurtarmaya çalışan bir lider ya da özgürlük ve sevgiden bahseden bir aydın olarak görebilirsiniz.

UYGAR ŞİRİN

"Ulak" gösterime gireli bir ay oldu. Hakkında çok şey yazıldı, çizildi. Gördüğüm kadarıyla olumsuz eleştirilerin çoğu "Ulak"ın "yüklü" ve "karışık", bir film olduğu kanısında birleşiyordu. Bu eleştiriyi anlayabildiğimi söyleyemeyeceğim.

Benim baktığım yerden "Ulak" son derece derli toplu görünüyor ve iki kanaldan akıyormuş gibi duruyor. Biri "korku", diğeri "hikaye". Film bu iki kavramı çeşitli yönleriyle ele alıyor, kâh birine kâh ötekine ağırlık veriyor, kâh birbirinin içine geçiriyor, toplamda sağlam ve sağlıklı bir denge tutturuyor.

Korkunun ettikleri

Korkunun "Ulak"taki en belirgin yüzü "kötülerden korkup susmak". "Ulak"ın Türkiye'ye çok benzeyen hayali köyünde herkes korkup susuyor, kimse baskı ve zulmün karşısına dikilmiyor. Zalimlerin cesareti, kendilerinden menkul bir meziyet değil aslında, korkakların farkında olmadan onlara bahşettiği bir güç. Bu güç zalimleri daha da pervasız kıldığından "Ulak"ta şu cümle sık sık yineleniyor: "Bilip susan da yapan kadar günahkar."

Korku mazlumların bilmeden kendilerine doğrulttukları bir silah olduğu gibi, zalimlerin de kitleleri sindirmek için bile isteye kullandığı bir silah. Zekeriya'nın anlattığı hikayedeki ulak İbrahim köye geldiğinde, filmin ve filmdeki hikayenin kötü adamı Adem'in ilk tepkisi, İbrahim'in kuduz olduğu düşüncesini yaymaya çalışmak oluyor. İbrahim'in sözünü değersizleştirmenin en kestirme yolu İbrahim'i korkulacak biri haline getirmek. ("Bowling For Columbine-Benim Cici Silahım"ın, Amerikan yönetimlerinin "korku"yu nasıl kullandığı yolundaki tezini hatırlayın. Ya da, uzağa gitmeye gerek yok, korku imparatorluğu kıvamındaki ülkemizde dört bir yandan pompalanan korkuları hatırlamak da yeter.)

Film, arada bir yerde, korkunun zıttının sevgi olduğunu da ima ediyor. Zekeriya, Adem'den bahsederken "İnsanlar bu adamı neden sevmezmiş, biliyor musunuz?" diye soruyor, "korktukları için sevmezlermiş. Fenalık bağışlanır, ama insan korktuğu şeyi sevmez bir tek."

Ve nihayet "Ulak", köydekiler korkudan sıyrılıp gerçekleri söylemeye başladığında rollerin değiştiğini ve zalimlerin korkmaya başladığını da gösterip ("Günahları yüzlerine vurulunca cesurlar korkak olmuş") korkunun döngüsünü tamamlıyor.

Hikayenin etkileri

"Hikaye" filmin diğer önemli ekseni. Önce neden Zekeriya'nın o hikayeyi anlattığı sorusuyla başlıyoruz. Zekeriya'nın cevabı şu: "Benimki susacak mesele değil. Anlatmalı ki yüreğim soğusun."

Mesele böyle olunca Zekeriya ne pahasına olursa olsun hikayeyi sonuna kadar götürmek istiyor. Gitmek söz konusu olduğunda "Gidersem masal yarım kalır", susmak söz konusu olduğunda "Sen bana sus değil, öl dersin" diye itiraz ediyor. (Sait Faik'in "Yazmassam çıldıracaktım" cümlesi ya da Yunus Emre'nin " Ya ben öleyim mi söylemeyince" dizesi akla geliyor.)

Hikayeciye düşen anlatmak, peki dinleyiciye düşen ne? Onun cevabını da Zekeriya veriyor: "Masaldaki insanların suretlerini kafanızda göreceksiniz." Yani anlatıcı hikayeyi sözleriyle canlandırırken, dinleyici de hikayeyi hayalinde canlandırmalı.

"Hikaye"nin "korku"yla kesiştiği yer de burası işte. Anlatıcı nasıl her şeyi göze alıp hikayesini bitirmeye çalışıyorsa, dinleyici de sonuna kadar dinlemeyi bilmeli, çünkü "korkarsan hikayenin sonunu bilemezsin ve sonunu bilmediğin şeyden ömür boyu korkarsın." (Zalimlerin hikayeciye kara çalması da bundan. Milletin hikayeyi sonuna kadar dinlemesinden korkuyorlar.)

Anlatıcı ve dinleyici üzerlerine düşeni yaptıklarında, hikayenin yolculuğunda yeni bir aşamaya geçiliyor: Hikaye kendi gerçekliğini yaratıyor ve var olan gerçekliği değiştirmeye vesile oluyor. Böylelikle hikayenin döngüsü de tamamlanıyor. Zaten "Ulak"ın dört bölüm başlığı bu döngüyü tarif ediyor: "Davut'un dinlediği / Ferhat'ın düşlediği / Hekim'in hakikati / Saffet'in rivayeti".

Her şey Memet'in hikayesiyle başlıyor. Tanrı (ilk anlatıcı?) Memet'e bir hikaye yazdırıyor. Hikaye, okuyanın kalbindeki korkuyu sildiği için kötülere tehdit oluşturuyor ve Memet öldürülüyor. Bu sefer hikaye Zekeriya'nın dilinde ülkeyi dolaşmaya başlıyor. Başka insanları inandırıyor ve uyandırıyor.

Hikaye doğuyor, anlatılıyor, dinleniyor, hayal ediliyor, dinleyicisini harekete geçiriyor, yeni bir gerçeklik kuruyor ve tekrar tekrar anlatılıyor; tıpkı tüm dinler ve düşünceler gibi. Böylelikle "Ulak"ta bir hikayeye inanmakla bir devrim yapmak aynı kapıya çıkıyor.

Tam da bu yüzden, "Ulak"taki tüm hikayelere can veren Memet'i, Tanrı'nın sözünü yaymaya çalışan bir peygamber (örneğin "haberci", yani "ulak" diye anılan İsa), halkını tutsaklıktan kurtarmaya çalışan bir lider (örneğin Mustafa Kemal) ya da baskı ve nefret yerine özgürlük ve sevginin dilini konuşan bir aydın (örneğin Hrant Dink) olarak görebilirsiniz. Kaldı ki Memet'te bunların üçü de var. Hikayesi İsa gibi başlıyor, Mustafa Kemal gibi ilerliyor ve Hrant Dink gibi sonlanıyor.

Başkentten iddialı bir

Bu yıl oldukça yoğun bir programla sinemaseverlerin karşısına çıkacak olan ULUSLARARASI ANKARA FİLM FESTİVALİ, 13-23 Mart tarihleri arasında gerçekleşecek. Özel bölümler ve sergilerle renklenen festivalin bu yılki ana temasıysa "uzlaşma".

M. EMİR EREN

Son bir iki sene içerisinde önemli güçlükler yaşayan Ankara Uluslararası Film Festivali, bu yıl son derece kuvvetli bir programla ve iddialı özel bölümleriyle sinemaseverlerin karşısına çıkıyor. Bu yıl da Ankara Kızılay Büyülü Fener Sineması'nı mekan edinen ve Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde de gösterimler, etkinlikler düzenleyecek olan festival, 13-23 Mart tarihleri arasında gerçekleşecek. Bu yılki festivalde yer alan başlıca bölümler; Latin Amerika Seçkisi, Dünyanın Her Köşesinden, Aynanın İçinden ve Futbol Filmleri. Ayrıca, uzlaşma temalı 12 filmin gösterileceği özel bir bölüm, Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması, Ulusal Kısa Film Yarışması ile yerli yabancı kısa filmlere ayrılan son derece geniş içerikli özel bir bölüm ve Ulusal Belgesel Yarışması da festivalin olmazsa olmazlar arasındaki yerini almış vaziyette…

Festivalin, Dünyanın Her Köşesinden adlı bölümünde 14 film yer alıyor. Bu filmler arasında, Zoltan Kamondi imzalı "Dolina", 2006 yılında Polonya'da çok ses getiren Joanna Kos ve Krzysztof Krauze imzalı "Kurtancı Meydanı", Kanada yapımı "Igor Izi'nin Peşinde" ve Iran yapımı "Cenaze Için Birkaç Kilo Hurma" dikkat çekiyor. Latin Amerika Seçkisi'ndeyse tam beş film yer alıyor. Dünya festivallerinin yeni gözdesi haline gelen Latin Amerika Sinması'nın gündemdeki filmlerini izleyiciyle buluşturma amacı güden bu bölüm içerisinde, Daniel Gruener imzasını taşıyan kara komedi "Pazar Günleri Asla", Chico Teixeria imzalı "Alice'in Yuvası", Esteban Sapir'in son derece enteresan filmi "Anten", Gerardo Nanenja'nın yönettiği "Drama/Mex" ve Heitor Dhalia imzalı "Tükenmiş" yer alıyor.

Alice'in yaratıcısı anılıyor

Ankara Film Festivali'nin en ilginç bölümlerinden biriyse, günümüz sinemasını da derinden etkileyen bir eserin, "Alice Harikalar Diyarında"nın yazarı Lewis Carroll'un 110'uncu ölüm yıldönümü nedeniyle programa dahil edilen "Aynanın İçinden" adlı bölüm. Bu bölümde, "Alice Harikalar Diyarında"nın ağırlıklı olduğu bir "Lewis Carroll uyarlamaları seçkisi" yer alıyor. 1949 yapımı Lou Bunin & Dallas Bower imzalı "Alice Harikalar Diyarında", canlandırma sinemasının büyük ustası Jan Svankmajer imzalı "Alice", "Gıllıgış ya da Kukla Hubert'in Giysileri" adlı yapımlar, Michael Sporn'un "Snark Avı", "Lewis Carroll'un Saçma Şiirleri…" ve "Gıllıgış" adlı filmleri, George Pastic'in "Saygılarımla, Lewis Carroll Hakkında Bir Film", Rus yönetmen Yefrem Pruzhansky'nin "Alice Harikalar Diyarında" uyarlaması ve yine aynı yönetmenin imzasını taşıyan "Aynanın İçinden" bu bölümde izlenebilecek filmler. Bölümde ayrıca Carroll'ın fantastik dünyasından esinlenen kısa / animasyon filmlerden oluşan bir seçki de yer alıyor.

"Alice"

Top yuvarlak sinema dört köşe

Bu yıl, kalbi hem futbol hem de sinema için atan izleyicilere, festivalin son derece eğlenceli bir sürprizi var. "Top Yuvarlaktır Sinema Dört Köşe" sloganıyla yola çıkan "Futbol Filmleri" bölümünde üç uzun metrajlı film, bunların yanı sıra belgeseller ve kısa filmler de gösterilecek. Yakın zamanda "Machuca" adlı filmini izlediğimiz Şilili sinemacı Andres Wood'un imzasını taşıyan "Futbol Hikayeleri", Khyentse Norbu imzalı Bhutan filmi "Kupa" ve İkinci Dünya Savaşı'nda yaşanan gerçek bir olaydan yola çıkılarak çekilen Zoltan Fabri imzalı efsanevi film "Cehennemde İki Devre", bu bölümün öne çıkan yapımları arasında yer alıyor. Ayrıca bölümde Türkiye'den de Serdar Akar imzalı "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar" ve Abidin Dino'nun Ross Devenish'le birlikte yönettiği "Altın Goller" adlı yapım yer alıyor. Festival kapsamında, bu bölüm şerefine bir de mini futbol turnuvası gerçekleşecek. Film ekipleri, sinema yazarları ve yabancı konuklar kozlarını bu kez futbol sahasında paylaşacak…

John Cassavetes'e saygı duruşu

Festivalin ustalara saygı niteliği taşıyan toplu gösterim bölümüyse bu yıl Amerikan bağımsız sinemasının öncü ismi John Cassavetes'e ayrıldı. "Her Şeyin Dışında Yaşamın İçinde: John Cassavetes" adlı bir bölümle ve bu bölümde gösterilecek olan beş filmiyle anılacak olan usta yönetmenle tanışmak ya da hasret gidermek için festival sinemaseverlere büyük bir imkan sunmuş olacak. Amerikan

program

"Tükenmiş"

bağımsız sinemasının bu büyük ustasının festivalde yer alan filmleriyse, 1959 yapımı başyapıtı "Gölgeler", 1968 yılında çektiği "Yüzler", yönetmenin eşi Gena Rowlands'ın başrolünde yer aldığı ve efsanevi bir performans sergilediği "Etki Altında Bir Kadın", usta aktör Ben Gazzara'nın müthiş oyunuyla akıllarda yer eden "Çinli Bahisçinin Ölümü" ve ustanın 1977 yapımı filmi "Açılış Gecesi", bu seçkide yer alan, her sinemaseverin mutlaka görmesi gereken filmlerden…

Ulusal Yarışma heyecanı

Festivalde Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması heyecanı da yaşanacak. Festivalde yarışacak filmlerse, Made in Europe (İnan Temelkuran), Mavi Gözlü Dev (Biket İlhan), Mutluluk (Abdullah Oğuz), Münferit (Dersu Yavuz Altun), Rıza (Tayfun Pirselimoğlu), Taş Yastık (Fatih Hacıosmanoğlu), Yanlış Zaman Yolcuları (Aren Perdeci), Yaşamın Kıyısında (Fatih Akın), Yumurta (Semih Kaplanoğlu) ve Zeynep'in Sekiz Günü (Cemal Şan) olarak belirlenmiş durumda. Yarışmada yer alan bu filmler En İyi Film ve En İyi Yönetmen Ödülleri dahil olmak üzere 16 ayrı ödül kategorisi için yarışacak. Ayrıca festivalde yarışma dışında yer alan Türk filmleri de gösterilecek. Yurt dışında yaşayan yönetmenlerin filmlerinin yer aldığı bu bölümde, Thomas Arslan imzalı "Yolculuk", Hakan Şahin'in yönettiği "Kar", Bülent Akıncı filmi "Şöyle Böyle" ve Taylan Barman-Mourad Boucif ikilisinin çektiği "Cebeli Tank'ın Ötesi" adlı filmleri yer alıyor.

Kısalar

Kısa filme ve kısa filmcilere de büyük yer ayıran festival, kurmaca, belgesel ve canlandırma dallarındaki filmlerden oluşan geniş bir seçki oluşturmuş durumda. Özellikle Koji Yamamura'nın kısa canlandırmaları ve Aleksandar Ilic'e ayrılan özel bölümle dikkat çeken kısa film seçkisi, ayrı zamanda yerli kısa filmlerin yarıştığı Ulusal Kısa Film Yarışması'nı da kapsıyor. Ayrıca İspanyol ve Brezilyalı kısa filmcilerin başarılı yapıtları da, bu seçki dahilinde izleyiciyle buluşuyor. Festivalin belgesel bölümüyse, yine ulusal yarışma, ulusal amatör belgesel yarışması ve uluslararası yapımlardan oluşan belgesel film gösterimleriyle son derece dolu bir programa sahip.

Kieslowski sergisi

19. Ankara Uluslararası Film Festivali'nin bu seneki ana temasına ayrılan bölümdeyse, 2'inci Dünya Savaşı'na, bıraktığı etkiye ve bu savaşı yaşayan insanların savaştan yıllar sonra "ötekini" nasıl algıladığına dikkat çekiliyor. ABD, Almanya, Belarus, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Litvanya, İsrail, Polonya ve Rusya'dan tam 12 film 19. Ankara Uluslararası Film Festivali'nde seyircisiyle buluşacak.

Festival süresince gerçekleştirilecek en yeni etkinlikse Sanat Sokağı olacak. Sanat Sokağı projesiyle, sanatseverlerin şehirde bir "festival" olduğunun farkına varmalarını sağlamak amaçlanıyor. Festivalin gerçekleşeceği 13-23 Mart 2008 tarihleri arasında, iki gösterim mekanı olan Kızılay Büyülü Fener Sineması ile Çağdaş Sanatlar Merkezi arasındaki güzergah üzerinde ve bu güzergaha yakın trafiğe kapalı alanlarda çeşitli sanat etkinlikleri ve performanslar gerçekleştirilecek. Bir diğer etkinlikse sinema dünyasına "Dekalog'lar", "Veronique'in İkili Yaşamı" ve "Üç Renk Üçlemesi: Mavi, Beyaz, Kırmızı" gibi başyapıtları armağan eden ünlü Polonyalı yönetmen Krzysztof Kieslowski'nin kişisel ve sanatsal hayatını anlatan bir sergi olacak. Bu sergide, Kieslowski'nin aile arşivlerinden derlenen fotoğraf, mektup gibi belgelerin yanı sıra, yönetmenin filmleriyle ilgili az rastlanan afiş, kartpostal gibi materyaller sergilenecek. Festivalin sabaha kadar film izleme geleneği, "Beyaz Geceler" adıyla bu yıl da devam edecek.

"Drama/Mex"

Yine, yeni, yeniden

5-20 Nisan tarihlerinde gerçekleşecek 27. ULUSLARARASI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ, 200'den fazla film ve yeni sürprizleriyle seyirciyle buluşmaya hazırlanıyor. Festival biletleri için ön satış 22 Mart'ta başlıyor.

M. EMİR EREN

"Be Kind Rewind"

"I Am Not There"

"Easy Rider"

İKSV tarafından yıllardır profesyonelce gerçekleştirilen, İstanbul'un en köklü film festivali, bu yıl da zengin bir program ve çeşitli yeniliklerle seyirci karşısına çıkmak üzere. Bu yılki önemli değişikliklerden biri, festival salonlarına yenilerinin eklenmesi ve bazı salonların bu yıl kullanılmayacak olması. Geçtiğimiz yıl altıncı salon olarak Yeni Melek'in eklendiği festival, bu yıl Yeni Melek'i kullanmayacak. Ancak onun yerine Beyoğlu AFM Fitaş ve Aksanat sinema salonları, festival salonu olarak hizmet verecek. Ayrıca Beyoğlu Sineması, Atlas Sineması ve Emek Sineması da her zaman olduğu gibi izleyicilerin hizmetinde olacak. Sinepop sinemasıysa bu yıl yakınındaki bir tadilat nedeniyle hizmet veremeyecek...

Geçen yıl 170 bini aşkın izleyiciyle kendi çapında bir rekora imza atan festival, bu yıl da benzer bir hedefle yola çıkmış. Festival, 20 ayrı bölümde gösterilecek 200'den fazla filmle son derece geniş bir programa sahip. Ünlü konukların, usta sinemacıların katılacağı atölyeler, sergiler ve partiler festival takipçilerini yine memnun edecek gibi görünüyor. Onur ödülleriyse bu yıl Türk Sineması'nın üç önemli oyuncusuna, Ediz Hun, Ekrem Bora ve İzzet Günay'a verilecek...

Ön bilet satışları için film festivalinin yoğun programından seçim yapmak her zamanki gibi kolay olmayacak. Önceliği, yer bulmanın güç olacağı filmlere ayırmakta fayda var mutlaka. Bu açıdan programın en dikkat çekici bölümü Akbank Galaları. Bu yıl bu bölümde gösterilecek filmler arasında, Bob Dylan'ın Cate Blanchett, Heath Ledger gibi farklı oyuncular tarafından canlandırıldığı "I'm Not There", Sean Penn'in yönettiği "Into The Wild", Ben Kingsley, Penélope Cruz gibi isimlerin başrol aldığı "Elegy" ve başrolünde Julia Roberts'ın yer aldığı Dennis Lee imzalı "Fireflies In The Garden" gibi yapımlar yer alıyor. Festivalin uluslararası yarışma bölümünün öne çıkan filmleri arasındaysa Michel Gondry'nin son filmi "Be Kind Rewind", Baltasar Kormakur imzalı İzlanda filmi "Jar City", ve Montreal Film Festivali'nden ödülle dönen "Ben-X" mevcut. Türkiye'yi "Yumurta" ve Hüseyin Karabey imzalı "Gitmek"in temsil edeceği Altın Lale yarışmasının jüri başkanı, Martin Scorsese'nin görüntü yönetmeni olarak tanıdığımız önemli bir isim, Michael Ballhaus. Festivalin ulusal yarışma jürisiyse, Semih Kaplanoğlu, Sylvain Auzou, Elif Şafak, Nurgül Yeşilçay ve Toronto Film Festivali'nden Michele Maheux olarak belirlendi...

Festivalin en ilgi çekici bölümleri Mayınlı Bölge, Canlandırma Sineması, Gece Yarısı Çılgınlığı, Genç Ustalar, Sinemanın Çılgın Yarabcıları, Sinemada İnsan Hakları, NTV Belgesel Kuşağı ve Dünya Festivalleri bu yıl da devam ediyor. Bunların yanı sıra bu yıl açılan yeni bölümler de var; "68 ve Mirası", "Amerikan Bağımsızları" ve "SİYAD: 40 Yılın En İyileri" gibi... "68 ve Mirası"nda "El Topo", "Easy Rider" ve "If" gibi klasikleri perdede izleme şansı bulacağız. "Amerikan Bağımsızları" programındaysa Gregg Araki'nin son filmi "Smiley Face", Noah Baumbach imzalı "Margot at the Wedding" ve genç usta Wes Anderson'ın bir türlü geniş gösterime giremeyen filmi "The Darjeeling Limited" gibi önemli yapımlar yer alıyor. Sinema Yazarları Derneği'nin 40. yılı dolayısıyla açılan "SİYAD: 40 Yılın En İyileri" bölümündeyse Ömer Kavur imzalı "Anayurt Oteli" ve F.F. Coppola'nın "Apocalypse Now/Kıyamet" filmleri gösterilecek.

Mayınlı Bölge filmleri arasında dikkat çeken isimler Takashi Miike ve Tarsem Singh. Miike, 1966 yapımı western filmi "Django"nun Japon versiyonu "Sukiyaki Western Django"yla, Singh de "The Fall" adlı benzersiz bir görselliğe sahip olan çalışmasıyla karşımıza gelecek. Geceyarısı Sineması'nda, Dario Argento'nun yıllar süren "Cadı" üçlemesinin son filmi olan "The Third Mother"ı izleme fırsatı bulacağız. Ayrıca İspanya'nın Oscar adayı "The Orphanage" da yine bu bölümde yer alan önemli filmlerden biri. Belgesel Kuşağı'nın öne çıkan filmleriyse Julian Schnabel imzalı "Lou Reed's Berlin" ve Martin Scorsese'nin The Rolling Stone belgeseli "Shine A Light" olacak gibi görünüyor. Bu yıl ismine özel bir bölüm açılan yönetmense Milos Forman. Ustanın "Amadeus", "Guguk Kuşu", "Hair" ve "Ragtime" gibi filmleri bu bölümde yer alacak.

Festival bilet fiyatları: Tam 10 ytl Öğrenci ile 65 yaş ve üstü: **7 YTL** Hafta içi gündüz seansları (11.00 – 13.30 ve 16.00): **3,5 YTL** Akbank Galaları: **15 YTL**
(Filmlerin gösterim saatleri: 11.00 – 13.30 – 16.00 – 19.00 ve 21.30.)

BİR ÇAĞIN YARATTIĞI İNSAN, BİR İNSANIN YARATTIĞI ÇAĞ...

26 Şubat - 23 Mart 2008 / Rahmi M. Koç Müzesi

VEHBİ KOÇ SERGİSİ

1901 BİR YÜZYILIN HİKAYESİ 1996

Mütevazı bir dükkandan uluslararası bir holdinge...
Savaşın yıkıntılarından çağdaş bir cumhuriyete...
Bir insanın, bir ülkenin ve bir yüzyılın ortak hikayesi...
Son derece ilgi çekici ayrıntılar, çarpıcı bir anlatım ve sıra dışı bir anlayışla hazırlanmış bir çalışma...
1901-1996 Vehbi Koç Sergisi.
Ekonomik, politik ve sosyal açılardan Türkiye'nin yakın tarihini bu sergide bulacaksınız.

Aynı zamanda bu sergide, sadece bir işadamı ve bir sanayici değil, ülkesinin kaderini etkilemiş bir dâhi olan Vehbi Koç'un unutulmaz bir portresiyle karşılaşacaksınız.

Damgasını vurduğu çağ ve çok sevdiği ülkesiyle birlikte Vehbi Koç'u yakından tanıyacaksınız.

Koç

Altın Ayı Brezilya'nın

Berlin Film Festivali bir kez daha gerek seçkisindeki filmler, gerek konukları, gerekse ödülleriyle çeşitli tartışmalara neden oldu.

ENGİN ERTAN

"Tropa de Elite"

Bu yıl 58. kez düzenlenen Berlin Film Festivali süresince sinema yazarları pek çok filmin çıkışında aynı cümleyi sarf etmekteydi; "Bu filmin festival programında ne işi var?". Artık film festivallerinin, ne kadar büyük ve önemli olurlarsa olsunlar, programlarını idealist bir tavırla oluşturamadıkları biliniyor. Basın kırmızı halının üzerinde yıldızlar görmek istiyor. Yapım ve dağıtım şirketleriyse öne çıkartmak istedikleri filmlerin programa alınmaları, hatta yarışmaya kabul edilmeleri için ciddi bir baskı uyguluyorlar. Oscar ödülleri, vizyon tarihleri, film marketi ve benzeri endüstriyle ilgili pek çok alan, işin sanatsal tarafına doğrudan etki ediyor. Dolayısıyla dünyanın en büyük film festivallerinden birisinin programında görmeyi beklemeyeceğiniz çoğu film bir anda programa giriveriyor, hatta yarışmaya kabul ediliyor.

Diğer yandan Berlin Film Festivali'nin programı oluşturulurken göz önünde bulundurulan başka kriterler de var. Eğer festivali en azından birkaç yıldır takip ediyorsanız, belirli coğrafyalardan ve konu başlıklarından doldurulması gereken kontenjanların, filmlerin düzeyinin önüne çıktığını fark etmiş olabilirsiniz. En azından bir tane Oscar adayı film, Afrika üzerine bir film, Orta Doğu'dan bir film, II. Dünya Savaşı üzerine bir film, vs. Festival programını ve resmi seçkiyi bağlayan bu durumları düşününce, yazının başında andığımız soru da cevaplanmış oluyor.

Yarışma

Örneğin Altın Ayı ödülünü kazanan, José Padilha'nın yönettiği "Tropa de Elite"nin yarışmadaki varlığı rahatlıkla Amerika'daki dağıtım haklarını Miramax'ın satın almış olmasıyla açıklanabilir. Ülkesi Brezilya'da geçtiğimiz yıl Ekim ayında gösterime giren ve içeriği dışında korsan piyasasına düşüşüyle de ses getiren böylesi bir filmin başka koşullarda yarışmaya kabul edileceğini düşünmek zor. Costa Gavras başkanlığındaki jüri tarafından büyük ödüle layık görülen ve bu nedenle ayrıca tartışma yaratan "Tropa de Elite", Brezilya polisinin içindeki yozlaşmayı gerçek bir olaydan esinlenerek anlatıyor. Fakat filmin bütününe yayılan dış ses ve bu anlatıcı görevini polis bir karakterin üstlenmiş olması, tutulan taraf konusunda şaibe yaratıyor. Kaldı ki, düşünsel bir derinliği olmaması ve kışkırtıcı bir tavrı benimsemesi sebebiyle "Tropa de Elite", en nihayetinde sıradan bir polisiye olmanın ötesine geçemiyor.

"Happy-Go-Lucky"

Genelde beğeni toplayan ve festivalden Reza Naje'nin kazandığı En İyi Erkek Oyuncu ödülüyle ayrılan "Avaze gonjeshk-ha"nın da benzer şekilde belirli bir kontenjan hatırına yarışmada yer aldığını düşünmek mümkün. Orta Doğu ve İslam dinini anlamaya çalışan Batılı liberallere şeker gibi gelen filmde yönetmen Majid Majidi, güzel resimler, hayvanlar ve çocuklarla İran kırsalının şirin bir portresini ortaya koyuyor, anlattığı hikâyeyi ders verici dini motiflerle süslüyordu. Aynı filmin Avrupa kırsalında geçtiği ve İslam değil de, Hıristiyanlığı kaynak alarak öğüt verdiği takdirde benzer bir ilgi toplayacağını sanmıyoruz elbette.

Berlin Film Festivali tarihinde Altın Ayı için yarışan ilk belgesel olan Errol Morris'in "Standard Operating Procedure"ü festivalden Jüri Özel Ödülü ile ayrıldı. Festivalin ve jürinin kimi politik doğrucu kaygılarını düşününce, bunun da şaşırtıcı bir sonuç olmadığını eklemek gerek. "Standard Operating Procedure" genelde zayıf olan yarışma seçkisinde öne çıkan filmlerden birisiydi, ancak günümüz sinemasının en ilginç belgesel yönetmenleri arasında yer alan Morris'in kendi düzeyinin epey altına düşüşünü ödüllendirmeye gerek var mıydı, tartışılır. Şu ana kadar filmlerinde birbirinden ilginç ve tartışmalı konulara

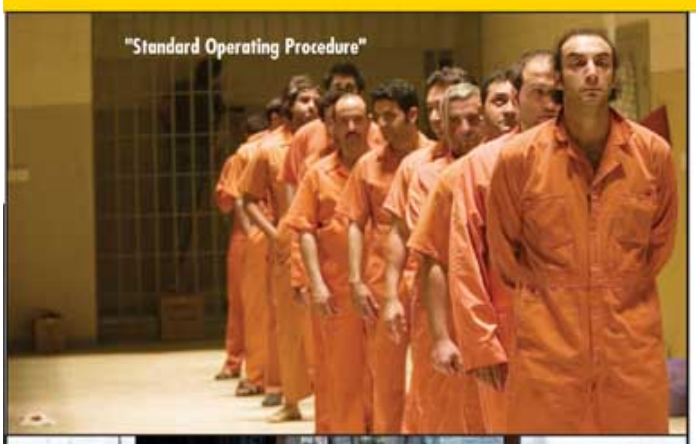
"Standard Operating Procedure"

"Lake Tahoe"

el atan Morris, bu sefer son derece kolay bir hedef seçmişti. Ebu Garib hapishanesinde uygulanan işkenceleri konu alan film, işkenceci askerlerle yapılan röportajlarda yer yer ilginç anlar yakalasa bile, en nihayetinde Amerika'nın Irak'ta yaptığı insanlık dışı uygulamaları bir kez daha hatırlatmanın ötesinde işlevi olmayan, tipik bir anti-Amerikan filmine dönüşüyordu. Danny Elfman'ın müziğinin yer yer fazla baskın şekilde kullanılmasının da filmi sıradanlaştırdığını ayrıca eklemek gerek.

Festivalden FIPRESCI ödülüyle dönen "Lake Tahoe" ise bizce yarışmanın en parlak filmiydi. İlk filmi "Temporada de patos" ile epey ilgi çeken Meksikalı genç yönetmen Fernando Eimbcke, ikinci uzun metrajında gündelik hayata dair ufak detaylar ve mizansen üzerinden ilerleyen bir mizah duygusuyla kayda değer bir atmosfer yaratıyordu. Paul Thomas Anderson'a En İyi Yönetmen ödülünü kazandıran "Kan Dökülecek" ile beraber film eleştirmelerinin favorisi olan "Lake Tahoe"nun, en nihayetinde uluslararası eleştirmenler birliğinin ödülünü kazanmasına şaşırmamak gerek. Mike Leigh'in yeni filmi "Happy-Go-Lucky" de yine eleştirmenlerden çoğunlukla olumlu tepkiler alan ve yarışma seçkisinde öne çıkan başka bir filmdi. Tahminlerde Altın Ayı veya yönetmen ödülü için de adı anılıyordu ama Sally Hawkins'e giden haklı bir En İyi Kadın Oyuncu ödülüyle yetinmek durumunda kaldı. Thatcher döneminden günümüze kadarki İngiltere'yi temsil eden bir karakter üzerinden, İngilizler'in âdeta bir savunma mekanizması olarak geliştirdikleri "mutluluk maskesi"ni didikleyen Leigh, "Happy-Go-Lucky" ile ilk dönem filmlerinin tadını hatırlatan, acı tatlı bir komediye imza atmıştı.

Panorama

Genellikle yarışmadan daha parlak ve ilginç filmleri bünyesinde ağırlayan Panorama bölümü, bu yıl takip ettiğimiz kadarıyla ne yazık ki hayal kırıklığına uğrattı. Örneğin "Tres dias" ve "Eskalofrío" stile ağırlık veren ama içerik ve senaryo açısından dökülen iki İspanyol korku filmiydi. "Makinist"ini gayet beğendiğimiz Brad Anderson'ın yeni filmi "Transsiberian" ise acilen unutmak istediğimiz, şaşırtıcı şekilde amatörce kotarılmış, neredeyse televizyon filmi kıvamında, ortalamanın epey altında seyreden bir gerilimdi.

Gay ve lezbiyen içerikli filmlere yer vermesiyle de tanınan Panorama bölümünün en iyilerinden bazılarıysa bu kategoriden çıktı. Örneğin geçtiğimiz ay ülkemizde IF İstanbul çerçevesinde de gösterilen Bruce LaBruce'un "Otto; ya da Tüm Ölüler Birleşin"i yönetmenin kendine has mizah duygusunu baştan sona barındıran ve zombi mitini homofobiyle ustaca harmanlayan, hınzır ve keyifli bir filmdi. Isaac Julien'in Tilda Swinton ile beraber kotardığı "Derek" biraz meraklısına bir belgesel olsa da, Derek Jarman'ın sineması konusunda fikir verme görevini fazlasıyla yerine getiriyordu.

Kulağımıza çalınan bir dedikoduya göre yarışmanın kapısından dönen Götz Spielmann'ın "Revanche"i ise hem Panorama'nın, hem de genel olarak festivalin en iyi filmlerindendi. Son derece mesafeli bir anlatımla bir intikam hikâyesi anlatan Avusturyalı yönetmen, ekonomik sinemasıyla karakterlerini detaylı şekilde işlemeyi ve etkileyici bir stil tutturmayı beceriyordu.

Berlin ve Müzik

Festivalin bu yıl en çok konuşulan taraflarından birisi de ağırladığı müzisyenlerdi. Festivalin açılışını yapan, Martin Scorsese imzalı The Rolling Stones konser filmi "Shine a Light" nedeniyle ünlü İngiliz grup festivale konuk oldu. İlk yönetmenlik denemesi "Filth and Wisdom" ile epey ağır eleştiriler alan Madonna ise festivalin peşinde en çok koşulan yıldızıydı. Dört dörtlük bir belgesel olan "Patti Smith: Dream of Life" ise Smith'in Berlin'e gelmesine aracı oldu. Bu üç filmden "Shine a Light" ve "Patti Smith: Dream of Life"ın önümüzdeki ay İstanbul Film Festivali'nde gösterileceklerini ekleyelim. Eğer koyu bir Stones fanatiği değilseniz "Shine a Light" bir yerden sonra sıkıcı gelebilir ama "Dream of Life" sadece Patti Smith hayranlarına değil, tüm sinemaseverlere hitap eden, çok iyi bir belgesel. Bir film festivalinde müzisyenlerin neredeyse yönetmen ve oyunculardan fazla ilgi görmesiyse çokça tartışılan başka bir konu.

Keşifler

Festivalin "Perspektive Deutsches Kino" bölümünde gösterilen Alman filmi "Drifter", uyuşturucu bağımlıları ve erkek fahişelerin dünyasını etkileyici şekilde sergileyen, çarpıcı bir belgeseldi. Dialogue en perspective ödülünü kazanan Sebastian Heidinger'in yönettiği film, dijital kamerayı ustalıkla kullanarak takip ettiği gençlerin dünyasına giriyor ve her anlamda seyirciyi ele aldığı ortama yaklaştırıyordu. Forum bölümünde gösterilen Audrey Estrougo'nun yönettiği "Regarde-moi" ise Paris banliyölerindeki gençlerin gündelik yaşantısını samimi bir dille aktarıyor, ayrıca dramatik yapısında aldığı zekice bir virajla seyircisini şaşırtıyordu. Forum bölümü bu yıl genç bir Türk yönetmeni de dünyaya tanıttı. Seyfi Teoman'ın ilk uzun metraj filmi "Tatil Kitabı", gerek stili gerekse mütevazı ve samimi tavrıyla beğeni topladı.

Forum bölümünün yeni filmi "Jitsuroku rengô sekigun - Asama sansô e no michi" nedeniyle 72 yaşındaki Japon yönetmen Koji Wakamatsu'ya ufak bir toplu gösteri düzenlemesiyse ayrıca dikkat çekiciydi. Özellikle 60lı ve 70li yıllarda çektiği, özgün politik filmleriyle tanınan Wakamatsu, erotik sinemayı avant-garde ile buluşturan bir yönetmen. Örneğin 1972 yapımı filmi "Tenshi no kokotsu" bir benzerine kolay kolay rastlayamayacağınız, Amerikan yeraltı sinemasının çiğliğini aratmayan, soft-core bir politik sinema örneği. Yeni filmi "Jitsuroku rengô sekigun - Asama sansô e no michi" ise 190 dakika boyunca Japonya'daki Kızıl Ordu Fraksiyonu'nun oluşumunu anlatan, zorlayıcı ama son derece ilginç bir kurmaca belgesel.

"Patti Smith: Dream of Life"

Minik Kanadalı

"Juno" ile ortalığı kasıp kavuran ve geleceğin Jodie Foster'ı olarak gösterilen bu yeni yetenek, şimdilik hızlı gelen şöhretinin büyüsünden ve Hollywood'dan uzakta, ana akımın dışında filmlerle kariyerini sürdürmeye kararlı.

EBRU ÇELİKTUĞ

"**Oyunculukta** hoşuma giden şey, kendinizi başka birinin içinde tamamen kaybedebilmeniz" diyor Ellen Page. Şu aralar "Juno"yla ilgili pek çok gala, basın toplantısı ve röportajlarla dopdolu günler geçiriyor ve haklı bir başarının meyvelerini toplamakla meşgul. Kanadalı genç oyuncu henüz 10 yaşındayken TV dizisi "Pit Pony"deki Maggie Maclean rolüyle kameraların önüne geçmişti. Bizse onu 2005 yılının rahatsız edici gerilimi "Hard Candy"de, Kırmızı Başlıklı Kız masalını tersine döndüren kırmızı kapüşonlu Hayley karakterinde keşfettik. Bebeksi yüzü ve minyon oluşu, Page'e, o sırada 17 yaşında olmasına rağmen 14 yaşındaki bir karakteri canlandırması için son derece avantajlı bir durum sağlıyordu. Üstelik ülkesinde "Mouth to Mouth" ve "Marion Bridge" gibi karakter odaklı filmlerde rol aldığından yaşına göre oldukça tecrübeli sayılırdı. (Zaten oyunculukta kesinkes karar kılmasındaki en önemli faktör, "Marion Bridge"deki Joanie rolü olmuş). Hayley rolünü 300 kadar aday arasından kazanan Page, filmin farklı ve sert tarzını şöyle yorumlamıştı: "Film bir sanat dalıdır. Sanat kışkırtıcı olmalıdır. Dürüst olmalıdır, dürüstlük insanları korkutur, çünkü çoğu zaman dürüstlükten saparız. Bu kadar basit!" "Hard Candy"nin ardından, ilk teklif edildiğinde reddettiği ama yönetmen Brett Ratner'ın ısrarıyla Kitty Pryde'ı canlandırdığı "X-Men:Son Direniş" geldi. Film, Page için ilk büyük bütçeli Hollywood yapımlarından biri olma özelliği taşıyordu. 2007'yi ise dört sinema filminde rol alarak (Juno, An American Crime, Stone Angel ve The Tracey Fragments) dolu dolu geçiren genç yetenek, şimdilik doğup büyüdüğü Nova Scotia'yı bırakıp Kaliforniya'ya yerleşmeye hiç sıcak bakmıyor. Stereotipik genç kız rollerinden uzak kalmaya çalışıyor ve feministliğini sık sık dile getiriyor. Sıra dışı rollerin peşinden giderek kendine özgü bir kariyer inşa etmesi kuvvetle muhtemel görünen genç oyuncu şimdi, Drew Barrymore'un ilk yönetmenlik denemesi "Whip It"te ve sonra da Sam Raimi'nin çekeceği bir korku filmi olan "Drag Me To Hell"de başrol almaya hazırlanıyor.

%33

MART AYI SONUNA KADAR SİNEMA DERGİSİNE %33 İNDİRİMLE ABONE OLMA FIRSATI!

- Her sayıyı 5 YTL yerine 3,33 YTL'ye almış olun.
- Yıllık abonelik bedeli 60 YTL yerine sadece 39,96 YTL! Üstelik kredi kartına 6 taksit fırsatı ile ayda sadece 6,66 YTL taksitle!
- Dilediğiniz adrese Yurtiçi Kargo ile her ayın ilk günü imzalı teslim!
- Yıl boyu kapak fiyatı artışından etkilenmeme avantajı!
- %100 abone memnuniyeti garantisi!

HEMEN ARAYIN!

ABONE HATTI 0 216 651 5 651

www.merkezabone.com

MERKEZ DERGİ

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

Sevilen bir filmin ardında yatan gerçek öyküye ulaşmak...

Atilla Dorsay, Köstendorf Festivali'nde Michael Radford'la.

İngiliz sanatçı Michael Radford, bugüne kadar çektiği filmleri ve özellikle de ünlü filmi "Il Postino-Postacı" üzerine çok özel ve ilginç şeyler anlattı.

Geçen ay Sırbistan Cumhuriyeti'nin kayıp bir köyünde, yönetmen Emir Kusturica'nın düzenlediği Köstendorf Festivali'ne gittim. Dağ başındaki bir tür kış sporları köyünün huzur veren atmosferinde düzenlenen bu festival, ilk kez yapılıyordu. Amacı, her yıl Avrupa sinemasından az sayıda usta yönetmeni çağırıp bir filmleriyle konuk etmek, onları çeşitli ülkelerden gençlerle karşı karşıya getirmek ve de bir tartışma ortamı yaratmaktı. Bu küçük festivalin mütevazı atmosferinde rahatça söyleşebildiğim başlıca yönetmen, İngiliz sanatçısı Michael Radford oldu. Ülkemize iki kez gelip İstanbul Festivali'ne katıldığı için iyi tanıdığım, ama bugüne dek bir söyleşi gerçekleştiremediğim yönetmen, bana bir avuç filmi, özellikle de ünlü "Il Postino-Postacı" üzerine çok özel ve ilginç şeyler anlattı. Burada bir özetini veriyorum.

1946 Hindistan doğumlu sanatçı, ilerleyen yaşına karşın yoğun biçimde çalışıyor: Sırbistan'a Bombay'dan gelmişti, oradan Beijing'e (Çin) uçuyordu. "La Mula" adlı yeni filmini yakında İspanya'da çekmeye başlayacaktı. Kusturica yakın arkadaşı olduğu için gelip bu festivale katılmıştı: "Sinemaya ticari bir çerçevenin dışında bakmak, bizim onunla ortak özelliğimiz. Hep yapmak istediğim filmleri yaptım. Gerçi seyirciye ulaşmak, her sanatçının düşüdür. Ama ne pahasına olursa olsun değil!... Bunun için her şeyi yapabileceklerle ilke olarak yapmayacakların farkı önemli."

Sonra, artık yaşamayan büyük İngiliz usta Lindsay Anderson'ın bir sözünü hatırlatıyor: "Sanatçının bir görevi de kendisini besleyen eli ısırmaktır!"

Bir film nasıl seyirciye ulaşabilir? "Kitleye seslenen bir yanı, bir özelliği olmalı: yıldız oyuncular, özel efektler ya da iyi bir hikaye. Bazen, ilk aşamada seyirciye pek ulaşmayan bir filmin erdemleri sonradan anlaşılır. Elbette ki temelde istediğimizi yapmalıyız, ama filmde evrensel bir şeyler de olmalı". İlk filmi "Another Time, Another Place"in (1983) eleştirmenlerce çok beğenilmesine karşın, seyirciye ulaşamadığını, sonraki filmi George Orwell uyarlaması (ve tam da 1984 yılında çekilmiş olan!) "1984"le bunu kırdığını anlatıyor. Vaktiyle İstanbul'da ilk Altın Lale'lerden birini alan bu filmin başarısından sonra, çok iyi öneriler gelmiş. Ama hiçbiri içine sinmediği için, kabul etmemiş. Hata ettiğini söylüyor "Her meslek gibi sinemacılık da yapılarak öğrenilir, gelişir. Her şeye karşın film çekmek esastır". Sonraki filmi "White Mischief- Beyaz Yaramazlık" sevdiği ve benimsediği bir film. Ama gösterime çıkınca tökezlemiş: "Çünkü film doğru-dürüst dağıtılmadı. Columbia'nın başkanı tam filmin gösterimi öncesi işinden kovuldu. Yeni başkan da ona ait olan projelerin başarılı olması için parmağını kıpırdatmadı".

Tam o aralar, Jean-Luc Godard İngiliz sineması üzerine bir belgesel çekmeyi düşünüyormuş: Fransız sineması üzerine yaptığı çok kişisel filmin bir benzeri... "Ama o günlerde yapılan filmlere baktı, 'böyle bir sinema yok ki!' dedi ve projeden vazgeçti".

Radford bundan sonra tam yedi yıl sinemadan uzak kalıyor: Hiçbir öneri gelmediği ya da tasarılarına kimse para yatırmadığı için... Ve kendisini reklamcılığa veriyor. Sonra, İtalya'da çekilecek olan "Il Postino" için öneri alıyor. Vaktiyle "Another Time, Another Place"i görüp çok sevmiş olan yapımcıdan... "Bu da onun gibi, sıradan insanlar üzerine acı-tatlı bir küçük film projesiydi". Ama, Şilili ünlü bir ozan (Pablo Neruda) üzerine bu İtalyan yapımına İngiliz bir yönetmenin çağrılması yine de tuhaf değil mi?

"Haklısınız. Onun için de bu yüzden önce reddettim. Ama ısrar ettiler. Özellikle projenin yüreği olan, senaryonun ilk halini de yazmış ve başrolü yüklenmiş olan yazar-yapımcı-oyuncu Massimo Troisi... Yıllar sonra ilk şansımdı bu ve sonunda kabul ettim. En zoru, aylar boyu İtalya'da çalışmak oldu. Başoyuncu Philippe Noiret de, bizler de İtalyanca bilmiyorduk. Noiret Fransızca oynuyordu, ama film İtalyanca çekiliyordu. Hemen hemen kimse bir diğerinin konuştuğunu anlamıyordu. Yine de anlaşıyorduk. Ve ben giderek İtalyanca öğreniyordum. Ama asla İngilizce düşündüğüm bir espriyi İtalyanca yapabilecek kadar değil!... Bir gün sete bir Avustralyalı gazeteci geldi. Ona 'Biraz daha konuşalım, biraz espri yapayım, yoksa hiç yapamaz hale geleceğim, tüm mizah duygumu yitireceğim'

dediğimi hatırlıyorum!... Sette biraz kaos egemendi. Ama yine de ortaya çok hoş bir film çıktı".

Radford bana setteki özel atmosferden söz ediyor: "Antonio Skarmeta'nın romanı çok güzeldi. Ben dahil birçok kişi Los Angeles'ta biraraya gelerek senaryoya son şeklini verdik. Ben yıllar sonra ilk kez çalıştığım için çok heyecanlıydım. Bu, tümüyle dostluklardan çıkıp gelen bir filmdi. Milos Forman bana şöyle demişti: 'ABD'de filmler parayla yapılır, Avrupa'da ise dostlukla'. Vittorio de Sica yıllar önce şöyle demişti: 'Iki türlü film vardır: aileni geçindirmek için kabul ettiğin filmler. Ve de yüreğinin inandığı filmler. Ama bazen ilk kategoridekiler de iyi, hatta daha iyi olabilir!' Ben 'Postacı'yı mesleğe dönmek için kabul ettim. Ama zaman içinde yürekten inandığım bir çabaya dönüştü".

Ama asıl sorun, Massimo Troisi'nin durumuydu. Sanatçı hastaydı, hatta ölüyordu. Çekimlerde bunu çok belli etmedi ve her şey, sanki bir şey yokmuş gibi sürdü. Hastalığın derecesini kimse tam olarak bilmiyordu. Radford şöyle diyor: "Çok zayıf ve solgun duruyordu. Ama bu görünüşü, film için benim işime geliyordu. Çok bencilce düşünmüşüm. Günde bir-iki saat çalışabiliyordu. Filmin % 60'ı ona ait olduğu için, bu sorun yaratıyordu. Yürümekte zorlanıyordu, onun için o sahneleri dublörle çekiyorduk. O genelde otururken çekiliyordu. Sık sık hastaneye gitmesi gerekiyordu. Olabileceklerden ürktüğüm için, bir gün onu Cinecitta'da rahat bir koltuğa oturttum ve geri kalan diyaloglarını okuttum, bunları da filme çektim. Daha sonra bu bölümleri filmin gerekli yerlerine monte ettik.

Massimo Troisi (en solda) "Postacı"nın çekimleri tamamlanamadan hayata veda etmişti.

Eğer bunu akıl etmeseydim, film istediğimiz gibi bitmeyecekti. Çünkü sona yaklaşıldığı sıralarda, Troisi birden düşüp öldü."

Troisi'nin filmde sevdiği kızla (Maria Grazia Cucinotta) olan sahneleri sonradan çekilmiş. Ama sadece kızı çekmişler. Troisi'nin planları sonradan eklenmiş. Peki nasıl bir insandı? "O İtalyanların komedyen dediği türden bir insandı. Çok başarılı bir komedyen kariyeri yapmıştı. Ama bu filmde tam bir kompozisyon çizdi. Aslında hemen her an doğaçlama yapmaya eğilimliydi. Sık sık bana 'Burada doğaçlama yapabilir miyim?' diye soruyordu. Pek yandaş değildim: biz İngilizler öyle şeyleri sevmeyiz! Ama baktım olmayacak, peki demeye başladım. O da doğrusu beklenmedik şeyler yaptı, filme büyük katkısı oldu."

Radford çekimle ilişkili bir anekdot anlatıyor: Adadaki evlerin damlarında TV antenleri varmış, oysa filmde geçtiği tarih itibarıyla bunların gözükmemesi gerekiyor. Bunları bir özel efekt çalışmasıyla yok etmek mümkünmüş, ama o yıllarda bu çok pahalıya geliyormuş. Yapımcı "Antenleri toplatalım, daha ucuz olur" demiş. Ancak bu haber köye yayılınca bir bakmışlar, anten sayısı her evde ikiye, üçe çıkmış. Ve dünyanın parasını ödemek zorunda kalmışlar!

Radford, "Il Postino- Postacı"nın beklenmedik düzeyde başarılı olduğunu söylüyor: O yıl (1994'te) "Die Hard-2"den daha çok para getirmiş! Aynca tam beş Oscar adaylığı; film, yönetmen, oyuncu (Troisi), senaryo ve müzik dallarında... Heykelciği sadece son dalda kucaklayabilmiş. Radford sonradan hemen hemen düzenli biçimde çalışmış, ama aynı başarıyı yineleyememiş. Ta ki "Venedik Taciri" çıkıp gelinceye dek... Her şeyiyle seçkinleşen bu olağanüstü film, bence son yılların en iyi Shakespeare uyarlamasıydı. Bu sözlerim onu memnun ediyor. "Peki, ama Kenneth Branagh nasıl karşıladı?" diye soruyorum. Muzip muzip gülüyor: "Bir yerlerde beğenmediğini söyledi. Nedeni bence açıktı: Çünkü nasılsa o çekmemiş ve bu fırsatı kaçırmıştı."

Ve sonra, hayatımda ilk kez başıma gelen bir şey oluyor. Festival programı gereği, söyleşiden hemen sonra filmi izliyorum; yıllar sonra yeniden... Ve de biraz önce yönetmenin filmle ve Massimo Troisi ile ilişkili söylediği her şeyi karşımda buluyorum. Öylesine etkileniyorum ki, zaten duygusal olan filme, gözlerimden atan yaşlar eşlik ediyor.

Radford ise sinema serüvenine devam edecek. Ispanya'da çekeceği "La Mula" onun için bir anlamda bir üçlemenin son halkası olacak: Sıradan insanları anlatan yalın filmlerin... Yani "Another Time, Another Place"le başlayıp "Il Postino" ile devam eden bu filmler, "La Mula" ile bitecek. Ki o, bu filmlerin şu temel görüşü yansıttığını ileri sürüyor: İnsanlığın büyük sorunları, küçük şeylerde yatar!

Pablo Neruda rolünde Philippe Noiret'yi, postacı Mario Ruoppolo rolünde Massimo Troisi'yi izlemiştik.

ASRİ ZAMANLARDA ŞİDDET

Joel ve Ethan Coen'in, Cormac McCarthy'nin romanından uyarladıkları "İHTİYARLARA YER YOK" (No Country For Old Men) pek çok eleştirmene göre 2007'nin en iyi filmiydi. Yönetmenlik kariyerlerinin zirvesi olarak da gösterilen bu karanlık ve sert suç öyküsüyle bizi bir kez daha Amerika kırsalına götüren Coen Kardeşler özellikle Yeni Kıta'da almadık ödül bırakmadılar.

İLHAN YURTSEVER

Amerika'nın önde gelen film eleştirmenlerinden Emanuel Levy bir defasında Coen Kardeşler'i "Filmler hakkında çok şey bilen fakat gerçek hayat hakkında fazla bir şey bilmeyen sinemacılar" olarak tanımlamıştı. Levy, Coenler'in gerçek hayatı çok az bildikleri konusunda gerçekten samimi miydi yoksa bu yalnızca bir çeşit 'övgü' müydü pek emin değiliz açıkçası fakat söylediklerinin ilk bölümüne katılmamak mümkün değil. Zira Coen Kardeşler'in sinemasını az çok takip eden birisi bile onlardaki sinema tutkusunu mutlaka farketmiştir. Fakat Coenler'in sinemasını etkileyen tek şey bu film tutkusu ve sinema tarihine dair derin birikimleri değil tabii. Bunun yanı sıra edebiyattan müziğe, Amerikan kültür ve tarihinden çizgi romanlara, dinden tiyatroya kadar pek çok farklı alan Coenler'in sinemasına ilham kaynağı olmuştur. İster bir komedi olsun, ister bir kara-film örneği, hemen her Coen filmi Amerikan literatüründen ve geçmişin Hollywood'undan önemli izler taşır. Zaten Coenler'in filmleri günümüzde geçiyor olsalar dahi ya 'nostaljik' bir tada sahiptir ya da en azından belirgin bir zamansızlık hissi barındırmaktadır.

İkilinin, dünya prömiyerini geride bıraktığımız yılın Cannes Film Festivali'nde gerçekleştiren son maharetleri "İhtiyarlara Yer Yok" da 80'li yıllarda geçen bir öykü anlatıyor olmasına rağmen, daha ziyade 1930'lu

Coenler filmin setinde.

İhtiyarlara Yer Yok

Ve işte karşımızda yine ortalığı birbirine katacak bir çanta dolusu para!

ya da 40'lı yıllardan kopup gelmiş gibi bir etkiye sahip. Temelde suç filmi-gerilim-western kırması olarak nitelendirebileceğimiz "İhtiyarlara Yer Yok" görünürde sükûnetin hâkim olduğu çorak Texas topraklarında vuku bulan şiddet dolu olayları konu alıyor. Filmin hikâyesi kısaca şöyle: Ters giden bir uyuşturucu anlaşması kanla noktalanınca, olaylarla hiçbir ilgisi bulunmayan Llewelyn Moss (Josh Brolin) tamamen tesadüf eseri içinde 2 milyon dolar bulunan bir çantayı ele geçiriyor. Bir Vietnam gazisi olan Moss, pek de refah dolu olmadığı her halinden belli olan yaşamını tümden değiştirip, karısı Carla Jean (Kelly Macdonald) ile beraber rahat bir ömür sürmesini sağlayacak parayı kendine saklamayı planlıyor. Fakat kısa bir süre sonra işler Moss'un düşündüğünden çok daha çetrefilli bir hale geliyor. Para yüzünden peşine bir sürü tehlikeli insan düşüyor. Özellikle de parayı bulması için tutulan Anton Chigurh (Javier Bardem) adındaki psikopat yaradılışlı kiralık katil insanın kanını donduracak cinsten. Chigurh, genel ahlak yargılarının çok ötesinde prensipleri bulunan, uzlaşılması imkânsız, belli bir sebebe ihtiyaç duymaksızın gözünü kırpmadan adam öldürebilen soğukkanlı bir profesyonel ve işin kötüsü Moss'u avlamayı da bir çeşit onur meselesine dönüştürmüş durumda. Böylelikle iki adam arasında gerilimli bir kedi-fare oyunu başlamışken, öte yanda bölge şerifi Ed Tom Bell (Tommy Lee Jones) de olayların izini sürerek, Moss'un kendini bulaştırdığı bu tehlikeli dünyadan mümkün olan en az hasarla sıyrılmasını sağlamaya çalışıyor.

"İhtiyarlara Yer Yok" Amerikalı romancı Cormac McCarthy'nin 2005'te yayımlanmış aynı adlı romanından bizzat Coenler tarafından uyarlandı. Fakat film esasında baştan beri bir Coen projesi değildi. Filmin yapımcısı Scott Rudin çok beğendiği romanın film haklarını vakit yitirmeksizin satın almış ve projeyi anında Coen Kardeşler'e götürmüştü. O sıralarda James Dickey'in "To The White Sea" adlı kitabını uyarlamak niyetinde olan Coenler de projeye ilgi duydular ve Rudin'in teklifini fazla düşünüp taşınmaya gerek görmeden kabul ettiler. Özellikle western, gerilim, dram gibi türlerde verdiği eserlerle tanınan ve kimi Amerikalı eleştirmenler tarafından "Batı'nın Shakespeare'i" olarak tanımlanan Cormac McCarthy aslında sinemayla epeyce sınırlı bir ilişkisi bulunan bir yazar. "İhtiyarlara Yer Yok"tan önce Billy Bob Thornton yönetmenliğinde çekilen ve pek de olumlu eleştirilerle karşılanmayan "All The Pretty Horses" haricinde herhangi bir Cormac McCarthy romanı sinemaya uyarlanmamıştı. Fakat pek çok kişi tarafından 2007 yılının en önemli sinema olayı olarak değerlendirilen "İhtiyarlara Yer Yok" sonrasında yazarın eserleri bir hayli rağbet görmeye başladı. Nitekim McCarthy'nin romanlarından uyarlanacak olan iki film şu an proje aşamasında; yönetmen olarak Ridley Scott isminin geçtiği "Blood Meridian" ve ünlü Hollywood yıldızlarıyla hayata geçirilmesi planlanan "The Road".

McCarthy'nin romanını filme dönüştürme konusunda Coen Kardeşler'e cazip gelen başlıca unsur ise kitaptaki bazı temaları kendilerine yakın bulmaları olmuş. Özellikle de romandaki kara mizah öğelerinin kendi filmlerindeki mizaha çok benzediğini hisseden Coenler, gerekli gördükleri birkaç bölümü senaryodan çıkarmak dışında McCarthy'nin kitabına son derece sadık bir uyarlama

Tommy Lee Jones bölge şerifi Ed Tom Bell rolünde.

"Kaderin sözcüsüyüm"

JAVIER BARDEM'i, 2007 yılının Eylül ayında "İhtiyarlara Yer Yok"un Kuzey Amerika galasının yapıldığı 32. Toronto Uluslararası Film Festivali'nde yakaladık. Ünlü aktör, Oscar'a aday olmadan önce filmle ilgili sorularımızı yanıtladı.

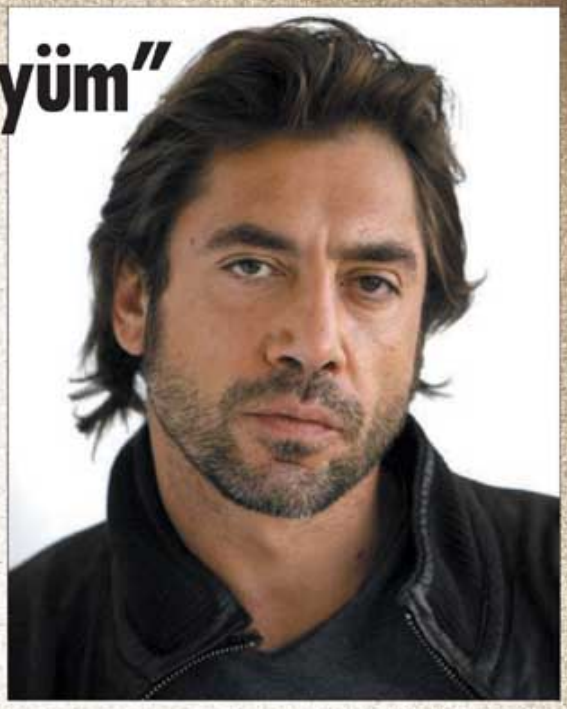

KEREM AKÇA

"Goya'nın Hayaletleri"nden sonra, "İhtiyarlara Yer Yok"da da 'kötü adam'ı canlandırıyorsunuz. Ancak filmografinize baktığımızda, bunun olağan bir durum olduğunu söyleyemeyiz. Ne dersiniz?

Doğru, 2007'ye kadar sadece bir kez 'kötü adam'ı oynadım. O da 10 yıl önce Alex De La Iglesia'nın yönettiği "Perdita Durango / Dance With The Devil"daydı. Filmi ve Alex'i seviyorum. O yüzden şiddet eğilimli bir karakteri oynamak, pek de rahatsız etmemişti beni. O rolden sonra hiç kötü adam rolünde oynamadım. Bu yüzden de "Goya'nın Hayaletleri", gerçek anlamda 'kötü adam'ı ilk kez canlandırdığım film. Onu da daha çok totaliter rejimin bir kurbanı olarak gördüm. Buradaki karakterime ise farklı bir açıdan bakmak lazım. Bu, kitaptaki şiddetin perdede oluşturduğu bütün ile ilgili esas olarak. Zaten bu karakteri insan olarak görmüyorum. Aksine sembolik bir korku figürü olduğunu düşünüyorum. Kendisi dahil hiçkimseyle duygusal bağ kurmadığını söyleyebilirim. Aslında hayatta hiçbir kişisel amacı, isteği veya hedefi yok. Onun için 'kaderin sözcüsü' diyebiliriz. Oyuncu olarak görevimiz, onun veya başka herhangi bir karakterin bu gibi özelliklerini kullanarak yaratıcı bir nokta yakalamak zaten.

Peki böylesine farklı ve sembolik bir karakteri canlandırmak zor olmadı mı? Nasıl altından kalktınız?

Bana göre bu tarz karakterlerin senaryoda nasıl tasvir edildiği önemli. Senaryonun iyi yazılmış olması gerek. Elbette performans da önemlidir ama karakter yaratırken, senaryonun kalitesinden güç alarak bazı şeyleri değiştirebilirsiniz ancak. Başka bir oyuncu bu karakteri klişeleştirebilirdi belki... Western atmosferinin coğrafi tekinsizliğini arkama alarak, kafama perukı geçirdim ve karakteri sessizliğe mahkum ettim. Rahatsız ediciliği de böyle ortaya çıktı. Aslında kitapta, filmdeki kadar sessiz değildi bu karakter. Niye rahatsız edici bir tipleme olduğunu anlayabiliyorduk ama. Saç tarzı, bu kişinin zihinsel sorunları olduğunu düşünmemiz paralel olarak ortaya çıktı. Bu saç şekli olmasaydı, karakter tam olarak oturmuyordu sanki. Bir şeyler yürümüyordu... Sonuçta benim yaptığım çok da mühim bir şey değil aslında. Ama çekimler tamamlandıktan sonra tatmin olduğumu söyleyebilirim.

Peki "Goya'nın Hayaletleri"nde canlandırdığınız karakter gibi bu karakter de bir çeşit kurban mı?

Hayır, bu adam bir kurban değil. Bu karakter bir bakıma kink bir ruh. Sembolik bir figür aslında. Yok edilmek istenense şiddet. Şiddetin soğuk bir şey olduğunu söyleyebiliriz. Bu karakterin şiddet eğilimi de 'soğuk'u simgeliyor bence. Bu noktada devreye giriyorum ben de. Şiddet, aslında güçle eşdeğer. Şiddet, orada bazı şeyleri düzeltmek için var. Şiddetin bireysel olarak üretildiğini çağrıştırıyor film bana. Şiddet, işine gelince insanları yaratabilir ya da yok edebilir. İstediği yere gider ve onu asla durduramazsınız. Filme, hayatla ilgili derin anlamlar içerdiği için ilgi duydum.

Filmde karakteriniz, kazayı gördüğü anda şiddete eğilimi gösteriyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Okuduğumda bazı sorunlar yaşadım aslında. Çünkü bu, özellikle benim canlandırmak isteyeceğim tipte bir karakter değil aslında. 20 yıllık kariyerimde sadece 2 filmimde birini öldürdüm. 'Cinayet' mevzusunu da sevmiyorum zaten. Belki sinemada izleyebilirim ama cinayetle ilgilenen karakterleri canlandırmayı sevmiyorum. Biliyorsunuz ki şiddet etrafımızda. Bu filmi silahlara kültürel yaklaşımından dolayı sevdim esas olarak.

Coen Biraderler'in çalışma tarzı konusunda ne söyleyebilirsiniz?

Güvenilirlerdi. Oyuncu seçme işini çok iyi hallettiklerini söyleyebilirim. Seçildiğiniz andan itibaren doğru bir kast içinde olduğunu anlıyorsunuz zaten. Sete kendi düşüncelerinizle gidiyorsunuz, ama onların bu hazırlığa sakin yaklaşımıyla karşılaşıyorsunuz. Sette asla bir tartışma veya kavga olmuyor. Aynı zamanda eğlenceli bir tarafları da var. Her şeye eğlenceli tarafından bakabiliyorlar. Aslında tam olarak 'eğlenceli' diyemeyiz buna. Daha çok dünyanın trajik halini katlanılır kılmak için benimsenen bir mizah belki... Bu sayede, çok yoğun, ciddi ve çarpıcı bir sahnede oynarken bile gerilmiyorsunuz. Tamamen kendinizi bırakıyorsunuz...

Coen Biraderler'in filmlerindeki karakterler her zaman keskin hatlarla çizilmiştir. Bunun, oyuncularla nasıl bir bağı var sizce?

Bunun, yazdıkları diyaloglarla, karakterlerle ve oyunculara nasıl davranacaklarını bilmeleriyle alakası var bence. Karakter ve davranış yaratmayı çok iyi biliyorlar. Bir oyuncunun oluşturacağı karakter için nasıl yollardan geçmesi gerektiğini derinlemesine inceliyorlar. Belli şeyler yaratabilmek için farklı olmak gerektiğinin bilincindeler. Oyuncuları da rahatlatıyorlar. Oyuncuların gücünden farklı bir şey çıkarıyorlar. Onlarda en sevdiğim de bu. Her oyuncuda farklı bir şey bulmaları...

"İhtiyarlara Yer Yok", bugüne kadarki Coen filmografisinin en az mizah en fazla şiddet içeren parçası olarak göze çarpıyor.

gerçekleştirmişler. Kitaptaki kara mizahtan söz açılmışken, "İhtiyarlara Yer Yok"un Coen Kardeşler'in en az mizah unsuru barındıran filmleri olduğunu da belirtelim. Elbette filmde Coenler'in sinemasına özgü kimi espriler ya da 'tuhaf' durumlar yok değil, ancak bunların sayısı oldukça sınırlı. Diğer yandan film, Coenler filmografisinin en fazla şiddet öğesi barındıran parçası aynı zamanda. Şüphesiz Coenler önceki filmlerinin pek çoğunda şiddet olgusuna -az veya çok- bir yerinden dokunuyorlardı, ancak "İhtiyarlara Yer Yok"ta durumun neredeyse bir "şiddet incelemesi" boyutuna vardığı söylenebilir. Bu bağlamda filmi, "Blood Simple", "Fargo", "Barton Fink" ya da "Miller's Crossing" gibi Coen filmleriyle akraba saymak da mümkün. Özellikle de "Blood Simple" ile aralarındaki 'kardeşlik' bağı gözden kaçacak gibi değil. Yalnızca tematik anlamda değil, görsel açıdan da iki film arasında birçok benzerlik mevcut. Sözgelimi "İhtiyarlara Yer Yok"un açılışı fazlasıyla "Blood Simple"ınkini anımsatıyor. Ayrıca iki filmde birbirine neredeyse tıpatıp benzeyen kadrajlar yakalamak da mümkün. Elbette bu söylediklerimizi bir 'kendini tekrar' anlamında değerlendirmemekte fayda var; zaten "İhtiyarlara Yer Yok" pek çok yönden Coen filmografisinin ayrıksı bir noktasında duruyor. Örneğin diyalog yazma konusunda sektörün en iyileri arasında yer alan ve her filmlerine en az bir ya da iki tane geveze karakter yerleştirmeyi adet haline getiren Coenler bu kez farklı bir yol tercih ederek, karakterlerini mecbur kalmadıkça konuşturmuyor ve olasılıkla kariyerlerinin en az diyalog içeren filmine imza atıyorlar. Hatta

COENLER'İN ALAMETİFARİKALARI

İkilinin filmlerinde sık karşımıza çıkan ve bu filmleri tamamen kendine özgü ve eşsiz kılan pek çok öğe mevcut. İşte bunların başlıcaları...

Tuhaf Karakterler

Gevezelik ettikleri yetmezmiş gibi üstüne bir de makineli tüfek misali seri konuşan, en belirgin özelliği şapşallığı olan, durduk yerde sorun çıkarmaya meyilli, saç şekli ya da kılık kıyafetleriyle 'anormal'liğe apayrı bir boyut getiren ve daha nice nice tuhaflığa sahip karakterlerle hemen her Coen filminde karşılaşabilirsiniz.

Hollywood

Klasik Hollywood sineması Coenler'in başlıca ilham kaynaklarından biridir. Coen filmlerinde eski siyah-beyaz bir Hollywood yapımından karelere, söz konusu filmlerin posterlerine ya da kimi referanslara rastlamak mümkündür. Ayrıca bildiğiniz gibi "Barton Fink"in öyküsü de Hollywood diyarında geçer.

Stanley Kubrick

Coen Kardeşler büyük hayranlık duydukları Stanley Kubrick'e filmleri aracılığıyla sık sık göndermede bulunurlar. "Barton Fink"teki oteli, "The Man Who Wasn't There/Orada Olmayan Adam"daki Scarlett Johansson'un karakterini ya da "The Big Lebowski/Büyük Lebowski"deki Malibu Polis Şefi'ni hatırlayın.

Geçmiş

Aslında Coenler'in günümüzde yaşadığını ispat edecek güvenilir tamklara ihtiyaç duyabilirsiniz. Zira filmlerinin önemli bir çoğunluğu 1900'lü yılların ilk yarısına konuşlanmıştır. Günümüzde geçen filmleri ise daha ziyade başka bir çağa aitmiş gibi durmaktadır.

Rüya Sahneleri

Coen filmlerinin olmazsa olmazlarından biri de sıradanlığın yakınından bile geçmeyen rüya sahneleridir. Genelde filmlerinin başkarakterlerine dadanan bu düş sekansları bazen kâbus boyutunda, bazen de düpedüz komik olabilirler. (bkz. "Büyük Lebowski") Öte yandan tam olarak rüya değilse de, sürreal bir atmosferin öne çıktığı sahneler de Coenler'in alâmetifarikaları arasındadır.

Suç/Şiddet

Cinayet, adam kaçırma, gasp, santaj, soygun, dolandırıcılık, darp; hepsi de Coen filmlerinde mevcuttur. Şiddet unsuru kimi zaman şok edici bir gerçeklikle karşınıza çıkarken, kimi zaman da keskin bir kara mizahla harmanlanarak önümüze konur.

Amerikan Taşrası

Coenler'in metropollerle pek işi olmaz; onlar çoğunlukla çölün, tozun toprağın, küçük kasabaların içinde cereyan eden sıradışı öykülerle ilgilenirler. Amerika'nın kırsal topraklarının biteviye dünyası onlar için bir altın madenidir adeta. Filmlerinde yerel şiveyle ya da kulağa komik gelen bir aksanla konuşan karakterler de eksik değildir.

Roderick Jaynes

Coen Kardeşler'in, İngiliz olduğu rivayet edilen gizemli kurguculan Roderick Jaynes, onların vazgeçemediği çalışma arkadaşlarından biridir. Tam 9 filmlerinde Coenler'e yarenlik eden Jaynes, ilerleyen yaşı nedeniyle emekliye ayrılmış, bundan böyle Coen filmleri haricinde hiçbir projede görev yapmayacağını açıklamıştır.

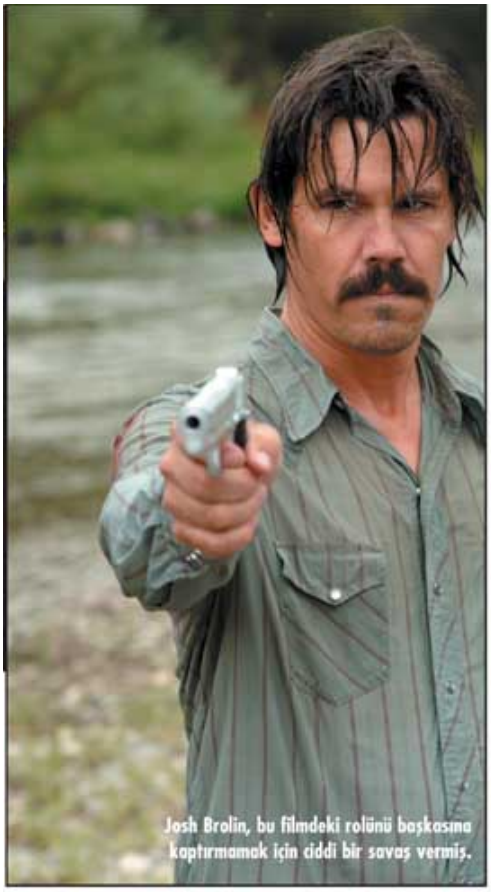

Josh Brolin, bu filmdeki rolünü başkasına kaptırmamak için ciddi bir savaş vermiş.

filmin aşağı yukarı yarısının diyalogdan yoksun olduğunu söyleyebiliriz.

Diyalogların kısıtlı oluşu oyuncuları epey zorlamış. Bilhassa Llewelyn Moss'un diğer ana karakterlere kıyasla daha az repliğe sahip olması Moss'u canlandıran Josh Brolin'in gözünü biraz korkutmuş ve aktörü beden dilini daha fazla öne çıkartmaya itmiş. Kariyerinin bugüne kadarki bölümünde ziyadesiyle yan karakterlere hayat vermiş olan Brolin için "İhtiyarlara Yer Yok"taki rolü birçok açıdan filmografisinin en zorlayıcı ve unutulmaz deneyimlerinden birine dönüşmüş. Başlangıçta Coenler'in Llewelyn Moss karakteri için düşündüğü isimler arasında yer almayan Brolin, "Grindhouse"un çekimleri sırasında Quentin Tarantino ve Robert Rodriguez'in yardımlarıyla bir deneme kaseti doldurmuş. Fakat deneme çekimini seyreden Coen Kardeşler kamera açıları, mizansen gibi teknik detaylara takılıp, filmi kimin çektiği hususuna daha fazla alaka gösterince Brolin bir miktar ümitsizliğe kapılır gibi olmuş. Neyse ki menajerinin bitmek bilmez ısrarları sayesinde Coenler'den bir randevu koparıp, onlarla buluşma şansını yakalayan Brolin, Llewelyn Moss rolünde filmin kadrosuna dâhil olmayı başarmış. Ne var ki çekimlerin başlamasına kısa bir süre kala bir motosiklet kazası geçiren Brolin bu kez de filmdeki rolünü kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmış. Doktorunu, durumunun çok da ciddi olmadığı konusunda yalan söylemeye ikna eden ve bu sayede rolünü kaybetmeyen Brolin'in kaza esnasında sağ omzundan sakatlanmış olması da aslında bir anlamda avantaja dönüşmüş. Zira filmde Moss'un sağ omzundan vurulduğu bir sahne mevcut ve Coenler'i, Brolin'in filme devam etmesine izin vermek için cesaretlendiren şey de bu olmuş. Bu arada Llewelyn Moss rolü için ismi geçen aktörler arasında geçtiğimiz günlerde trajik bir biçimde yaşamını yitiren Avustralyalı oyuncu Heath Ledger da bulunuyordu.

Coen Kardeşler'in bir süredir beraber çalışabilmek için fırsat kolladıklarını açıkça ifade ettikleri İspanyol aktör Javier Bardem ise neredeyse ilk günden beri filmdeki yerini garantilemiş olan isimlerden biriydi. Yalnızca Coen filmografisinin değil, aynı zamanda sinema tarihinin de unutulmaz karakterlerinden biri haline

"Rüyam gerçekleşti!"

"Trainspotting"in Diane'i olarak da hatırlayacağınız İskoç oyuncu **KELLY MACDOLAND**, ilk kez bir Amerikan filminde.

KEREM AKÇA

Küçükken western hikayelerine ilgi duyar mıydınız?

Evet. Ülkemdekilerin büyük bir kısmı westernlere ilgi duyuyor. Bizim için bu dünyanın bir parçası olmak doğal bir süreç aslında. Ben de Amerikan filmleri izleyerek büyüdüm. Özellikle de müzikalleri çok severim ve hayallerimi süslemişlerdir her zaman. En büyük rüyam da bir gün Hollywood'a gelmekti zaten. Buradan yola çıkarsak; Amerika'da rol aldığım ve Amerikan aksanı kullandığım ilk filmin Conrad McCarthy gibi bir Amerikan figürünün eserinden uyarlanıyor olusu çok büyük önem taşıyor benim için. Bunlara Tommy Lee Jones'un varlığı da eklenince, bütün tamamlandı diyebilirim. Rüyam gerçekleşti!

Coenler'in film çekme tarzlarında sizi en çok etkileyen ne oldu? Senaryo mu, yönetmenlik mi, yoksa başka bir şey mi?

Hepsi birden... Aslında özellikle de iki kardeş oldukları için, karşıma ne tür bir çalışma yöntemiyle çıkacaklarını merak ediyordum. Nasıl tartıştıklarını, isteklerini nasıl dile getirdiklerini ve bunun gibi şeyleri görmek istiyordum. Bazen biri diğerine kızınca, strese girecegimi dahi düşünmüştüm. Bu kadar mantıklı ve sıcak kanlı olacaklarını tahmin etmiyordum işin doğrusu. Tam anlamıyla mükemmel bir ekipleri var. Kast aşamasına da çok önem veriyorlar ve çok zaman ayırıyorlar. Josh, Tommy ve ben de bu yaklaşımlarından çok memnun kaldık zaten. Beni seçerken en çok dikkat ettikleri nokta, Josh ile uyum seviyemiz oldu. Bunu yakalamak için çok zaman harcadılar. Bir araya gelince farklı bir hissiyata sahip oluyorlar. İkiz gibi değiller. Farklı kişilikleri var ama uyumları da mükemmel. Başımı oksayıp "Oldu" dedikleri gün çok heyecanlandım.

Javier, Josh ve Tommy ile çalışmak nasıldı peki?

Aslında bu üçlü, filmin üç ana karakteri, ama sahnede karşı karşıya gelmiyorlar. Ben de Josh dışındakilerle çok fazla karşılaşmıyorum. Sadece sonda Javier ile karşılaştığımız sahne çok çarpıcı. Yeteneğinden çok etkilendiğimi söyleyebilirim.

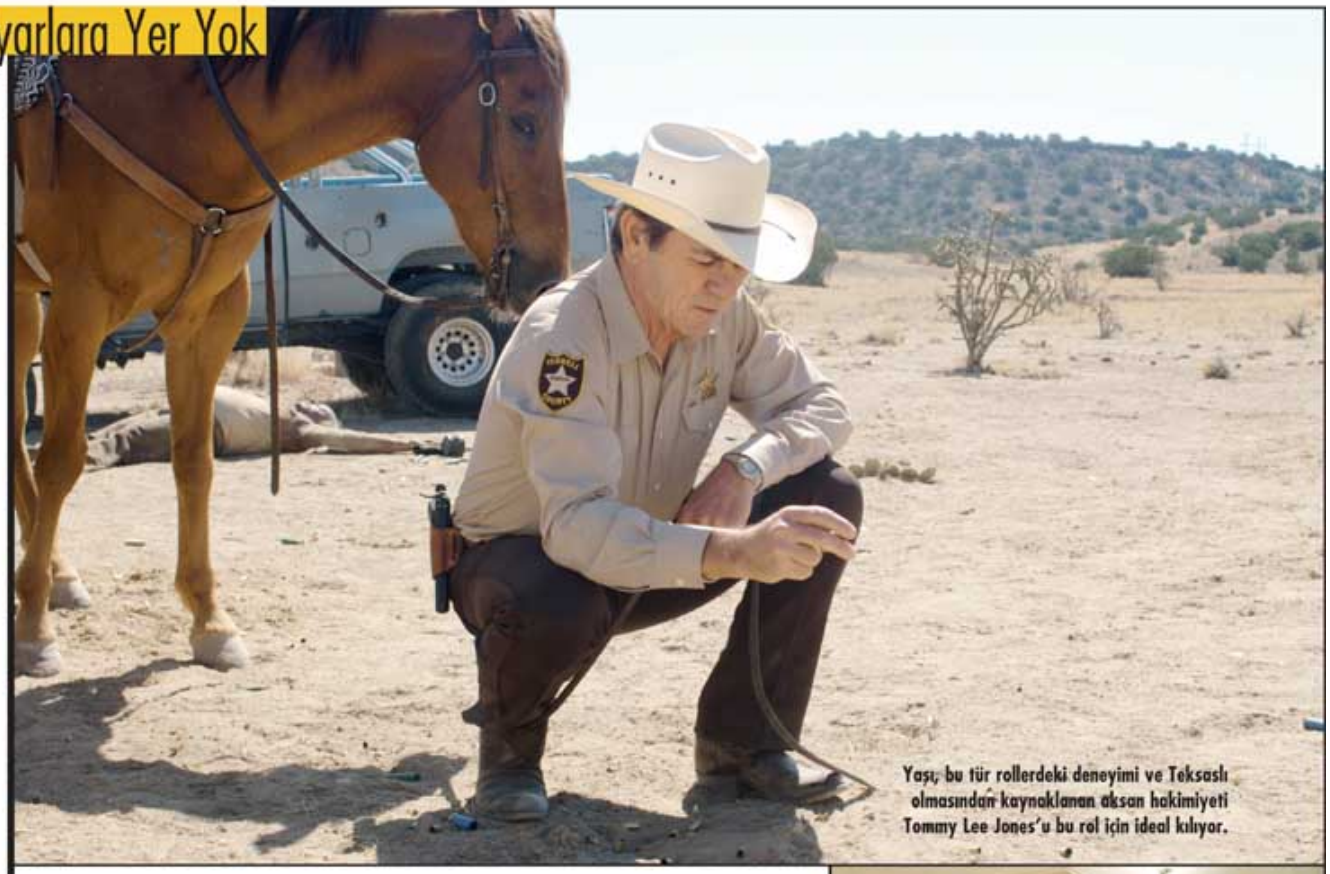

Yaşı, bu tür rollerdeki deneyimi ve Teksaslı olmasından kaynaklanan aksan hakimiyeti Tommy Lee Jones'u bu rol için ideal kılıyor.

gelmesi kuvvetle muhtemel görünen Anton Chigurh'u sıradan bir 'kötü adam' olma riskinden kurtarıp, incelikli ve fazlasıyla ürkütücü bir performansla uzun süre akıllardan çıkmayacak tehlikeli bir sosyopata dönüştüren Bardem, yıl boyunca ödül törenlerinde ismi en sık telaffuz edilen oyunculardan biri olmayı da başardı. Sırf saç kesimiyle bile şimdiden efsaneleştiğini söyleyebileceğimiz Anton Chigurh adeta uzaydan düşmüş izlenimi veren dış görünüşü, hali tavrı ve belirsiz geçmişiyle insanı tedirgin etmek konusunda son derece başarılı. Bu açıdan filmin başında Chigurh'un ilk kez ortaya çıktığı sahnenin Nicolas Roeg'un "The Man Who Fell To Earth" filmini anımsatması da boşuna değil sanırız.

Filmde Şerif Bell'i canlandıran Tommy Lee Jones da Coen Kardeşler'in bu rolü oynayabilecek aktörleri sıraladıkları listenin en tepesinde yer alıyordu ve hem yaşı, hem de Texas doğumlu olmasından kaynaklanan aksan hâkimiyeti Jones'u rol için en ideal isimlerden biri olarak öne çıkartıyordu. Daha önce pek çok kez benzer roller üstlenmiş olması nedeniyle kısa süreli bir tereddüt yaşayan Jones, Coenler'le yaptığı görüşmenin ardından rolü kabul etti ve bir anlamda filmin ahlaki merkezi olarak nitelendirebileceğimiz Şerif Bell karakteri de böylelikle suretini bulmuş oldu. Çağımızda her geçen gün biraz daha büyüyen şiddet çemberini anlamlandıramayan ve kasaba şeriflerinin silah taşımak zorunda kalmadıkları günlerin özlemi içinde olan Bell, saf 'kötülüğü' temsil eden Anton Chigurh'un karşı kutbundaki 'iyiliğin' sembolü aynı zamanda. Llewelyn Moss ise ikisinin arasında duran bir denge unsuru olarak görülebilir.

"İhtiyarlara Yer Yok"un Anthony Mann ve Sam Peckinpah'ın şiddet yüklü filmlerine (özellikle de westernlere) benzetilmesi, Coenler'in de Peckinpah etkilerini içtenlikle kabul etmesi ve Şerif Bell'in geçmişin ilkelerine karşı duyduğu buruk özlem, filmin Coen Kardeşler'in kariyerindeki yerini vurgulamak açısından da son derece büyük bir önem taşıyor. Zaten dokuzuncu kez Coenler'le işbirliği yapan deneyimli görüntü yönetmeni Roger Deakins de "İhtiyarlara Yer Yok"un esin kaynaklarından biri olarak Peckinpah'ın "Bring Me The Head Of

Kelly Macdonald'ı Josh Brolin'in oynadığı Llewelyn Moss'un karısı Carla rolünde izliyoruz.

Alfredo Garcia" filmini gösterirken, yalnızca karanlık görsel yapıdan değil, aynı zamanda geçmişin kurallarıyla yaşama izleğinden de bahsediyor. "No Country For Old Men"in yurtdışında 'Hitchcockvari' bir gerilim olarak tanımlanması da, bu söz konusu karanlık görselliğe ve elbette ki Coenler'in mizansenlerinden kurgusuna kadar her şeyiyle dört dörtlük olan yönetmenliğine bağlanabilir rahatlıkla.

"İhtiyarlara Yer Yok" 25 milyon dolar gibi günümüz şartlarında epey düşük sayılabilecek bütçesine karşılık, şu ana kadar elde ettiği 50 milyon dolar civarındaki hasılatla Coen Kardeşler'in Kuzey Amerika gişelerinde en çok iş yapan filmi olmayı başardı. Fakat film asıl zaferini eleştirmenler cephesinde kazandı ve Amerikalı eleştirmen birliklerinin ödüllerini deyim yerindeyse silip süpürdü. Siz bu satırları okurken Oscar'ı kapıp götürmüş olması da hiç düşük bir olasılık değil. Bazı eleştirmenlerin filmi Joel ve Ethan Coen'in kariyerinde bir 'zirve' olarak görmesi, Coenler'in koyu hayranlarına biraz abartılı gelebilir belki. Fakat "İhtiyarlara Yer yok"un son 10 yılda karşımıza çıkan en iyi Coen filmi olduğu konusunda pek çok kişi fikir birliğine varacaktır.

"Setten kovulacağımı sandım"

Llewelyn Moss rolünde kariyerinin en zorlayıcı ve aynı zamanda en iyi performanslarından birini çıkaran **JOSH BROLIN**, canlandırdığı karakter ve Coenler hakkındaki sorularımızı yanıtladı.

KEREM AKÇA

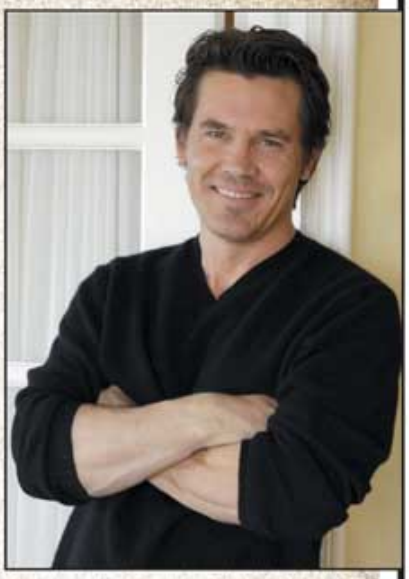

Filmdeki karakterinizle ilgili ne düşünüyorsunuz?

Onu takdir ediyorum. Dürüstlüğünü, prensiplerini, hayatını, iyimserliğini ve romantikliğini seviyorum. Aslında onu sevmek çok da zor olmadı.

Coen Biraderler'in, işlerini senaryo aşamasında bitirip sette çok fazla konuşmadıkları söylenir. Siz ne dersiniz?

Doğru, çok az konuştuk aslında. İhtiyacımız olduğunda konuştuk. Bir Coen Biraderler filminde 'oyunculara iyi davranarak performans alma' mantığı yok. Çoğu zaman filmlerde 'Çok iyisin. Çok büyük iş başardın' gibi kendini iyi hissettiren sözler duyarsınız. Ama Coenler'den hiç bu tür bir şey duymadım. Bu sebeple de Javier ile beraber kovulacağımızı düşündük zaman zaman. 'Bizden nefret mi ediyorlar?' veya 'Neler oluyor?' gibi sorular sorduğumuz oldu kendi kendimize. Özellikle Javier, saç stili ve kilo kaybıyla sorunlu gözüküyordu. Ben de çekimlerin ikinci haftasında kolumu kırmıştım. Yani gerçek anlamda 'kötü' durumdaydık ve birinin 'Çok iyisiniz' demesine ihtiyacımız vardı kısacası. Tabii Woody'nin (Harrelson) sete gelmesi de bu ruh halinin üzerine tuz biber ekti. Onun bir tek hastane sahnesi vardı. Onda dahi repliklerini unuttu. 'Kes' dedikten sonra 'Woody, olağanüstüydü!' demezler mi! Ben de 'Neler oluyor burada?' diye düşündüm bir an. Ama genelde Coenler'le çalışmak mükemmeldi. Benim için önemli bir ders oldu. Çünkü onlar 'usta' kategorisindeki yönetmenlerden... Aynı zamanda insancıllar da. Basınla konuşmamaları da kendi bakış açılarını korumak için. Etikle falan alakası yok...

Kariyerinizin bu aşamasında büyük prodüksiyonlarda rol almaya başladınız. Bu gelişim hakkında ne düşünüyorsunuz?

Aslında bu değişimin tam karşılığı, dünyanın en önemli yönetmenleri ile çalışmaya başlamam. Bu çok memnun edici. Aynı zamanda da bana psikolojik destek sağlıyor. Evimde otururken kendimi iyi hissediyorum. Aslında bir yere gelmiş de değildim. Her zaman işimi sevdim. Kariyerimden memnundum. Aile hayatım iyiydi. Yani her şey iyi gidiyordu. Böyle bir dönemde kötü performans vermemek önemliydi benim için. Kötü performansları hiç sevmem zaten. Başka filmlerde bile oyuncuların iyi oynamasından memnun olurum. Bu yüzden de Javier ile iyi anlaştık. İyi bir oyuncu ve onunla çalışmak büyük serefti. Birbirimize destek olduk. Bu filmin çekimleri bittikten sonra Ridley Scott ile "American Gangster"da çalıştım. Hatta, benim karakterimin sonunu beraber yazdık. Oraya oturdum ve kendime göre bir son yazdım! O da çekti bunu. O gece yatağıma Ridley Scott ile birlikte bir şey yazmış olmanın huzuruyla yattım! Tanrım! Mükemmel bir şey bu!

Seçmelerde kayıt yaptığınız doğru mu?

Evet, sadece kendi seçmelerimi kaydediyorum. Seçmelere katılmaktan nefret ediyorum. O konuda çok kötüyüm. Kötü bir oyuncu olduğumdan mı bilmiyorum ama benim için 'rolü bulmak gerekir'. Bu da bence zamanla ve sabırla olan bir şey. Bu yüzden de seçmelerde kilitleniyorum. Kendimi geliştirmenin eğlenceli bir yolunu bulmuş oldum bu kayıtlar sayesinde.

İlk filminiz "The Goonies"i şimdi izleyince ne düşünüyorsunuz?

Kendimi görünce gülüyorum. Kariyerime daha kötü başlayamazdım! Ama çok önemli bir deneyimdi benim için. Steven Spielberg, Richard Donner ve önemli oyuncularla çalıştım.

Kolera Günlerinde Aşk

Nerede

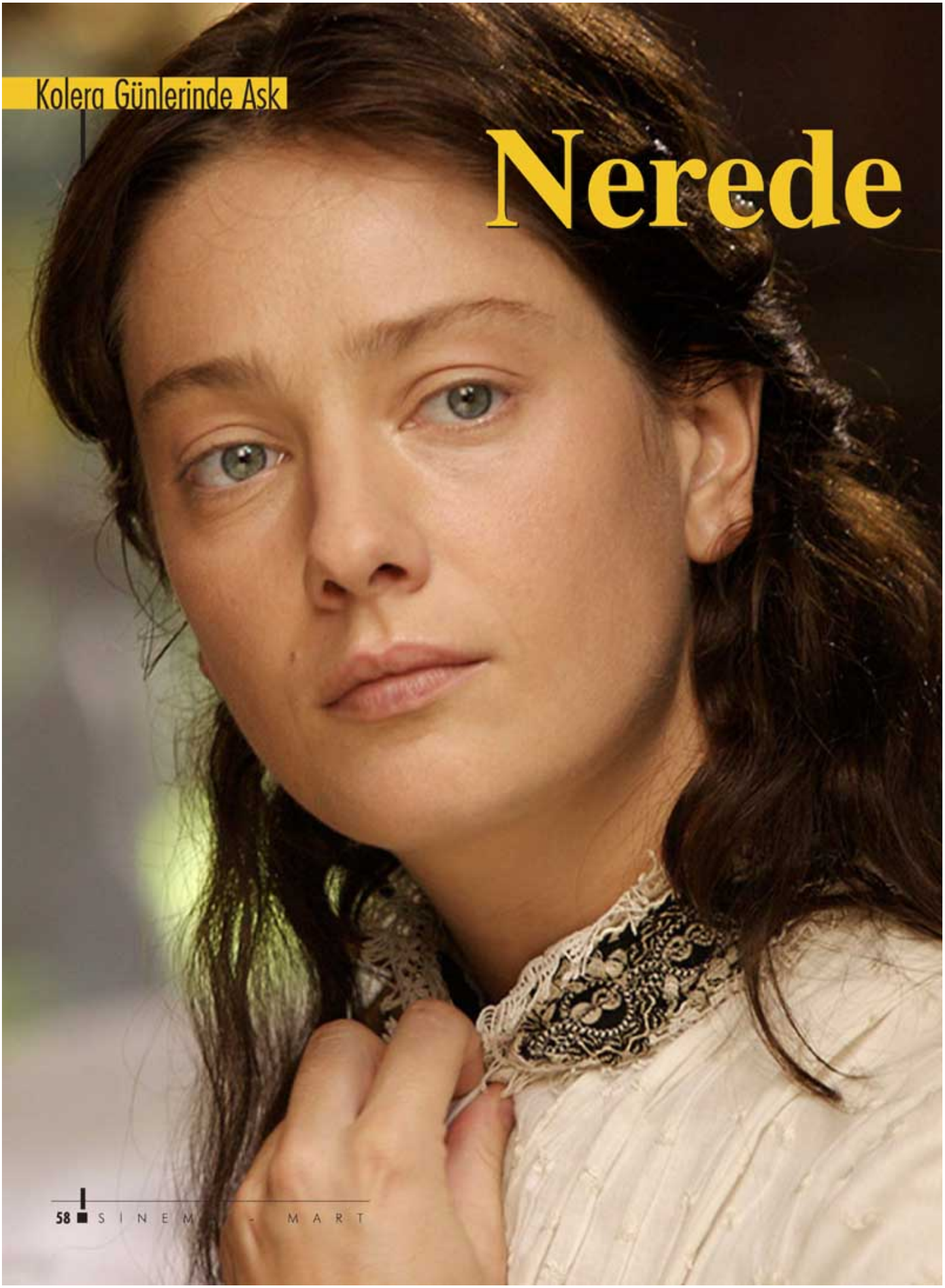

o eski aşklar!

Bütün zamanların en sevilen aşk öykülerinden biri, Nobel ödüllü yazar Gabriel Garcia Marquez'in unutulmaz eseri "KOLERA GÜNLERİNDE AŞK" (Love in the Time of Cholera) İngiliz yönetmen Mike Newell yönetmenliğinde beyazperdede. Bakalım film, edebiyat eserlerinin sinema uyarlamalarına yönelik olumsuz imajı tersine çevirebilecek mi?

EBRU ÇELİKTUĞ

Gabriel Garcia Marquez'in, eserlerinin sinemaya uyarlanması konusundaki görüşleri malum. Yazar, uzun yıllar boyunca; özellikle İspanyolca dışında bir dilde çekilecek olan uyarlama tekliflerini reddetme konusunda azimli davrandı. Kısa hikayelerinden kısa filmler çekilmesine itiraz etmedi; hatta Carlos Fuentes ile birlikte 1960'larda bazı Meksika yapımı filmler için senaristliğe de soyunmuştu ama sinema ile arasında hep bir mesafe kalmasını tercih etti. Sinemaya uyarlanan bir edebiyat eserinin gücünden çok şey kaybettiğini ve okurun özgürlüğünü kısıtladığını öne sürmüştü hep. Okuyucu, kitap okurken son derece özgürdür, her ne kadar karakterleri, mekanları ve olay örgüsünü yazar belirliyorsa da, her okuyucu bunları serbestçe kendi imgeleminde yeniden yaratabilir. Edebiyatın lezzeti de zaten burada yatar. Oysa sinemada artık bu özgürlüğü elinden alınır. Başka birinin (yönetmen) gösterdiği imajlarla karşı karşıyadır. Feride Çiçekoğlu da "Uçurtmayı Vurmasınlar" romanının sinemaya uyarlanmasını "aşkın evliliğe dönüşmesi"ne benzetmişti. Edebiyat uyarlamaları sözkonusu olduğunda, yazarın bu endişesini okur da paylaşıyor genellikle. Bu nedenle edebiyat uyarlamaları düşkırıklığıyla karşılanma olasılığı yüksek, riskli projeler her zaman için. "Kolera Günlerinde Aşk", ilk Marquez uyarlaması değil sonuçta, ama usta yazarın inadını kırıp eserinin film haklarını İngilizce çekilecek bir film için satmayı kabul ettiği ilk proje. Daha önce Miguel Littin'in çektiği, Geraldine Page'in rol aldığı "La Viuda de Mondiel", Ruy Guerra'nın 1983 yapımı "Erendira"sı ve Francesco Rosi'nin Kırmızı Pazartesi romanından uyarlanan ve biraz daha ses getiren "Cronica di una Morta Annunciata"sı pek de parlak çalışmalar olmamıştı ne yazık ki. Arturo Ripstein'ın çektiği 1999 yapımı "No One Writes to Colonel" ise Sundance Film Festivali'nde ilgi görmüş ama İspanyolca çekilmiş olmasının handikaplarını yaşayarak sınırlı bir gösterimle yetinmek zorunda kalmıştı. Bu denemelerin ardından, Hollywood'a zaten ideolojik anlamda da hiçbir zaman sıcak bakmayan Nobel ödüllü yazarın

Bu tutkulu aşk öyküsünün kahramanları Fermina (Giovanna Mezzogiorno) ve Florentino (Unax Ugalde) ilişkilerinin en başında...

Kolera Günlerinde Aşk

Benjamin Bratt (Dr.Urbino) ve Giovanna Mezzogiorno (Fermina) bu gelip aşk üçgeninin kahramanlarından ikisini canlandırıyor.

Javier Bardem'i bu ay iki filmde birden izleyeceğiz.

direnci sonunda kırıldı ve romanının bir Hollywood yapımında seyirciyle buluşmasına izin verdi.

"Kolera Günlerinde Aşk"ın ortaya çıkışında yapımcı Scott Steindorff'un yıllardır süren çabalarını da yabana atmamak gerek. Romanı okuduğu andan itibaren gerçek bir bağımlısı haline gelen ve sinemaya uyarlanması için üç yıl boyunca Gabriel Garcia Marquez'in kapısını aşındıran Steindorff, en sonunda bazı kaynaklara göre iki, bazılarına göreyse üç milyon dolarlık telif ödeyerek, eserin film haklarını ele geçirmeyi başarmış. Bu durum biraz da artık seksen yaşını deviren yazarın, 1999'dan beri mücadele ettiği bir tür lenf kanserine yenilme ve ailesine maddi olarak fazla bir şey bırakamama endişesine bağlanıyor. Ama Steindorff'un Marquez'i, gerekirse romanın kahramanlarından Florentino'nun Fermina'ya duyduğu 50 yıllık inatçı aşk gibi bir tutkuyla amacına ulaşana dek peşini bırakmayacağını söyleyerek ikna etmiş olduğu yolundaki söylenti de bir hayli inandırıcı geliyor kulağa. Romana sıkı bir şekilde sadık kalacağının ve kesinlikle "Hollywoodlaştırmayacağının" da sözünü vermiş Steindorff. Sonunda senaryoyu yazma görevi 1983'te "Kostümcü/The Dresser" ve bu yıl "Kelebek ve Dalgıç" ile en iyi senaryo dalında Oscar adayı olan; 2003'teyse "Piyanist" ile bu ödülü kazanan 76 yaşındaki tecrübeli yazar ve senarist Ronald Harwood'a emanet edilmiş. Harwood bizzat bir roman ve piyes yazarı olarak, senaryo uyarlamalarının zorluğunun ve yüklendiği sorumluluğun farkında. Her ne kadar Marquez, yönetmen Mike Newell'a çeşitli notlar göndererek projeye kendi çapında yardımcı olmuşsa da, Harwood böyle bir işbirliğine uzak baktığını söylüyor: "Yazarlar kendi eserlerinin gardiyanları gibidir. Bu yüzden onlarla çalışmak imkansızdır. Onların hoşlandıkları ya da hoşlanmadıkları veya film için mutlaka gerekli olduğunu söyledikleri şeylerden kendinizi kurtarmalısınız. Siz yazana kadar bunların hiçbiri film için gerekli değildir. Kendi yazdığım oyunların redaksiyonunu yaparken bile, gerekirse yazdıklarımı gözden çıkarabilirim. Bu duygusal olarak zor bir yolculuktur ama yapmak zorundasınız." Bu arada, Meksika'da Marquez'e filmin henüz kurgusu tamamlanmamış bir versiyonunun gösterildiği ve yazarın salonu yüzünde bir gülümsemeyle terk ettiği de söyleniyor.

Yıllara yayılan büyülü bir aşk

İlk kez 1985 yılında yayımlanan ve geçtiğimiz yüzyılın en önemli aşk romanları arasında kendine özgü bir yere sahip olan "Kolera Günlerinde Aşk", 1880'lerin sonunda başlayan ve 1930'lara dek uzanan, yaklaşık 50 yıllık tutkulu bir aşkı anlatıyor. Sınıfsal farklılıkların son derece yoğun olarak yaşandığı 19. yüzyıl sonu Kolombiyası'nda, Cartagena'da başlayan aşk öyküsü, annesi Transito (Fernanda Montenegro) tarafından babasız büyütülen fakir telgraf memuru Florentino (Javier Bardem) ile kentin uyuşturucu ticareti ve yer altı çevresi sayesinde servet sahibi olan zenginlerinden Lorenzo Daza'nın (John Leguizamo) kızı Fermina (Giovanna Mezzogiorno) arasında yaşanıyor. Babasına telgraf çekmek isterken Florentino ile tanışan, henüz 13 yaşındaki Fermina, genç adamın tutkulu sevgisine ve ateşli mektuplarına karşı koyamaz. Ama ilişkilerini öğrenen Fermina'nın babası Lorenzo, çok değer verdiği ve nadide bir mücevher muamelesi ettiği biricik kızının, kent sosyetesinden zengin ve ünlü bir ailenin oğluyla evlenmesini arzu ettiğinden duruma müdahale eder. Bu yüzden Fermina'yı Florentino'dan uzaklaştırır, ülkenin iç kısımlarında yaşayan akrabalarının yanına gönderir. Bir şekilde haberleşmeye devam etseler de zaman geçtikçe Fermina'nın aşk ve evlilik konularındaki beklentileri değişecek ve Cartagena'ya 18 yaşında döndüğünde Florentino'nun aşkına karşılık vermek yerine, kente yerleşen Avrupa'da eğitim görmüş Dr. Juvenal Urbino (Benjamin Bratt) ile evlenmeye karar verecektir. Urbino, kentte başlayan kolera salgınını kökünden kurutmaya kararlı idealist bir doktordur.

Florentino'nun yaşadığı hayal kırıklığını tahmin etmek zor değil. Ancak terk edilmek Florentino'nun aşkını söndüreceğine çok daha derin bir tutkuya dönüşmesine neden olur. Telgrafhanenin Alman kökenli patronu Lotario Thurgot (Liev Shrieber), Florentino'nun kederini azaltmak ister ve dünyada aşkın başka şekillerde de yaşanabileceğini göstermek için onu gece hayatıyla, içkiyle ve kadınlarla tanıştırır.

Yıllar geçtikçe, Florentino basit bir telgraf memurluğundan sıyrılıp amcasının

şirketinde yükselerek gemi sahibi olmaya varan bir ilerleme kaydeder. Her ne kadar artık sınıf atlamış ve hayatın tadını çıkarıyor gibi görünse de asıl aşkı Fermina'yı bir türlü unutamaz. Hayatına giren ve sadece cinselliği paylaştığı kadınlardan hiçbirini sevemez, hatta bunların kaydını tutar. Günün birinde Fermina'yla mutlaka bir araya gelecek olmalarının umuduyla yaşar adeta. Ve sonunda, tam tamına 51 yıl, 9 ay, 4 gün sonra, Fermina'nın eşini kaybetmesinin ardından, onunla bir araya gelme şansını yakalar. Artık Florentina 76, Fermina ise 72 yaşındadır. Florentina'nın evlenme teklifine Fermina'nın cevabı ne olacaktır?

"Kolera Günlerinde Aşk", en başta yazarının Marquez oluşuyla sinemaya uyarlanması son derece zor bir eser. Üstelik 50 yıla yayılan bir aşk öyküsünün perdeye aktarılması gerçekten de tam bir meydan okuma. Yönetmen Mike Newell, televizyon kökenli bir yönetmen olarak ilk büyük çıkışını 1994 tarihli "Dört Nikah, Bir Cenaze" ile yapmıştı. 2000'lere geldiğimizde Newell, "Mona Lisa Gülüşü" ve Harry Potter serisinin dördüncü halkası "Harry Potter ve Ateş Kadehi" ile popülerliğini artırdı. Özellikle televizyon için yaptığı işler dolayısıyla edebiyat uyarlamalarına aşina olduğundan, o da böyle bir eseri sinemaya uyarlamanın ne kadar büyük bir risk taşıdığının farkında doğal olarak. Başlangıçta, Gabriel Garcia Marquez, yıllar öncesine dayanan kendi senaristlik tecrübesinden hareketle, bolca taslak ve not göndererek destekte bulunmuş yönetmene. Newell ise Marquez'e ve romana olan saygısından filmin olabildiğince esere sadık kalmasını sağlamak için adeta romanla yatıp romanla kalkmaya başlamış. Her ne kadar "Harry Potter ve Ateş Kadehi" de bir roman uyarlaması olsa da, sonuçta "Marquez Evreni"nin önemli bir parçası olan "Kolera Günlerinde Aşk"ın içindeki tüm gariplikleri, hikayenin büyülü atmosferini, duygusunu perdeye aktarmak, Newell için de bambaşka bir deneyim. Yönetmen her zaman için en önemli kaynağının roman olduğunu söylüyor: "Roman bizim için her zaman bir rehber oldu. Eserin başlangıcı bile başlı başına tuhaf. Yerde, evlerinden kaçmış papağanlarını ağacın tepesinde bulan, ama panikleyen hayvan gagaladığı için ağaçtan düşüp ölen çok yaşlı bir adam var. Yatakta, 17-18 yaşlarında gencecik bir kızla çok yaşlı bir başka adam var. Tüm bunlar yetmezmiş gibi, yataktaki adam, kocası ağaçtan düşüp ölen çok yaşlı kadına gidip onu elli yıldır kesintisiz bir aşkla sevdiğini ve evlenmek istediğini söylüyor! Tüm bunlar çok aşırı ve acayip değil mi? İşte Marquez bu. Gelmiş geçmiş en büyük yazarlardan biri. Bu türden sürprizlerle dolu, cesur bir yazar".

Tabii filmin romanın sahip olduğu tüm edebi lezzeti perdeye taşıması pek mümkün olmamış. Newell, böyle bir kaygısı olmadığını, zaten eğer her şeyiyle tamamen romanı çekmek istese buna en uygun formatın televizyon dizisi olduğunu belirtiyor. Gerçekten de İngiliz televizyon dramalarının, özellikle klasik İngiliz edebiyatı uyarlamalarında sinema uyarlamalarından çok daha başarılı olduğu bir gerçek. Newell, romanın sadece bir versiyonunu perdeye taşıyabildiğini, zira Marquez'in adeta üst üste katmanlar şeklinde dokuduğu metnin tamamını yansıtmanın imkansız olduğunu belirtiyor röportajlarında.

Öykünün yayıldığı zaman aralığını göz önüne aldığımızda, filmde 17 yaşından yetmişlerine kadar karakterini tek başına canlandıran tek oyuncu Ferzan Özpetek'in "Karşı Pencere"sinden anımsayacağınız İtalyan oyuncu Giovanna Mezzogiorno. Benjamin Bratt, Doktor Urbino'yu 30'larında alıp yaşlandırırken ya da Javier Bardem'in canlandırdığı Florentino'nun ilk gençliği Unax Ugalde'ye emanet edilmişken, Mezzogiorno gerçekten de ağır bir taşın altına sokuyor elini. Newell'ın desteğiyle Fermina'nın genç kızlığından yaşlılığına varana kadar tüm yaşamını canlandırmayı başaran Mezzogiorno, makyajın sadece görüntüyü daha gerçekçi kılmaya yardım ettiğini; ama gerek jestler, gerekse ses tonuyla asıl yaşlanmayı yansıtmak için oyuncu koçuyla çalıştığını söylüyor. Mezzogiorno, bir oyuncu olarak sadece karakterinin fiziksel değişiminin zorluğunu üstlenmiyor; çünkü Mike Newell'a göre, bu garip öykünün, kalbinde neler olup bittiğini bilemediğimiz, en kapalı karakteri Fermina.

Marquez'in filmi kaba montajıyla izledikten sonra sarf ettiği "Bravo" sözcüğü ve yüzündeki gülümseme belki de bir ironi ifadesidir. Çünkü ne yazık ki filmle ilgili eleştiriler pek de parlak değil. Özellikle yaşlandırma makyajlarının başarısız ve izleyiciyi filmin atmosferinden koparacak kadar itici olduğundan bahsediliyor. Mike Newell'ın yakın çekimlerininse bu plastik makyajların yapmacıklığını daha da ön plana çıkardığı söyleniyor. Karakterlerin derinlemesine işlenmediği ve özellikle bu noktada romanın sadık okurlarının düş kırıklığına uğrayacağı da üzerinde durulan bir başka olumsuz nokta. Hatta bazı eleştirmenlere göre film adeta bir pembe dizi hafifliğinde! Florentino'nun tutkusunun önemsizleştirildiği, romanın sahip olduğu absürd mizahın ise filmde yerini komediye bıraktığı da filme yönelik en büyük eleştirilerden biri. Tüm olumsuz eleştiriler bir yana, sanat yönetimi ve görüntü yönetimindeki başarısıyla filmin hakkı yenemeyecek güzellikte, büyüleyici bir görsel atmosfere sahip olduğu üzerindeyse hemen herkes birleşiyor. Giovanna Mezzogiorno başta olmak üzere başarılı oyunculuklarıyla Javier Bardem, Benjamin Bratt ve Fernanda Montenegro'nun filme katkılarının da yadsınamayacak kuvvette olduğu söyleniyor. "Kolera Günlerinde Aşk"ın, her edebiyat uyarlaması gibi, beklentileri karşılamakta zorlanması şaşırtıcı değil sonuçta. Ama şanssızlığı, eserin Marquez'e ait olması yüzünden daha da katlanıyor. Mike Newell, dünya çapında 60 milyon satan bir Marquez klasiğini filme çekmekle, edebiyattan sinemaya yapılan uyarlamalar üzerindeki laneti yıkmaya çalışıyor bir anlamda. Bu çaba da her şeye rağmen ilgiyi hak ediyor.

Filmdeki olumsuz eleştirilerden biri de, yaşlandırma makyajlarının göze fazla batması...

Tarih öncesi aksiyon

EBRU ÇELİKTUĞ

Felaket filmlerinin yönetmeni Roland Emmerich, bu kez tarihin derinliklerine çevirdiği kamerasıyla görkemli bir dönem filmine imza atıyor. "M.Ö. 10000" (10000 B.C.) adından da anlaşılacağı üzere, ilkel kabile yaşantısının hüküm sürdüğü vahşi bir dünyada geçen epik bir kahramanlık öyküsü. Steven Strait ve Camilla Belle'in başrolleri paylaştığı film, özellikle özel efektlerinin başarısıyla adından söz ettireceğe benziyor.

Kariyerini Hollywood'da sürdürmeye karar veren Alman yönetmen Roland Emmerich'i, daha çok anlattığı büyük hikayelerle tanıdık: "The Independence Day/Kurtuluş Günü", "Stargate/Yıldız Geçidi", "Godzilla", "The Day After Tomorrow/Yarından Sonra" gibi. Uzaylıların dünyayı istilası, yeni bir buzul çağının gelişi, nükleer deneylerin genetik bozukluğa yol açtığı dev bir kertenkelenin yarattığı terör ve tüm bu felaketlerin ABD tarafından çözüme kavuşturulması, Emmerich sinemasının adeta alametifarikalarıydı. "M.Ö. 10000"de gene büyük ölçekli bir hikaye anlatmaya soyunan yönetmen, büyük ölçüde dijital efektlere sırtını dayamak suretiyle, mekan olarak Yeni Zelanda, Güney Afrika ve Namibia gibi coğrafyalarda gezinerek, eski ama hala güncelliğini koruyan temaları ele alıyor.

Hikaye, binlerce yıl önce, mamut avlayarak yaşamını sürdüren Yagahl kabilesinin yaşadığı ıssız bir dağ köyünde başlıyor. Her yıl kabilenin yakınlarından geçen mamut sürüsü, Yagahllar'ın tek besin kaynağı. Mamutlar, bufaloların Kızılderililer için taşıdığı anlamı taşıyorlar Yagahllar için. Kendilerine besin kaynağı olduğu için aslında mamutlarla aralarında kutsal bir ilişki de var. Fakat buz çağının sonlarının yaklaşmasıyla, iklim şartlarının değişeceğini ve mamutların yok olacağını fark etmeye başlayan kabile, varlıklarını yeni şartlarda nasıl sürdüreceklerinin endişesini taşıyor. Kabileyi bir arada tutan spiritüel liderleri Yaşlı Ana (Mona Hammond) ise kehanetlerde bulunuyor: kabilenin liderlik vasıflarına haiz genç bir avcısının, Evolet (Camilla Belle) ile birlikte, mamutlar yok olmadan önce kabileyi yeni bir yaşama başlatacak lider

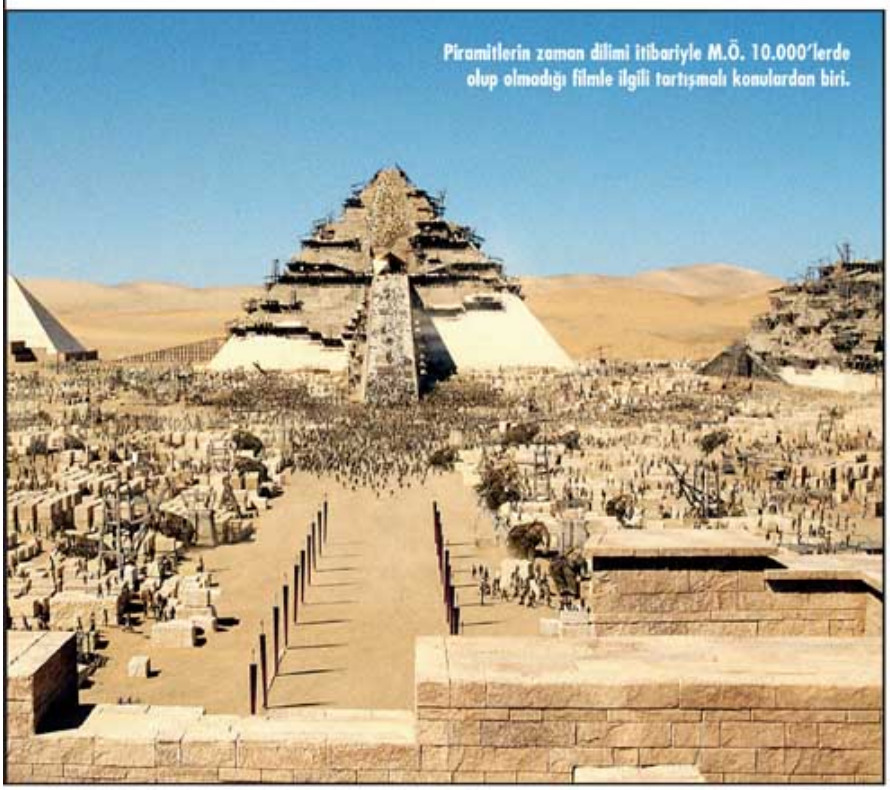

Piramitlerin zaman dilimi itibariyle M.Ö. 10.000'lerde olup olmadığı filmle ilgili tartışmalı konulardan biri.

olduğunu söylüyor. Evolet ise, henüz çok küçükken, ıssız bir dağ başında ölü bir kadına sarılmış halde kabile tarafından bulunan bir yabancı aslında. O güne dek, kendilerini dünyadaki tek topluluk zanneden Yagahllar, başka kabilelerin de var olabileceğini Evolet sayesinde anlıyorlar. Evolet ise kabilenin dışlanmış genci D'leh'e (Steven Strait) aşık. Kurallara göre, Yaşlı Ana ile birlikte kabilenin birliğini temsil eden Beyaz Mızrak'ı korumakla görevli birinin kabileyi terk etmesi büyük bir suç, D'Leh'in babası da Beyaz Mızrak'ı ve kabileyi bilinmeyen bir nedenle bırakıp gidiyor. Evolet ile D'leh birbirini sevdiğinden, kehaneti gerçekleştirecek avcının D'leh olması kimseye inandırıcı gelmiyor. Sonuçta D'leh, babasının bu kötü mirasıyla yaşıyor. Tic Tic (Cliff Curtis) mızrağı D'leh'in babasından alıp kabilenin lideri olacak avcıya teslim etmekle görevli. Yaşlı Ana'nın kehanetine yürekten inanan gelenekçi biri olan Tic Tic, D'leh'in liderlik potansiyeline destek oluyor. Günün birinde, kabileye baskın yapan gizemli atlılar, Evolet'i kaçırıyorlar. Yagahllarca "dört bacaklı şeytanlar" olarak tanımlanan bu korkutucu ve güçlü yabancıların ardından D'leh de Evolet'i kurtarmak için yola çıkıyor. Tabii yanında Tic Tic ve diğer kabile arkadaşlarıyla birlikte. Önlerinde karlarla kaplı dağlardan çöllere kadar uçsuz bucaksız bir yol uzanan kahramanlarımız, dönemin vahşi yaratıkları olan mamutlar, kılıç dişli kaplanlar ve yırtıcı kuşlarla da mücadeleyi kapsayan bir tür Odyssey yolculuğuna çıkıyorlar aslında. Çölde karşılarına dev piramitler ve bu piramitlerde çalıştırılmak üzere kaçırılmış esirler çıkıyor. D'leh, artık sadece Evolet için değil, tüm bu esirler için de bir şeyler yapmak zorunda olduğunun farkına varıyor. Yaşlı Ana'nın kehaneti, yavaş yavaş gerçekleşmeye başlıyor.

Rolan Emmerich, aslında klasik hikaye anlatımını seven bir yönetmen. "M.Ö. 10000" gibi bir projeyi hayata geçirmek istemesinin nedenlerinden birinin, seyirciyi daha önce hiç görmediği bir dünyaya taşımak olduğunu belirtiyor. Filmin senaryosunu beraber kaleme aldıkları Harald Kloser da, o dönemde, spiritüelliğin kültürün en önemli parçası olduğunu ve filmde buna geniş yer verdiklerini belirtiyor: "Roland ile 'M.Ö.10.000'in kesinlikle bir belgesel havasında olmamasına karar verdik. Onun yerine, insanlığın o zamanlar izah edemediği güçlüklerle karşı karşıya kalarak nasıl ilerlediğini; o büyük macerayı anlatan bir film yapmak istedik. Olasılıkların sınırlarını genişletme fikri hoşumuza gitti."

Film, tarih öncesinde olabilecek pek çok aksiyon öğesini de bünyesinde barındırıyor: belki uzaylı istilası ya da teknolojik silahlar yok ama, dönemin insanlığı tehdit eden tüm tehlikeleri filmde yerini alıyor. Hatta, Emmerich'in özellikle New York'u hedef alan felaket filmleri göz önüne alınırsa, dev piramitlere sahip kaybolmuş uygarlıklar, New York'un gökdelenlerini simgeliyor adeta. Yani Emmerich, tarih öncesi bir dönem filmi çekse de, bunu bildiği

Savaşlar açısından insanlığın tarih boyunca hiç ders almadığı da ortada.

Camilla Belle (Evolet) ve Steven Strait (D'leh) filmin başrollerini üstlenen genç yetenekler.

yöntemle, gösterişli ve büyük ölçekli anlatımıyla gerçekleştirmeyi tercih ediyor bir kez daha. Oyuncu seçimindeyse, tanınmış isimlerdense, dönemin ruhunu ve fiziksel şartlarını yansıtacak, tanınmamış oyunculara şans vermeye karar vermiş. Evolet rolüne seçtiği isim, Camilla Belle. Henüz dokuz aylık bir bebekken gösteri dünyasına girmiş olan 1986 doğumlu genç oyuncu, filmin ana temasının çok güçlü ve insani bir tema olduğunu düşünüyor: "D'leh ve Evolet, birbirini seven bu iki insan önce ayrılıyor, sonra da müthiş bir maceranın ardından bir araya geliyorlar. Bütün bunlar, hem onlar hem de izleyenler için bambaşka bir dünyada olup bitiyor". Emmerich'in "Undiscovered" adlı romantik dramda izleyip dikkatini çeken Steven Strait ise D'leh için biçilmiş kaftan gerçekten de. İlk başrolünde fiziksel olarak da zor bir rolün altından kalkan genç oyuncu Steven Strait'e göre, binlerce yıl geçse de insanlık halleri çok da fazla değişmiyor: "Bizi insan yapan aşk, tutku, sempati ve bilinç gibi temel kavramlar tarih öncesinden beri aynı. Tüm bunları filmde görmek mümkün. İçinde bulunduğun devir ne olursa olsun, bu duygularla hep iç içesin". Filmin anlatıcısıysa, ünlü aktör Ömer Şerif. Genç bir erkeğin olağanüstü yolculuğu etrafında bir kahramanlık öyküsü kuran Emmerich, filmiyle ilgili olarak şöyle bir yorum yapıyor: "Her insan ait olduğu çemberin ne kadar büyük olacağına karar vermek zorundadır. Bu çember sadece sevdiklerini ve ailesini mi yoksa daha büyük bir grup insanı mı kapsayacaktır? Bizim kahramanımız da bir keşif yolculuğuna çıkıyor. Bencil bir gençken etrafındakilerin lideri olmak için olgunlaşmak zorunda kalıyor. Burada önemli olan onun kendi çemberinin içine ne kadar insan sığdırabileceği."

Film henüz dünyada gösterime girmediği için, sadece fragmanlarından yola çıkılarak bazı eleştiriler gündeme geldi aslında. Bunlardan en önemlisi, filme adını veren tarih diliminde, mamutların, piramitlerin ve beyaz ırkın bir arada olmasının imkansız olduğu görüşü. Her ne kadar Emmerich bir belgesel çekmek niyetinde değilse de, tarihi gerçeklerin bu derece dışına çıkma konusunda kendisini nasıl savunacağı merak konusu tabii. Çok daha pahalıya mal olabilecek filmleri daha dar bir bütçeyle gösterişli bir şekilde çekmesiyle ünlü Emmerich'in "M.Ö.10000"i özel efektlerle nasıl bir görsel zenginliğe dönüştüreceği de öyle.

Hollywood'da bir Alman

1955 doğumlu Alman yönetmen Roland Emmerich'i büyük bütçeli, gösterişli felaket filmleriyle tanıyoruz. Münih Film Okulu'ndan mezun olurken çektiği kısa filmi "The Noah's Ark Principle", ilk kez 1984'te Berlin Film Festivali'nde gösterilmiş ve Emmerich bu sayede dikkatleri çekmeyi başarmıştı. 1,2 milyon marklık bütçesiyle bayağı pahalı bir öğrenci filmi olmasının yanı sıra, dünyanın etrafında iklimle ilgili değişiklikleri inceleyen bir uzay istasyonunda geçen öyküsüyle film, Emmerich'in gelecekte ele alacağı global felaket filmlerinin de mikro boyuttaki bir modeliydi adeta. Almanya'dan Hollywood'a transfer olmadan önce çektiği son film de bir bilim kurguydu: "Moon 44". Senaryosundaki bazı mantıksızlıklara rağmen görsellikte ve özel efektlerinde Ridley Scott'ın "Aliens"ından etkiler taşıyan bir proje olarak tanımlanan film, "Temel İçgüdü" ve "Terminator"un yapımcısı Mario Kassar'ın ilgisini çekmekte gecikmedi. Emmerich, senarist ve yapımcı ortağı Dean Devlin ile birlikte Hollywood kariyerine ilk adımını "Evrenin Askerleri/Universal Soldier" ile attı. "M.Ö. 10.000"i izlemeden önce yönetmenin, bugüne kadarki Hollywood macerasını şöyle bir gözden geçirelim. Bu arada, bir sonraki projesinin büyük ihtimalle 1966 yapımı "Fantastic Voyage"ın yeniden çevrimi olacağını da belirtelim.

Stargate/Yıldız Geçidi, 1994

Emmerich'in ilk Hollywood deneyimi "Evrenin Askerleri/Universal Soldier" olmuştu ancak film beklenen ilgiyi görmedi. Bunun üzerine iki yıl sonra, Emmerich ve Devlin, "Yıldız Geçidi"ni yaptılar. Eski Mısır'ın sırlarla dolu uygarlığı, zamanda ve uzayda yolculuk temalarıyla birleşiyordu. Evrenin bir diğer ucuna yolculuk, gizemli bir kapının şifreleri çözüldükten sonra mümkündü. Arkeolog doktor Daniel Jackson (James Spader) işin bilimsel yönünü çözmeye çabasırken, Albay Jack O'Neil ve ekibi, Amerikan ordusunu temsilen dünyanın başına gelebilecek felaketleri önlemek üzere adeta alarma geçmişti. Aslında ilk yarım saatinde, hem görsel hem de ele aldığı tema itibariyle dikkat çekici bir filmdi "Stargate", ancak bir bütün olarak eleştirmenlerin hiç de hoşuna gitmemişti. Ama televizyon dizisi formatında, daha geniş kitlelere ulaştı ve hala merakıları için eğlenceli bir bilim kurgu serüveni olma niteliğini koruyor.

Bütçe: 55 milyon dolar
Gişe: 71 milyon dolar

Independence Day/Kurtuluş Günü, 1996

Gene bir Devlin- Emmerich projesi ve bu kez gerçek bir ticari başarı söz konusu. Dünyanın uzaylılarca işgal edilmesi üzerine kurulu bir özel efekt festivali olarak nitelendirilebilecek olan film, ABD'nin meşhur gizli deneylerinin yapıldığı 51. bölgeye kadar, bilim-kurgu-felaket-aksiyon filmlerinin tüm klişelerini bir araya toplamıştı. 2. Temmuz'da başlayan uzaylı işgali, 4 Temmuz'da ABD'nin kurtuluş gününde insanoğlunun zekasının zaferiyle son buluyordu. Emmerich'in bu projede büyük ölçüde Amerikan emperyalizmini desteklemekle suçlanması kimseyi şaşırtmadı tabii. Bu arada en iyi efekt dalında filmin Oscar aldığını da unutmamak gerek. 1970'lerde yükselişte olan büyük ölçekli felaket filmlerinin yeniden doğuşuna, Emmerich de kendi açısından katkıda bulunmaya devam edecekti.

Bütçe: 75 milyon dolar
Gişe: 306 milyon dolar

Godzilla, 1998

İnsanlığın doğaya verdiği zararlar kısa veya uzun vadede geri dönüyor, bu kesin. Masum bir kertenkelenin Pasifik Okyanusu'nda ABD'nin nükleer silah denemeleri sonucunda dev bir canavara dönüştüğü 1954 yılı Japon yapımı "Gozira", Roland Emmerich ve Dean Devlin tarafından bir kez daha çekildi. Pek çok felaket filminde olduğu üzere (Armageddon, Kurtuluş Günü, King Kong) canavarın dehşet saçacağı mekan tabii ki New York'tu. Ne yazık ki, film bir

kez daha çocuklar ve yeni yetme gençler için çekilmiş olmakla suçlandı; hatta bazı eleştirmenlere göre, çok daha basit bir teknige sahip olan ilk çevrim "Gozira", çok daha amacına ulaşmış bir filmdi: dünyanın tekinsizliğini ve insanoğlunun varoluş yalnızlığını seyirciye çok daha iyi hissettiriyordu.

Bütçe: 130 milyon dolar
Gişe: 136 milyon dolar

The Patriot/Vatansever, 2000

Savaşlardan yorulmuş, artık evlenip yedi çocuğuyla bir çiftlikte yaşamaya karar vermiş olan Benjamin Martin'in (Mel Gibson), büyük oğlu Gabriel'in (Heath Ledger) İngilizlere karşı açılacak savaş için gönüllü askerliğe başvurmasıyla tekrar cepheye dönüşünü, tamamen Amerikan bakış açısı ve milliyetçiliğiyle anlatan film, bu kez de içerdiği şiddet dolu sahneler yüzünden şaşırttı. Özellikle İngiliz askerlerinin başındaki Albay William Tavington (Jason Isaacs) karakterinin fazlasıyla

sadist ve acımasız sunumu nedeniyle Emmerich, tamamen ABD yanlısı olmakla suçlandı bir kez daha.

Bütçe: 110 milyon dolar
Gişe: 113 milyon dolar

The Day After Tomorrow/ Yarından Sonra, 2004

Küresel ısınmanın söz edildiği son yıllarda, "The Coming Global Superstorm" adlı bilimsel kitabı okuduktan sonra senaryoyu kaleme alan Roland Emmerich, bir kez daha bol özel efektli bir felaket filmine imza atıyordu. Dünyanın dört bir yanında meydana gelen iklim felaketleri, büyük bir hızla yeni bir buzul çağına girildiğinin uğursuz habercileriydi. Her ne kadar tüm dünya dediysek de, filmde asıl mücadelenin verildiği kent gene New York'tu. Fakat bu kez, sanki daha önceki filmlerinde Amerikan propagandası yapmakla suçlanan Emmerich akıllanmış gibiydi: yıllardır Kyoto sözleşmesini imzalamaktan kaçınan ve Meksika sınırına duvar örerek mülteci girişlerini engellemek için sert tedbirler alan ABD, adeta tüm bunların cezasını çekiyordu filmde.

Bütçe: 125 milyon dolar
Gişe: 186 milyon dolar

Juno

Büyümek zor

zanaat

Hamburger telefon senarist Diablo Cody'ye ait.

Sadece 7,5 milyon dolarlık bütçesine rağmen ABD'de vizyona girdiğinden beri 110 milyon dolan aşan gişe geliriyle büyük başarı elde eden bağımsız film "JUNO" (Juno), kazandığı ve aday olduğu ödüllerle de adından sıkça söz ettiriyor. Kazara hamile kalan ve doğurmaya karar veren 16 yaşındaki bir genç kızın olgunlaşma öyküsü etrafında samimi ve gerçek bir dünya kurabilen film, bağımsız film severler için eğlenceli ve unutulmaz bir seyirlik.

EBRU ÇELİKTUĞ

Toronto, Roma, Austin, Londra film festivallerinin ardından Kuzey Amerika'da vizyona girdiği aralık sonundan itibaren 100 milyon doları aşan gişe getirisiyle beklenmedik ama haklı bir başarı kazanan "Juno" ödüllere doymuyor. (Dergiyi yayıma hazırladığımız sırada en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi kadın oyuncu ve en iyi senaryo dallarında Oscar adayıydı ama ödül dağılımı henüz belli değildi). "Juno"nun hikayesi de, tıpkı Judd Apatow'un komedisi "Knocked Up/Kaza Kurşunu" ve bir cinayete kurban giden Adrienne Shelley'nin yazıp yönettiği "Waitress" gibi sürpriz bir hamilelik etrafında kurulu. Ama "Juno", kendine özgü tarzıyla o kadar sevildi ki, bağımsız bir film olarak hatırı sayılır bir başarıya imza attı. Hem gişe getirisi hem de son derece olumlu eleştiriler, bu mütevazı filmin başarısının delili durumunda.

"Juno"un başarısı, büyük ölçüde senaryosuna ve filme adını veren 16 yaşındaki cin gibi bir genç kızı canlandıran Ellen Page'in akıllara durgunluk veren performansına dayanıyor. Bir akşamüstü canı sıkıldığı için beraber müzik yaptıkları arkadaşı Paulie (Michael Cera) ile sevişen ve ne yazık ki ilk deneyiminde hamile kalan Juno (Ellen Page) önce tabii ki büyük bir panik yaşıyor. Ama kürtaja başvurmak yerine bebeği doğurmaya ve evlatlık olarak iyi bir aileye vermeye karar veriyor. Juno pek de bildiğimiz genç kız tipolojisine uymuyor: bir kere son derece sivri dilli, zekice esprileriyle insanın lafını ağzına tıkayan, kendinden son derece emin bir genç kız. Belki pek çok konuda –başta aşk olmak üzere- kafası karışık ama kendi yolunu kendisinin çizeceği çok belli. Yakın arkadaşı Leah (Olivia Thirlby) ile birlikte durumu ailesine açıyor; üvey annesi Bren (Allison Janney) ve babası Mac (J.K.Simmons) çok şaşırsalar da, asıl sorunun uyuşturucu olmamasına o kadar seviniyorlar ki kızlarının seçimine saygı gösteriyor ve sonuna kadar onun yanında olacaklarını ifade ediyorlar. Juno'nun seçtiği aile, güzel bir evde oturan, maddi durumları iyi bir çift olan Loring ailesi. Uzun zamandır anne olmak için uğraşan ve sonunda evlatlık almaya karar veren Vanessa (Jennifer Garner) ve Mark (Jason Bateman) görünürde anlaşan bir çift olmalarına rağmen, aslında daha çok Vanessa'nın tutucu hayat görüşünün şekillendirdiği bir hayat sürdürmekteler. Aslında Mark geçip giden hayatının kontrolünü Vanessa'ya teslim etmişe benziyor. Reklam müzikleri yaptığı halde aslında gençliğindeki hayalini, yani rock müzisyenliğini gerçekleştirmek istiyor. Doğum yaklaşırken ara sıra Loring'leri ziyaret eden Juno, Mark ile müzik, sinema ve popüler kültür alanlarında ortak zevkleri olduğunu fark ediyor. İkisi de kült korku filmlerine meraklı ve incelikli bir müzik zevkini paylaşıyorlar. Juno, yaşının çok ilerisinde bir olgunluğa sahipken, Mark aslında çocuk kalmış bir yetişkin olduğunu fark ediyor. Kahramanımız aylar geçtikçe büyüyen karnıyla beraber dünyayı farklı bir gözle bakmaya ve hayatını sorgulamaya başlıyor. Hatta, -babasıyla

Ellen Page (Juno) ve Michael Cera (Paulie) Kanada sinemasının en genç yetenekleri.

Filmdeki ultrason sahnesinde üvey anne Bren'in (Allison Jenny) performansına dikkat!

yaptıkları aşkla ilgili bir konuşma sonrasında- aslında Paulie'yi ne kadar sevdiğinin de farkına varıyor. Genç baba adayı Paulie ise, Juno'nun hamile kalmasının şokunu hala üzerinde atamasa da soğukkanlılığını korumaya çalışıyor aylarca. Gerçekte Juno'yu kaybetmekten büyük korku duyan anne kuzusu Paulie, Juno'nun baskın kişiliği karşısında tamamen savunmasız hissediyor!

Senaryo ve oyunculuk

"Hard Candy"de internetten tanıştığı pedofil Jeff'i (Patrick Wilson) dünyaya geldiğine pişman eden Hayley rolünde göz kamaştıran ve önemli bir çıkış yapan Ellen Page, Juno rolünde kendini aşan bir oyunculuk sergiliyor gene. Gerçekten de böyle bir karakteri oynayacak kumaşa sahip ender genç oyunculardan biri. Senaryoyu okuduğu anda projenin içinde olmaya karar vermiş. Kendisinden daha tecrübeli rol arkadaşları tarafından, genç yaşına rağmen beraber çalışılması en zevkli ve rahat oyunculardan biri olarak tanımlanıyor. Üstelik filmin özellikle genç seyircilerin son derece cazip bulacakları müziklerinin belirlenmesinde de önemli rol oynamış. Juno gibi bir karakterin dinleyeceği grupların seçiminde, kendi müzik zevkinden yola çıkarak yönetmen Jason Reitman'ı yönlendiren genç oyuncunun favori grubu The Moldy Peaches'ın yanı sıra, Velvet Underground, Kimya Dawson ve Antsy Pants, soundtrack'i oluşturuyor. Müzikler, filmin ambiyansına son derece uygun düşen tamamlayıcı birer öğe durumunda.

Senaryoyu yazan isimse Diablo Cody takma adını kullanan Brooke Busey. Neredeyse filmden daha fazla ön plana çıkan ve çok fazla dikkat çeken bu isim, farklı hayat hikayesinin de etkisiyle medyanın ilgi odağı olmuş durumda. Maceralı bir hayatı olan Cody, 1978 doğumlu, yüksek öğretim görmüş ama bir yıl kadar striptiz yaparak ve bazı gece kulüplerinde çalışarak "Juno"nun senaryosunu yazmasına neden olacak olayların fitilini ateşlemiş. Kendini çok fazla çarka kaptırmadan, belki de sadece farklı bir deneyim kazanmak adına (gerçekten de striptiz yaparken eğlendiğini ve kendini çok özgür hissettiğini söylüyor) bu farklı eğlence sektöründe çalışan Cody, tuttuğu günlüklerden yola çıkarak "Candy Girl: A Year in the Life of an Unlikeness Stripper" romanını kaleme almış. Ayrıca kendine ait internet sayfasında seks odaklı ama daha çok farklı dili, keskin ironisi ve esprili tarzıyla ayrıcalık kazanan yazıları büyük ilgi görmüş ve tanınmış bir "blogger"a dönüşmüş. İşte Los Angeleslı yapımcı Mason Novick'in dikkatini çekmesi de bu blog sayesinde olmuş. Novick bir müddet blogun sıkı bir takipçisi haline geldikten ve Cody'nin romanını okuduktan sonra onunla temasa geçerek kendisinden bir senaryo yazmasını istemiş. Aslında başlangıçtaki hedefleri romanı filme aktarmakmış. Ama sonra Cody "şimdiye kadar izlemediği bir öykü nasıl olabilir?" sorusunun ardına düşerek "Juno"yu yazmaya başlamış. Büyük ölçüde kendi ilk gençliğinden ilham alarak kaleme aldığı senaryo, Juno adlı, yaşıtlarından son derece farklı, biraz erkek Fatma kılıklı, acı bir mizah duygusuna sahip, hazır cevap ve keskin dilli bir yeni yetmenin yetişkinliğe yaşıtlarından oldukça farklı bir şekilde adım atışını anlatıyor.

Diablo Cody'nin gücünü zeki ve keskin diyaloglardan alan senaryosu hiç de ilk kez senaristliğe soyunmuş birinin kaleminden çıkmışa benzemiyor. Cody'nin ortaya koyduğu metnin, üzerinde fazla oynanmadan birebir filme aktarılabilmesi yapımcıları bile şaşırtmış. Filmi zenginleştiren öğelerden birisi de, karakterlerin hiçbir şekilde yargılanmaması. Cody, üç kuşaktan kadın karakterleri yaratırken "medyada sürekli karşımıza çıkarılan öfkeli, imaj takıntılı ve kinci genç kadın klişelerinin" dışında kalmaya çalışmış: "Filmlerde kadınların olağanüstü duygusal ve melankolik yaratıklar olarak gösterilmesinin kadınlara bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Bence bu kocaman bir yalan. Çünkü kadınlar zekidir, esprilidir, sert ve kurnazdır. Senaryoyu yazarken bu kadınların her şeyden önce insan olduğunu göstermek istedim". Belki kendisi de eşinin eski evliliğinden olan çocuğunun üvey annesi konumunda olduğu için, filmdeki üvey anne Bren'in, Juno'ya olan sevgisinin ve verdiği desteğin altını çizen Diablo Cody, genel geçer üvey anne kalıplarının dışına çıkan bir karakter yaratmış. Zaten yarattığı her

Jennifer Garner ve Jason Bateman Juno'nun bebeğini evlat edinecek Loring ailesini canlandırıyorlar.

"Juno"nun müzikleri filme ruh katıyor.

karakterle ilgili öyle ipuçları veriyor ki, seyirci onları eskiden beri tanıyormuşçasına kendine yakın buluyor. Filmle ilgili ilginç bir rastlantıysa 2005 yılı Kore yapımı "Jeni, Juno" ile olan benzerliği. "Jeni, Juno"da da birbirini seven iki yeniyetme lise öğrencisi, hamilelik gibi, tüm hayatlarını derinden etkileyecek bir durumla karşı karşıya kalıyorlar ve "Juno"dakine benzer bir olgunluk sınavı veriyorlardı. (Erkek karakterin adı Juno, kızınki Jeni'ydi). Diablo Cody bunun tamamen rastlantı olduğunu söylüyor röportajlarında, çünkü sık sık "Juno"nun söz konusu Kore filminin yeniden yapımı olduğu öne sürülüyor. Cody, filmden haberi olmadığını, daha önce seyretmediğini ama bu kadar benzerliğin gerçekten de şaşırtıcı olduğunu kabul ediyor. "Juno"nun parlak başarısının ardından Hollywood'dan pek çok teklif alan Cody, şu aralar üç film projesi için senaryo yazıyor ve Steven Spielberg için bir TV şovu hazırlıyor. Film projelerinden birinin yapımcılığını Jason Reitman üstlenmiş durumda. Film bir korku-komedi olacak. "Juno"nun hem çok sevilen, herkese hitap eden, mizahı ve dramı ustaca kaynaştıran sinematik yapısı hem de elde ettiği gişe başarısına bakılacak olursa, Reitman ve Cody'nin yeni bir senarist-yönetmen ikilisine dönüşecekleri bile öngörülebilir belki.

Yönetmen Jason Reitman, babası Ivan Reitman'dan farklı olarak -şimdilik- bağımsız projelerle ilgileniyor. Ivan Reitman en son 2006 yılında çektiği "My Super Ex-Girlfriend" ile sinemalarımıza konuk olmuştu. Daha çok yapımcılıkla ilgilenen baba Reitman, 80'lerde çektiği "Twins", "Kindergarten Cop" filmleri ve "Ghostbusters/Hayalet Avcıları" serisiyle ünlenmişti. Oğul Reitman ise kısa film ve reklam filmi tecrübelerinin ardından "Thank You For Smoking" ile dikkat çekici bir çıkış yapmıştı. Sigara bağımlılığı, yasaklar ve ikna gücü üzerine çektiği, kara mizahı yoğun bağımsız film, Aaron Eckhart, William H. Macy, Maria Bello, Sam Elliott ve Katie Holmes gibi oyuncuların varlığıyla renkleniyordu. Christopher Buckley'nin romanından Reitman tarafından uyarlanan senaryosuyla film, yetenekli yönetmenin parlak geleceğinin ilk ispatıydı adeta. "Juno"nun senaryosu eline geçtiği anda büyüsüne kapılan Reitman, özellikle karakterlerin gelişimi, mizah duygusu, olayların akışı ve diyaloglarda senarist Diablo Cody ile tamamen aynı frekansta olmanın avantajıyla iyi bir filme imza atmış. 16 yaşında okul çağındaki bir genç kızın hamile kalması ve doğurma kararı alması gibi nazik bir konunun işlenişinde işin sosyo-politik yönü konusunda ne Cody ne de Reitman tartışmamışlar. Reitman bu durumu "Thanks For You Smoking"i çektiğinde aldığı eleştirilerle ilişkilendirerek açıklıyor. İlk filmi için yapılan en büyük övgü liberallerden ve muhafazakarlardan gelmiş: her iki kesim de filmin tamamen kendi görüşlerini savunduğunu iddia etmişler! Yazar Christopher Buckley durumu "İşte satir bu!" diyerek yorumlarken, Reitman da satirin, herkesin kendi aksini görebileceği bir ayna olduğunu söylüyor. "Juno"nun bir satir olduğunu düşünmüyor, ama filminin, herkesin karakterlerde kendini bulabileceği bir ayna görevi göreceğinden emin.

Bu kadar sade ve basit bir öykünün vuruculuğunu artıran şey başta senaryo olmak üzere doğru oyuncuların ve yönetmenin bir araya gelerek oluşturdukları sinerji belki de. Filmdeki her karakter o kadar gerçek ve ikna edici ki, onları yargılamak bir yana hepsinde kendimizden bir parça bulacağımız kesin. Filmin en dikkate değer noktalarından birisi, Juno ve ailesinin ilişkisi ve iletişim tarzları. Tamamen Juno'ya bu zor durumunda yardımcı olmaya hazır, vereceği karara saygı gösteren ebeveynler olarak, hem Allison Jenny hem de J.K.Simmons son derece içten ve sevimli bir oyunculuk sergiliyorlar. Anne olmak için yıllardır büyük istek duyan ama duygularını yansıtmadaki tutukluğuyla Juno'nun tam tersi bir karakter olan Vanessa rolünde Jennifer Garner inandırıcı performansıyla övgüyü hak ediyor. 40'larının başında hala olgunluktan nasibini alamamış Mark rolündeki Jason Bateman ise Ellen Page ile paylaştığı kritik sahnelerdeki performansıyla göz kamaştırıcı. Seks ve aşk hakkındaki taze ve değişik yorumu, keskin ve hatta bazen acı mizahı, sınıflar ve kuşaklararası farklılıkları işleyişiyle farklı ve eğlenceli bir film olan "Juno", bu yılın "Küçük Gün Işığım"ı tadında, hem eğlendiren hem de iç burkan bir hikaye. Jason Reitman'ın henüz ikinci uzun metrajında Wes Anderson tarzı ayrıksı bir konuma ulaştığının da habercisi olan film, bu yılın şüphesiz en büyük sürprizlerinden biri. Hem büyümek isteyenlere, hem de her zaman genç kalmaya çalışanlara pek çok ipucu veriyor "Juno".

Oscar heyecanı arifesinde sinema dünyası HEATH LEDGER'ın ani ölümüyle sarsıldı. Aramızdan bu kadar erken ayrılmasaydı kariyerinin çok daha benzersiz olacağına kesin gözüyle bakılıyordu.

İLHAN YURTSEVER

İnceleri sıradan Hollywood yapımlarının yakışıklı yüzüydü. Ama bununla yetinmeyecekti; aynı zamanda yetenekli bir oyuncu olduğunu ispatlamak istiyordu. Her genç oyuncunun cesaret edemeyeceği riskler aldı. Girdiği engebeli yolda emin adımlarla ilerleyerek, sonraki jenerasyonlar için örnek teşkil edebilecek bir kariyer çizgisinin fitilini ateşledi. Zirveye ulaşmasına belki de sadece birkaç adım kalmıştı. Ne var ki 22 Ocak 2008 tarihinde basın bültenlerine düşen bir haber herkesi şoka soktu: "Heath Ledger 28 yaşında hayata veda etti."

İlk kez ciddiye alınmasını sağlayan "The Patriot"u müteakip kısa sürede olgunlaşan kariyeri aynı hızla noktalanmıştı. Ölüm nedeni, aldığı ağrıkesici, sakinleştirici ve uyku haplarının yüksek dozda kullanımı olarak açıklandı. Bir süredir uykusuzluk, depresyon ve solunum yollarına bağlı rahatsızlıklarla boğuşan aktörün, son filmi "The Dark Knight"da olağanüstü bir Joker portresi çizdiği ve Jack Nicholson'ı bile unutturabileceği söyleniyordu. Fakat aynı zamanda rolünün karanlık yönlerinden tam anlamıyla sıyrılamaması da Ledger'ın trajik sonunu hazırlayan etkenlerden biri olarak gösterildi. Ölümü pek çok spekülasyonu da beraberinde getirdi, özel hayatı tabloid basını tarafından didik didik edildi ve hatta sırf eşcinsel bir kovboyu canlandırmış olduğu için ölümünden memnuniyet duyan bağnazlar bile çıktı. Bu anlamsız curcuna tüm hızıyla sürüp giderken belki de yapılacak en anlamlı şey geçmişe dönüp yaptıklarını hatırlamak.

Joker'in tatsız şakası

Monster's Ball (2001)

Karakter: Sonny Grotowski

Ledger "The Patriot" ile önemli bir çıkış yaptıktan yalnızca bir yıl sonra rol aldığı "Monster's Ball"da çok daha zorlu bir oyunculuk sınavına soyundu. Kendisine en ufak bir sevgi kırıntısı bile sunmayan ırkçı babasının aşağılamalarına maruz kalan içine kapanık ve kırılgan Sonny Grotowski rolünde sınırlı sayıda repliği olduğu halde, vücut dilinin de yardımıyla çarpıcı bir performans sergileyen aktör, kendisini yalnızca bir 'poster çocuğu' olarak görenlere de gerekli cevabı vermişti. Özellikle Sonny'nin, babasının gözlerinin içine bakarak kendini tabancayla kalbinden vurduğu sahne insanın içine oturan cinstendi.

Favori replik

Sonny Grotowski: Benden nefret ediyorsun... Cevap ver! Benden nefret ediyorsun, değil mi?
Hank Grotowski: Evet, senden nefret ediyorum. Hep ettim.
Sonny Grotowski: Oysa ben seni hep sevdim.

Ned Kelly (2003)

Karakter: Ned Kelly

Birkaç önemsiz filmi saymazsak Heath Ledger ilk dikkate değer başrolüne "Ned Kelly" ile ulaştı. Avustralya'nın Jesse James'i olarak da bilinen kanun kaçağı ve halk kahramanı Ned Kelly'nin hayatını konu alan film pek tatmin edici olmasa da, Ledger'ın oyunu filmi ayakta tutmaya yetiyordu. Kelly'nin karizmatik kişiliğine onu ikonlaştırmaya gerek görmeden, sade ama aynı zamanda nüanslı bir oyunculukla hayat veren Ledger, ciddi projeleri sırtında taşıyabilecek kadar donanımlı bir aktör olduğunu da kanıtlıyordu. Nitekim sonradan başrolünde yer aldığı filmlerin sayısı da gözle görülür biçimde arttı.

Favori replik

Başımıza konulan ödül dünyada şimdiye kadar sunulanların en büyüğü. 8000 dolara yakın. Bu çok para.

Brokeback Mountain (2005)

Karakter: Ennis Del Mar

Ledger "Brokeback Mountain" ile ilk ve ne yazık ki 'tek' Oscar adaylığını kazandığında 26 yaşındaydı. Film, şüphesiz kariyerinin o ana kadarki doruk noktasıydı. Fakat canlandırdığı Ennis Del Mar karakteri övgülerin yanı sıra, özellikle muhafazakâr kesimden gelen sert tepkilerin de sebebi olmuştu. Başına buyruk rodeocu Jack Twist'e âşık olan ve bu olanaksız ilişkiyi 20 yıl boyunca gizlice yaşamak durumunda kalan Ennis'in hem gençliğine hem de 20 yıl sonraki yaşlanmış haline hayat veren aktör, mükemmel olduğu kadar iç burkan bir performansa imzasını atıyordu. Sinema tarihine geçmeyi çoktan hak eden Ennis Del Mar karakteri, yer aldığı eşcinsel sevişme sahnelerinin de gösterdiği üzere Ledger'ın oyunculuk tutkusu ve cesaretinin açık bir ispatıydı.

Favori replik

Senin yüzünden Jack, böyle olmamın sebebi sensin. Bir hiçim... Hiçbir yerdeyim...

Candy (2006)

Karakter: Dan

2005'te dört filmde birden rol alan Ledger, takip eden yılda sadece tek bir filmde oynadıysa da, bir kez daha zorluk derecesi yüksek bir rol seçmişti. Fakat bağımsız bir Avustralya yapımı olan "Candy"de uyuşturucu bağımlısı genç şair Dan'i canlandıran aktörün bu tercihi aslında kimseyi pek şaşırtmadı. Zira artık genç kuşağın en iyi oyuncuları arasında anılan Ledger, ciddi bir kariyer inşa etme amacında olduğunu ve sıradan rollerin peşinden koşmadığını son birkaç yılda oynadığı filmlerle zaten göstermişti. "Candy"de rol arkadaşı Abbie Cornish ile uyumlu bir ikili oluşturan aktör, inandırıcı bir kaybeden portresi yaratmakta zorlanmıyordu.

Favori replik

Dünya bir eroinman için fazlasıyla sersemletici bir yer.

I'm Not There (2007)

Karakter: Robbie Clark

Şimdilik izleme fırsatı yakaladığımız son filmi olan "I'm Not There"de yine epeyce riskli bir işin altına girmişti. Todd Haynes'in, Bob Dylan'dan esinlenerek yarattığı ve her biri müzisyenin farklı bir yönünü temsil eden 6 karakterin bu çizgi dışı hikâyesinde Ledger, ünlü bir aktör olan Robbie Clark rolündeydi. Dylan'ın örnek bir aile babası olmayı başaramadığı ve boşanmayla neticelenen ilk evliliğinden izler taşıyan Robbie Clark karakteri, ünlü şarkıcının hayranlık duyulacak ya da özdeşleşilecek pek bir özelliğini taşımıyordu. Ayrıca karısı Claire de dâhil olmak üzere kadınlara pek saygı duymayan, kendini beğenmiş bir adam olması da rolün tehlikelerinden bazılarıydı, fakat anlaşılan bunların hiçbiri Ledger'ın gözünü korkutmamıştı.

Favori replik

Kadınlara tapanım. Herkesin bir tane olmalı. Claire! Claire, hadi ama şaka yapıyordum... Hey, Tanrı bir kadındır!

DERSU YAVUZ ALTUN ilk filmi "MÜNFERİT"te, küçük bir kasabada yaşanan cinayetler ve tecavüzler üzerinden toplumsal ilişkilerin çürümüşlüğüne, adalet duygusunun kayboluşuna ve bütün bunların kişiler üzerindeki etkisine dikkat çekmek istiyor.

"Savaş önce insanların vicdanında kazanılmalı"

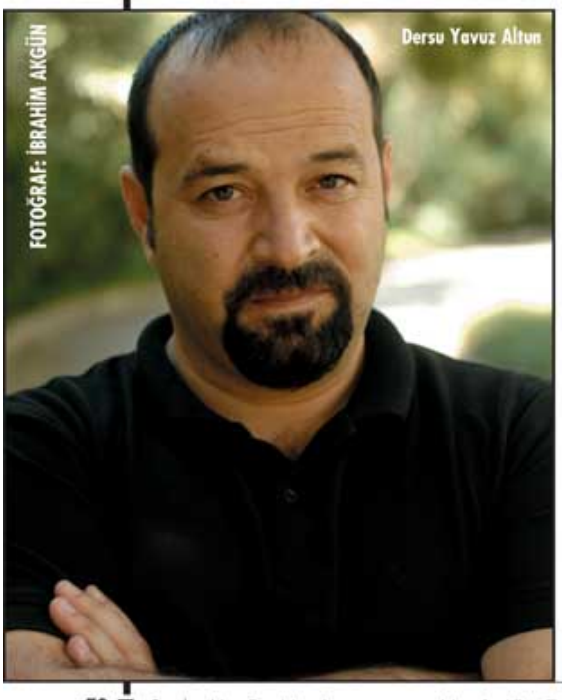

FOTOĞRAF: İBRAHİM AKGÜN

Dersu Yavuz Altun

OLKAN ÖZYURT

Uzun yıllar tiyatroyla uğraşan, yönetmenlik ve oyun yazarlığı yapan Dersu Yavuz Altun artık beyazperdeye taşıyor hikâyelerini. İlk gösterimi Antalya Film Festivali'nde yapılan ve sonra Selanik Film Festivali'nde görücüye çıkan "Münferit" bu geçişin ilk ürünü. Bir dizi tecavüz ve cinayet vakasına sahne olan küçük ve sevimli bir kasabada geçen bir kara film denemesi bu. Olayları araştırmak üzere kasabaya iki devlet görevlisi gönderiliyor ve soruşturma sürecinde cinayetlerle tecavüz olaylarının birbirinden bağımsız vakalar olmadığı anlaşılıyor. Filme konu olan olaylar aslında farklı zamanlarda ve mekânlarda gerçekleşmiş ve gazetelere yansımış vakalar. İlki, 1999 yılında Karabük'te ortaya çıkan telekulak skandalı, diğeri iki küçük çocuğun yaralandığı bir trafik kazası, son olay ise Güneydoğu'da mühendis Hasan Balıkçı'nın öldürülmesi vakası. Altun bu olayları kurmaca bir öyküde ilişkilendirmiş. Birbirinden bağımsız gibi görünse de Altun'a göre bu olaylar bir bütünün parçaları ve toplumsal çürümenin göstergeleri. Yönetmenle bu ay gösterime giren filmi ve sözü geçen 'toplumsal çürümenin' nedenleri üzerine konuştuk.

Tiyatro kökenlisiniz ve "Münferit"le ilk defa kamera arkasına geçiyorsunuz. Sinema yapmaya nasıl karar verdiniz?

Aslında daha önce Tıp Fakültesi'nde okumuştum, ama bırakıp tiyatro eğitimi aldım. Tabii tiyatro kökenli olmam ve sinema filmi çekmem doğal olarak akıllara neden sorusunu getiriyor. Açıkçası önemli olan anlatacak bir hikâyenizin ve

derdinizin olması. Bu hikâyeye göre kullandığınız araçlar değişebilir. Elimdeki hikâyenin de en etkili biçimde bir sinema filmiyle anlatılacağını düşündüm. Ama düşünüldüğü kadar sinemanın dışında biri değilim. Özellikle senaryo konusunda çalışmalarım var. Televizyon dizileri ve filmleri için senaryo yazdım. Ayrıca pek bilinmese de üç kısa film çektim. Aklımda da hep uzun metraj bir film çekmek vardı. Bunu kendime hedef olarak koymuştum. Ankara'da yaşıyordum ve beş yıl önce bunun için İstanbul'a geldim. Malum Ankara'da pek olanak yoktur.

Filmin hikâyesi gazete haberlerinden yaptığınız bir kolaja dayanıyor. Bu haberler nasıl bir rol oynadı projenin gelişiminde?

1999 yılında Karabük'te bir telekulak skandalı yaşandı. Ben de herkes gibi gazeteden öğrendim durumu. Telekom'da çalışan birtakım adamlar kadınların telefonunu dinliyor ve onlara şantaj yaparak zorla birlikte oluyorlar. Açıkçası oldukça şaşırtmıştı beni bu olay. Ve bunun bir film hikâyesi olabileceğini düşündüm. Gazetelere o gözle bakmaya başlayınca başka haberler de dikkatimi çekti. Yine iki çocuğa arabasıyla çarpıp kaçan bir şoför hakkında bir haberi ve Güneydoğu'da kaçak elektrik ve rüşvetle mücadele ederken öldürülen mühendis Hasan Balıkçı olayını not aldım. Bu cinayetin arkasında örgütlü bir yapı vardı. Aslında birbirinden bağımsız gibi duran bu olaylar bir bütünün parçalarıydı bana göre. Adalet duygumuzun ortadan kalktığının, vicdanımızın yara aldığının ve toplumsal ilişkilerin çürümüşlüğünün farklı göstergeleriydi. Bu olayları kurmaca bir metinde birbiriyle ilişkilendirerek bu toplumsal çürümeyi anlatmak istedim.

"Münferit" bir kara film denemesi olarak karşımıza çıkıyor. Türk sinemasında bu türün örneklerine çok az rastlıyoruz. Acaba hikâyelerin sertliği türün belirlenmesinde etkili oldu mu?

Evet, oldu diyebilirim. Bu üç hikâye bana oldukça sert geldi. Açıkçası seyircinin de bu sertliği hissetmesini istedim. Belki günlük hayatımızın giderek sertleşmesinden dolayı, bizim bu tür olaylar karşısında verdiğimiz tepkiler sıradanlaşıyor ama bu, sözkonusu olayların ürpertici olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Bu olayın temelindeki şeyle, yani toplumsal ilişkilerin çürümüşlüğüyle hesaplaşmamız gerekiyor. Böyle düşününce tür olarak kara film çekmek bana doğru geldi.

Filmin esas adamı Bekir'i canlandıran Ali Erkazan belki de "Değirmen"den sonra en iyi performansını sergiliyor. Onunla çalışmak için bir buçuk yıl beklemişsiniz.

Ali Erkazan çok yönlü ve çok yetenekli bir oyuncu. Belki sit-com'lar nedeniyle sevimli baba tiplemesi üzerine yapıştı, ama ben onunla tiyatroda daha önce çalıştığım için neler yapabileceğini biliyordum. Açıkçası Bekir benim için çok önemliydi. Hem Ali Erkazan'ın huyunu suyunu bildiğim için hem de rolün hakkını vereceğini düşündüğümden bekledim 1.5 yıl. Açıkçası aklımda hiçbir şüphe de yok, doğru bir karar verdiğimi düşünüyorum.

Filmde toplumsal çürüme, birey iktidar ilişkisi, kadına şiddet gibi farklı olgular yer alıyor. Aslında hepsi başlı başına bir film meselesi olabilecekken siz bir potada eritmeyi tercih etmişsiniz. Açıkçası ilk filmini çeken yönetmenlerin genelde düştükleri bir zaaf olarak öne çıkar bu durum. Siz ne düşünüyorsunuz bu konuda?

Ben de yalın ve tek öyküden yanayım. Ustalığa giden yolda da bunu yakalamak gerek. Çekerken ve yazarken tek bir şeyden bahsettiğinizi düşünüyorsunuz. Ama sonuçta film bitince farklı çıkarımlar yapılabiliyor. Ben de "Münferit"te temelde toplumsal çürümeye ve adalet duygumuzun gittikçe kaybolmasına, vicdanımızın yara almasına dikkat çekmeye çalıştım.

Filmin ismi de oldukça manidar. "Münferit", genelde ört bas edilmeye çalışılan olaylar karşısında iktidar sahiplerinin kullandığı bir tanımlamadır.

Evet bu bir gönderme. Eğer bir olay karşısında bir yetkili 'münferit bir olay' diyorsa ben kuşkulanırım. Çünkü genellikle sizin de belirttiğiniz gibi ört bas edilmeye çalışılan bir olay vardır ortada. Mesela Hrant Dink cinayeti için de münferit bir olay denilmişti. Ama münferit bir olay olmadığı ortaya çıktı. Kazıdıkça altından neler çıkıyor hepimiz görüyoruz. Bu sadece bize özgü bir tavır değil, dünyada da böyle.

Vicdan ve ahlak son dönemde Türk sinemasının gözde temalarından biri, sizce neden bu kadar üstünde duruluyor?

Malum hem Türkiye'nin hem de dünyanın hali pek de parlak değil. İnsanları mutsuz eden acı veren bir tablo var karşımızda. Sanırım bu tablonun olumluya dönüşmesi için de savaşın önce insanların vicdanında kazanılması gerekiyor. Temelde insan, birey olarak o vicdani sorgulamayı yapmadığı sürece toplumsal olarak kalıcı iyilik sağlanamıyor. Çünkü bu olumsuz tabloda sokaktaki insanın payı olduğunu düşünüyorum. Günlük hayat içerisinde hepimizin paçayı kurtarma çabaları, gördüklerimiz karşısında sessiz kalmamız bence büyük kötülüklerin de bir şekilde kaynağı oluyor.

Yönetmen, Bekir rolünde Ali Erkazan'la çalışabilmek için bir buçuk yıl beklemiş.

Zamanede bir hal var

Ümit Ünal

Senarist ve yönetmen olarak üçüncü uzun metraj projesi "ARA"yla bir kez daha karşımıza gelen ÜMİT ÜNAL, kamerasını yozlaşmanın ve bir boş teneke haline gelmenin kitabını yazan günümüz insanına nişanlıyor.

MURAT EMİR EREN

Sinema yapan insanların isimleri uzun süre yaptıkları işlerle anılır. Kimisi X filminin yönetmenidir, kimisiyse Y filminin yapımcısı, senaristi, görüntü yönetmeni... Ümit Ünal'sa, çok çok uzun bir süre boyunca "Teyzem"in senaristiydi bizler için. Henüz 21 yaşındayken yazdığı bu film sonrasında birçok filmin senaryosuna imza atmış olmasına rağmen "Teyzem"in şöhreti eksilmedi. Ancak Ünal kendi senaryolarını filme çekerek bir yönetmen olarak seyirci karşısına çıkmaya başladığından beri farklı bir ilgi görmeye ve ismi tek başına herhangi bir filmi merak etmek için yeterli sebep olmaya başladı. İlk filmi "Dokuz" sınırlı sayıda izleyiciye ulaşmasına rağmen aldığı ödüller ve izleyenlerin beğeni dolu sözleriyle küçük çaplı bir efsaneye dönüştü (filmin DVD'si henüz çıkmadı). Senaryosunu yazdığı ve bir bölümünü yönettiği "Anlat İstanbul" da İstanbul Film Festivali'nden ödülle döndü, eleştirmenlerden ve izleyiciden de olumlu tepkiler aldı. Şimdiyse, üçüncü sinema filmi "Ara"yla karşımıza geliyor yönetmen. Söylediğimiz gibi artık sırf onun ismi bile filmi merak etmek için yeterli. Bununla birlikte, filmin geçtiğimiz Eylül ayında ön jüriden geçemediği için Antalya Film Festivali'ne kabul edilmemesi üzerine çıkan tartışmalar "Ara"ya ilişkin merakımızı bir kat daha arttırdı doğrusu. Üstelik Antalya Film Festivali'nde yarışan birçok yerli filmi izlediğimizde, bu filmlerin çok da parlak olmadığını görmüş ve "'Ara'nın bu filmlerden ne gibi bir eksiği olabilir" sorularını kendi kendimize sorar olmuştuk. Daha sonra gazetelerde çıkan yazılarda da bahsedildiği gibi, Ümit Ünal orada bulunmadığı halde birden festivalin en çok konuşulan ismi oluvermişti... Bu ve başka birçok macera sonrasında film nihayet gösterime giriyor ve bizimle birlikte birçok kişinin de meraklı bekleyişi son buluyor.

Ümit Ünal, "Ara"da iki kadın ve iki erkekten oluşan bir grubun öyküsünü anlatıyor: İdealist bir öğretmenin çocuğu olan Ender (Erdem Akakçe), onun uzun süre yurt dışında yaşayıp memleketine dönmüş sevgilisi Gül (Selen Uçer), Ender'in en iyi arkadaşı aynı zamanda iş ortağı olan Veli (Serhat Tutumluer) ve onun

İstanbul'da ailesinden uzakta yaşayan sevgilisi Selda (Betüm Çobanoğlu). Bu dörtlünün 10 yıla yayılan ilişkisi üzerinden direkt olarak yozlaşmanın ta kendisiyle olan dertlerini perdeye yansıtıyor yönetmen. Birbirlerini hem seven hem de sürekli olarak yalanlar söyleyip bir şeyler gizleyen, zaman zaman da birbirlerini aldatan bu grup, Türkiye'nin, şehirli insanın ve belli bir kuşağın, özellikle '80 sonrasında geçirdiği değişimi sergilemek üzere bir fon oluşturuyor Ümit Ünal için. Hikayenin yüzde 99'uysa, Gül'ün reklam filmlerine ve dizilere çekim için kiraladığı babadan kalma evinde geçiyor.

Bundan sonrasını ve "Ara"nın karşımıza gelmeden önceki macerasını Ümit Ünal'dan dinledik.

"Ara"yı gerçekleştirmek için ne zamandan beri çalışıyorsunuz? Serra Yılmaz'la çekmeyi düşündüğünüz bir başka projeniz vardı ona ne oldu?

İngiltere'de geçen bir hikayeydi o. Serra Yılmaz'ın bir seri katili oynayacağı, artık yılan hikayesine dönen bir proje... O projenin artık çekilemeyeceği anlaşıldı ve geçtiğimiz senenin bahar aylarına doğru ben o filmin çekilemeyecek olmasından yana duyduğum üzüntüyle birlikte oturdum, daha küçük bütçeli bir film çekmek için elimdeki imkanlara göre bir senaryo yazmaya karar verdim. O vesileyle de "Ara"yı yazdım. İlk başlarda şu anki oyuncu kadrosundan çok farklı bir oyuncu kadrosu vardı. Her biri televizyon ve sahne dünyasından fazlasıyla tanınmış isimlerdi. Onlar biraz üzerine düştüler ve çok oynamak istediler. Hikayesi aslında benim çok eskiden beri düşündüğüm bir hikayeydi. Fakat sonradan o oyuncu kadrosu da filmi çok riskli ve çok sert buldu. Oynamak istemediler. Ben de daha yakından tanıdığım insanlarla, dahası arkadaşlarımla bu filmi çekmeye karar verdim. İşte Serhat, Erdem, Selen ve Betül projeye dahil oldular. Böylece filmin çekimleri için hazırlık yapmaya başladım. Geçen yılın Mayıs ayı içerisinde filmi çektik, Haziran ayında da kurguladık. Yazın aslında filmin kurgusu, her şeyi bitmişti. Eylül'de de negatife aktarıldı vesaire. Fakat sesinin yapılacağı sırada param bitti. Ben de bir ortak bulmak durumunda kaldım. Dijital Sanatlar filme ortak oldu, kalan masrafları onlar karşıladılar.

Filmin hikayesinin eskiden beri aklınızda olduğunu söylüyorsunuz. Filmde kişisel öğeler de var mı? Sizinle ya da çevrenizle ilgili gözlemleriniz filme ne derece yansıdı? Dahası bu hikayeden yola çıkarak temas etmek istediğiniz ana noktalar nelerdi?

Serhat Tutumluer Veli rolünde.

Kendim isteyerek yaptığım filmlerde ben içerik temelli çalışıyorum. Geri kalan her şey onun süsü, kurgusu, stili hepsi bu içeriğin süsü. Çok samimi bir şekilde kendi dertlerimden, gördüğüm ve bana acı veren şeylerden bahsetmeye çalışıyorum. Hem kendi hayatımda filmdekine benzer şeyler yaşadım, hem de çevremde birçok insanın bu filmdekine benzer şeyler yaşadığını gördüm. Türkiye son otuz senede yani benim çocukluğumdan beri büyük bir değişim geçirdi. Çok hızlı bir değişimden geçti. Müteyazı bir ülkeyken, ciddi bir tüketim toplumuna doğru yöneldik. Sanat geri plana atıldı, okullarda da aynı şekilde sanatsal dersler farazi işlermiş gibi ikinci plana atıldı. Dolayısıyla, neredeyse manevi bir hayat kalmadı ülkede. Benim filmdeki karakterlerim de bu anlamda çok büyük bir manevi boşluk yaşıyorlar. Manevi boşluktan asla dini bir şeyi kast etmiyorum, sakın yanlış anlaşılmasın. Paradan, maddi değerlerden başka insana haz verecek insanı mutlu edecek şeylerden bahsediyorum. Hayata mana yerecek bir şey. Bizim kuşaktan birçok insanda da bunun olmadığını, insanların var olmakla ilgili büyük sıkıntılar yaşadığını düşünüyorum. Bu filmde de biraz ona değinmeye çalışıyorum.

Türkiye'nin sosyal hayatta geçirdiği değişimin filmin hikayesini çok etkilediğini söylediniz. Başka esin kaynaklarınız oldu mu?

Özal sonrası Türkiye'de gerçek bir arsızlaşma, bir yırtma arzusu ama ne pahasına olursa olsun "yırtma" ve iyi yaşama arzusu hasıl oldu. Sanırım bu ahlaki değişim o zaman gerçekleşti. Bunun etkisi yadsınamaz. Fakat benim filmle ilgili en büyük ilham kaynağım Harold Pinter'in Betrayal adlı oyunudur, zaten film de oyundan bir alıntıyla başlar... Fakat "Ara" tabii ki çok daha farklı dertleri olan bir film. Filmde hikayenin sosyal arka planı, dört karakterin ilişkisinden çok daha büyük bir önem arz ediyor. Yani kadın erkek ilişkileri asıl tema için sadece bir fon aslında. Asıl anlatmayı düşündüğüm şey o insanların içindeki boşluktu.

Senaryosunu yazdığınız ilk dönem filmlerinize baktığımız zaman, klasik dramatik yapıya daha yakın filmler ortaya çıkardığınızı görüyoruz. Kendi yazıp-yönettiğiniz filmlerdeyse durum farklı. "Ara"da da ilk dikkat çeken hususlardan biri bu. Özetle klasik olanla, daha deneysel olan arasında gidip geliyorsunuz. Bu ikili arasındaki dengeyi nasıl koruyorsunuz?

Ben okul dönemimden beri klasik olanın yanında daha yeni daha deneysel duran işler yapmaya çalıştım. O zaman

Erdem Akakçe filmde farklı kılıklarda karşımıza çıkıyor ve gerçekten başarılı bir oyun sergiliyor.

Selen Uçer (solda) ve Betül Çobanoğlu.

yaptığım ve kısa filmlerde de hep bir araştırma, yeni şeyler deneme arzusundaydım. 80'lerde yazdığım senaryolar da Yeşilçam'ın o zamana kadar gelen senaryo anlayışından ya da karakter anlayışından aslında çok farklıydı. Tabii ki bana ısmarlanmış ve bir dönem para kazanmak için yaptığım işler de mevcut. O gibi işlerde daha formüller üzerinden işleyen bir yapı söz konusu oluyor. Fakat benim kendime ait saydığım üç tane filmim ("9", "Anlat İstanbul", "Ara") bir de senaryom var ("Teyzem"). "Anlat İstanbul"da çok kalabalık bir ekiple çalışsak da ben o filmi çok kendime ait, çok kendimden sayıyorum." Teyzem"i de öyle… "Hayallerim Aşkım ve Sen"i de seviyorum bir parça. Ama bir sanatçının görevi bu formüllerin dışında düşünebilmektir diye düşünüyorum. Sanatçılar aslında toplumların sinir uçları olarak yaşıyorlar. Kendilerine bir takım yetenekler bahşedilmiş ve bu yeteneklerini, hissettiklerini sanat yoluyla anlatabilmek için kullanmaları gerekiyor. Başkaları neyi sever neyi beğenir diye düşünerek kullanmamaları gerekiyor. Klişeler, receteler, formüller üzerinden giderek insanları etkilemeye çalışanlar ilk başta kendilerine ve yeteneklerine ihanet ediyorlarmış gibi geliyor bana. Ticari sinema dediğimizde de bu formüller ve klişeler üzerinden işleyen bir yapı söz konusu. Fakat aynı şey, aslında çok daha farklı bir damara hitap ettiği düşünülen sanat sinemasında da mevcut. Artık orada da belli formüller ve reçeteler ortaya çıkmaya başladı. Satış olanakları, bu olanaklara uygun hale getirilen, ona göre çekilen filmler girla gidiyor. Velhasıl bu saydığım türden işler, filmler, reklamlar da yaptım, çünkü bir biçimde hayatta kalmanız gerekiyor. Ama asıl sevdiğim işlerimde, bu işlerin dışında düşünmeye çalışıyorum. İçimden gelen sesleri dinlemeye çalışıyorum, beni en çok rahatsız eden görüntüleri, beni en çok rahatsız eden sesleri, beni en çok rahatsız eden lafları, durumları bulmaya ve onların ne manaya geldiğini kendime de sorup, o şekilde ilerlemeye çalışıyorum. Yazdığım ve çektiğim filmler benim için de bir araştırma oluyor. Sonucun ne olduğunu en başında çok da bilmeden çalışarak, araştırarak finale eriştiğim işler oluyor.

Yazdığınız filmlerde kurgu büyük bir rol oynuyor. Neredeyse her biri için kurgu masasında büyük bir mesai harcanmış gibi görünüyor. Ancak sanıyoruz bu mesai senaryo masasında gerçekleşiyor?

Çok paramız olursa sette bazı şeyler denemek, sahneleri farklı farklı çekmek, alternatifler yaratmak gibi imkanlarınız da olur. Ancak özgün bir şey yapmak istediğiniz zaman, klişelerin dışında bir şey yapacağım dediğiniz zaman para bulmak pek kolay olmuyor. Çok sınırlı bir parayla film yaptığınız zaman da senaryonun çok sağlam kurulmuş olması gerekiyor. Böyle bir filmde de ister istemez diyaloga ve oyunculuğa yükleniyorsunuz. Filmdeki neredeyse her sahneyi bir günde çektim. Böylelikle çekimler 15 günlük bir sürede tamamlandı. Bazı uzun sahneler var, bunların sayısı 11'i buluyor. O uzunlukta bir sahneyi bir günde çekebilmek için de sahnenin kağıt üzerinde çok düzgün yazılmış ve ne yapılacağının, nereden kesilip, nereye bağlanacağının çok iyi tarif edilmiş olması gerekiyor.

Filmde dizi ve reklam çekimleri için kiraya verilen bir ev var. Bu evin hikayedeki işlevinden biraz bahseder misiniz?

Cihangir'de Orhan Kemal müzesi var. Oranın üst katını filmler için kiraya veriyorlar. Bir çekim için orada bulunuyordum ve çalıştığım bu evin manzarasından çok etkilendim. Sanki son iki üç yılın tarihi duvarlarına işlenmiş gibiydi. Sürekli filmciler gelmişler ve kendi işlerine yarayacak şekilde boyamışlar, onların üzerine başkaları gelip başka şekilde değiştirmiş ama altta diğerlerinin yaptığı değişiklikler de kalmış… Hikayenin böyle bir yerde geçmesine karar verdim. Geçmişi ve orada yaşananları çok güzel yansıtacağını düşündüm. Kullanılmayan bir ev. Ev bile değil, tamamen kullanılmayan bir mekan. Tüm öykü de orada yaşananlardan oluşuyor, yani "Ara" biraz da o ev aslında…

İsterseniz şimdi de Antalya Film Festivali meselesine gelelim…

Antalya konusunda beni en çok üzen ve kızdıran şey bizim bilmediğimiz bir sürecin bize dayatılması oldu. Önceden bize söylenmeyen ciddi bir ön seçim süreci varmış. Bu sürecin nasıl gerçekleşeceği şartnamede yazmıyordu. Eğer gerekli görülürse bir ön eleme jürisi oluşturabilir diye bir madde vardı ama bu ön eleme jürisinin gizli olacağı, birçok kişiden oluşacağı, bu insanların birbirinden bile habersiz olacağı, bu jürinin filmleri ne şartlarda izleyeceği gibi şeyler yazmıyordu. Yoksa mesele ön eleme değil, ön eleme İstanbul'da da var, Rotterdam'da var, Berlin'de de var ama bu elemeyi yapan insanların kim olduğunu, ne şartlarda filmleri izlediklerini biliyorsunuz… Ben de, herhalde ön elemeyi Engin Bey (TÜRSAK Başkanı) ve Türsak'taki yetkili iki üç kişi yapacak diye düşünerek filmin bitmemiş bir kopyasını gönderdim. Üzerine de nelerin eksik olduğunu yazdım. Birden bire öğrendik ki 13 kişilik (ya da daha fazla) bir ön jüri oluşturulmuş, bu filmler çoğaltılıp onlara verilmiş, her biri ayrı ayrı filmleri izlemişler. Yani bir araya gelmeden seyretmişler. Ben bununla karşılaştığım için gayet şaşkındım. Üzerine bir de film elenince ayrıca şaşırdım. Ben, Engin Bey'in ve etrafındaki insanların istediği filmlerin Antalya'ya seçildiğine inanıyorum. Bir şekilde ekarte edildiğime inanıyorum. Kimse beni o ön elemenin suiistimal edilmediğine inandıramaz. Şimdiye kadar giremediğim festivaller oldu. Cannes'a gönderdim giremedim, Rotterdam'a gönderdim giremedim, bunlar mesele değil. Ama Türkiye'de bir festivale girememek gibi bir şey olamaz benim filmlerim için. Ben illa benim filmim oraya gidecekti de ödül alacaktı filan da demiyorum. Fakat böyle bir şekilde reddedilmesi gerçekten korkunç bir şeydi.

Pek yakında sinemalarda!

Oscar filmleriyle hareketlenen sinema gündemi yakın zamanda büyük prodüksiyonlar, önemli yönetmenlerin filmleri ve harika animasyonlarla biraz daha ısınacak. "Indiana Jones"tan, "Kara Şövalye"ye önümüzdeki aylarda gösterime girecek 15 büyük filmle ilgili ilk bilgiler dosyamızda....

HAZIRLAYAN: MURAT EMİR EREN

Yıllara meydan okuyan Harrison Ford, bir kez daha Indiana Jones rolünde karşımıza çıkıcak. Bu elbette 2000'li yılların en büyük geri dönüşlerinden biri.

Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull

Indiana Jones: Kristal Kafatası Krallığı

Gösterim tarihi: 23 Mayıs 2008
Yönetmen: Steven Spielberg
Oyuncular: Harrison Ford, Karen Allen, Ray Winstone, Shia LaBeouf, Cate Blanchett

Bundan dört-beş yıl önce, "Indiana Jones" serisinin yeni bir devam filmi için Spielberg ve Lucas'ın kolları sıvadığına dair haberler sadece bir söylenti olarak kulaktan kulağa yayılmıştı. 1981 yılında gösterime girip ortalığı duman eden serinin ilk filmi "Raiders Of Lost Ark"tan beri gerçek bir efsaneye dönüşen, ardı ardına çekilen iki devam filmiyle 80'li yılların sinema efsanelerinden biri haline gelen "Inidana Jones", edebiyatın değil direkt olarak sinemanın yarattığı bir kahraman olarak da sinefillerin gönlünde apayrı bir yer edinmişti. Yeni film dedikodularıysa, yası eski filmleri yalnızca televizyondan ve DVD'den izlemeye yetmiş olan genç izleyiciler için büyük bir heyecan yaratmış, perdede bir Indiana Jones filmi izleyecek olmanın hayali bile çoğu sinemasever için gerçek bir mutluluk olmuştu. Velhasıl söylentiler gerçek oldu ve usta arkeolog, büyük macera adamı Indie tüm haşmetiyle geri döndü. Öyküsü bundan yaklaşık iki yıl önce yazılan ancak o dönemden beri stüdyo tarafından gizlenen filmin çekimleri geçtiğimiz aylar içerisinde nihayete erdi ve post prodüksiyon aşamasına gelindi. Filmin senaryo aşamasındaysa birçok isim gündeme gelmiş, Frank Darabont'tan, M. Night Shyamalan'a kadar önemli isimlerle dirsek teması kurulmuştu. 2004 yılı içerisinde film için yazdığı senaryoyu tamamlayan Frank Darabont'sa, senaryonun George Lucas tarafından onaylanmaması nedeniyle projeden çekilmek zorunda kalmıştı. Yeni filmin senaryosu ve özellikle de ismi konusunda yaşanan anlaşmazlıklar, projenin sürekli olarak ertelenmesine neden olmuş, Indiana Jones projesi beş yıla yayılan bir süreçte hep bir dedikodu olarak gündemi meşgul etmişti. Shia LaBeouf MTV ödüllerinde çıkıp filmin gerçek ismini açıklayana kadar, "The City Of Gods", "The Destroyer Of The Worlds", "The Fourth Corner Of The World" ve The Lost City of Gold" gibi birçok farklı isimle anılan proje, "Kristal Kafatası Krallığı" ismiyle nihayet tamamlandı. Filme bu ismi veren ve senaryosunu tamamlayan isimse, daha önce "Snake Eyes", "Panic Room", "Spider-Man" ve "Secret Window" gibi filmlere imza atan ve "The Lost World: Jurassic Park", "War Of The Worlds" gibi büyük filmlerde Steven Spielberg'le birlikte çalışan David Koepp oldu. Koepp'in yazdığı senaryonun detayları birçok açıdan hali hazırda gizemini korurken, elimizde yeni filmde neler olacağına dair sadece bir takım röportajlarda verilen ipuçları ve ekibin açıklamaları mevcut. Senaryo yazarı David Koepp'in açıklamalarına göre film, tıpkı serinin eski filmlerinde olduğu gibi gerçek arkeolojik bulgular ve Indie'nin eğlenceli kurgusal hikayesini bir araya getiren bir yapıya sahip. Yine Koepp'in ağzından yayılan bir dedikoduya göreyse filmde Indie uzaylıların geçmiş uygarlıklarla olan temasıyla haşır neşir olacak. Gözü kara profesörümüz, 1957 yılında geçen filmde Erich Von Daniken'in kitaplarında da sıkıkla bahsedilen türden bir yığın gizemin ortasına balıklama dalacak ve geçmişteki uygarlıkların gelişmesine yardım eden, açıklanamayan bir sürü olayda parmağı olduğu düşünülen uzaylıların ayak izlerini takip ederek olayları çözüme kavuşturacak. Elbette bu hikaye halen bir dedikodu muamelesi görmeye devam ediyor, ancak yığınla dedikodu içerisinde en çok ciddiye alınanı olduğu da bir gerçek... Filmde Indiana Jones rolünde bir kez daha karşımıza çıkacak olan Harrison Ford'la birlikte, serinin önceki filmlerinde de izlediğimiz Karen Allen da ringe geri dönüyor. Macerayı seven Indie'nin biricik aşkı Marion rolünde bir kez daha izleyeceğimiz Allen'ın yeni filmin kadrosuna katılması, hayranları en çok memnun eden haberlerden biri şüphesiz. Filme dahil olan bir diğer sürpriz isimse, muhtemelen Indiana Jones'un yakın bir dostu olarak hikayede yer alan Mac'i canlandıran Ray Winstone ("The Departed", "Beowulf"). Filmde bir Rus ajanı canlandıracak olan Cate Blanchett, usta aktör John Hurt ve muhtemelen Indie'yle bir nevi baba oğul ilişkisi yaşayacak olan Shia LaBeouf ise, filmin diğer sürprizleri. "Indiana Jones: Kristal Kafatası Krallığı"nın yapım sürecinde kendisine filmde kısa bir rol teklif edilen Sean Connery ise, emekli olduğunu ve bu nedenle filmde rol almayacağını açıklayarak bizleri üzmüştü. Connery, teklifi kabul etseydi serinin son filmi "The Last Crusade"de olduğu gibi Indie'nin ağabeyini canlandıracaktı... 125 milyon dolarlık bütçesiyle, Meksika, Connecticut, Universal stüdyoları ve birçok gerçek mekanı da kapsayan yüzü aşkın yerde çekilen filmin Mayıs ayındaki gösterimi yaklaştıkça hakkında daha fazla bilgi sahibi olacağız muhtemelen. Ancak şimdilik biraz daha beklemek durumundayız.

The Dark Knight

Karanlık Şövalye

Gösterim tarihi: 25 Temmuz 2008
Yönetmen: Christopher Nolan
Oyuncular: Christian Bale, Heath Ledger, Michael Caine, Gary Oldman

Tim Burton'ın 1989 yılında çektiği Batman filmi, o zamana kadar çizgi romanlarda kazandığı saygınlığı, berbat televizyon dizileri ve kötü sinema uyarlamalarıyla sekteye uğratan karanlık şövalyeye itibarını geri vermişti. Ancak peşi sıra gelen devam filmlerinde Batman yine gümbürtüye gitmiş, 2000'li yılların başında artık unutulmaya yüz tutmuştu. Ta ki 2005 yılında, son yılların en yetenekli yönetmenlerinden biri olan Christopher Nolan çıkıp ona yeni bir şahsiyet verene kadar. Seriyi baştan yaratan ve yeniden yorumlayan Nolan (ve bunda en az onun kadar pay sahibi olan senarist kardeşi Jonathan Nolan ile David S. Goyer) "Batman Begins"le ortaya müthiş bir iş çıkarmış, hem yılın en iyi filmlerinden birine, hem de harika bir geri dönüş filmine imza atmışlardı. Tim Burton'ın filminden ve peşi sıra gelen devam filmlerinden sonra kimsenin yeni bir Batman filminin yüzüne bakmayacağını düşünenlere süper bir cevap veren Nolan, Batman'i tüm zaafları ve kudretiyle ele almayı başarmış, son derece gerçekçi bir çizgi roman uyarlaması ortaya çıkarmıştı. Batman'in yaratıcısı Bob Kane'in yarattığı karakterlere ihanet etmeden, mümkün mertebe özüne uygun bir uyarlama yapmaya çalışan yönetmen, filmin son sahnesindeyse tüm izleyicilere merkezinde Joker'in yer alacağı bir devam filminin müjdesini vermişti.

Hazırlıkları bir yıl süren ve çekimleri de bir o kadar zaman alan film nihayet Haziran ayında karşımıza gelecek. Filmin hikayesiyse ilk filmin finalinden itibaren netlik kazanmıştı bile...

İlk filmde Gotham şehri, büyük bir vartayı Batman sayesinde atlatmıştı, Bruce Wayne'se, hem kendisini hem de Batman'i aynı anda yaşatabilecek güce kavuşmuş, bu sorumluluğun altından kalkabilecek olgunluğa erişmişti artık. Bu olayların ardından şehrin korunmasında büyük bir rol üstlenen Batman'in bu kez karşılaşacağı düşmanse, daha önce görülmemiş türden bir zekaya ve suça karşı hastalıklı bir tutkuya sahip olan Joker'den başkası değil elbette. Batman, polis güçlerindeki dostu James Gordon'un da isteği üzerine, şehrin yeni yöneticisi Harvey Dent'in ekibiyle birlikte hareket etmeyi ve psikopat soyguncu Joker'in peşine düşmeyi kabul eder. Sonrasında gerçekleşen Joker-Batman çekişmesi elbette Gotham şehrinde eşi benzeri görülmemiş bir karmaşaya sebep olacaktır...

Filmin oyuncu kadrosu tıpkı ilk filmde olduğu gibi son derece geniş ve neredeyse hemen her rolde önemli bir oyuncuyu görmek mümkün. Christian Bale, Michael Caine, Morgan Freeman, Cillian Murphy ve Gary Oldman ilk filmden kalan ve yerini koruyan isimler. Ekibe yeni katılan isimlerse, Gotham şehrinin vekili Harvey Dent rolünde karşımıza çıkacak olan Aaron Eckhart, Katie Holmes yerine Rachel Dowes rolünde izleyeceğimiz Maggie Gyllenhaal, Salvatore Maroni kılığında perdede arz-ı endam edecek olan Eric Roberts ve elbette muhteşem Joker yorumuyla daha filmin tanıtım görüntülerini izlerken bile bizleri yer ile yeksan eden Heath Ledger. Ledger, filmin afişinde de kendisine yer bulan ve filmin ana tanıtım malzemesi olarak Batman'den bile daha fazla ön plana çıkan modern bir Joker yorumuyla karşımıza gelecek; bu haliyle Joker bir suçludan ziyade bir post punk grubunun solistini andırıyor doğrusu. Ancak biliyorsunuz ne yazık ki Ledger, yarattığı bu müthiş karakteri perdede seyirciyle beraber izleme keyfini süremeden, geçtiğimiz ay içinde aniden hayatını kaybetti. Böylesine yetenekli ve bu kadar genç bir aktörün kariyerinin dönüm noktası olabilecek böyle bir zamanda aramızdan ayrılması kaderin acı bir cilvesi olarak karşımıza çıkıverdi. Şimdi hepimiz boğazımızda bir düğümle seyredeceğiz filmi.

Joker rolüne Ledger seçilmeden önce Robin Williams, Paul Bettany ve Adrien Brody'nin isimleri konuşulmuş ancak Nolan bu isimlerle çalışmak istememişti. Yönetmen, bu rolü neden Ledger'a verdiği sorulduğunda "Çünkü o korkusuz biri!" yanıtını vermişti. Ledger, Joker'i yeniden yaratırken uzun süre yalnız çalışmış, "Otomatik Portakal"ın Alex'i ve Sex Pistols'ın efsane solisti Sid Vicious'ı model almıştı. Ancak ağır çalışmaları sonucunda uykusuzluğa yakalanmış, bu durum da, belki ölümüne sebep olan ilaçları kullanmasına neden olmuştu...

Geçen ay kaybettiğimiz Heath Ledger'in Joker yorumu şimdiden bir efsane haline geldi bile.

İki Batman filmi arasına "The Prestige" gibi bir harikayı sıkıştıran, sürekli olarak çalışan ve son derece disiplinli bir sisteme sahip olan Nolan'ın projeye dahil etmeyi düşündüğü oyuncular sadece yukarıdaki listeyle sınırlı değildi esasında. "The Prestige"de de, iki Batman filminde olduğu gibi Christian Bale ve Michael Caine'le çalışan yönetmen, bu filmle ilgili olarak verdiği bir röportajda "Üç yıldır bu ikisiyle birlikte çalışıyorum, artık birbirimizden bıktık, yeni insanlar da görmek istiyoruz" diyerek bu konuya espirili bir yaklaşım getirmişti. Not olarak film için düşünülen isimler arasında, Hugh Jackman, Ryan Phillippe, Liev Schreiber ve Josh Lucas gibi isimlerin de yer aldığını belirtelim. Ayrıca filmde Penguen karakterinin de yer alabileceğiyle ilgili dedikodular çıkmış, bu rol içinse Bob Hoskins'in düşünüldüğü söylenmişti. Nolan'sa filmin çekimleri sırasında bunu yalanlamış ve penguen karakterini hiçbir filmde kullanmayı düşünmediklerini belirtmişti...

Iron Man

Demir Adam

Gösterim Tarihi: 2 Mayıs 2008
Yönetmen: Jon Favreau
Oyuncular: Robert Downey Jr., Terrence Howard, Gwyneth Paltrow, Jeff Bridges

Marvel'in en önemli -ve yakın zamanda sinema serisine dönüştürülmemiş- çizgi roman karakterlerinden biri olan "Demir Adam" da sonunda beyazperdedeki yerini aldı. Hem de Doktor Tony Stark rolünde Robert Downey Jr. ve yönetmen koltuğunda da Jon Favreau'nun bulunduğu, enteresan bir ekiple. Enteresan, çünkü ne Favreau böylesine büyük bütçeli prodüksiyonlara alışkın bir isim ne de Downey Jr. "Demir Adam" gibi aksiyona ve görsel oyunlara bolca yer veren bir film için akla gelecek ilk isimlerden biri... Yine de Hollywood'un artık gerçek oyuncuların kadrini kıymetini bildiğini varsayarak, böylesine büyük bir projede Justin Timberlake ya da Will Smith gibi gişesi olan isimlerin değil, Robert Downey gibi iyi bir aktörün yer alıyor olmasının tadını çıkarmak gerek. Zengin bir bilim adamı olan Tony Stark'ın öyküsünü anlatan "Demir Adam", 186 milyon dolarlık dev bir bütçeyle çekilen, son derece görkemli bir yapım. Senaryoysa, çizgi romanın ana hatlarını aynen koruyan bir yapıya sahip. Filmde, geçirdiği bir kazadan sonra tasarladığı, yaşam enerjisi üreten özel bir elbiseyi geliştirip, onu suçla mücadele etmek için kullanan Tony Stark ya da nam-ı diğer Demir Adam ile düşmanlarının mücadelesini izleyeceğiz... Aslında "Demir Adam"ın sinema projesiyle ilgili olarak uzun süredir çeşitli haberler çıkıyordu. Mesela 1999 senesinde filmi Quentin Tarantino'nun yazıp yöneteceğine dair haberler yayılmış, büyük heyecan yaratmıştı. Tarantino projeyle ilişkisini kesince yapımcılar Nick Cassavetes'le anlaşmış ve filmi onun çekmesi için yönetmeni ikna etmişlerdi. En sonundaysa proje yuvarlanıp Jon Favreau'nun kucağına düştü. O sıralar, bir süper kahraman parodisi olarak çekilecek olan "Captain America"nın hazırlıklarını yapan Favreau, o projenin ertelenmesinin ardından "Demir Adam" için gelen teklifi kabul etti. Daha çok çektiği bağımsız filmlerle tanıdığımız bir yönetmen olan Favreau, geniş bir bütçe ve Terence Howard, Gwyneth Paltrow, Jeff Bridges gibi isimlerle çektiği filmini, "Robert Altman'ın çektiği bir Superman, Tom Calancy romanları, James Bond serisi ve Batman Begins'in bir karışımı" olarak tanımlıyor. Bir diğer not olarak, Robert Downey Jr.'ın bu filmdeki rolünü "The Incredible Hulk"ta da misafir sanatçı olarak devam ettireceğini belirtelim...

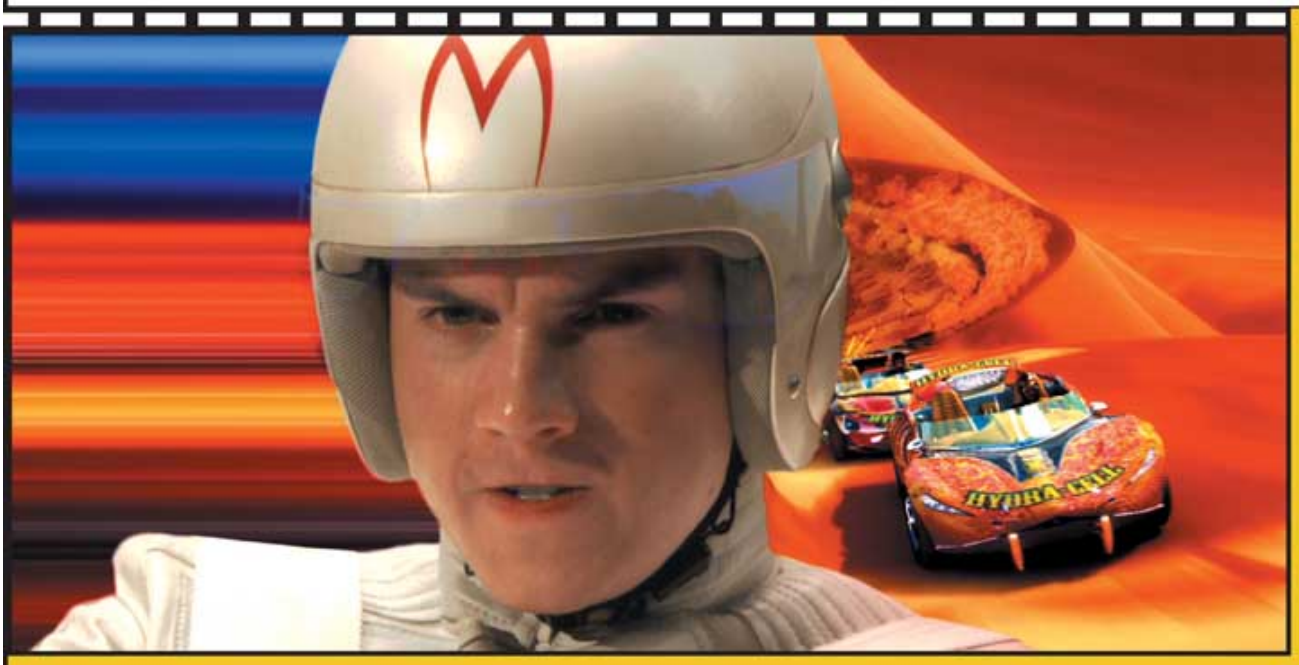

Speed Racer

Gösterim tarihi: 16 Mayıs 2008
Yönetmenler: Andy ve Larry Wachowski (Wachowski Kardeşler)
Oyuncular: Emile Hirsch, Matthew Fox, Christina Ricci, Susan Sarandon, John Goodman

"Matrix" serisi sona erdiğinden beri yeni projeleri merakla beklenen Wachowski Kardeşler sonunda hayranlarının karşısına çıkmaya hazır. 60'ı yılların ünlü Japon anime serisi "Speed Racer"ı sinemaya uyarlayan ikili, filmin ilk görüntülerine bakılırsa yine son derece özgün ve daha önce görülmemiş türden bir görsel yapıyla karşımıza çıkacak. "Matrix"teki özel görsel çalışmalarıyla 2000'li yılların Siberpunk estetiğini büyük ölçüde etkileyen iki kardeş, bu kez de benzer bir estetiğin izinden gitmiş gibi görünüyor. Başrolünde Emile Hirsch'in ("Alpha Dog", "Into The Wild") yer aldığı "Speed Racer", babasının icadı olan Mach 5 adlı bir arabayla yarışlara katılan Speed isimli bir gencin maceralarını konu ediyor. Bu renkli, fantastik ve acımasız yarış aleminde ailesiyle birlikte var olabilmek için çok önemli bir yarışa katılmak zorunda kalan Speed'in en güçlü rakibiyse, gizemli bir yarışçı olan Racer X... Filmin oyuncu kadrosunda Emile Hirsch haricinde de önemli isimler yer alıyor. Bunlar arasında, Racer X rolünde izleyeceğimiz ve "Lost" dizisindeki performansıyla dünya çapında büyük bir üne kavuşan Matthew Fox, Speed'in kız arkadaşı Trixie rolünde karşımıza çıkacak olan Christina Ricci, annesi rolünde Susan Sarandon ve babası rolünde de John Goodman yer alıyor. Oyuncu kadrosunun sürprizlerinden biriyse, daha çok Japon filmlerindeki başarılı performanslarıyla tanıdığımız, "The Last Samurai" ve "Sunshine" ile Hollywood'da da kendisini gösteren Hiroyuki Sanada. Sanada, filmde Mr. Musha rolünde kısa da olsa perdede görünecek... Wachowski Kardeşler filmi yönetmeye karar vermeden önce, "Speed Racer"ın yönetmen koltuğuna Alfonso Cuaron da talip olmuş ve filmin başrolünü Johnny Depp'e vermeyi düşünmüştü. Ancak yönetmenin bu hayali gerçekleşmedi. Trixie rolü içinse ilk başlarda düşünülen isim bu yıl "Grindhouse" projesinde izleme şansı bulduğumuz Rose McGowan'dı. Ancak Wachowski Kardeşler onu bu rol için biraz yaşlı buldukları için rolü Christina Ricci'ye emanet ettiler. 100 milyon dolar bütçeyle, yaklaşık altı ayda çekilen filmin çoğu yeşil ekran önünde stüdyoda çekildi, filmin gerçek mekan çekimleriyse Almanya'nın Brandenburg bölgesinde gerçekleşti. Hatta filmdeki bir rol için, Almanya'da yaşayan Türk oyuncu Tim Seyfi de Wachowski'lerin düşündüğü isimlerden biri olmuş, rol için bir deneme çekimine katılmıştı. Ancak Seyfi'nin önceden yaptığı bazı anlaşmalar nedeniyle bu rolü alması mümkün olmadı...

Chronicles of Narnia: Prince Caspian

Gösterim tarihi: 11 Temmuz 2008
Yönetmen: Andrew Adamson
Oyuncular: Tilda Swinton, Liam Neeson (Aslan'ın seslendirmesi), Ben Barnes

C.S **Lewis'in** ünlü fantastik romanlarından sinemaya uyarlanan "Narnia Günlükleri" serisinin ilk filmi "Narnia Günlükleri: Aslan, Cadı ve Dolap" 2005 yılında gösterime girmiş ve yüksek bir gişe başarısına ulaşmışsa da, sade suya tirit bir Disney filminden öteye geçememişti. Serinin ikinci ve nispeten daha olgun olacağı iddiasıyla çekilen filmi "The Chronicles of Narnia: Prince Caspian" ise, bu yazın önemli gişe filmlerinden biri olarak dikkat çekiyor. Yönetmen koltuğunda Andrew Adamson'ın oturduğu filmin senaryosunuysa yine Adamson ve Christopher Markus yazmışlar. İlk filmden tanıdığımız ikilinin bu kez nasıl bir işe imza attıklarıysa gerçekten merak konusu. "Aslan, Cadı ve Dolap"taki oyuncu kadrosunu aynen muhafaza eden filmde, Tilda Swinton, Georgie Henley, William Moseley, Anna Popplewell ve Skandar Keynes'ten mütevellit ekibin yanına bu kez iki önemli isim daha ekleniyor: Prens Caspian olarak karşımıza çıkacak olan Ben Barnes ve Prens Caspian'ın kötü niyetli amcası King Miraz'ın sadık uşağı Reepicheep rolünde izleyeceğimiz Eddie Izzard. Serinin bu bölümünde Pevensie yetimleri Prens Caspian'a yardım etmek için yeniden Narnia dünyasına dönüyorlar.

Yetimler Narnia'dan ayrılalı beri Narnia zamanıyla bin yıl geçmiş, kötüler yeniden güçlenmiş, Prens Caspian'ı tahtından etmek ve coğrafyada kötülüğün hüküm sürmesini sağlamak için harekete geçmiştir. Amcası Kral Miraz'dan yönetimi yeniden ele almak ve sürgün yaşamına son vermek için yetimler Prens Caspian'a yardım etmeye karar verirler. Böylece günümüz dünyasından Narnia dünyasına bir kez daha geçmeleri gerekecektir. Elbette kötü krala karşı mücadele edebilmek için her biri yeniden Aslan'ın desteğine ihtiyaç duyacaktır...

Çekimleri ve post prodüksiyonu geçtiğimiz yılın Şubat ayından bu yana süren projenin toplam maliyetiyse 100 milyon doların üzerinde. Normalde 2007 yılının yaz aylarında gösterime girmesi planlanan filmin bu denli gecikmesi, bir süre serinin devam etmeyeceği şüphesini yaratmış ama sonradan stüdyonun filmin çekilmesi için gerekli bütçeyi ayırdığı açıklanmıştı.

The Mummy: Tomb of The Dragon Emperor

Gösterim tarihi: 1 Ağustos 2008
Yönetmen: Rob Cohen
Oyuncular: Brendan Fraser, Michelle Yeoh, John Hannah, Jet Li, Maria Bello

İlk olarak 1999 yapımı "Mumya" ile başlayan ve 2001 yılındaki devam filmi "Mumya Dönüyor" ile son bulan Mumya serisi, tam 7 yıl sonra yeniden canlanıyor. Bir nevi küçük çaplı Indiana Jones kıvamındaki hikayesiyle dikkat çeken ve arkeolog-araştırmacı Rick O'Connell'ın egzotik macerasını anlatan seride, stüdyo başrol oyuncusu Brendan Fraser hariçinde neredeyse ekibin tamamında bir değişikliğe gitmiş ve filmin yönetmenliğini ilk iki filmin yönetmeni Stephen Sommers'tan alıp, Rob Cohen'e emanet etmiş. Oyuncu kadrosunda da önemli değişikliklerle karşımıza gelecek olan filmde, Rick O'Conner'ın biricik eşi Evelyn rolündeki Rachel Weisz yerine Maria Bello'yu izleyeceğiz. Kadroya dahil olan yeni isimlerse İmparator Han rolündeki Jet Li ve Zijuan rolündeki Michelle Yeoh. Ekipte Brendan Fraser'la birlikte yerini koruyan bir diğer isimse, hikayenin komedi yükünü yüklenen Jonathan dayı rolündeki John Hannah... "The Mummy: Tomb Of The Dragon Emperor"da stüdyo bu kez seti Mısır'dan Uzak Doğu'ya taşıyor ve kahramanlarımızın başına Qin hanedanının Ejderha imparatoru Han'ın mumyasını ve onun 10 bin askerini musallat ediyor. Michelle Yeoh'nun canlandırdığı Zijuan adlı bir büyücüyse, karanlık emellerini gerçekleştirmek için O'Connell ve sürekasına köstek oluyor... Filmin geçen Temmuz ayında Çin'deki gerçek mekanlarda gerçeklesen çekimleri Eylül ayında sona ermiş, yapımın bütçesiyse 100 milyon dolar sınırına yaklaşmıştı.

The Incredible Hulk

Gösterim tarihi: 15 Ağustos 2008
Yönetmen: Louis Leterrier
Oyuncular: Edward Norton, Liv Tyler, Tim Blake Nelson, Tim Roth, William Hurt, Robert Downey Jr.

Ang Lee'nin 2003 yılında çektiği "Hulk"un finalinde devam filmleriyle karşımıza gelebileceğine dair sinyaller veren yeşil dev, kendisini çok özletmeden yeniden huzurlarımızda. "Transporter" serisiyle büyük bir başarı elde eden yönetmen Louis Leterrier'nin imzasını taşıyan ve Bruce Banner rolünde Edward Norton'ı izleyeceğimiz "The Incredible Hulk"un Ang Lee'nin çizgi roman uyarlama mantığının çok dışında bir görünümle perdeye yansıyacağıysa kesin. İlk filmde kendisini yok etmeye çalışan askeri güçlerle ve babasıyla mücadele eden Bruce Banner, bu kez kendisini tedavi etmeye çalışıyor, ancak başına çok daha büyük bir bela açılıyor. Hulk'la aynı güçlere sahip olan Abomination (Tim Roth) adlı yaratık ortalığı duman ediyor ve Banner, Hulk'un güçlerini bir kez daha New York'u savunmak için kullanmak zorunda kalıyor...

Marvel ve stüdyo, 2003 yapımı "Hulk" sonrasında yeni bir başlangıç yapmaya karar vermiş, Ang Lee'nin sanatsal kaygılarla ticari başarıyı ıskaladığını düşünerek farklı bir yaratıcı ekip ve oyuncu kadrosuyla yola çıkacağını açıklamıştı. Nitekim öyle de oldu ve Ang Lee yerine aksiyon sinemasına daha yakın bir isim olan Louis Leterrier projenin başına getirildi. Ayrıca ilk filmin başrol oyuncusu Eric Bana yerine Edward Norton, Jeniffer Connelly yerineyse Liv Tyler filme dahil oldu. The Abomination / Emil Blonsky rolünde Tim Roth'u izleyeceğimiz filmde, William Hurt, Tim Blake Nelson ve "Demir Adam"daki Tony Stark rolünü bu filmde de tekrar edecek olan Robert Downey Jr. da yer alıyor. Yapımcılar filmin 2003 yılındaki ilk filmin bir devamı niteliğinde olduğunu belirtseler de, esasında filmin daha çok 1978 yılında yayına giren ve yine "The Incredible Hulk" adını taşıyan televizyon dizisini temel aldığını söylüyorlar.

Pek Yakında

Wanted

Gösterim Tarihi: 27 Temmuz 2008
Yönetmen: Timur Bekmambetov
Oyuncular: Angelina Jolie, James McAvoy, Morgan Freeman, Terence Stamp.

Mark Millar ve J. G. Jones'un ünlü grafik romanından sinemaya uyarlanan "Wanted", sıra dışı bir dünyada sadece sıradan bir köleyken, aslında gelmiş geçmiş en büyük suikastçılardan biri olduğunu öğrenen Wesley'nin öyküsünü anlatıyor. Wesley'nin kimlik arayışı üzerine giden film, bir nevi fantastik "Bourne Identity" öyküsü sunuyor ve gerçekle fantezinin birbirine karıştığı bir dünyada geçiyor. Daha önce "Gece Nöbeti" ve "Gündüz Nöbeti" adlı iki fantastik filmle adını duyuran yönetmen Timur Bekmambetov'un imzasını taşıyan film, görsel bir deha olarak nitelenen Rus yönetmenin Hollywood'da çektiği ilk filmi. Filmin oyuncu kadrosuysa bir hayli görkemli. Filmin ana karakteri Wesley rolünde, bu yıl "Atonement"la büyük bir çıkış yapan James McAvoy yer alırken, ona kölelikten sıyrılıp iyi bir suikastçı olma yolunda destek veren tehlikeli kadın Fox rolünde de Angelina Jolie'yi izleyeceğiz. Oyuncu kadrosunda yer alan diğer isimlerse, Kardeşler Birliği adlı bir organizasyonu yöneten Sloan rolünde izleyeceğimiz Morgan Freeman, usta aktör Terence Stamp ve Thomas Kretschmann...

Vantage Point

Bakış Açısı

Gösterim tarihi: 11 Nisan 2008
Yönetmen: Pete Travis
Oyuncular: Forest Whitaker, Dennis Quaid, Matthew Fox

Daha önce çektiği televizyon filmleriyle ismini duyuran yönetmen Pete Travis, bu ilk uzun metraj filminde izleyiciye bir suikastın nasıl gerçekleştiğini sekiz farklı bakış açısından anlatıyor. Gerçekle yalanın birbirine girdiği ilginç bir senaryoya sahip olan "Bakış Açısı", birçok açıdan da Akira Kurosawa klasiği "Rashomon" u andırıyor. İspanya gezisi sırasında gerçekleştirilen, ABD başkanına yönelik bir suikastın, birkaç kanun adamı ve birkaç sıradan vatandaşın gözünden anlatıldığı film, özellikle senaryosu ve aksiyon sahneleriyle oldukça iddialı bir yapım görünümünde. Oyuncu kadrosuyla da dikkat çeken filmde, sıradan bir vatandaş rolünde karşımıza çıkan Forest Whitaker, hükümet görevlileri olarak filmde boy gösteren Dennis Quaid ve Matthew Fox'un haricinde, Sigourney Weaver, İspanya'nın şöhret isimlerinden Eduardo Noriaga ve Edgar Ramirez gibi isimler de yer alıyor. ABD başkanı rolünde karşımıza çıkacak olan usta aktör William Hurt'se filmin sürprizlerinden biri. Çekimleri Meksika ve İspanya'da gerçekleştirilen film, bir yandan gerilimli bir öykü sunmayı, bir yandan da Amerika'nın 11 Eylül sonrası paranoyalarının üzerine gitmeyi amaçlayan ilgi çekici bir yapım....

Funny Games U.S

Ölümcül Oyunlar

Gösterim tarihi: 9 Mayıs 2008
Yönetmen: Michael Haneke
Oyuncular: Naomi Watts, Michael Pitt

Dünya sinemasının en önemli isimlerinden Michael Haneke, bundan on yıl önce ülkesi Avusturya'da çektiği filmi "Ölümcül Oyunlar"ı, aynı isim ve aynı senaryoyla bu kez Amerika'da çekti. Geçtiğimiz yıl "Saklı"yla büyük yankı uyandıran yönetmenin bu projeye neden evet dediğini ve neden böyle bir yeniden çevrime imza attığınıysa muhtemelen filmi izleyemeden pek anlayamayacağız. Zira başrol oyuncuları ile senaryonun dili haricinde hiçbir değişiklige gitmeden, ilk filmin birebir aynısını çeken Haneke'nin, ortaya nasıl bir tablo çıkardığını ya da herhangi bir sürprizle karşılaşıp karşılaşmayacağımızı şimdilik bilmiyoruz. Başrollerinde Naomi Watts, Tim Roth, Brady Corbet ve Michael Pitt'in yer aldığı yapım, günün birinde kapılarını çalan beyaz giyimli iki yabancı tarafından duygusal ve fiziksel olarak işkenceye uğrayan bir ailenin öyküsünü anlatıyor. Filmi Londra Film Festivali'nde görenlerin söylediği kadarıyla Haneke, hikayenin Amerika'da geçiyor olması nedeniyle karakterlerde ufak tefek kültürel değişikliklere gitmiş ancak kamera açılarından sahnelere kadar on yıl önce çektiği filmin en ufak bir noktasını değiştirmeden birebir aynısını çekmeyi, aynı hisleri farklı oyuncular ve farklı mekanlarda yeniden yaratmayı başarmış. Filmde Michael Pitt ve Naomi Watts'ın son derece üst düzey bir performans sergilediği de gelen haberler arasında...

Horton Hears A Who

Gösterim tarihi: 18 Nisan 2008
Yönetmen: Jimmy Hayward, Steve Martino
Seslendirenler: Jim Carrey, Steve Carrell

Geçtiğimiz yıl "Ratatouille" ve "Happy Feet" ile yüzü gülen animasyon tutkunları için yılın bombalarından biri Nisan ayında salonlarımızı ziyaret edecek. "Toy Story", "Monster Inc." ve "Robots" gibi başarılı animasyonların ekibinde yer alan Jimmy Hayward-Steve Martino ikilisinin ilk uzun metraj projesi olan "Horton Hears A Who", gerek hikayesi gerekse eğlenceli seslendirme kadrosuyla dikkat çeken bir yapım. Filmde Horton adlı bir fil, günün birinde derinlerden duyduğu bir sesi takip ediyor ve Who adı verilen minicik yaratıklarla tanışıyor. Whoville adı verilen bir yerde yaşayan Who'lar, Horton'a başlarının dertte olduğunu ve yardıma ihtiyaç duyduklarını söylüyorlar ve Horton da onlara yardım etmeyi kabul ediyor. Etrafındakiler bu küçük varlıkların gerçekten yaşadığına inanmasalar da Horton kendisinden milyon kat daha küçük olan Who'larla olan anlaşmasına uymaya söz veriyor ve her iki taraf için de eğlenceli bir macera başlıyor... Jim Carrey (Horton) ve Steve Carrel (Whoville Belediye Başkanı) gibi iki süper yıldızı kadrosuna ekleyerek eğlenceyi garantileyen filmin seslendirme ekibindeki sürprizler arasında Jaime Pressley, Jonah Hill ve Seth Rogen de mevcut.

Drillbit Taylor

Gösterim tarihi: 18 Nisan 2008
Yönetmen: Steven Brill
Oyuncular: Owen Wilson, Troy Gentle.

Basım Judd Apatow'un çektiği ve geçtiğimiz yıl "Kaza Kursunu", "Çok Fena" gibi iki komediyle ortalığı birbirine katan matrak ekip, bu yılın bombasını da patlatmak üzere. "Çok Fena"da liseye giden hallerini gördüğümüz tiplerin küçüklüklerini düşünün, bir de bu veletlerin sürekli dayak yiyen ezik tipler olduğunu hayal edin. Bu dayanılmaz hayata son vermek için oturup kara kara düşünen üç çocuk, sonunda çareyi bir koruma tutmakta buluyor. Bu korumaysa Drillbit Taylor'dan başkası değil. Anlayacağınız "Çok Fena"da hem bir gençlik komedisine imza atan, hem de gençlik filmleriyle fena halde kafa bulan ekip, bu kez çocuk filmleriyle ve bu filmlerdeki tiplerle dalgasını geçmek üzere iş başında. Senaryosunu "Kaza Kursunu"nun yıldızı Seth Rogen ve "Undeclared" ekibinden Kristofor Brown'ın yazdığı film, eğlenceli ekibe Owen Wilson'ı da dahil ediyor ve Wilson filmde sahte koruma, duygu adamı, erdem pınarı Drillbit Taylor rolünde karşımıza çıkıyor. 40 milyon dolarlık bütçesiyle mütevazi bir komedinin ötesine geçen yapım, 2006 yılının Eylül ayında çekilmiş, ancak gösterim şansı bulamamıştı. Fakat "Kaza Kursunu" ile "Çok Fena"nın başarısı stüdyonun fikrini değiştirmeyi başardı.

Diary Of The Dead

Gösterim tarihi: 20 Haziran 2008
Yönetmen: George A. Romero
Oyuncular: Michelle Morgan, Amy Ciupak Lalonde.

İki yıl önce, "Night Of The Living Dead", "Dawn Of The Dead" ve "Day Of The Dead"den oluşan ölüler üçlemesine yeni bir halka ekleyip "Land Of The Dead"i çeken büyük usta George A. Romero, formundan hiçbir şey kaybetmediğini ispatlamıştı. 68 yaşındaki yönetmen, zombilerle olan hukukunu devam ettirerek, bu kez de karşımıza "Diary Of The Dead"le geliyor. Filmde, korku filmi çekmek için ücra bir bölgede bulunan gençlerin, gerçek zombilerle karşılaştıktan sonra yaşadıkları gerilim dolu anlar perdeye yansıyor. Yönetmenin bu filmde tüm olayların başlangıç noktasına geri döndüğüyle ilgili söylentiler de mevcut, yine de "Diary Of The Dead"in Romero'nun zombi serisinden ayrı bir film olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Zira filmin diğer filmlerle direkt olarak bir bağlantısı bulunmuyor. Filmde ünlü yönetmenlerse, sesleriyle yer alıyorlar. Quentin Tarantino, Wes Craven ve Guillermo Del Toro, filmde duyulan haberleri seslendirmişler ve ustaya ufak da olsa destek vermişler... 2 milyon dolarlık mütevazi bir bütçeyle Kanada'da çekilen filmin 2009 yılında gösterime girecek devamı içinse çalışmalar başlamış durumda...

Leatherheads

Gösterim tarihi: 30 Mayıs 2008
Yönetmen: George Glooney
Oyuncular: George Clooney, Renee Zellweger, John Krasinski.

"**İyi Geceler, İyi Şanslar**"la aldığı Oscar adaylığı sonrasında yönetmenliğe iyiden iyiye asılan George Clooney, kamerasını bu kez de 1925 yılının Amerika'sına ve Amerikan futbol alemine çeviriyor... Amerikan futbolunun henüz yeni yeni geliştiği yıllarda geçen filmde, Kaptan Dodge Connolly'nin, takımını ve Amerikan futbol ligini popüler hale getirip, bu oyuna daha çok izleyici çekmek için harcadığı çaba anlatılıyor. Connolly, hem sponsorunu hem de seyircisini kaybeden takımını yeniden sahlandırmak için, kolej futbolunun yıldızı Carter Ruherford'u takıma alıyor ve hem bir savaş kahramanı hem de iyi bir oyuncu olan bu altın çocuktan medet umuyor. Zamanla hem takım hem de Dodge Connolly fazlasıyla ünlenince, medya da bu takıma ve futbola olan ilgisi artıyor. Fakat Connolly'nin takımını takip eden güzel gazeteci Lexi ortaya çıktığında, Kaptan connolly ve takımın yıldızı Carter Rutherford arasında bambaşka bir rekabet başlıyor... Clooney'in işgüzar Kaptan Connolly rolünde karşımıza çıktığı filmde, Renee Zellweger de arzu nesnesi Lexi karakterini canlandırıyor. Amerika'nın en ünlü televizyon yıldızlarından biri olan John Krasinski de filmin altın çocuğu Carter Rutherford olarak hayranlarının karşısına çıkıyor...

Kung Fu Panda

Gösterim tarihi: 4 Temmuz 2008
Yönetmen: John Stevenson, Mark Osborne
Seslendirenler: Jack Black, Jackie Chan.

Dreamworks'ün, Pixar animasyonlarının karşısına çıkardığı yeni rakip olarak görülen "Kung Fu Panda", animasyon hayranlarının uzun zamandır beklediği bir proje. Yönetmenliğini, daha önce televizyon projelerinde yer alan John Stevenson ve Mark Osborne'un üstlendiği film, dünyanın en tembel pandası olmasına rağmen günün birinde yaşadığı Barış Vadisi'ni kurtarabilecek tek kişi olduğunu öğrenen Po'nun öyküsünü anlatıyor. Bütün gün devrilip uyumaktan ve yiyip içmekten başka bir şey bilmeyen Po, Leopar Tai Lung'un saldırılarıyla yaşadığı yerin, arkadaşlarının ve kendi yaşamının tehlikeye girmesiyle silkinip, kendisindeki kung fu yeteneğini ortaya çıkarmak için çalışmalara başlar. En nihayetinde bir kung fu ustası haline gelip, Tai Liung'un karşısına çıkmak için yemin eder... Son derece eğlenceli bir hikayeye sahip olan yapım, seslendirme kadrosuyla da dikkat çekiyor. Tembel bir pandadan, büyük bir kung fu ustasına dönüşecek olan Po'yu Jack Black, ona yol gösteren Üstad Maymun'u Jackie Chan'in seslendirdiği filmin kadrosunda Angelina Jolie, Seth Rogen, Lucy Liu ve Dustin Hoffman da yer alıyor. Filmin hikayesinin Çin'de geçtiğini de belirtelim...

Jiletli Venüs

Matt Cimber'ın yönettiği "THE WITCH WHO CAME FROM THE SEA", kullandığı erotik imgelerin anlamlarıyla sık sık oynayan, kendine has bir istismar sineması örneği. Her zevke hitap etmese bile, ilginç keşifler peşindeki sinemaseverleri tatmin edebilir.

Son yıllarda yeniden keşfedilen yetmişlerin istismar sineması gerçekten kolay kolay tüketilemeyecek bir kaynak. Genç kuşak kimi yönetmenler, muhtemelen yeniyetme yaşlarında izledikleri bu filmlerin stilini yeniden canlandırmaya, hatta türün bazı örneklerini tekrar çekmeye devam etmekteler. Diğer yandan pek çok istismar filmi de DVD piyasası sayesinde yeniden keşfediliyor. Çekildiği dönemde pek ilgi görmemiş, hatta kimi ülkelerde yasaklanmış olan "The Witch Who Came from the Sea" de benzer şekilde yakın geçmişte kendisine yeni bir hayran kitlesi bulan filmlerden. Matt Cimber'ın filmini aynı dönemde çekilmiş pek çok türdaşından ayıran özellikleri zamanla külte dönüşmesine de sebep olmuşlar.

"The Witch Who Came from the Sea" esasında son derece bildik bir seri katil hikâyesi anlatmakta. Ucuz bir psikolojik gerilim olabilecekken, cinsel istismar sinemasına yakın duran hâli ve işin içine kattığı mitolojik sembollerle sınıf atladığını, en azından ilginçleştiğini söylemekse ziyadesiyle mümkün. Filmin başkarakteri Molly (Millie Perkins) deniz kıyısında bir barda garson olarak çalışmakta. Bir denizci olan alkolik babasını gözünde kahramanlaştırmış olan genç kadın erkeklere çevrili bir dünyada yaşıyor. Diğer yandan medyada karşılaştığı erkek imgeleri sürekli olarak aklını karıştırıyor, çocukluğuna dair unutmaya çalıştığı kimi olayları anımsamasına neden oluyorlar. Molly'nin beraber olduğu kimi erkeklerin arka arkaya iğdiş edilerek öldürülmeleriyse genç kadını şüpheli konumuna getiriyor. Kurbanları öldürdüğüne dair bölük pörçük anlar hatırlayan Molly ise bir türlü gerçekten cinayet işleyip işlemediğine emin olamıyor. Kadının gerçek ve hayal dünyası arasında sıkışıp kalmış zihnini çözecek anahtarsa çocuk yaşlarda babasıyla arasında geçenlerde yatıyor.

1976 yapımı olan "The Witch Who Came from the Sea" çekildiği döneme özgü aşınlıklardan fazlasıyla nasibini almış, gerçekten garip bir film. İçerdiği yoğun çıplaklık ve şiddet nedeniyle sexploitation tarzına yakın dursa bile, filmin, özellikle erkek izleyiciyi tahrik etmesi neredeyse imkânsız. Zira Cimber'ın filmi cinayet sahnelerini erkeklerin en büyük korkularından birisi olan iğdiş edilme üzerine kuruyor. Bu sahneler ucuz ve özensiz özel

Cinayetlerin gerçek mi yoksa hayal ürünü mü olduğu filmin sonuna kadar esrarını koruyor.

Medyada gördüğü kimi erkek imgeleri Molly'yi karanlık geçmişine götüren unsurlardan biri.

Yönetmen: Matt Cimber.
Yapımcı: Jefferson Richard.
Senaryo: Robert Thom.
Görüntü Yönetmeni: Dean Cundey.
Müzik: Herschel Burke Gilbert.
Oyuncular: Millie Perkins (Molly), Lonny Chapman (Uzun John), Vanessa Brown (Cathy), Peggy Feury (Dora), Jean Pierre Camps (Todd), Mark Livingston (Tripoli), Rick Jason (Billy). 1976 ABD yapımı, 88 dakika.

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

Başkarakter Molly (Millie Perkins) deniz kıyısında bir barda garson olarak çalışmakta.

efektler nedeniyle inandırcı olmasalar bile, eylemin uzun ve detaylı şekilde gösterilmesi nedeniyle rahatsız ediciler.

Bu noktadan hareketle "The Witch Who Came from the Sea"nin ters köşeye yatan bir cinsel istismar filmi olduğunu da söyleyebiliriz. Kadın çıplaklığını fütursuzca kullanması bir yana, uzun sevişme sahnelerindeki çiğ ışıklandırma ve yüzeysel fetişizmle sıradan erotik filmlerin kıvamını tutturuyor yönetmen Cimber. Bu sahnelerin erkeğe yönelik şiddetle noktalanmasıysa işin rengini değiştiriyor. Elbette feminist bir filmle karşı karşıya olduğumuzu söylemek mümkün değil. Fakat "The Witch Who Came from the Sea" erotik olarak kodladığı imgelerin anlamını sürekli değiştirmesiyle farklı bir kimlik kazanıyor. Film izleme eylemini röntgencilik ve cinsel tatmin üzerinden açıklamaya çalışırsak, Cimber'ın bu filmde seyircinin duygularını ters yönde uyardığını söylemek de mümkün. En azından erkek seyirciler açısından, çünkü cinsel hazza yönelik imgeler sürekli iğdiş edilme korkusuyla yer değiştiriyorlar.

Bir seri katil filmi olarak ele alındığında da "The Witch Who Came from the Sea" ilginç bir malzeme sunuyor. Molly'nin filmdeki cinayetleri gerçekten işleyip işlemediği, bu sahnelerin ne kadar gerçek, ne kadar genç kadının hayal ürünü olduğu finale kadar muğlaklığını koruyor. Aynca film öldürülen erkeklerden ziyade, Molly karakterini bir kurban olarak gösteriyor. Çocukken babasının tacizine uğramış olan Molly, erkeklerle olan ilişkilerinde de benzer şekilde kullanıldığı hissini asla yenemiyor. Televizyon ekranında karşılaştığı erkek imgeleri de bu durumu pekiştiriyor. Böylece film bir şekilde medyada kullanılan klişeleşmiş erkek ve kadın imgelerine de değinmeden etmiyor.

Molly'nin etrafını kuşatan bu erkek egemen dünyayla mücadelesiyse çeşitli mitolojik semboller ve figürler üzerinden anlatılıyor. Filmin ismi (Türkçeye "Denizden Gelen Cadı" olarak tercüme edebiliriz) bu durumu yeterince açık ederken, çeşitli sahnelerde de diyaloglar veya görsel imgeler üzerinden aynı tema ilerliyor. Örneğin filmin bir sahnesinde kullanılan Botticelli'nin "Venüs'ün Doğuşu" tablosu (Venüs'ün evrimini tamamlamış bir kadın olarak denizden çıkmasını betimler), Molly'nin cinselliği denizci olan babası ve deniz kıyısıyla özdeşleştirmesini açıklama işlevini üstleniyor. Benzer şekilde genç kadının bedenine bir deniz kızı dövmesi yaptırışı, babasının tacizine uğraşıyla beraber kurgulanıyor.

Molly'nin dövmesinden bahsetmişken, "The Witch Who Came from the Sea"yi korku sineması içerisinde "body horror" alt türüne dahil edebiliriz. Her ne kadar film korkunun kaynağını bedende aramasa bile, bedensel deformasyona açıkça yer veriyor. Cinayet sahnelerinin iğdiş etme üzerine kurulu olması nedeniyle, filmi "tecavüz/intikam" kategorisine dahil etmek de mümkün. Fakat bu türün belki de en bildik örneği olan "I Spit on Your Grave"e oranla çok daha eli yüzü düzgün olduğunu söylemek gerek. Çoğu "tecavüz/intikam" filmi gibi, "The Witch Who Came from the Sea" de yer yer cinsel istismar tuzağına düşüyor ama meselesini daha özenli şekilde ele almak için bir çaba da sarfediyor. Filmi basitleştiren en önemli dezavantajı oyuncularının kötü performansları ve aceleye gelmiş gibi duran senaryosu. Yine de Cimber'ın filminin hayranları bu ucuzluğu kabul etmekte sakınca görmüyorlar. Filmin zaman içerisinde külte dönüşmesinde kötü veya çöp sinema meraklılarının önemli bir rolü var. Elbette filmin çeşitli ülkelerde sansürle yaşadığı sorunlar ve 80'lerin başında İngiltere'de video piyasasına sürülmesi yasaklanan "video nasty"lerden birisi olması da sahip olduğu kült statüsünün nedenleri arasında. Son noktada iyi bir film olduğunu asla iddia edemesek bile, "The Witch Who Came from the Sea" farklı ve garip bir sinema arayışındaki seyircileri ziyadesiyle tatmin edebilir. Bütününe yayılmış düşük bütçe ve ucuzluk hissine rağmen, daha sonra Spielberg veya Carpenter gibi isimlerle çalışacak görüntü yönetmeni Dean Cundey'nin özenli işçiliği de filmi görmek için bir diğer sebep. Bu ilginç istismar sineması örneğinin 1. Bölge DVD kopyasına www.amazon.com adresi üzerinden ulaşabilirsiniz.

Molly: ("Venüs'ün Doğuşu" tablosuna bakarak) O bir cadı değil, çok güzel bir kadın.

"The Witch Who Came from the Sea" bir seri katil filmi olarak ele alındığında da ilginç bir malzeme sunuyor.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Ömer Kavur'un imzasını taşıyan 1986 yapımı "ANAYURT OTELİ", karanlık atmosferi ve hiç gelmeyecek bir kadını bekleyen ana karakteri Zebercet'le hafızalardan silinmeyecek gerçek bir başyapıt.

Yokluğun ortasında...

Günümüzde genç sinemacılardan olduğu kadar eski kuşak sinemacılardan da büyük ilgi gören ve ana hatlarını "türleri birbiriyle karıştırmak" olarak özetleyebileceğimiz bir film yapısı mevcut. Aynı anda hem bir kara film, hem bir gençlik filmi hem de bir kara komediye dönüşen filmler, bilimkurgu ve saf korku sinemasının birleşiminden oluşan yapıtlar, yahut korku ve trajediyi bir arada sunan, birçok türü aynı potada harmanlayan psikolojik temelli filmlerle, tür sinemasının hareketli günler yaşadığı gün gibi ortada. "Saf bir korku filmi", "Eski usul bir gerilim", "Gerçek bir komedi" gibi kelamları film tanıtımlarında ya da eleştiri yazılarında daha sık görür olmamızın sebeplerinden biri de muhtemelen bu. Yerli filmlerimizdeyse, geçmişten beri, gerek Yeşilçam geleneğinden gelen üretken yönetmenlerin, gerekse Yeşilçam dahilinde –Türk Sineması'nın göbeğinde- bulunup da kendilerine özel bir alan açabilen yönetmenlerin tür sinemasıyla yakın ilişkide olduklan pek söylenemez. Söz gelimi "yönetmen

sinması"nın Türk Sineması'ndaki başlıca temsilcileri olmalarına rağmen Ömer Lütfi Akad ve Metin Erksan'ın, tür sinemasına pek yüz vermedikleri gözlenebilir. İlk filmini 1974 yılında ("Yatık Emine") çeken Ömer Kavur'sa, bu kuşağın peşi sıra gelen yeni bir kuşağın üyesi olmakla birlikte, kendisine has bir sinema anlayışı sergilemiş, filmlerde kişiliğini, gözlemlerini sergilemekten çekinmemiş, özellikle kamerasına olan hakimiyeti ve farklı, sinemamızda görülmemiş temalarıyla dikkat çekmişti. Kendisini kaybettiğimiz 2005 yılına değin filmlerindeki bu tavrı sürdürmüştü. Ancak galiba filmlerindeki en önemli özelliklerden biri sinemamızda pek rastlamadığımız üzere, tür sinemasına dahil edebileceğimiz cinsten filmler yapmış olmasıydı. Özellikle 1985 yılından itibaren çektiği filmlerde bu durum yoğun

Otele gelen gizemli kadın rolünde Şahika Tekand var.

Usta oyuncu Orhan Çağman da otelin müşterilerinden birini canlandırıyor.

Serra Yılmaz, kariyerinin en dokunaklı performanslarından birini bu filmdeki ortalıkçı kadın rolünde sergiliyor.

Zebercet rolünde Macit Koper son derece başarılı bir performans sergiliyor.

biçimde gözleniyordu. Psikolojik gerilim ve kara film özellikleri sergileyen filmlerindeki sıra dışı karakterler, sıra dışı olaylar dikkat çekiciydi. Her birinin yerel, Türkiye'ye has motiflerle bezeli olmasıysa, filmlerinin lezzetini artıran, dahası onları eşsiz kılan bir unsurdu. Kavur'a ait bu filmlerde, türleri birbiriyle karıştıran ve türün özelliklerini klasik işlevlerinin dışında kullanan bir yapı da mevcuttu. Kasvetli bir otelde çıldırmanın eşiğine gelmiş, birçok psikolojik rahatsızlıkla birden mücadele eden zavallı Zebercet'in öyküsünü izlediğimiz "Anayurt Oteli" de Kavur'un bu tarz filmlerinden biriydi.

Tüm bunları dikkate aldığımızda, Yusuf Atılgan'ın aynı adlı müthiş romanından sinemaya uyarlanan "Anayurt Oteli", öyküsü ve bütün iç dinamikleriyle Ömer Kavur sineması için biçilmiş kaftan ve harika bir kaynak... Gösterildiği dönem İstanbul Film Festivali'nde En İyi film, Venedik Film Festivali'ndeyse Fipresci Ödülü kazanan "Anayurt Oteli"nin kasvetli öyküsüyse, henüz ilk dakikalarından itibaren izleyiciyi ana karakteri Zebercet'in ruh haline sokmayı başaran özelliklere sahip...

Anadolu kasabalarından birinde, tren istasyonuna yakın, babadan kalma "Anayurt Oteli"ni işleten Zebercet'in öyküsünü anlatır film. Otel, işgal döneminden kalma eski bir konaktır aslında, sonradan Zebercet'in babasının isteği üzerine otele dönüştürülmüş, baba Ahmet efendi öldükten sonra da burann işletmesi Zebercet'e kalmıştır. Ona otelin yemek ve temizlik işlerinde yardımcı olan saf bir kadından başka, otelin ne bir çalışanı ne de bir başka ortağı vardır. Gelip gidenler, müşteriler ve az da olsa müdavimleriyle Anayurt Oteli, tüm kasvetiyle Zebercet'in yalnızlığına yalnızlık katmakta ve onu gitgide büyük bir bunalıma sürüklemektedir. Üstelik birkaç gün önce otelde kalan gizemli bir kadın, geri döneceğini söyleyerek yola çıkmış, fakat bir daha dönmemiştir. Zebercet ona o kadar tutulmuştur, o kadar esir olmuştur ki, kaldığı odayı kadın gittikten sonra temizletmemiş, her şeyi olduğu gibi yerinde bırakmıştır. Buraya bir nevi mabet muamelesi yapan Zebercet, kendisini hayata bağlayan bu kadının tekrar otele geleceği günü bekler durur. Zaten bozuk olan psikolojik durumu, kadının bir türlü gelmemesiyle iyiden iyiye kötüye gidecek, zamanla oteli, yanında çalışan ortalıkçı kadını, müşterileri de boşlayarak, tamamen yalnızlaşacaktır.

Esasında otelin kendisi de bizzat bir karakter olarak filmde yer alıyor. Zira romanda olduğu gibi, filmde de otelin tam olarak nerede olduğuyla ilgili bir bilgi yer almıyor. Bu da, hem otele Zebercet'le birlikte bir şahsiyet katıyor hem de, hikayeye ve filme Kafkaesk bir hava kazandırıyor. Bu Kafkaesk yapıya, Ömer Kavur'un bulduğu görsel karşılıksa, yönetmenin ustalığını konuşturduğu noktalardan biri. Daha önce de bahsettiğimiz gibi, Kavur özellikle kara film ve psikolojik temelli dramları harmanlamakta, türler arası geçişleri başarıyla uygulamakta sıkıntı çekmeyen bir yönetmen. Bunun zirve noktasıysa, günün birinde gizemli bir kadınla (bir nevi femme fatale rolündeki Şahika Tekand) karşılaşan ve o andan itibaren hayatı kararan Zebercet'in öyküsünü anlatan "Anayurt Oteli" elbette. Film üzerine yapılan analizler genellikle ana kahramanın (Zebercet) psikolojik yapısını çözmeye soyunsa da, filmin görsel yapısı da en az Zebercet kadar karmaşık ve çok katmanlı. Her şeyden önce 80'li yılların kısıtlı imkanlarına rağmen, görüntü yönetmeni Orhan Oğuz'dan çok iyi bir performans alan Kavur, oteli kullanışı, kamera kulanımındaki dinamizmi, kurgudaki yetkinliği (intihar sahnesi), romanda yer almayan ama filme eklediği ekstra imgeler (Zebercet'in berberde The Cure'dan, In Between Days şarkısının klibiyle karşılaşması gibi) ve Zebercet'in zihin akışını yansıtma şekliyle gerçekten önemli bir yükün altına girip bunun altından başarıyla kalkıyor. Zebercet'in gerçekle hayali birbirine karıştırdığı anları, hayali konuşmalarını, kendi kendine söylenmelerini ve sapkınlıklarla dolu fantezilerini yansıtırken, Macit Koper'in çok çok iyi oyununu da arkasına alarak, bir karmaşa ya da kaos yerine, gayet net bir film ortaya çıkarıyor. Oteli bizzat Zebercet'in kendi zihni gibi resmeden Kavur, otelin odalarını da onun bilincindeki kilitli kasalar gibi kullanmayı başarıyor. Romanın kendisinden gelen bu veriyi, ustalıkla görselleştiriyor. Zebercet'in cinsel sapkınlıkları ve antipatik özellikleri dikkate alındığında, Kavur'un böyle bir karakterin öyküsünü anlatmak için yola çıkması bile çok cesurca ve başlı başına takdire şayan bir durum.

Nasıl izleyebilirim

Filmin Gala Film'den çıkan bir VCD'si mevcut. Ancak bu VCD ne yazık ki filmin kesilmiş bir versiyonu.

Not: *"Anayurt Oteli", önümüzdeki ayki İstanbul Film Festivali'nde Siyad'ın 40'ıncı Yılı Seçkisi kapsamında bir kez daha izleyici karşısına çıkacak. Filmi henüz izlememiş olanlar için bu elbette büyük bir şans...*

MADMEN

Mükemmel bir kostümlü drama

Briyantinle sabitlenmiş saçlar, zincirleme tüttürülen sigaralar, gün içinde yudumlanan içkiler ve topuklar, sivri topuklar. 1960'lı yılların New York'unda reklam dünyasının kalbinin attığı Madison Caddesi'nde geçen MAD MEN ilk bakışta reklamcıların hayatını anlatıyor gibi görünse de asıl meselesi toplumsal dönüşüm, kültürel evrim ve yeni bir hayata ilişkin hayallerin nasıl öldürüldüğü.

EMRAH KOLUKISA

Lenny Bruce'dan bu yana gelmiş geçmiş en büyük komedyen olan Bill Hicks, izleyenin -ya da dinleyenin- bir daha unutamayacağı gösterilerinden birinde doğrudan reklamcıları hedef almış ve onlara hitaben şöyle demişti: "Bu arada, içinizde reklam ya da pazarlama işinde çalışan varsa, size söylüyorum, öldürün kendinizi. Hayır, ciddiyim, öldürün. Sizin yaptığınız işin hiçbir bahanesi yok; Şeytan'ın küçük yardımcılarısınız hepiniz. Gerçekten güzel olan her şeyi mahveden sizsiniz. Bu bir şaka değil. Şöyle diyorsunuz içinizden: 'Şimdi bir espri gelecek.' Espri falan geleceği yok! Sizler Şeytan'ın tohumlarısınız ve dünyayı safrayla, çöple dolduruyorsunuz. Öldürün kendinizi. Ruhunuzu kurtarmanın tek yolu bu."

Bill Hicks en azından şu konuda haklı, söyledikleri hiç komik değil. Kapitalist sistemin en sağlam taşıyıcılarından biri olarak gördüğü reklamcılık için sarfettiği sözler yenir yutulur gibi değil gerçekten. İnsan neredeyse, gencecik yaşında kansere yenik düşen bu sivri dilli komedi dehasının reklamcıların karmaşık bir komplosuna kurban gitmiş olabileceğine inanacak oluyor. Öte yandan, Hicks'in yerin dibine batırdığı aynı reklamcılar şu sıralar, sözlerinin en çok geçtiği yerde, yani televizyon ekranlarında yeni bir hakimiyet alanı bulmuş durumdalar. Geçtiğimiz Ocak ayında sahiplerini bulan 65. Altın Küre ödüllerinde, televizyon kategorisinde En İyi Drama Dizisi dalında zafere ulaşan Mad Men yılın en başarılı yapımlarından biri olarak reklamcılara prim kazandırmakla meşgul.

Jon Hamm, Donald Draper rolüyle Altın Küre kazandı.

Madison Caddesi'nin delileri

Fikir babalığını The Sopranos dizisinin yazarlarından Matthew Weiner'ın yaptığı Mad Men, adını Amerikan reklamcılığının kalbinin attığı Madison Caddesi'nden alıyor. New York'ta bir Amerikan başkanının adını taşıyan tek ana cadde olan 10 kilometre uzunluğundaki Madison Caddesi Manhattan'ın doğu yakasında yer alıyor ve üzerinde irili ufaklı sayısız reklam ajansının merkezini barındırıyor. Mad Men de bu yüzlerce ajanstan birinde, Sterling Cooper'da üst düzey yönetici olarak çalışan Donald Draper'ın hikayesini anlatıyor. Ajansın patronu değil belki ama yaratıcı lokomotifi ve bu yüzden de aslında çarkın en önemli dişlisi Draper. Elbette Mad Men sadece onun hayatıyla ilgili değil; hatta bir süre sonra anlayacağımız gibi Draper'ın öyküsü yer yer silikleşecek ve 1960'lı yıllarda yaşanan değişim çabaları çeşitli kisveler altında çok daha ön plana çıkacak.

Mad Men'i kostümlü bir drama olarak da görebilirsiniz rahatlıkla. Takdir edersiniz ki bir filmin ya da dizinin "kostümlü drama" sıfatını hak etmesi için öykünün ille de 12. yüzyılda geçmesine gerek yok. Pekala 40 yıl öncesinde de geçebilir, yeter ki başta sanat departmanı olmak üzere herkes birinci sınıf bir iş çıkarsın ve yapım her şeyiyle anlattığı dönemin ruhunu yansıtsın. Her şey derken elbette tarihsel tutarlılık, kostümler, çevre düzenlemesi, müzikler, döneme ait toplumsal alışkanlıklar ve trendler, hatta diyaloglar, yani gerçekten her şeyi kastediyoruz. İşte Mad Men bütün bu sınavlardan alnının akıyla çıkan ve 60'lı yılların Amerikası'nı dört dörtlük bir şekilde yansıtmasını bilen mükemmel bir "kostümlü drama".

Dizinin hemen her aşamasında işe karışan Weiner, 1960'lı yılların reklam piyasasını gerektiği gibi yansıtabilmek için konunun uzmanlarıyla çalışmış. 1960 yılını tercih etmesi ise bir tesadüf değil. 2. Dünya Savaşı'nı takip eden yıllarda Amerikan ekonomisinde önemli bir hareketlilik yaşandığını ve tüm ülke çapında olumlu bir havanın esmeye başladığına dikkat çeken Weiner, 1960'ın "arada kaynamış" bir döneme denk düştüğünü ileri sürüyor. Hemen sonrasında Vietnam Savaşı'nın tüm Amerika'yı kilitlediğini ve hippi hareketinin alabildiğine güçlendiği bir dönemin geldiğini düşünürseniz sözlerinde haklılık payı olduğunu kabul edersiniz. McCarthy ile Soğuk

Merkezde, parlak bir reklamcı olan Donald Draper'ın hikayesi var.

Savaş arası, rock'n roll ile Woodstock arası, 2. Dünya Savaşı ile Vietnam Savaşı arası... 1960 birçok açıdan tam bir ara dönem, ama reklamcılık açısından belki de bir milat sayılabilecek çok önemli bir adımın hemen ertesine denk düşüyor.

"Think Small"

Reklam tarihinin en etkili kampanyalarını belirlemek için yapılan değerlendirmeleri genellikle hep aynı kampanya zirvede bitirir. 1959 yılında Doyle, Dane & Bernbach'ın (DDB) Volkswagen markası için yaptığı "Think Small", yani "Küçük Düşünün" kampanyası sektörün kısa tarihinde gerçekleştirilmiş en başarılı kampanya olarak görülür çoğunlukla. Konforlu ve geniş araçların gözde olduğu bir çağda, Volkswagen otomobillerini alabildiğine dürüst bir tarzda, en önemli özelliği olan küçüklüğüyle pazarlayan DDB bir anlamda reklam dünyasında bir çığır açmış oldu. Reklamları özgürleştiren bu hamle sektörü de daha dürüst ve daha yaratıcı bir kulvara girmeye zorlayacaktı. Mad Men'in ilk bölümlerinden birinde DDB'nin Life dergisinde çıkan bu ünlü ilanından da bahsediliyor nitekim. Dizide adı geçen markalar VW ile sınırlı değil bu arada; Coca Cola, Lucky Strikes, Pan Am gibi majör markalar da Sterling Cooper ya da Don Draper'ı transfer etmek isteyen McCann Erickson gibi reklam ajanslarının müşterileri arasında geçiyor.

Reklamcılığa dair birçok anektodun dizinin senaryosu içine yedirildiğini söyleyelim ve kalabalık oyuncu kadrosunun en önemli ismine, Jon Hamm'e küçük bir paragraf açalım. Kore Savaşı gazisi, aile babası ve Sterling Cooper Reklam Ajansı'nın yaratıcı direktörü Donald Draper rolünde belki de yıllardır aradığı çıkış için fırsat bulan Hamm, 65. Altın Küre ödüllerinde En İyi Erkek Oyuncu ödülünü alarak dizinin başarısını perçinlemiş oldu. Geçmişinde kimi karanlık sırlar da barındıran Draper, günün ilk dakikalarından itibaren zincirleme sigara içmeye başlayan, saat 4 olmadan dördüncü içkisini yuvarlayan, öğle tatilinde ajans dışına çıkıp metresiyle bir otel odasında buluşan karizmatik bir adam. Yeni bir atılım içindeki Amerikan reklam sektörünün parlayan yıldızlarından biri olduğunu ise dönemin en büyük ajanslarından McCann Erickson kendisine kanca attığında emin oluyoruz. Sert yüz hatlarının gerisinde yer alan güvensizliklerini büyük bir başarıyla yansıtmasını bilen Jon Hamm bize sorarsanız aldığı ödülü sonuna kadar hak ediyor. Yakın gelecekte Sex & The City'nin Chris Noth'u ya da Grey's Anatomy'nin Patrick Dempsey'i kadar ünleneceğini ve kadınlar arasında bir efsaneye dönüşeceğini tahmin etmekse hiç zor değil.

Wset Wing dizisinde Başkan Bartlett'in kızı rolünde izlediğimiz Elizabeth Moss, Don Draper'ın eşi Betty rolünde Amerikan sinemasının umut vaat eden yüzlerinden January Jones (Tommy Lee Jones'un Three Burials filminden de hatırlayacaksınız), ajansın patronlarından John Sterling rolünde (Sex & The City'de Carrie'nin kısa bir süre birlikte olduğu politikacı rolünde izlediğimiz) John Slattery ve genç oyuncu Vincent Karthesier Türkiye'de e2 kanalında yayınlanan dizinin diğer dikkat çeken oyuncuları arasında.

İsterseniz sözlerimizi reklam dünyasının en büyük efsanelerinden biri olarak kabul edilen Bill Bernbach'ın bir tavsiyesiyle bitirelim ve TV dizileriyle ilgili bir ders çıkarmayı da ihmal etmeyelim: "Şuna inanın ki, eğer yeni bir şeyi taptaze, orijinal ve hayalgücü dolu bir şekilde söylemiyorsanız, reklamınızı kimse okumaz."

Dizi, 60'lı yılların Amerikası'nı yansıtmak konusunda da çok başarılı.

SOUNDTRACK

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Ölüm Geçirmez

Quentin Tarantino, "Grindhouse" projesi dahilinde çektiği "Death Proof/Ölüm Geçirmez"de ondan beklendiği üzere yine filmin ses kuşağını şahane parçalarla doldurmayı bildi. Albümün yıldızlarıysa Ennio Morricone, April March, The Coasters ve Dave Dee…

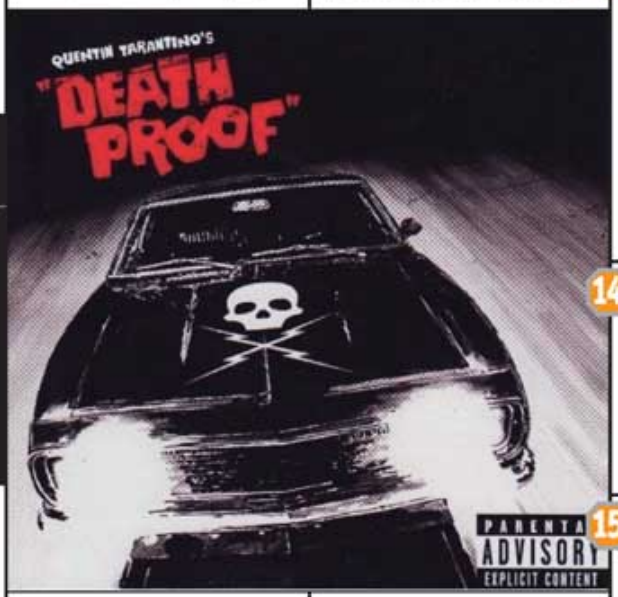

1 The Last Race
Beste/ İcra: Jack Nitzsche

2000 yılında kaybettiğimiz ünlü film müziği bestecisi Jack Nitzsche'nin 1965 yapımı "Village of The Giants" için bestelediği tema müziklerinden biri olan The Last Race, "Ölüm Geçirmez"in açılış sahnesinde karşımıza çıkıyordu. Bu vesileyle Tarantino, "Guguk Kuşu", "Cruising", "Subay ve Centilmen" gibi filmlerin müziklerinde imzası olan usta besteciyi de anmış oluyordu.

2 Baby It's You
Beste: Burt Bacharach, Mack David, Barney Williams
İcra: Smith

Orijinal versiyonu 60'lı yılların efsanevi kızlar grubu The Shirelles'e ait olan Baby It's You, filmde yine 1969 yılının hit gruplarından Smith'in yorumuyla kulağımıza çalınıyordu. Smith, 60'ların sonunda kendilerine ait olmayan bu parçayla büyük üne kavuşmuştu. Sonraları daha çok onların ismiyle anılır olan parça, Julia, Arlene ve Shanna üçlüsünün filmin başlarındaki muhabbetine eşlik ediyordu.

Paranoia Prima

3
Beste/İcra: Ennio Morricone

Efsane besteci Ennio Morricone'nin imzasını taşıyan bu kısa enstrümantal parça, Dublör Mike'ın, kurban olarak belledi kızların etrafında belirdiği ilk sekanslarda kendisini gösteriyordu.

4 Planning & Scheming
İcra: Eli Roth

"Hostel" serisinin ve "Grindhouse" projesi dahilindeki sahte fragmanlardan "Thanksgiving"in yönetmeni Eli Roth'a filminde oyuncu olarak da yer veren Quentin Tarantino, onu Julia, Arlene ve Shanna'yı yatağa atmaya çalışan iki zibididen biri olarak karşımıza çıkarıyordu ve Roth bu parçada kızları yatağa atma planını anlatıyordu…

5 Jeepster
Beste: Marc Bolan
İcra: T-Rex

İngiliz glam rock grubu T-Rex'in 1971 çıkışlı albümü Electric Warrior'da yer alan ünlü parçası Jeepster, "Ölüm Geçirmez"de hikayenin önemli bir kısmına ev sahipliği yapan Warren'in barında işittiğimiz parçalardan biriydi.

6 Stuntman Mike
İcra: Kurt Russel

Warren'in barında kurbanlarını izleyen Mike'ın yanına sarışın bir fıstık geliyor ve onunla muhabbet kurmaya çalışıyordu. Pam isimli bu kız ve Mike arasındaki diyalogsa, albümün renklerinden biri olarak diskte yerini almış vaziyette…

7 Staggolee
Beste: John Michael Hill ve Charles E. Allen İcra: Pacific Gas & Electric

Mazisi 1800'lü yılların sonuna dek dayanan ve Stagger Lee adlı bir katilin öyküsünü anlatan bu folk şarkısı, ünlü müzisyenler tarafından yüzlerce kez söylenmiş, her şarkıcı da kendine özgü bir versiyon ortaya çıkarmıştı. Dick Clark'la ünlenen, daha sonra birçok versiyonuyla karşımıza gelen Stagger Lee, Bob Dylan, Taj Mahal, Duke Ellington, Ike and Tina Turner, The Clash ve Nick Cave gibi isimler tarafından birçok kez yorumlandı. Pacific Gas & Electric'in de kendisine has bir biçimde yorumladığı ve ismini telaffuzuna yaklaştırarak "Staggolee"ye dönüştürdüğü parça, Warren'in barındaki müzik kutusundan yükselen parçalardan biriydi.

8 The Love You Save (May Be Your Own)
Beste: Joe Tex İcra: Joe Tex

Warren'in barındaki müzik kutusu, filmin dinamolarından biri olarak işlev görüyor ve zaman zaman sahne aralarında şarkı değişimleriyle devreye giriyordu. Yine bu cihazdan işittiğimiz bir parçaysa The love You Save oluyordu. Daha önce yine Tarantino imzalı Reservoir Dogs soundtrack'inde I Gotcha adlı şarkısıyla karşımıza çıkan Joe Tex, 1965 çıkışlı bu parçasıyla filmin üç gülü Arlene, Shanna ve Julia'yı mest ediyordu. Bizleri de tabii…

9 Good Love, Bad Love
Beste: Alvertis Isbell ve Eddie Floyd İcra: Eddie Floyd

Filmin blues ve soul müzikten yana zengin yelpazesinde yer alan bir diğer isimse Eddie Floyd. 1960'lı yılların ünlü seslerinden Floyd'un bu parçası da müzik kutusunun maharetli hoparlörlerinden kulaklarımıza ulaşan müstesna eserlerdendi.

10 Down In Mexico
Söz/Beste: Jerry Leiber ve Mike Stoller İcra: The Coasters

50'li yılların sonunda kurulan Rock N' Roll grubu The Coasters'ın imzasını taşıyan Down In Mexico, filmin en eğlenceli ve en havalı sahnelerinden birinde devreye gidiyordu. Filmin ilk bölümünde, üç kız arkadaştan Julia'nın yediği bir nane üzerine, Arlene biraz da gönüllü olarak Warren'in barında bir kucak dansı yapmak zorunda kalıyordu. Kucak dansı yaptığı kişi Dublör Mike, bu dans için Arlene'in seçtiği şarkıysa The Coasters'ın 1956 tarihli single'ında yer alan Down In Mexico'ydu…

11 Hold Tight
Beste: Alan Blaikley, Ken Howard İcra: Dave Dee, Dozy, Beaky, Mick & Titch

İlk olarak 1961 yılında Dave Dee And The Bostons ismiyle kurulan efsanevi pop grubu Dave Dee, Dozy, Beaky, Mick and Titch'in 1966 yılında piyasaya sürdüğü hit şarkısı Hold Tight, filmin ilk bölümünün zirve noktalarından birinde yer alıyordu. Warren'in barından ayrılan Julia, Arlene ve Shanna otomobilde giderken, Julia'nın isteği üzerine radyoda bu parça çalıyor, kızlar yüksek sesle bu parçayı dinliyor, o sırada Dublör Mike da ölüm geçirmez arabasını onların üzerine sürüyordu. Parça ile sahnenin uyumu muazzamdı…

12 Sally And Jack
Beste: Pino Donaggio
İcra: Pino Donaggio

Filmin havalı DJ'i Julia, Warren'in barında bir türlü gelmek bilmeyen birini bekliyordu. Bu muhtemelen flört ettiği biriydi ve cep telefonundan defalarca mesaj göndermesine rağmen hayırsız ortada görünmüyordu. İşte bu sahnelerde romantizmi yükseltmek için ünlü besteci Pino Donaggio'nun bu bestesi devreye giriyordu.

13 It's So Easy
Beste: Willy DeVille
İcra: Willy DeVille

Daha önce William Friedkin imzalı "Cruising"de de yer alan It's So Easy, 1970'li yılların ikinci yarısından bu yana şarkıcı ve söz yazarı olarak kulaklarımıza hizmet veren Willy DeVille'in 1980 yılında piyasaya sürdüğü ("Cruising" soundtrack'inde yer alan) bir parçası. Şarkı, elim bir kazayla sona eren ilk yarının ardından, ikinci bölümün başında bizleri selamlıyordu.

14 Whatever-However
İcra: Tracie Thoms, Zoe Bell

İlk bölümün mevta olan üç güzelinin ardından, film Abernathy, Lee, Kim ve Zoe adlı üç yeni genç kızın öyküsüne odaklanıyordu. Bu dört kızdan Zoe ve Kim'in arasında geçen eğlenceli bir diyalog da albümdeki yerini almış vaziyette.

15 Riot In Thunder Alley
Beste: Richard A. Podolor
İcra: Eddie Beram

Ünlü yapımcı ve besteci Podolor'un imzasını taşıyan Riot In Thunder Alley, filmin efsanevi araba kovalama sahnelerini şenlendiriyordu…

16 Chick Habit
Beste: Serge Gainsbourg, Lu Ginsberg, Elinor Blake
İcra: April March

Serge Gainsbourg imzalı France Gall şarkısı 'Laisse Tomber Les Filles'i, Amerikalı Indie pop şarkıcısı April March -ya da gerçek adıyla Elinor Blake- Chick Habit adıyla ve İngilizce sözlerle tekrar söyleyip meşhur eder. Böylece 1964 Fransa doğumlu parça, 1995 yılında ABD'ye taşınmış olur. Quentin Tarantino da, filme cuk oturan bu parçayı tutup "Ölüm Geçirmez"in finaline koyuverir. Salonu terk etmek, ekranın karşısından ayrılmak imkansız hale gelir… Harika bir jenerik yaratmanın formülü tamamlanır.

DVD Rehberi

Hazırlayanlar:
Murat Ersahin, Kerem Akça

KRİTİK

- Ayın DVD'si/Delicatessen / Şarküteri
- Ayın sürpriz DVD'si/Half Nelson / Yarım Öğretmen

İNDEX

Delicatessen / Şarküteri	●●●●●
Half Nelson / Yarım Öğretmen	●●●●
Duervoy Dozor / Gündüz Nöbeti	●●●●
Final Destination 3 / Son Durak 3	●●●
Red Rock West / Red Rock Kasabası	●●●●
Dumbo	●●●●
Whale Rider / Balinanın Sırtında	●●●
The Science of Sleep / Rüya Bilimcesi	●●●●●
Jacob's Ladder / Dehşetin Nefesi	●●●●●
Sis ve Gece	●●●
Fracture / Cinayet Gecesi	●●●
Stealing Beauty / Çalınmış Güzellik	●●●●
Gündüz Güzeli	●●●●●
Burjuvazinin Gizli Çekicliği	●●●●●
Arzunun Şu Karanlık Nesnesi	●●●●●
Death Proof / Ölüm Geçirmez	●●●●●
Planet Terror / Dehşet Gezegeni	●●●●●
Mr. Brooks	●●
Clean / Temiz	●●●
Country of My Skull / Benim Ülkemde	●●●
The Merchant of Venice / Venedik Tüccarı	●●●
Licence to Wed / Çok Aranızdan	●●
Living & Dying/Ölümle Dans	●
Paris: Kiraz Operasyonu	●●
Prime / Hastayım Sana	●●●
Resident Evil: Extinction / Ölümcül Deney: İnsanlığın Sonu	●●
Cennetli Beklerken	●●●
The Mighty Celt / Yaşam Koşusu	●●
Arrivederci Amore, Ciao / Elveda Aşkım	●●
Bug / Böcek	●●●
Daddy Day Camp / Afacanlar Kampta	●●
The Dog Problem / Köpeğin Derdi Beni Gendi	●●●
Grizzly Man / Ayı Adam	●●●
Dying Young / Genç Ölmek	●●
Frauds / Üç Kağıtçılar	●●●
The Door in The Floor / Giriş Kapısı	●●●●
Cara Diario / Sevgili Günlüğüm	●●●

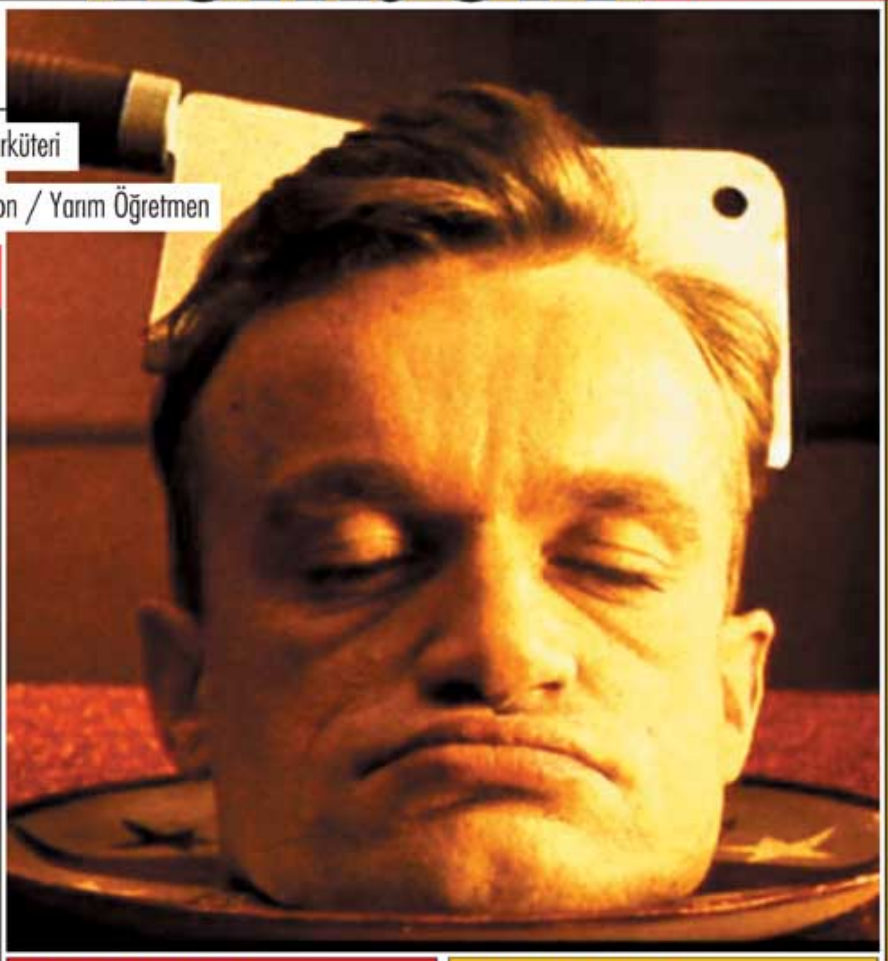

LUIS BUNUEL

Burjuvazi ile olan dertlerini alayı ve alegorik bir dille masaya yatırmasıyla dikkat çeken ve sürrealizmin sinemadaki en önemli temsilcisi olarak çığır açan usta yönetmen, üç önemli filmini bir araya getiren bir box set'le DVD gündeminde.

GRINDHOUSE

Tarantino ve Rodriguez önderliğinde 'iki film birden' mantığıyla tasarlanan ancak Avrupa'da olduğu gibi ülkemizde de ayrı ayrı gösterime giren Grindhouse projesinin iki bölümü "Ölüm Geçirmez" ve "Dehşet Gezegeni" DVD'de. Nihayet iki filmi arka arkaya izleyebiliriz.

DVD KLASİK: Annie Hall (1977)

AYIN DVD'Sİ

Delicatessen / Şarküteri (1991)

Y: Jean-Pierre Jeunet ve Marc Caro
O: Dominique Pinon, Marie-Laure Dougnac
Bölge: 2 (Türkiye) 95 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Fransızca 2.0 Dolby Surround, Türkçe 2.0 Dolby Surround
Türkçe Altyazı
Saga / A.E. Film

Fütüristik bir ziyafet olarak adlandırılabilecek Fransız yapımı, Jean-Pierre Jeunet ve Marc Caro ortaklığının ilk uzun metrajı. "Alien: Resurrection", "Amelie" ve "A Very Long Engagement" gibi klasiklere imza atmadan önce Jeunet'nin yedinci sanata armağan ettiği film, fantastik sinemaya saygılarını sunan, son derece ilginç bir görselliğin desteklediği, incelikli bir dram. Jeunet ve Caro'ya zeki diyaloglarda ve senaryoda destek veren isim Gilles Adrien. Bu yaratıcı isimlerin hayal güçlerini ortaya koydukları yapım, özünde bir kara komedi. Bütün olumsuzluklara karşın insandan umudunu yitirmeyen, kapkara bir gelecek tasviri. Filmin özenle yaratılmış atmosferi, benzerine daha önce pek rastlamadığımız alternatif bir evren portresi çiziyor. Belirsiz bir gelecekte, savaş sonrasının acı dolu karanlığına gömülmüş, isimsiz bir ülkedeyiz. Yoksulluğun, faşist baskıların ve korkunun kol gezdiği günlerde, bir kasap ve onun kiracılarıyla tanışıyoruz. Kasabın apartmanında tuhaf şeyler oluyor. Tekin olmayan apartman boşluklarında tüyler ürpertici haykırışların nedeni biliniyor ama dile getirilmiyor. Kasabın benzeri olmayan, lezzetli etlerinin kaynağı ise bir muamma. Kasabın ilanıyla, apartman görevlisi olarak işe giren yeni konuk ise eski bir sirk çalışanı. Hayatını yoluna sokmak istiyor ama kısa sürede kasabın sırrını öğrenince hayatı tehlikeye giriyor tabii. Kasabın kızı ve yeraltında yaşayan vejetaryen özgürlük savaşçılarıyla birleşip eli satırlı cani adama karşı durmak onun için bir mecburiyet halini alıyor. Henüz ilk sahneden izleyiciyi kavrayan ve finale dek bırakmayan bu benzersiz Fransız yapımında önemli rolleri, Jeunet'nin başucu oyuncularından Dominique Pinon ile Jean-Claude Dreyfus, Rufus ve Marie-Laure Dougnac paylaşıyorlar. Ünlü görüntü yönetmeni Darius Khondji'nin eşsiz bir düş dünyasını destekleyen kamerası, Marc Caro'nun her türlü övgünün ötesindeki çok şık yapım tasarımı ve sanat yönetimiyle gerçek bir kült olan "Delicatessen/Şarküteri", elde ettiği birçok ödül yanında ülkesinin Oscarları olarak anılan César Ödülleri'nde on dalda aday gösterilmiş ve dört César ödülü kazanmıştı. Sinema tutkunlarına, yedinci sanatla yakınlaşmak isteyenlere ve masal dünyalarda gerçekçi öyküler arayanlara heyecanla önerilir.

Kutu: İki disklik özel karton kutu. Koleksiyoncular için hazırlanmış karton kabı ve şık tasarımıyla dikkate değer.

Diğer Ekstralar: Çift disklik DVD'nin bütün ekleri ikinci diskinde yer alıyor. 'Jean-Pierre Jeunet'nin Arşivlerinden' (9 dk), çekim öncesi son tekrarları arka arkaya kurgulayan bir bölüm sunuyor. Araya filmden görüntüler de yerleştirilmiş. 'İnce Dilimler: Şarküteri'nin Kamera Arkası' (14 dk), fazla uzun olmayan standart bir yapım belgeseli olsa da ilginç detaylar vererek öne çıkmayı başarıyor. Bunların dışında filmin tamamını storyboard eşliğinde izleme olanağına da kavuşabiliyoruz. Son olarak ise Hareketli Fotoğraf Galerisi'ne (1 dk) göz atma imkânımız var. Eklerin tamamında Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Bu DVD'den neler öğrendik?

1- Okuma tekrarlarını filmle karşılaştırınca nasıl sonuçlara ulaşabileceğimizi.
2- Kanalizasyon sahnelerinin nasıl zor şartlarda gerçekleştirildiğini.
3- Kameranın dar alanda görüntü alarak fütüristik atmosfere nasıl katkıda bulunduğunu.
4- Görüntü yönetmeninin filme özel bir doku katan objektifleri seçerken nasıl yollardan geçtiğini.
5- Şarküterinin dışarıdan görüntüsünün çizim aşamasındaki halini.

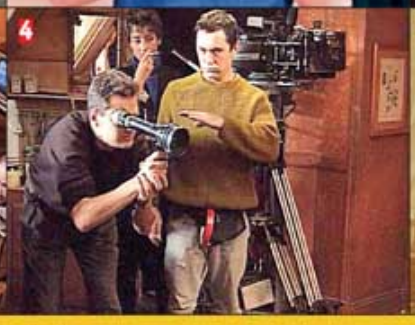

Half Nelson / Yarım Öğretmen (2006)

AYIN SÜRPRİZ DVD'Sİ

Y: Ryan Fleck
O: Ryan Gosling, Shareeka Epps
Bölge: 2 (Türkiye) 102 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DS, TR 2.0 DS
TR Altyazı
Filmpop / Tiglon

Yaygın Ekstralar: Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

"**Half Nelson**", tartışmasız 2006 yılının en fazla ses getiren Amerikan bağımsızı... Sundance Film Festivali'nin büyük ödülünü "Quincaenera"ya kaptırması ise, hiç de sürpriz değil. Zira genelde Sundance'in ulusal yarışmasında yarışıp ödül alamayan filmler, isimlerini sinema tarihinde önemli bir yere yazdırırlar. En yakın örnek olarak, "Brick" ve "Hedwig and The Angry Inch" verilebilir. Film, Ryan Fleck'in çok beğenilen kısa filminin uzun metrajlı versiyonu aynı zamanda. Ele aldığı konu, kullandığı formül ve görsel yapısıyla tamamen Amerikan bağımsız sinemasının alternatif yaklaşımına uygun bir eser. "Half Nelson", temelde bir 'öğretmen-öğrenci ilişkisi filmi'. Bir gençlik filmi değil aslında. "Dead Poets Society/Ölü Ozanlar Derneği" ile popüler olan, "Dangerous Minds/Sakıncalı Düşünceler" gibi filmlerde sıkça karşımıza çıkmaya başlayan bir formülden yola çıkıyor ama bu sözünü ettiğimiz filmlerin formüllerini tersyüz ediyor. Onlara dair sevmediğimiz ne varsa, ya kullanmıyor ya da tersine çevirerek kullanıyor adeta. Öncelikle başrole bir anti-kahraman yerleştiriyor. Üstüne üstlük formüldeki öğrenci prototipi de, bu anti-kahramanlık statüsünün ayyuka çıktığı dramatik bir anda ortaya çıkıyor. En kısa tanımıyla Ryan Gosling'in canlandırdığı Dunne, düşmüş bir karakter. Siyahi öğrencilerin gittiği bir okulda tarih öğretmenliği yapmasının sebebiyse, durumundan sıkıldığı için 'zaman geçirmek istemesi' kendi deyişiyle. Yani görmeye alışık olduğumuz gibi iyi bir aile yaşamı olan, mükemmel bir öğretmen sayılmaz. Aksine zorlama bir iyimserlikle yaratılmış bu tip öğretmenlerin tam tersi istikamette seyrediyor. Nedenini tam olarak kestiremesek de eski sevgilisinden ayrılmasıyla içine düştüğü bunalımın, onu 'uyuşturucu bağımlılığı'na ittiğini düşünüyoruz. Aynı zamanda gece hayatına da düşkün ve seviyeli bir ilişki yürütmekten aciz, sorunlu bir karakter olmuş zamanla. Bu sebeptendir ki adeta bir 'screwball komedi çifti' gibi öğrencilerle önce çekişip, sonradan zorlama bir şekilde bir araya gelen sorunsuz öğretmen prototipinin çok uzağında. Zaten öğrencilerle ilişki kurmak arzusunda da değil. O, sadece kendi derdine düşmüş ve sistemin içinde sıkışmış bir karakter. Adeta bir güreş terimi olan 'Half Nelson'ın çağrıştırdığı gibi; 'yarım künde' olmuş, yani hayatın içinde sıkışmış. Siyahi öğrenci Drey (Shareeka Epps) ile kurduğu yakın ilişki de onun isteğiyle başlamıyor. Tam tersine yukanda bahsettiğimiz dramatik anda; Dunne tuvalette fazla doz almışken Drey onu kurtarıyor. Buradan itibaren, toplumdan dışlanan bu iki karakterin 'karakter draması' türü içinde şekillenen buhranlı hayatlarına giriyoruz. Drey'in babası gibi gördüğü ağabeyinin hapiste olması, annesinin gece gündüz çalışması ve bir komşusunun önerisiyle uyuşturucu satıcılığı yapmaya başlaması sistemi iyiden iyiye sorgulamak için gerekli malzemeyi sunuyor. Zaten karşımıza tarihin belli kesitlerinin anlatıldığı öğrenci monologlarını getiren Ryan Fleck, faşist ve ırkçı olayları açığa çıkararak muhalif bir yol izliyor. Yani uyuşturucu kullandığı veya siyah olduğu için Amerikan toplumunun dışladığı iki karakterin dramını izlediğimizi hissediyoruz bu anlar sayesinde. Zira Dunne karakteri zaman zaman 'Komünist misin?', 'Nazi misin?' gibi sorularla karşı karşıya kalıyor. Halbuki onun amacı, hayatı olabildiğince farklı uğraşlarla geçirerek kendi sorunlarından uzaklaşmak. Yalnız ve yabancılaşmış bir şahıs olduğu için de, bu durumu geceleri koşarak unutmaya çalışıyor. Duygusal ve sorunlu biri. Aynen Drey gibi. Drey de aile ilgisizliğinden dolayı hayattan sıkılmış ve sığınacak bir kucak arıyor. İşte toplumun dışına itilmiş bu iki karakter, birbirlerine yaslanarak bir anda kendilerini 'soyut aşk' kavramının içinde buluyorlar. Tabii bu kavramın hiçbir somut tarafı yok. Ancak içinde bulundukları durum sayesinde birbirlerine duydukları heyecan ve verdikleri değer, aslında aşk kavramını işaret ediyor. Bu iki karakteri alegorik olarak yerleştirerek ve modern bir sinema dili kullanarak 'Bush da böylesine faşist bir rejimle alt kültürü dışlamaya çalışıyor' diyor film bu noktada. Bir takım sorunları nedeniyle uyuşturucuya bağımlı bir karakter, Bush'un ikiyüzlü, baskıcı sistemi içinde 'tehlike' olarak görülüyor. Bu noktada da filmin insani değerlere verdiği önem ortaya çıkıyor. Yönetmen Ryan Fleck, taraf tutmayarak filminin iskeletini liberal bir zemine oturtuyor ve duygu sömürüsü yapmayan bir 'karakter draması' ortaya koyuyor. Amerikan bağımsız sinemasında çokça kullanılan bu alt türün John Cassavetes'in mirası olduğunu ve böylesine muhalif ve alternatif formüller için biçilmiş kaftan olduğunu da ekleyelim. Fleck, Cassavetes'in 16 mm kullanarak kamerayı elde tutup karakterlerin ruh halini yansıtma mantığını ödünç alıyor ve filmini, karakterlerin bakış açısını temel alan öznel bir görsel yapı üzerine kuruyor.

Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Türkçe altyazısız olarak 'Eğlenceli Çekim Hataları' (7 dk) ile 'Silinmiş ve Genişletilmiş Sahneler' adlı bölümlere (7 dk) ulaşabiliyoruz.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

EŞİN KAYNAKLARI:

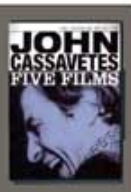

1- A Woman Under The Influence (1974) (1. Bölge – Criterion Collection)
John Cassavetes'in en tipik eserlerinden olan bu karakter draması, daha çok başroldeki sorunlu anne karakterinin psikolojisine odaklanan hareketli kamerasıyla dikkat çeker. Filmin amacına ulaşmasında, neredeyse algımızı bozan bu kameranın yanı sıra, Gena Rowlands'ın oyunculuğunun da büyük rolü vardır.

2- Dead Poets Society / Ölü Ozanlar Derneği (1989) (Buena Vista / Tiglon)
'Öğretmen-öğrenci ilişkisi filmleri' formülünün en etkili örneklerinden biri olan film, duygusal ve insancıl mesajlarıyla dikkat çekmişti. Standart dramatik iskeletiyle ve ana akım bakış açısıyla öne çıkan bir melodram olan eser, başroldeki Robin Williams'a çok şey borçludur kuşkusuz.

3- School Daze (1987) (Sony)
Siyahların bakış açısından okul hayatına bir bakış atar film. Spike Lee'nin vizyonunu da arkasına alınca genç kitlenin bir portresini çizer en sinemaşal haliyle. Böylece daha çıkış noktasında muhalif ve alternatif bir yol izlemeyi başarır.

Dnevnoy Dozor / Gündüz Nöbeti (2007) *(Uzatılmış Versiyon)*

Y: Timur Bekmambetov
O: Konstantin Khabensky, Mariya Poroshina
Bölge: 2 (Türkiye) 140 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Rusça / Türkçe 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Fox / Tiglon

Timur Bekmambetov'un dünyasına açılan kapıyı 2 yıl önce aralamıştık. Üçlemeye dönüşecek serisinin, bu DVD sayesinde 'Uzatılmış Yönetmenin Kurgusu' versiyonuyla bizlere sunulan ikinci filmi "Gündüz Nöbeti" ise, esas olarak iyilerin bekçiliğini yapan kötü adam Zavulon'a odaklanıyor. Gündüz bekçiliği yapan bu adam, ilk filmde vampir ve benzeri türlerde üreyen kötülerin başında yer alarak iyileri dize getirmişti. Bu filmde ise gece bekçisi ile gündüz bekçisi karşı karşıya geliyor. Gece bekçisinin bir görevi yerine getirmesi ve kural ihlali olduğunu bildirmesi de yapımın tansiyonunu yükselten öğe oluyor. Timur Bekmambetov'un kurduğu dünyanın kendine özgü kuralları olduğu bir gerçek. Hem "Yüzüklerin Efendisi" serisinin kullandığı epik-fantezi türünden hem de korkunun çeşitli alt türlerinden beslenerek ortaya "The Matrix"vari distopik bir evren çıkarıyor en basit tanımıyla. Bir Rus yönetmenin bunu yapması ve bizleri sürekli sürprizli bir dünyaya 'aksiyon' dozu yüksek bir dramatik iskeletle sürüklemesi de takdire şayan. "Gündüz Nöbeti"nin seriye kattıklarını, filmin sürpriz sonundaki ince numarada da sezinlemek mümkün. En iyisi, lafı bu noktada kesip, üçlemenin sinema tarihindeki yerini İngilizce çekilecek üçüncü filmin ardından konuşmak.

Kutu: Klasik şeffaf.
Diğer Ekstralar: DVD'deki tek ek olan Türkçe altyazısız 'Gündüz Nöbeti'nin Kamera Arkası' (26 dk), standart bir yapım belgeseli olsa da dolu içeriğiyle dikkat çekiyor. Set görüntülerinden teknik çalışmalara ve yönetmenin vizyonuna kadar birçok konuda fikir verici ve aydınlatıcı.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Final Destination 3/ Son Durak 3 (2006)

Havada infilak eden yolcu uçağı ve otoyoldaki zincirleme trafik kazasının ardından Azrail bu kez lunaparktaki hız treninde. Kötü kahraman olarak salt 'ölüm'ün başrolde olduğu; teen slasher türüne yeni bir soluk getiren "Final Destination / Son Durak", üçüncü bölümüyle karşımızda. 2000 ve 2003 tarihli ilk iki filmle büyük gişe başarısı elde eden ve kendine hatırı sayılır bir hayran kitlesi edinen serinin üçüncüsünde kahramanımız ölüm, bu kez daha kanlı yöntemlerle bildik işine kaldığı yerden devam ediyor. Liseyi yeni bitiren Wendy (Winstead) ve arkadaşları, birçok gencin feci şekilde can verdiği lunaparktaki hız treni faciasından kurtulurlar ama inatçı ve acımasız 'ölüm' peşlerindedir. Serinin doğmasına yol açan orijinal filmi yöneten senarist-yönetmen James Wong, üçüncü filmde yönetmen koltuğunu geri almış. (Serinin ikinci bölümünü ise David R. Ellis yönetmişti.) Mary Elizabeth Winstead, Ryan Merriman, Kris Lemche ve Sam Easton gibi genç oyuncuların başrolleri paylaştığı fantastik tatlar içeren korku-gerilim, ilk iki filmi aratmayacak sahnelerle donanmış. Türün ve serinin meraklıları keyif alacak.

Y: James Wong
O: Mary Elizabeth Winstead, Ryan Merriman
Bölge: 2 (Türkiye) 89 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Kanal D HV

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON

Kutu: İki diskli klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Bütün ekler ikinci diskte. 'Ölüm Her Yerde' (7 dk), filmin lanetinin 1952 yılında doğduğunu anlatan eğlenceli bir animasyon sunuyor. 'Ölü Gençlik Filmleri' (25 dk), gençleri merkeze yerleştiren korku filmlerinin içinde "Final Destination"ın yerine odaklanıyor. 'Ölümcül Vuruş: FD3'ün Kamera Arkası', 11 bölüm halinde 89 dakikalık dev bir kamera arkası belgeseli sunuyor ve böylece filmin perde arkasına derin bir bakış atıyor. 'Setten Manzaralar' (13 dk) ise, 6 bölüm halinde setten ilginç manzaralar içeriyor. Bu önemli bölümleri geçtiğimizde 'Uzatılmış Polis Merkezi Sahnesi' (2 dk), 'Planlı Kazalar' (20 dk) ve 3 TV tanıtımına ulaşabiliyoruz. Eklerde, Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

YENİDEN ÇIKAN DVD

Double Feature Box Set: Hostel 1 & 2 / Otel 1 & 2 Box Set (2005/2007)

Film: Eli Roth'un başlattığı "Hostel" serisi, beklendiği gibi zamanla bir külte dönüştü. İstismar kavramının hem cinsel hem de şiddet boyutunu kullanan bu filmler, kara film türüyle de akrabalık kuruyorlar. İkinci filmde daha da barlz bir şekilde öne çıkan bu özellik sayesinde Roth'un alaycı bakış açısıyla cinsellik ve şiddet sömürülürken, 'istismar filmi görünümlü bir kara film' izliyoruz aslında. İki filmin sansürsüz versiyonuna uzanmamız ise, oldukça sevindirici.

Ne Değişti?: **1**- Ülkemizde iki yıl önce çıkan "Hostel / Otel" DVD'si, yeni çıkan "Hostel: Part 2 / Otel 2" DVD'si ile beraber toplama bir box set haline getirildi.
2- "Hostel" DVD'sinin kapağı, yurtdışı baskısındaki kapakla değiştirildi.
3- Yeni çıkan Türkçe dublaj ve altyazı seçenekli "Otel 2" DVD'si, İngilizce kapak baskısıyla bu Box Set'e yerleştirildi.
4- "Otel 2" DVD'siyle beraber gelen 'Yapım Belgeseli' (64 dk – 4 bölüm), 10 Silinmiş Sahne (13 dk), 'Eli Roth'la Radyo Röportajı' (28 dk), Çekim Hataları (3 dk) ve diğer fragmanlar eklendi.

Film: ✪✪✪
Gelişim: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Red Rock West / Red Rock Kasabası (1992)

Y: John Dahl
O: Nicolas Cage, Dennis Hopper
Bölge: 2 (Türkiye) 94 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 2.0 DS
Türkçe Altyazı
Universal / Tiglon

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

John Dahl, kara filmin 1990'lardaki canlanmasında önemli rol oynamış yönetmenlerden. Pek ses getirmeyen ilk filmi "Kill Me Again"in (1989) ardından çektiği filmleri "Red Rock West", "The Last Seduction" (1994) ve "Joy Ride" (2001), yönetmenin kara filme ne kadar düşkün ve hakim olduğunun göstergesiydi. Üç film de türün siyah-beyaz döneminde kullanılan formülleri, gayet iyi planlanmış bir anlatımla perdeye yansıtıyorlardı.

"Red Rock West", western-kara film kırması bir yapımdır aslında. Nicolas Cage'in canlandırdığı başkarakterimiz, westernlerin çoğunluğunda rastladığımız tipik bir 'outsider' (dışarıdan gelen) olarak bir güney kasabasına gelir. Çizmeleri ve kıyafet tercihiyle aslında bu bölgenin yaşam kültürüne göre bayağı 'asi' bir karakterdir. Onun öyküye girişiyle birlikte kara film motifleri yavaş yavaş kendini göstermeye başlar. Bu filmin en dikkat çekici özelliklerinden birisi Dahl'ın 'chiaruscuro' ışık oyunlarını biraz da renkli film stokuna uygun olarak kullanmasıdır. Böylece belki de sinema tarihinde ilk kez kırmızı ışık ile bu gölgeye odaklı tekniği farklılaştırmıştır. 40'ların sonunda "Double Indemnity" ile daha da tehlikeli hale gelen femme fatale prototipi bu filmde de karşımıza çıkar. Bu karakteri canlandıran Lara Flynn Boyle'un, kariyerinin ilk önemli rolünde sergilediği kusursuz performans da motifin iyi işlemesini sağlıyor kuşkusuz. Kelle avcısı ve şerif gibi western prototipleri de bu tür kırmasına eklenince bir anda kendimizi nostaljik bir sinema eserinin içinde buluyoruz. Filmin çıkış noktası, Jacques Tourneur'un "Out of The Past"i gibi spesifik bir mekâna odaklanan kara filmlerin dramatik iskeletleri. 80'lerin psikolojik altyapısını da bunun üzerine ekleyince karşımıza, zaman zaman dingin, zaman zaman yüksek temposuyla toplumdaki yozlaşmayı öne çıkaran bir iş çıkıyor. "Red Rock West", mitolojik isminin de getirdiği ağırlıkla tartışmasız 90'ların en iyi kara filmlerinden biri.

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Dumbo (1941)

Y: Ben Sharpsteen
O: Verna Felton, Edward Brophy
Bölge: 2 (Türkiye) 61 dakika
1.33:1 Tam Ekran
İNG / TR 1.0 Mono
TR / İNG Altyazı
Buena Vista / Tiglon

Walt Disney'in hayvan karakterleri arasında hep arka planda kalmaya mahkûm olan Dumbo'nun sinemadaki ilk animasyonu, kahramanın bütün özelliklerini barındıran bir yapım. Disney karakterleri arasındaki maküs talihini gerçek hayatta da sergileyen Dumbo, her zaman ötekinin ya da üvey evlat kavramının karşılığı olmuştur. Büyük kulaklı küçük filimiz, bir leylek tarafından bir sirkin ortasına bırakılır. Orada fillere benzediği için onlar tarafından beslense de sürekli dışlanır. Bir gün, bir fare onu alıp bu diyarlardan uzaklara götürür ve kendi kimliğini sorgulamasını sağlar... "Dumbo" aslında Disney'in kendilerini dışlanmış ve ötekileşmiş hisseden 3-4 yaşındaki çocuklara ithafen kurguladığı bir animasyon. Bu nedenle de psikolojik ve toplumsal sorunları, belirli bir mesaj kaygısıyla masaya yatırmaya çalışıyor. Film boyunca karakterimizin hiç konuşmaması, önemli bir görsel ve dramatik hile aslında. Kulaklarının fillerden büyük olması ise, ötekileşmenin simgesel karşılıklarından biri. Ortada, amaçlan doğrultusunda iyi kurulmuş bir senaryo var. Zaman zaman hayal sahneleriyle öne çıkan müzikal koreografileri de bu iki boyutlu animasyonu eğlenceli ve tekniği açısından dikkat çekici kılıyor kuşkusuz. Fare karakterine de dikkat!

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

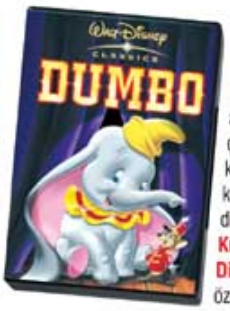

Kutu: Klasik mavi.
Diğer Ekstralar: İki özel bölüm ve 2 kısa film bulunuyor. 'Dumbo Kutlaması' (14 dk), filmin günümüzden bakınca nasıl aşamalardan geçerek karşımıza geldiğini ele alırken; 'Walt Disney TV Girişi' (2 dk), yapımcının filmin çekildiği yıl yaptığı kısa açılış konuşmasını belgeliyor. Eğlenceli kısa filmler 'Fil Elmer' (8 dk) ve 'Uçan Fare' (9 dk) ise, iki yeni hayvan çizgi karakterin sevimliliklerini öne çıkarıyorlar. Bunların dışında 'Baby Mine' (4 dk) video klibi ve 'Look Out for Mr. Stock' (3 dk) şarkısı eşliğinde karaoke yapma özelliği var. Eklerde Türkçe altyazı bulunuyor.
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Whale Rider / Balinanın Sırtında (2002)

Y: Niki Caro
O: Keisha Castle-Hughes, Rawiri Paratene
Bölge: 2 (Türkiye) 97 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DS, TR 2.0 DS
TR / İNG Altyazı Bir Film

Yaygın Ekstralar: Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Paikea, Maoi kabilesinin efsanevi lideridir. Ancak onun ölümüyle yerine kimin geçeceği derin bir tartışma konusudur. Zira kanosu batarken bir balinanın sırtına binerek kurtulduğu konusunda efsaneler üretilen Paikea'nın varisi erkek olmak zorundadır. Paikea'nın ailesinin en genç üyesi olan 11 yaşındaki Pai ise, kardeşleri genç yaşta öldüğü için bu ünvanı hak etmesine karşın büyükbabası Koro'nun 'kız olduğun için Paikea'nın varisi olamazsın' sözüne takılmaktadır. Ancak bu engeli aşıp mucizeyi gerçekleştirmek için büyük çaba harcayacaktır... Keisha Castle-Hughes'a Oscar adaylığı getiren yapım, Yeni Zelanda'nın doğu kıyısında yaşayan Maori halkı ile ve neredeyse tamamı, onların dilinde çekilen ilginç bir yapım. Sonradan "North Country" ile ABD'ye göç eden Yeni Zelandalı kadın yönetmen Niki Caro'nun filmi, daha çok sosyal meseleye yaklaşımı, coğrafi özellikleri görselleştirmesi ve ilginç kültür öğelerinin üzerine gitmesiyle öne çıkıyor. Bir yandan Witi Ihimera'nın efsaneleşen romanını sinemalaştırmaya çalışıp

başkarakterinin izinden giderken, diğer bir yandan da Yeni Zelanda'nın coğrafi görüntülerini yansıtan çok çeşitli bir seçki sunuyor. Filmin, uluslararası alanda elde ettiği 29 ödülle büyük beğeni topladığını da ekleyelim.

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: İki ekstra öne çıkıyor. 'Kamera Arkası' (27 dk), filmin yapımına detaylı bir bakış atarken neredeyse bir Hollywood prodüksiyonu kadar ince bir çalışmanın ürünü olduğunu vurguluyor. Silinmiş Sahneler ise 8 dakikalık bir seçki sunuyor. Bunlara ek olarak, Hareketli Fotoğraf Galerisi'ne (2 dk) de ulaşabiliyoruz. Eklerde Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Science of Sleep / Rüya Bilmecesi (2006)

Y: Michel Gondry
O: Gael Garcia Bernal, Charlotte Gainsbourg
Bölge: 2 (Türkiye) 102 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Chantier Films

Günümüzün en uçuk video klip yönetmenlerinden Michel Gondry, aynı zamanda "Eternal Sunshine of The Spotless Mind" gibi ciddi bir aşk filmine de imza attı bildiğiniz gibi. Bunda, yaratıcı senarist Charlie Kauffman'ın da çok önemli katkısı vardı elbette. "The Science of Sleep", yönetmenin en bireysel filmi olarak görülebilir. Kauffman'dan bağımsız olarak, hatta neredeyse senaryosuz çekilmiş gibi duran serbest bir film "The Science of Sleep". Özünde, bir aşk hikâyesi anlatıyor gibi görünse de, işin aslı öyle değil. Komşusuna aşık olan Stéphane'ın hikayesi film, ancak bu hikayenin ne standart bir ilerleyişi ne de standart dramatik motivasyonları var. Michel Gondry, kendisinden beklendiği gibi video klip estetiğini peşine takarak sürrealist bir yapı inşa ediyor. Bunu yaparken de yaratıcı maketlerden ve stop-motion animasyon tekniğinden yararlanıyor. İzlediğimiz film, Stéphane karakterinin rüyalarının içinde kaybolduğumuz bir eser. Yani dışandan bakınca kitsch (yapaylık estetiği) gözüken ince ince tasarlanmış aksesuarları ve setleri, Freudyen bir yapıya kavuşturuyor Gondry. Bunun için de karakterimizin TV'de yaptığı programdan özel yaşamına kadar her şeyi ruhsal değişimine göre öznel bir görsel yapının içine yerleştiriyor. Yalnız başına anlamı olmayan hayali görüntüler ve psikolojik olarak anlam kazanabilecek sürreel imgeler bombardımanına tutuluyoruz. Tabii günümüzde çok da rastlanmayan bu film modeli, Bunuel'un "L'Age D'Or" da (1930) kullanıp çığır açtığı formülünü ödünç alıp, onu video klip estetiğiyle ve stop-motion animasyonla çekilmiş rüya sahneleriyle yeni bir şekle sokuyor. Ortaya çıkan işin biraz olsun Jan Svankmajer filmlerini andırdığı da bir gerçek. Ama Gondry'nin Svankmajer gibi deneysel bir sinemacı değil de, yeni bir film modeli inşa eden bir sanatçı olduğunu unutmamak gerek.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: Üç özel bölüm bulunuyor. 'Yapım Aşaması' (39 dk), filmin yapım öyküsüne set görüntüleriyle detaylı bir bakış atıyor. 'Lauri' (11 dk), filmin aksesuarlarını tasarlayan Lauri Faggioni'nin işini kendi yorumlarıyla sunuyor. 'Kurtar Beni' (3 dk) ise, kedilere ev bulmak için tasarlanan tanıtım filmini gösteriyor. Eklerde, Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Jacob's Ladder / Dehşetin Nefesi (1990)

Y: Adrian Lyne
O: Tim Robbins, Elizabeth Pena
Bölge: 2 (Türkiye) 108 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR Altyazı
Saga / A.E. Film

Bir Vietnam gazisi olan Jacob Singer (Robbins), hayatını alt üst eden kâbuslar sonucunda, gerçeği hayalden ayıramamaktadır. Halüsinasyonlarla dolu hayatı, ürkütücü karabasanlarla kuşatılmıştır. Gördüğü kâbus dolu karabasanlarda, Vietnam'dayken devlet tarafından, kendilerine askerlerin fizik gücünü ve şiddet eğilimini arttıran ama aynı zamanda delirmelerine yol açan bir ilaç verildiğini hatırlar. Neyin gerçek, neyin hayal olduğunu ayırt etmeye çalışan Jacob, gerçeğe ulaşmak için hayatını bile vermeye hazırdır. Aslında ürkütücü gerçek; Jacob Singer'ın kâbusunun en korkunç yönünün, rüya olmamasıdır. Film, eli baltalı katillerden ilham alan 'teen slasher'lardan, şiddetin yükselişe geçtiği son dönem korku sineması örneklerinden ve Uzak Doğu menşeli korku filmlerinden çok daha ürkütücü, çünkü insanın en ilkel noktasına dokunuyor: Gerçeklik korkusu. Buz gibi bir gerçeğin, sert politik eleştirilerle desteklendiği yapım, özellikle eleştirmenler ve sinefiller tarafından, usta yönetmen Adrian Lyne'ın en etkileyici filmi, gerçek bir klasik olarak niteleniyor. Bruce Joel Robin'in kaleme aldığı dram ağırlıklı fantastik gerilimde başrolü üstlenen Tim Robbins'in tek kelimeyle muhteşem performansına, Elizabeth Peña, Danny Aiello, Matt Craven, Pruitt Taylor Vince, Ving Rhames ve Jason Alexander eşlik ediyorlar. Karanlık bir yolculuğa çıkmak için bulunmaz bir fırsat.

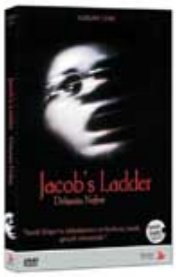

Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: 'Dehşetin Nefesi'nin Yapım Süreci' (24 dk), yapım belgeseli olmanın bütün lütuflarını yerine getiren bir bölüm sunuyor. Bunların dışında toplamı 14 dakikayı bulan üç çıkartılmış sahneye ulaşabiliyoruz. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Yaygın Ekstralar: Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL METAL KUTU

Sis ve Gece (2007)

Y: Turgut Yasalar
O: Uğur Polat, Selma Ergeç
Bölge: 2 (Türkiye) 93 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
Kara Film / Kanal D Home Video

Yerli sinema adına oldukça başarılı ve etkileyici bir polisiye gerilim. Sedat (Uğur Polat) gizli servis için çalışan bir istihbarat ajanıdır. Kötü bir dönem geçirmektedir. Teşkilat içi çatışmalar onu büyük bir mutsuzluğa sürüklemiştir. Aile hayatı da bundan etkilenen Sedat, aradığı mutluluk ve huzuru kendinden yaşça küçük Mine'de (Selam Ergeç) bulur. Genç kızın aniden ve habersiz biçimde kaybolması, Sedat için yeni bir felaket anlamına gelmektedir. Sedat'ın Mine'yi arayışı, gizemli ve ilginç bir yolculuğa dönüşür. Polisiye edebiyatın ünlü ismi Ahmet Ümit'in en ünlü romanı olan "Sis ve Gece"yi, 98'de çektiği ilk filmi "Leopar'ın Kuyruğu" ile tanınan Turgut Yasalar yönetiyor. Başrolünü Uğur Polat'ın üstlendiği kara film denemesinde diğer önemli rolleri Selma Ergeç, Yetkin Dikinciler ve uzun zaman sonra bu filmle sinemaya dönen ve müthiş bir performansa imza atan usta aktör İlyas Salman paylaşıyorlar. Perdeye özenle yansıyan diyaloglara sahip film, başarılı anlatımı ve etkileyici görselliğiyle, özellikle ülkemizde fazla örneğine rastlamadığımız politik alt metinli yerli bir polisiye edebiyat uyarlaması olduğu için ilgiyi fazlasıyla hak ediyor.

Kutu: Siyah ağırlıklı özel metal kutu. Türkiye'de şu ana kadar çıkan en iyi metal koleksiyon kutusu. DVD'nin içindeki şeffaf tasarıma da dikkat!

Diğer Ekstralar: Üç ek öne çıkıyor. 'Kamera Arkası' (30 dk), standart bir yapım belgeseli sunuyor. 'Sis ve Gece 24 Saat'te Ahmet Ümit ve Turgut Yasalar ile Röportaj' (22 dk), TV programının görüntülerini DVD'ye aktarıyor. 'Sis ve Gece Antalya Film Festivali Özel Röportajı' (14 dk) ise, Turgut Yasalar, Uğur Polat, Tünay Günal ve İlyas Salman ile özel olarak yapılmış bir söyleşi getiriyor karşımıza. Bunların dışında hareketli Fotoğraf Galerisi (5 dk) ve filmin afişinin bulunduğu bir sayfaya da ulaşmak mümkün.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Fracture / Cinayet Gecesi (2007)

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL METAL KUTU

Y: Gregory Hoblit
O: Anthony Hopkins, Ryan Gosling
Bölge: 2 (Türkiye) 109 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 DD
TR Altyazı
New Line / Kanal D Home Video

1996 tarihli ilk filmi "Primal Fear / İlk Korku" ile adını duyuran, "Fallen", "Frequency" ve "Hart's War" gibi beğeni toplayan kalburüstü filmlerle kariyerini sürdüren Gregory Hoblit'in yönettiği gerilim, oldukça ilgi çekici bir yapım. Genç eşinin kendisini aldattığını öğrenince onu öldüren varlıklı ve başarılı teknoloji tasarımcısı Ted Crawford (Hopkins), polisi arayarak eşini vurduğunu söyler. Ama yaptığı şeytanca plan sonucu, hiçbir yerde suç aleti olan silah bulunamayınca kolay gibi görünen dava sarpa sarar. Başta basit ve sıradan bir 'iş' olarak görüp önemsemediği dava, genç savcı yardımcısı Willy Beachum (Gosling) için bir onur mücadelesine dönüşür. Hırslı ve kendinden fazlasıyla emin olan Willy, yeni başlayacağı avukatlık kariyeri için çok önemli olan bu davada içine düştüğü ahlaki ikilemle de savaşacaktır. Oscarlı usta aktör Anthony Hopkins ve genç kuşağın yetenekli isimlerinden, "Half Nelson" ile Oscar adayı olmuş Ryan Gosling'in başrolleri paylaştıkları dramatik ağırlıklı etkileyici gerilim, kaliteli bir seyirlik. Suç ve gizem dolu film, yeteri kadar yakından baktığınızda herkesin ve her şeyin zayıf tarafını fark edebileceğinizi gösteriyor. Usta karakter oyuncusu David Strathairn, güzel aktris Embeth Davidtz'in diğer önemli rolleri paylaştığı filmi, zorlu ama zevkli bir bulmacayı çözer gibi izleyeceksiniz.

Yayın Ekstraları: Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Kutu: Mavi renk ağırlıklı özel metal kutu. "Sis ve Gece" ile birlikte ülkemizde şu ana dek çıkan en iyi metal koleksiyon kutularından biri. DVD'nin içindeki şeffaf tasarıma dikkat!
Diğer Ekstralar: Sadece Türkçe altyazılı 'Çıkartılmış ve Alternatif Sahneler' (32 dk) bulunuyor.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Stealing Beauty / Çalınmış Güzellik (1996)

Susan Minot'nun kaleme aldığı romantik dramın yönetmen koltuğunda; sinemanın büyük yaratıcılarından biri, Bernardo Bertolucci oturuyor. Cannes Film Festivali'nde 'Altın Palmiye' için yarışan filmde başrolü birçok aday arasından seçilen ünlü ve güzel aktris Liv Tyler üstlenmiş. Filmin çekildiği tarihte, canlandırdığı karakter gibi on dokuz yaşını süren Tyler, beyazperdenin en çekici performanslarından birini sergiliyor. 19 yaşındaki Lucy Harmon (Tyler), annesinin ölümünden sonra, onun oldukça bohem hayatlar süren arkadaşlarını ziyaret için İtalya'nın Toscana bölgesine gider. Neler getireceği belirsiz yaz tatilinde hem bir ressama portresini yaptırmak, hem de dört yıl önce âşık olduğu yakışıklı genç Niccoló ile duygusal bir ilişki yaşamaktır niyeti. Ancak Lucy için çıkacağı bu yolculuğun gerçek amacı, annesinin günlüğündeki yirmi yıldır aydınlanmamış bir ipucunun izini sürerek babasının kim olduğunu ortaya çıkarmaktır. Lucy'nin geçirdiği en güzel ve anlamlı tatil olan bu yolculuk, aynı zamanda ömrünün geri kalanını etkileyecek, onu şekillendirecektir. Usta aktör Jeremy Irons, Joseph Fiennes, yetenekli ve güzel oyuncu Rachel Weisz ve İrlandalı aktris Sinéad Cusack'ın diğer önemli rolleri paylaştığı etkileyici ve duygusal dram, büyük usta Bertolucci'nin hedonizme bakışı olarak değerlendiriliyor. Filmin soundtrack'i de övgüye değer. Yapımın atmosferine, Mozart'ın eşsiz notaları yanında, John Lee Hooker, Charlie Haden, Chet Baker, Stevie Wonder ve Billie Holiday gibi efsane müzisyenler de performanslarıyla değer katıyorlar.

Y: Bernardo Bertolucci
O: Liv Tyler, Jeremy Irons
Bölge: 2 (Türkiye) 140 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Digital
İngilizce Altyazı
Saga / A.E. Film

Yayın Ekstraları:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Sürrealizmin babası

Burjuvazi ile olan dertlerini alaycı ve alegorik bir dille masaya yatırmasıyla dikkat çeken ve sürrealizmin sinemadaki en önemli temsilcisi olarak çığır açan usta yönetmen, üç önemli filmini bir araya getiren bir box set'le DVD gündeminde.

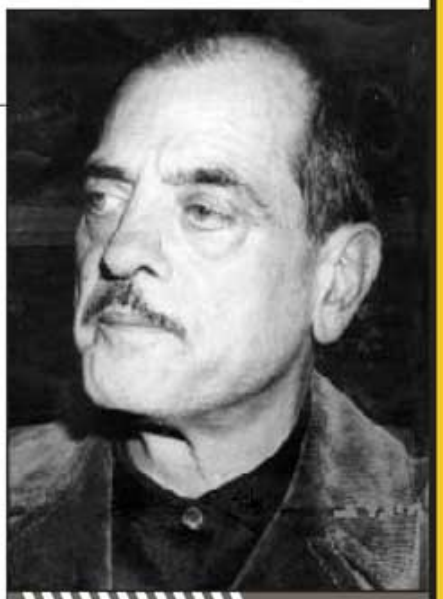

EN İYİ 3 LUIS BUNUEL FİLMİ:

1 - **Belle de Jour** / Gündüz Güzeli (1967)
2 - **Le Charm Discret de la Bourgoisie** / Burjuvazinin Gizli Çekiciliği (1974)
3 - **L'Age D'Or** (1931) (Türkiye'de Çıkmadı)

Luis Bunuel, bir alt sınıf mensubu olarak İspanya'nın küçük bir kasabasında dünyaya gelmişti. Ailesinin baskısı nedeniyle sinema eğitimi görememiş olmasına karşılık, 25 yaşlarında Fransız empresyonizminin temsilcilerinden Jean Epstein'ın yanında asistan olarak çalışma fırsatı buldu. Bu tecrübenin ardından, dostu Salvador Dali ile beraber "Un Chien Andalou / Endülüs Köpeği" ve "L'Age D'Or / Altın Çağı"nı çekti. İki film de, sürrealist imgelerle yüklü birer düşsel sergidir aslında ya da en kısa tanımıyla, burjuvaziyi iğnelemek için kurulmuş abartılı mizansenler toplamıdır. İlk uzun metrajı "L'Age D'Or", başta David Lynch'in "Eraserhead"i, Jean Cocteau'nun "Le Sang d'un Poete / Blood of a Poet"i ve Michel Gondry'nin "The Science of Sleep"i olmak üzere birçok filmi ve sinemacıyı derinden etkilemiştir. En önemli özelliği ise, 1960'da doğduğunu bildiğimiz modern sinemanın ilk adımının bu filmle atılmış olmasıdır. Zira film, sinema tarihinde bir ilke imza atarak, standart anlatım yöntemlerini bir çırpıda yıkıp, karşımıza yapı bozucu bir film modeli çıkarmıştır. Ancak 1936 yılında Fransisco Franco'nun başa gelmesiyle fikir sansürü dönemi başlamıştır ülkede. Bu dönemde "L'Age D'Or"un gösterimi yasaklanınca, politik, dini ve sinemasal özgürlüğünü kazanmak için ABD'ye göç etmiştir Bunuel. Daha sonra Meksika'ya göç eder ve burada çok da önemsenmeyen komedi filmlerini çeker. 1960'ların başında İspanya'ya geri döndükten sonra, ciddi anlamda politik dertlerini ortaya koyan iki hicve imza atmıştır. "Viridiana" ve "El Angel del Exterminator / The Exterminating Angel", Katolik Kilisesi'ni ve burjuvaziyi sivri bir dille taşlayan alegorilerdir. Bu iki filmin de tepki çekmesi Bunuel'i, sinemasal özgürlüğün tavan yaptığı Fransa'da film çekmeye yönlendirir. Yönetmen, arkasına Fransız Yeni Dalgası'nı alarak yeni eserler vermeye başlar. Bu seferki filmleri, ilk döneminin uçukluğu ile 60'ların başındaki filmlerinin politik bakış açısını iç içe geçirirler ve ortaya olgun birer sürrealist politik taşlama çıkar. Bunuel, her zaman olduğu gibi burjuvaziyi ve Katolik Kilisesi'ni eleştiri yağmuruna tutmaktadır. "Belle de Jour / Gündüz Güzeli" (1967), "Tristana" (1970), "Le Charme Discret de la Bourgeoisie / Burjuvazinin Gizli Çekiciliği" (1972) ve "Cet Obscure Objet du Désir / Arzunun Şu Karanlık Nesnesi" (1977) bu döneminin en önemli eserleridir. Bu dönemde müziği daha az kullandığı ve oyuncuları zaman zaman öne çıkardığı minimalist bir sinema anlayışını benimser Bunuel. İlk dönemindeki sürrealizmin yerini, karakterlerin bilinçaltına inilmesiyle gelen düş, rüya ve genelde kâbuslar alır. Burjuvaların hikayelerini anlatırken onların psikolojik baskı altındaki kişiliklerini, açgözlülüklerini ve ikiyüzlülüklerini eleştirir. Katolik Kilisesi ise en önemli malzemesidir. En beklenmedik yerlerde karakterlerinin inançlarını devreye sokar. Genel anlamda, başkarakterinin bilinçaltına inerek onun sosyal düzendeki mücadelesini anlatır. Bu karakter, erkek ise Fernando Rey, kadın ise Catherine Deneuve olur genellikle. Örneğin Deneuve'ün başrolünde olduğu "Gündüz Güzeli"nde, maddi olarak buna ihtiyacı olmamasına rağmen gündüzleri bir randevu evinde çalışmaya başlayan orta sınıftan bir kadının Severine Sevigny'nin hikayesini anlatır. Madam Sevigny'nin düş dünyasıyla gerçeğin iç içe geçtiği bir hikayedir bu. Öyle ki filmin sonunda seyirci, neyin gerçek neyin düş olduğunu ayırmakta zorlanır. Bunuel'in amacı da budur zaten. Bu filmle ilgili olarak şöyle der yönetmen: "Filmin sonuna doğru düşle gerçek birbirine geçer; bana göre ikisi aynı bütünü oluşturan parçalardır zaten." "Arzunun Karanlık Nesnesi"nde ise Fernando Rey'in canlandırdığı yozlaşmış bir burjuvayı ele alır Bunuel. Adam sıradan bir cinsel yaşama sahipken, bir anda sevgilisi başka bir kadına dönüşür. Ama işin ilginci film, bu değişim hiç olmamış gibi akmaya devam eder. Rey'in cinselliğe açgözlü bakış açısına dikkat çeken yönetmen bu filmde bir kez daha burjuvaziyi acımasızca eleştirir.

Son olarak, Fransa döneminin ikinci filmi "Belle De Jour"u, Bunuel'in sinema tarihinde büyük etki yaratan film modelinin temellerini atan çalışması olarak görebileceğimizi belirtelim.

LUIS BUNUEL KOLEKSİYONU (AYIN BOX SET'İ):

Box Set: Bunuel'e özel olarak 'renk cümbüşü' ile hazırlanmış box set, koleksiyoncular için bir başucu nesnesi niteliğinde. Sette yönetmenin en önemli iki filmi "Belle de Jour" ve "Le Charm Discret de la Bourgeoisie / Burjuvazinin Gizli Çekiciliği" ile miras filmi "Cet Obscur Objet Du Désir / Arzunun Şu Karanlık Nesnesi" filmlerinin tek disklik DVD'leri bulunuyor. "Gündüz Güzeli" DVD'sinde filmin öyküsüne uzanan 30 dakikalık bir belgesel; "Burjuvazinin Gizli Çekiciliği" DVD'sinde 'Gölgeler Arasında Yürüyüş' (28 dk) adlı yönetmene özgü bir bölüm; "Arzunun Şu Karanlık Nesnesi" DVD'sinde ise yönetmenin Fransa döneminin senaristi Jean-Claude Carriere ile yapılmış 20 dakikalık bir röportaj yer alıyor. Bunların dışında bütün DVD'lerde filmlerin fragmanlarına erişebiliyoruz.

Gündüz Güzeli: ○○○○○
Burjuvazinin Gizli Çekiciliği: ○○○○○
Arzunun Şu Karanlık Nesnesi: ○○○○○
Kutu: ○○○○○
Ekstralar: ○○○

DVD Kritik

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL KUTU

The Door in The Floor/ Giriş Kapısı (2005)

Y: Tod Williams
O: Kim Basinger, Jeff Bridges
Bölge: 2 (Türkiye) 106 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD, TR 2.0 DD
TR Altyazı Kanal D HV

Filmi, 'Tanrının Eseri Şeytanın Parçası'nın yazarı John Irving'in romanından uyarlanmış bağımsız bir karakter draması' olarak tanımlayabiliriz. "The Door in The Floor", 2004 yılının en iyi bağımsız filmlerinden biri. Ülkemizde vizyona girmemesine karşın sinefillerin, ilk filmini çeken Tod Williams'ın yeteneğini keşfederek, 'sinemasal gücü'ne hayran kaldıkları bir eser aslında. Senaryosu, hem içerdiği sarsıcı anlarla, hem de zekice kurulmuş iskeletiyle dikkat çekiyor. İki oğlunu trafik kazasında kaybettikten sonra birbirlerine yabancılaşan bir anne-babanın (Kim Basinger-Jeff Bridges) öyküsünü anlatıyor film kısaca. Tod Williams, ilk yönetmenlik denemesinde bu iki karakteri, bir 'umut evi'ne yerleştirip onları çevrelerinden izole etmeyi tercih ediyor. Beyazın tonlarıyla yaratılan mistik sinematografinin içinde geniş açılarla yabancılaştırılan bireyler, başlarına gelen çarpıcı olayların soyut bir anlam oluşturması ve somut metaforların hayatlarını büyük ölçüde etkilemesiyle, zamanla trajik bir sona doğru ilerliyorlar. Bunların içinde babanın, 10 yaşlarındaki tanımadığı kızların yanında çıplak dolaşması; annenin, oğlu yaşındaki bir erkekle cinsel ilişkiye girerek geçmişle bağ kurmak istemesi gibi dramatik anlar, en çarpıcı halkalar olarak karşımıza çıkıyorlar. Usta oyunculukları, bir 'ilk film' olmasına karşın derin bir sinema bilgisiyle donatılmış olduğu her halinden belli olan yönetmenlik anlayışı ve rafine edilmiş uyarlama senaryosuyla 'modern sinema' kavramına uyum sağlayan çarpıcı bir yapım "The Door in The Floor"... 10 sene sonra Tod Williams'ın bir filmini izleyip, bu parlak yönetmeni geç keşfetmiş olduğunuzu düşünmek istemiyorsanız bu filmi gözden kaçırmayın.

Kutu: Modern klasik serisi için özel hazırlanmış ince karton kutu!

Diğer Ekstralar: 2 dikkat çekici bölüm bulunuyor. 'Kamera Arkası' (25 dk), birçok önemli konuyu aydınlatan standart bir yapım belgeseli sunuyor. 'Romandan Ekrana: John Irving' (15 dk) ise, hem filmin hem de kaynaklık ettiği romanın yazarı John Irving'in yorumlarıyla uyarlamanın nasıl oluştuğunu açıklıyor. Eklerde Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Yaygın Ekstralar: Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Yaygın Ekstralar: Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

Caro Diario / Sevgili Günlüğüm (1993)

Y: Nanni Moretti
O: Nanni Moretti, Jennifer Beals
Bölge: 2 (Türkiye) 96 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İtalyanca 2.0 Dolby Surround
TR Altyazı Bir Film / Tiglon

1960'da modern sinemayı doğuran Fellini-Antonioni-Visconti üçlüsünden sonra, İtalyan sinemasının bir duraklama sürecine girdiği dönemde kendine özgü sinema anlayışıyla sivrilen bir yönetmen Nanni Moretti. Özellikle 80'li yıllarda çektiği filmlerle, Cannes, Berlin, Venedik gibi önemli festivallerin gediklisi oldu yönetmen. Bu ivmesini de halen sürdürmekte. Moretti için İtalya'nın Woody Allen'ı diyebiliriz aslında. Konumuz olan Moretti'nin Cannes Film Festivali'nde 'en iyi yönetmen' ödülü aldığı "Sevgili Günlüğüm" ise, yönetmenin en kişisel filmi olarak öne çıkıyor. Öncelikle her eserinde olduğu gibi yine başrolde ve senaryoda kendi imzası var. Ancak bu seferki durum biraz olsun farklı. Önceki filmlerinde 'diyalog komedisi'ni uygulayan yönetmen, bu filminde de o mantığı izlemeye devam ediyor. Fakat bunun üzerine otobiyografik olarak kurulmuş bir dramatik iskelet ekliyor. Moretti'nin hayat hikayesinin 3 dönemi, bir yol filmi şeklinde formüle ediliyor. Bu bölümler, 'Motorsikletle', 'Adalar' ve 'ilaçlar' olarak sıralanıyor. Birincisinde yönetmeni Vespa motosikletiyle Roma'yı gezerken izliyoruz. Tabii Pasolini'ye saygı duruşunda bulunmayı, 80'ler Amerikan sinemasına göndermeler yapmayı (özellikle "Flashdance" ve "Henry: Portrait of a Serial Killer"a), komünist rejimle ilgili kişisel görüşlerini belirtmeyi ve Roma'ya bakış açısını öne çıkarmayı da ihmal etmiyor. İkincisinde başta Stromboli olmak üzere ülkenin önde gelen adalarına giderek Roberto Rosellini'ye gönderme yaparken, bir yandan da İtalya'daki keyifli hayatını anlatmış oluyor. Üçüncüsünde, ilaçların ve hapların manasızlıklarıyla alay ederek sağlık sistemini iğneliyor. Bunların oluşturduğu toplamda ise kariyerine yakışan bir 'otobiyografik belgesel' izliyoruz aslında. Samimi görüşleri ve sivri diliyle tavrını ortaya koyan kişisel bir yapım "Sevgili Günlüğüm".

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: DVD'de ek bulunmuyor.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

BU AY ÇIKANLAR

101 Dalmatians: SE	Crime Insiders	Hoax	Lonely Hearts	Saw 4	The Seeker: The Dark is Rising
4 Ay, 3 Hafta, 2 Gün	Daddy Long Legs	Home of The Brave	Looking for a Comedy in a Muslim World	Species 4	This Revolution
A Mighty Heart	Dark Blue Almost Black	I'm Reed Fish	One Fine Day	Stardust	Tuya's Marriage
Bobby Z	Death at a Funeral	İyi Seneler Londra	Pan's Labyrinth	Stop Loss	Twice Upon a Time
Bordertown	Driving Lessons	Jackass 2.5	Persepolis	The Assasination of Jesse James by Coward Robert Ford	Ultimate Marvel Legends
Breath (Soom)	Eastern Promises	Kabadayı	Poor Boy's Game	The Dark is Rising	Vittorio De Sica Box Set
Cats Don't Dance	Ghost Dog: The Way of Samurai	La Vie en Rose	Primal Fear	The Invasion	Year of The Dog
Cherry Crush	Hairy Tooth Fairy	Laurel Canyon	Rogue Assassin	The Kingdom	Yaşamın Kıyısında
Child's Play	Heartbreak Kid	Lions for Lambs			Yumurta

Sonunda iki film birden

Tarantino ve Rodriguez önderliğinde 'iki film birden' mantığıyla tasarlanan Grindhouse projesinin iki bölümü "Death Proof/Ölüm Geçirmez" ve "Planet Terror/Dehşet Gezegeni", Avrupa'da olduğu gibi bizde de ayrı ayrı gösterime girmişti. Nihayet şimdi DVD'den projenin orijinaline uygun olarak iki filmi arka arkaya izlemek mümkün.

Grindhouse, 70'li yıllarda istismar filmlerinin gösterildiği sinemalara verilen isim. Yani aslında bizdeki seks filmleri furyasıyla gelen 'iki film birden' mantığına yakın bir oluşum. Sinemanın sessiz dönemindeki 'Double Feature' geleneğini arkasına alarak hareket ettiğini de unutmamak gerek. Tabii sinefil yönetmen Quentin Tarantino ve yakın arkadaşı Robert Rodriguez, sinemanın her dönemine olduğu gibi bu periyoduna da ilgi duyduklarını hiçbir zaman saklamadılar ve sonunda kendi istismar filmlerini çekmeye karar verdiler. Bu iki bölümlü film, sonradan karşımıza 'One Feature' (tek film) olarak da çıktı esas mantığının tersine. Ancak esas önemli olan, bu ikisinin nasıl bir bütün oluşturduğu.

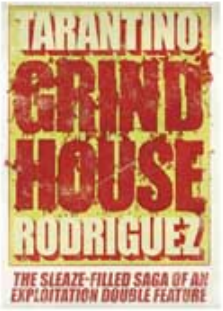

Istismar filmleri genel anlamda iki kaynaktan beslenmekte. Korku alt türlerinin kalıplarıyla oynayıp gore dozunu yüksek tutan 'istismar filmleri' ve 'soft-core' porno filmi gibi gözüken 'cinsel istismar filmleri'. Bu iki türü temel alan Tarantino ve Rodriguez'in, Grindhouse projesindeki öncelikli hedefleri, istismar filmi kalıplarını alıp kendilerine göre 'yenilikçi ve postmodernize edilmiş birer istismar filmi' yaratmaktı. Bu noktada da birbirlerinden ayrılıyorlardı elbette. Tarantino'nun "Death Proof/Ölüm Geçirmez"de yaptığı, kendi 'cinsel istismar filmi'ni çekmekti. Aslında, tamı tamamına bir 'splatter film' (bütün istismar filmlerine verilen terim) diyebiliriz "Ölüm Geçirmez" için ancak Tarantino, içine kattığı cinsel okumalarla, intikam öyküsüyle, bayağı oyunculuklarla, fetiş sahnelerle, somut alıntılarla ve sözlü göndermelerle ortaya yine Tarantinesk bir yapım çıkarıyor. "Ölüm Geçirmez", aslında Jean-Luc Godard'ın yapı bozucu film modelini ödünç alan bir film. Yani Tarantino istismar filmlerinin olağan hikâye iskeletlerini kullansa da, bundan önceki filmlerinde yaptığını burada da yapıyor. Fetiş sahnelerin üzerine gitmeyi ve göndermeler yaparak alt metinler üretmeyi esas alıyor. Kucakta dans sahnesi ve araba takip sahnesi gibi sinema tarihinde çokça çekilmiş sahneleri 'en iyisini yaptığı' iddiasıyla karşımıza getirmesi de bunun bir kanıtı. Rodriguez'e geçtiğimizde ise, karşımıza çıkan eser, temelinde bir 'istismar filmi'. Ancak özünde, zombi filmi alt türünün formülünü kullanıyor. Bunu yaparken de gore dozunu yükseltiyor ve daha alaycı bir bakış açısı sergiliyor. Çizgi roman estetiği etkisinin açıkça hissedildiği, abartılı oyunculuklar, sansüre karşı somut cinsel göndermeler ve derinlerinde sistem eleştirisi de bulunduran bir yapım "Planet Terror/Dehşet Gezegeni".

Peki, istismar filmlerinin özelliklerini nasıl kullanmış iki yönetmen? Öncelikle istismar filmlerinde –ki bunlar genellikle çok ucuza mal edilen filmlerdir- karşımıza çıkan 'film stoku kopması' mantığına iki yönetmen de başvurmuş. Bu eğilim, Tarantino'nun filminde 'jump cut' (sıçramalı kurgu) izlenimi veren sekanslara dönüşürken; Rodriguez'de 'film makarası koptuğu için bir süreliğine görüntüyü veremiyoruz' esprisine arka çıkmış. Yani ikisinin de filmlerinin ruhuna göre farklı tercihlerde bulunduklarını söyleyebiliriz. Film stokunun eskitilmesi tekniğinin kullanımında, Rodriguez'in daha estetize renklerin üzerine gittiğini, Tarantino'nun ise doğal renkleri tercih ettiğini gözlemleyebiliyoruz. Bu tercihler; 'Rodriguez, istismar ruhunu daha iyi yakalamış' sonucuna götürebilir bizi. Zira Tarantino'nun bakış açısı daha tanınsal bir bakış ve Godardiyen film modelini temsil ediyor. Bu sebeple de filmini aslında ciddi bir anlayışla çekiyor ve fetişini yapıyor. Rodriguez ise estetiğin, bayağılığın ve B filmi (ki bütün filmlerinin öyle olduğunu tekrarlamaya gerek yok) olmanın üzerine gidiyor. Bu noktada iki film, iki farklı kaynağın, birbirini tamamlayan iki yönetmenin eline geçmesiyle, anlamlı bir 'istismar seçkisi bütünlüğü' çıkarıyor karşımıza. Yani ayrı ayrı izlesek dahi sinema tarihinin en mantıklı 'iki film içeren tek filmi' olduğunu iddia edebiliriz rahatlıkla. Bu haliyle de, son yıllarda Eli Roth sayesinde yükselen istismar filmlerinin çıktığı yolda yeni bir sayfa açacağı bir gerçek.

Death Proof / Ölüm Geçirmez (2007)
Tiglon – 2.35:1
ING 5.1 DD – TR 2.0 DS – TR Alt
Ekstralar: 'Ölüm Geçirmez'in Efsanevi Sürücüleri', 'Dublör Mike rolünde Kurt Russel', Sinema Fragmanı
Film: ○○○○○
Ekstralar: ○○○

Planet Terror / Dehşet Gezegeni (2007)
Tiglon – 2.35:1
ING 5.1 DD – TR 2.0 DS – TR Alt
Ekstralar: 'Robert Rodriguez ile 10 Dakikalık Film Okulu' (11 dk), 'Filmin Kötü Kızları ve Sert Adamları' (16 dk), Sinema Fragmanı
Film: ○○○○○
Ekstralar: ○○○

Sweet Movie (1974)

CRITERION COLLECTION

Y: Dusan Makavejev
S: Dusan Makavejev
O: Carol Laure, John Vernon, Pierre Clémenti, Anna Prucnal, Sami Frey, Jane Mallett, Roy Callender
1. Bölge
Çıkış Tarihi: 19 Haziran 2007
Koleksiyon No: 390

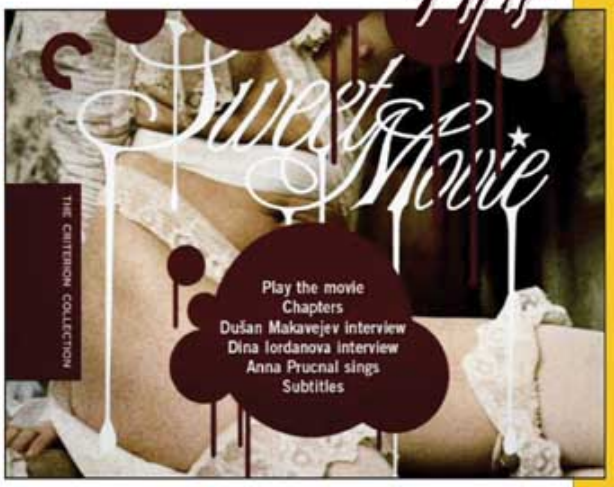

Roman Polanski ve Milos Forman gibi, çıkış noktasında genellikle içinde yaşadığı siyasi rejimin dayatmalarına duyduğu tepki bulunan ve daha özgür bir biçimde çalışmaya devam edebilmek için ülkesini terk eden yönetmenlerden biri de Yugoslavya Yeni Dalgası'nın değerli yönetmenlerinden Dusan Makavejev'dir. Yönetmenin, konumuz olan filmi "Sweet Movie" ise bu "tepki sineması" eğiliminin örneklerinden biri sayılabilir.

"Sweet Movie", Makavejev'in Kanada'ya göç ettikten sonra projelendirdiği; İngilizce, İspanyolca, Fransızca ve Rusça dillerinde çekilmiş bir film. Özünde, sosyalist rejimi ve ülkesindeki yöresel karışıklığı iğnelemek için alegorik bir iskelete oturtulan sivri dilli bir taşlama. Arkasına, Luis Bunuel'in burjuvazi taşlamasını sürrealist bir yapıya kavuşturan film modelini alıyor aslında. Tabii onun yapısını kültürel olarak farklılaştırıp abartıları öne çıkarırken, cinsellik ve şiddet gibi konulara farklı yaklaşımıyla da dikkat çekiyor. Zira Bunuel filmlerinde görmediğimiz, izleyiciyi yabancılaştırmaya yarayan öğeler kullanıyor. Bu yönüyle aslında aynı döneme denk geldiği John Waters'ın ve Pier Paolo Pasolini'nin Yugoslavya ya da Balkan şubesi diyebiliriz yönetmen için. Dışkı, çıplaklık, kusmuk ve seks gibi kavramları onun kadar sömüren bir başka yönetmen daha yoktur belki de. Sinema evrenini kitsch öğelerle dokurken, eklektik bir görsel yapı kurması da her detay üzerine kafa yorduğunu kanıtlar. Makavejev, somut esin kaynakları olsa da, bunların oluşturduğu toplamda kendine özgü bir dünya yaratır.

Film, iki hikâyeye ayrılıyor. Biri Kanada'da, diğeri ise Doğu Avrupa'da yaşayan iki kadın karaktere odaklanıyoruz. Ama aslında Makavejev'in hikâye veya senaryo kullanıp kullanmadığından emin değiliz. Çünkü daha çok alegorik sekanslarla ve spesifik olaylara abartılı yaklaşımlarla yüklü rahatsız edici bir ton tutturuyor film. Öncelikle Kanada'da sinema tarihinin en absürt yarışmalarından biri olan 'dünyanın en bakire kızı' yarışması yapılıyor. Yarışma, ABD'nin süt piyasasını yöneterek köşeyi dönmüş bir şirket patronunun isteği üzerine gerçekleştiriliyor. Yarışmayı kazananın ödülü ise, 'onunla cinsel ilişkiye girmek'. Tabii bu şöhret yolculuğunu Makavejev'e özgü bir tarzda izliyoruz. 'Başarıya ulaşma' filmlerinin yapısı bir anda yerle bir ediliyor ve yarışmayı kazanan Kanadalı kız; kendisini yozlaşmış, kitsch ve varoluşçu bir yolda buluyor. Cinsel ilişki sırasında adamın altın rengi penisinden üzerine yağan idrar yağmuru ve kendi cinsel organında 'bakire'liği temsil eden kırmızı bir ışık demeti belirmesi gibi yabancılaştırıcı öğeler kullanılıyor. Bunların tamamı izleyiciyi rahatsız etmek ve o dünyanın alegorik bir portresini çıkartmak için mevcut aslında. Yani ilk olarak karakterlerini, Amerikan sistemini taşlamak için simgesel hale getiriyor Makavejev. Bunların üzerine karakterlerin abartılı davranışlarını ve sanat yönetimini ekliyor. Böylece hem sansüre karşı duruşunu sergilemiş, hem de eleştiri oklarını iyiden iyiye toplumsal yapıya göndermiş oluyor. Tabii dertleri bununla da bitmiyor. Kanadalı bakire güzelimiz bu noktadan sonra bir yolculuğa çıkıyor ve bu yolculukta bir siyahi Amerikalı, bir de Meksikalı adam ile cinsel ilişkiye giriyor, hem de en olmadık ve halka açık yerlerde! Ardından kendisini, sürekli kusan, dışkı çıkarma yarışması yapan ve nice iğrençlik sergileyen 'samanyolu' isimli bir insan topluluğunun arasında buluyor, hem de Paris'in göbeğinde! Bu insanların hangi dilde iletişim kurdukları belli olmadan yaptıkları rahatsız edici hareketler, en basitinden Yugoslavya'nın içindeki kültürel kaosa benzetilebilir. Çünkü onları da abartılarla donatıyor yönetmen; Kanada ve ABD kısmında olduğu gibi. Tabii bunlara ek olarak elimizde, Rusya'da şekerlerle dolu, filmin ismine atıfta bulunan 'Sweet' (tatlı) bir teknede yaşayan bir kadın karakter var. O da Potemkin isimli (yani Rusya'daki sosyal rejimi eleştiren filmden bir alegorik alıntı) bir adamla cinsel ilişkiye giriyor, hem de herkesin önünde! Ardından ise kendini 5 yaşındaki çocukların ortasında striptiz yaparken buluyor hem de 'şeker' dolu teknesinin içinde! Teknenin içinin tasarımı filme ismini verirken, cinselliğin ve komünist rejimdeki insan kıyımının Makavejevesk metaforu olarak beynimize kazınmayı ihmal etmiyor tabii.

Kısacası filmin gösterdiği tablolar, komünist rejimi eleştirmek için kodlanıyorlar. Kitsch tasarımıyla sürreel birer imge olarak karşımıza çıkıyorlar. Yapım, görsel olarak daha çok John Waters'ın ilk dönem filmlerini getiriyor aklımıza. (16 mm ile çekilmiş olmamasına karşın) Tabii komünist rejimin ölümlere yol açan ve evrim teorisini etkileyen anları da, 'ara plan' olarak siyah-beyaz bir film stokuyla araya sokulunca, bazı sekanslarda onların renkli karşılığını 'cinsel dozu yüksek alegorik tablolar'la izliyoruz adeta. Böylece Makavejev'in politik alegorisi tamamlanmış oluyor. Tabii film, bazı kitlelerce kült bir yapım, bazı kitlelerce ise sivri dilli bir taşlama olarak algılanabilir. Ancak özgünlüğüyle Emir Kusturica başta olmak üzere birçok yönetmeni derinden etkilediği gerçeğini değiştirmez bu.

Bu ay çıkan Criterion DVD'leri:
Antonio Gaudi (Hiroshi Teshigahara, 1984)
The Delirious Fictions of William Klein
The Ice Storm (Ang Lee, 1997)

Annie Hall (1977)

Yönetmen : Woody Allen
Senaryo : Woody Allen, Marshall Brickman
Oyuncular: Woody Allen, Diane Keaton, Tony Roberts, Christopher Walken, Carol Kane, Shelley Duvall, Janet Margolin, Colleen Dewhurst, Donald Symington, Paul Simon, Mary Boylan
1977 / ABD / 93 dk.
İngilizce / Türkçe altyazılı
2. Bölge (Türkiye)

Yedinci sanatın 'auteur' yönetmenlerinden Woody Allen, kişisel takıntılarla dolu sofistike öykülerinde din, aşk, politika, sanat ve insanın gündelik hayatına dair hemen her ayrıntıya değinmiş, kendi meselelerini toplumsal bir noktaya dayandırarak, bireysel kaygılar, zaafiyetler, paranoyaya varan hedefsiz korkular ve gezegenin en büyük gerçeği olan yalnızlık olgusunu ironik biçimde işlemeyi başarmıştır. Modern yalnızlık masallardır ustanın anlattıkları. Hayatın içinden öykülerdir. Yüreğe seslenen kelime ve görüntüleri yoğun bir hüzünle örülmüştür ve bu hüznü beyne aktarmak için incelikli bir mizahı en koyu drama en güçlü biçimde yedirir Allen. Geleneksel değerleri ve kuralları en keskin biçimde eleştirirken, gülümsetmeyi unutmaz, hatta kahkahalar attırır; ama yüzünüzde ve midenizde patlayan sert bir aparkatı asla ihmal etmez. İnsanoğluna, doğa ve toplum tarafından dayatılan hemen her oluşla dalga geçen sanatçı, kendine laboratuar olarak doğup büyüdüğü şehri New York'u seçmiştir. Brooklyn'li Allen için New York, dünyanın merkezi, yalnızlık öykülerinin başkentidir. Mücadele ettiği içsel çelişkilerini, genetik mirası olan Musevilik ve katı bir karamsarlıkla yoğuran New Yorklu, dramdan komediye uzanan özgün sinemasının her paragrafında demirbaş meselelerini beyazperdeye bir şekilde yedirmeyi becerir. Adamın biri doktora gider ve "Doktor, kardeşim çıldırdı, kendini tavuk sanıyor" der. Doktor da, "Getirin, tedavi edelim" diye cevap verir. Adam, hemen atılır 'Olmaz Doktor Bey, bana yumurtalan lazım.' Galiba ben de insan ilişkilerinde aynı şeyi hissediyorum der Woody Allen "Annie Hall"un finalinde. "Akıldışı, mantıksız, hatta saçma olduklarını bilseniz de sürdürmeye çalışıyorsunuz. Çünkü hepimizin yumurtalara ihtiyacı var".

Allen'ın sinema anlayışının tipik örneği olan 1977 tarihli "Annie Hall", sinemada komedi tanımına da yeni bir açılım getirmiştir. Derin ve sofistike ruh tahlilleriyle süslü ironik filminde Allen, zekâ ve entelektüel unsurlarla örülü mizah dolu deneysel bir drama imza atmıştır. Filmin odağında New Yorklu nevrotik komedyen Alvy Singer ve müzisyen kız arkadaşı Annie Hall'un ilişkileri yer alır. Alvy, aşkın peşinden gitmek istese de gerçekten aradığı insanı bulduğu konusunda kararsızdır. Annie Hall ile yaşadığı yoğun ve farklı ilişki, kadınla erkeğin, hatta insanlık tarihinin en önemli soru ve cevaplarını barındırır içinde. "Annie Hall"u benzersiz kılan, bilgiçlik taslamadan 'aşk' üzerine farklı şeyler söylemeye çalışmasıdır. Entelektüel kaygılar içeren insanlar da aşık olurlar ve aşk, insana bilip inandığı her şeyi unutturan bir gerçekliktir. Sokaklarda yaşanan gerçek bir ilişkidir "Annie Hall"da var olan. Kaygılı, karamsar, çelişkilerle dolu, kültürlü ve eğitimli iki insan, aşkı gerçek anlamıyla yaşayamazlar belki de. Takıntılar, tereddütler, sorular ve bilgiler aşkın önündeki engellerdir Allen'a göre. Klasik aşk tasvirlerinden sıkılmış izleyici, 70'lere bomba gibi düşen, ayakları yere basan bu ilk romantik komediyi çok sever. İşin aslı, Allen'ın en otobiyografik işlerinden biridir "Annie Hall". New Yorklu geveze, iç dünyasını bütün sınırları kaldırarak ortaya sermiş, yaşadığı şehre ve kadınlara düşkünlüğünü, insana olan inançsızlığını, Hollywood'a duyduğu coğrafi ve ideolojik nefreti en ince ayrıntılarıyla vurgulamıştır. Filmi başarılı kılan unsurlardan biri de Diane Keaton faktörüdür. Oscar kazanan oyununu akıl almaz bir gerçeklik üzerine kuran usta aktris, birçokları için beyazperdede ve gerçek hayatta daima 70'lerin kadını "Annie Hall" olarak kalmıştır. Şehirli, eğitimli, özgür bir kadındır Annie. Diane Keaton'ın hayat verdiği performans o denli gerçektir ki; filmden sonra artık büyük şehirlerin sokaklarında birçok Annie Hall yürümektedir. Allen ve Marshall Brickman'ın özenli, zeki diyalogları, özgün anlatımı, kurgusu ve Gordon Willis'in ince görselliğiyle Allen'ın gişede de en başarılı olmuş filmi, Akademi tarafından da beğeni ile karşılanır. En İyi Erkek Oyuncu dahil beş dalda Akademi Ödülleri'ne aday olan "Annie Hall", En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Kadın Oyuncu (Diane Keaton) ve En İyi Özgün Senaryo dalındaki dört Oscar ödülüyle yıla damgasını vurur ve diğer birçok ödülle birlikte Woody Allen'ın hazinesindeki yerini alır. Usta sinemacının en büyük takıntılarından biri olan klarnet sevdası, her pazartesi akşamı şehrin küçük bir lokalinde arkadaşlarıyla birlikte müzik yapmasına yol açmıştır. Pazartesi gecelerini bu etkinliğe ayıran Allen, aynı günle çakıştığı gerekçesiyle eş dost partilerine, Hollywood davetlerine hatta Oscar törenlerine dahi katılmayı reddeder. Oscar Ödülleri'nin sahiplerini bulacağı gecede, yine salonda değildir Woody. Caz kulübünde kendinden emin biçimde sinema ve yazın dışında en çok sevdiği şeylerden birini yapmakta; klarnetini çalmaktadır.

DVD Kritik

Mr. Brooks (2007)

Kanal D HV – 1.85:1
İNG 5.1 DD – TR 2.0 DD – TR Alt

Başrolde Kevin Costner'ı izleyeceğimiz gerilim yüklü dram, kara mizahtan da besleniyor. Demi Moore ve William Hurt'ün, Costner'a eşlik ettiği film, iyi bir aile babası, başarılı bir iş adamı ama aynı zamanda acımasız bir seri katil olan Mr. Brooks'un karmaşık yaşamını perdeye taşıyor. Alt benliğiyle yakın ilişkide olan Mr. Brooks, öldürmeye bağımlıdır. Kahramanımız, ölümle beslenen varoluşuyla mücadele ederken, yeni kötücül planlarını gerçekleştirecektir. Hepimizin hayatındaki karanlık tarafı, iyi ile kötünün amansız savaşını, kişiliğimizdeki ikinci insanı, sert, etkileyici ve düşündürücü bir öyküyle perdeye taşıyan film, türünün önemli örneklerinden biri.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Clean / Temiz (2004)

Bir Film – 2.35:1
İNG 5.1 DD – TR 2.0 DS – TR Alt

Uyuşturucu bağımlısı Emily Wang, bir gün yüksek dozdan kocasını kaybeder. Bu ölüm sebebiyle 6 ay hapse mahkûm edilen kadın, çıktığında 'temiz' kalmak için yoğun çaba harcar. Bu çabanın bir sebebi de kayınpederinin kendisine sunduğu 'oğlu ile yeniden buluşma' olanağına kavuşabilmektir. Fransa'da üretilen her türlü filmde adını gördüğümüz yönetmen Olivier Assayas imzalı yapım, 'cinema-vérité' anlayışının izinden giderek sürekli sallanan el kamerasıyla başkarakterimizin ruh haline girmeyi beceriyor. Bir taraftan da şiirsel anlar yakalamayı başarıyor. Bunda, Maggie Cheung, Nick Nolte ve Béatrice Dalle'dan oluşan oyuncu kadrosunun iyi kullanılmış olmasının da rolü var.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Country of My Skull / Benim Ülkemde (2004)

Bir Film – 1.85:1
İNG 5.1 DD – TR 2.0 DS – TR Alt

Güney Afrika hükümeti, 1996 yılında bir Mutabakat Komisyonu kurar. Bu oluşumun amacı, insan haklarını ihlal edenleri tespit etmektir. Bu sayede cinayet veya işkencelerden yargılananlar, işledikleri suçu itiraf etmek zorunda olacaktır. ABD'li siyah gazeteci Langston ve beyaz Güney Afrikalı gazeteci Anna da bu olayların üzerine giderek görünenin ardındakileri ortaya çıkarmaya çalışacaklardır... "Deliverance", "Zardoz" ve "Excalibur" gibi filmleriyle dikkat çeken İngiliz yönetmen John Boorman'ın eseri, Juliette Binoche ve Samuel L. Jackson'lı kadrosuyla dikkat çeken bir politik dram.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

The Merchant of Venice/ Venedik Taciri (2004)

New Films – 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD – TR Alt

Bassanio, herkesi etkileyen genç ve güzel Portia'nın aşkını kazanmak istemektedir. Ancak bunun için paraya ihtiyacı vardır. Parayı, tüccar arkadaşı Antonio'dan istese de elde edemez. Bunun üzerine Antonio, arasının açık olduğu Yahudi tefeci Shylock'tan borç istemeyi göze alır ancak bunun bedeli umduğundan ağır olacaktır. William Shakespeare'in 16. yüzyıl İngiltere'sindeki yozlaşmışlığı inceleyen ünlü eserinin sinema uyarlaması, özellikle metnine sadık kalmasıyla dikkat çekiyor. Tabii Al Pacino, Jeremy Irons ve Joseph Fiennes'ı bulunduran güçlü oyuncu kadrosunu da unutmamak gerek.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

Licence to Wed / Çık Aramızdan (2004)

Tiglon – 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD – TR Alt

Evlenmek için sabırsızlanan Sadie (Moore) ve Ben (Krasinski), genç kızın ailesinin isteği üzerine kendilerini evlendirecek aile papazı Peder Reverend Frank'ın (Williams) evlilik kursuna tabi tutulurlar. Ne var ki pederin katı kurallar, genç çifti canından bezdirecektir. Usta aktör Robin Williams'ın başrolde olduğu romantik komedide, ona eşlik eden genç oyuncular Mandy Moore ve John Krasinski. Robin Williams'ın bildik oyunuyla kahkahalar atacağınız komedinin yönetmeni Ken Kwapis.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Living & Dying/Ölümle Dans (2007)

New Films – 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD – TR Alt

Üç soyguncu, bir bankayı soyduktan sonra bir kafeteryaya sığınırlar. Ancak burada da silahlı iki adamın rehinesi olurlar. Polisin bu mekânı basmasıyla birlikte kendimizi, bir 'kaçırma' filminin içinde buluruz. "Living & Dying", ABD video piyasası için yılda defalarca üretilen filmlerden biri. Yönetmeni Jon Keeyes ise, ikinci sınıf oyunculuklarla ve düşük bütçeyle öne çıksalar da Hollywood formüllerini kullandıkları için ilgi çeken yapımların yönetmenleri arasında sivrilen bir isim. Tamer Karadağlı, Yelda Reynaud ve Deniz Akkaya'nın; Edward Furlong, Michael Madsen ve Bai Ling gibi oyunculara birer Amerikalı karakter olarak eşlik etmeleri ise bizim için filmi ilginç kılan bir unsur.

Film: ✪ Ekstralar: ✪✪

Pars: Kiraz Operasyonu: İki Diskli Koleksiyoner Versiyonu (2007)

Kanal D HV – 1.85:1
TR 5.1 DD – TR Alt

Çocuklarının gözü önünde eşiyle birlikte öldürülen İstanbul'un en iyi narkotik polisi Ertuğrul'un (Polat) öcünü almak, ölümünden on beş yıl sonra en az babası kadar iyi bir polis olarak yetişen Pars lakaplı oğlu Atilla'ya (Kurtuluş) kalacaktır. Atilla, sağ kolu Asena (Şafak) ile birlikte uyuşturucu dünyasının psikopat suç baronu Haşhaşi (Daltaban) ile amansız bir mücadeleye girer. Mehmet Kurtuluş'u 'Pars' rolünde izlediğimiz aksiyon yüklü polisiyede; Murat Daltaban, Selçuk Yöntem, Nida Şafak, Uğur Polat, Pelin Batu ve dünya sinemasının usta aktörlerinden Udo Kier diğer önemli rolleri paylaşıyorlar. Hollanda'dan Yunanistan'a, Monako'dan İstanbul'a uzanan heyecan dolu narkotik operasyonu ve sürükleyici bir intikam öyküsü. Osman Sınav'ın yönetmen-senarist ve yapımcı olarak imza attığı film, özellikle teknik özellikleriyle dikkat çekiyor.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Prime / Hastayım Sana (2005)

Filmpop – 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD – TR Alt

37 yaşında bir dul olan Rafi, 23 yaşındaki Dave'e aşık olur. Bu durumu kabullenmekte zorlansa da aşka ve cinsellikten aldığı zevke karşı çıkamayan karakterimiz, bir taraftan da farkında olmadan Dave'in annesinden psikiyatri hizmeti almaktadır. Bunun açığa çıkmasıyla birlikte üçlü arasında ilginç olaylar yaşanacaktır. "Boiler Room" ile takdirimizi toplayan bağımsız yönetmen Ben Younger'ın yazıp yönettiği film, Meryl Streep-Uma Thurman ikilisini çok iyi kullanan bir romantik-komedi.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Resident Evil: Extinction / Ölümcül Deney: İnsanlığın Sonu (2007)

Pinema – 2.35:1
İNG 5.1 DD – TR DTS – TR Alt

Umbrella şirketi tarafından esir alınıp doğaüstü güçlerle ve çeşitli becerilerle donatılan Alice, bu filmde de arkadaşlarının ve kendisinin hayatını kurtarmaya çalışır. Bu seferki görevi, Nevada çölünde ölümcül bir virüsü alt etmektir. Bu yolda da zombilerle ve çeşitli tehlikelerle mücadele edecektir. "Highlander" ile tanıdığımız Russell Mulcahy imzalı yapım, serinin üçüncü filmi olarak mitine fazla bir şey katmasa da aksiyonu öne çıkararak 90 dakikalık heyecanlı bir seyirlik sunuyor.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Cenneti Beklerken (2006)

Hermes Films – 1.85:1
TR 5.1 DD – TR Alt

17. yüzyılda yaşayan bir minyatür ustası olan Eflatun, idama mahkûm edilen bir şehzadenin portresini yapmak için görevlendirilir. Görevi yerine getirmek için Anadolu'ya doğru yola çıkan sanatçı, orada Leyla adlı bir kızla tanışır. Bu destansı macera, daha çok Türk geleneksel sanatı 'minyatür'ün beyazperdeki karşılığını arama çabası içinde ilginç bir seyirliğe dönüşüyor. Derviş Zaim imzalı yapım, etkileyici müziği ile de dikkat çekiyor. DVD'nin, Türkiye'deki görme engelliler için sözlü anlatım içeren ilk DVD olduğunu da, önemli bir not olarak ekleyelim.

Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

The Mighty Celt / Yaşam Koşusu (2005)

Bir Film – 1.85:1
İNG 5.1 DS – TR 2.0 DS – TR Alt

Kuzey İrlanda'lı senarist-yönetmen Pearse Elliott'ın ilk filmi, Ken Loach eserlerini andıran bir sosyal gerçekçi sinema örneği. 15 yaşlarındaki Donal, Belfast'ta annesiyle yaşamaktadır. Hayatının tutkusu 'Mighty Celt' adlı köpektir. Onunla zaman geçirerek mutlu olmaktadır. Bir gün köpeğini yanşa sokmaya karar verince, yanşlan düzenleyen Joe'dan kazık yer. Gillian Anderson ve Robert Carlyle'ın oyunculuklarından destek alan "The Mighty Celt", daha çok TV filmi kıvamında bir eser.

Film: ✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

Arriverderci Amore, Ciao / Elveda Aşkım (2006)

Chantier Films – 1.85:1
İTA / TR 5.1 DD – TR Alt

Girogio, Güney Amerika'da kaçak hayatı yaşadıktan sonra ülkesi İtalya'ya geri döner. Burada İtalyan polisiyle bir anlaşma yapar ve rüşvet karşılığında suç işlemiş dostlarını ispiyonlar. Ancak bu parayla ömrünü geçiremeyen karakterimiz, bir süre sonra soygunlara da bulaşacaktır. İtalyan korku sinemasının önemli yönetmenlerinin yanında asistanlık yaptıktan sonra 80'li yılların sonunda sinemaya girerek korku türünde eserler vermeye başlayan Michele Soavi'nin filmi, giallo türünün bütün özelliklerini taşıyor. Özellikle Argento'vari stilize bir görsel yapıyla öne çıkma çabası, tam oturtamasa da tadı damağımızda kalan bir yönetmenlik sergilemesini sağlıyor.

Film: ✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

Bug / Böcek (2006)

Fida Film – 1.85:1
İNG 5.1 DD – TR 2.0 DS – TR Alt

Agnes, yıllar önce oğlunu kaybetmiş sorunlu bir kadındır. Yakın arkadaşlarından biri onu, Vietnam gazisi Peter ile tanıştırır. Yalnız başına bir motelde yaşayan kadın ile bu adamın ilişkisi, bulaşıcı bir hastalık gibi birinden diğerine sirayet eden paranoyanın esiri olur. Bedenlerini ele geçirmeye çalışan böceklerden korunmak için kendilerini bir motel odasına kapatan ikili için hayal ile gerçek arasındaki ince çizgi yıkılmaya başlar. Tracy Letts'in tiyatro eserinden sinemaya uyarlanan yapım, usta yönetmen William Friedkin'in imzasını taşıyor. "The Exorcist" ve "The French Connection" ile tavan yapan kariyerinde duraklamışa benzeyen yönetmen, sırtını biraz da Ashley Judd'ın oyunculuğuna yasladığı bu filmiyle de beklenen ilgiyi görmedi.

Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

Daddy Day Camp / Afacanlar Kampta (2007)

Sony – 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD – TR Alt

Rol aldığı değişik türdeki filmlerde, birbirinden farklı karakterleri canlandıran ve 1996 tarihli "Jerry Maguire" filmiyle 'En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu' Oscar'ını kazanan Cuba Gooding Jr.'ın başrolü üstlendiği bu sevimli aile komedisi bir yaz kampında geçiyor. Charlie Hinton (Gooding Jr.) ve arkadaşı Phil Ryerson'un (Paul Rae) açtıkları yuva tatile girmiştir. İki kafadar, kendi çocuklarıyla baş başa kalmışlardır. Çocukların en büyük isteği ise, babalarıyla birlikte bir yaz kampına gitmektir. Sonuçta, kahramanlarımız çocuklarından gelen baskılara dayanamazlar ve kendilerini kâbus gibi bir yazın orta yerinde bir kampta bulurlar. 2003 tarihli "Dady Day Care"in devamı niteliğindeki filmde Eddie Murphy ve Jeff Garlin rollerini; Cuba Gooding Jr. ve Paul Rae'ye devretmişler. Ailecek gülmek için iyi bir seçim.

Film: ✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

Grizzly Man / Ayı Adam (2005)

Fida Film – 1.85:1
İNG / TR 2.0 DS – TR Alt

İşi doğadaki boz ayıları araştırmak olan Timothy Treadwell, hayvanlarla iyi geçinen bir adamdır. Ancak 2003 yılında, tanıdığı boz ayılardan biri tarafından öldürülür. Film, bu olayı belgelemeye girişiyor. Tartışmalı Alman sinemacı Werner Herzog imzalı yapım, 'natüralist' bir bakış açısıyla doğanın tekinsizliğini anlatan bir belgesel. Treadwell'in doğa ve ayılarla kurduğu ilişkiyi gerçek video görüntüleriyle yansıtan eser, aldığı 12 ödülle piyasaya çıktığı yılın en tartışmalı filmleri arasında yer almıştı.

Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

The Dog Problem / Köpeğin Derdi Beni Gerdi (2006)

Filmpop – 1.85:1
İNG 5.1 DS – TR 2.0 DS – TR Alt

Sıradan bir roman yazarı olan Solo (Giovanni Ribisi), hayatına renk getirmek için bir köpek satın alır. Ama bir olayla birlikte etrafını saran tesadüfler zinciri, yaşantısını daha da zorlu hale getirecektir. Bir fotoğrafçı (Scott Caan), zengin bir köpek koleksiyoncusu (Mena Suvari) ve bir mafya üyesi peşine düşer. Romantik-komedi, durum komedisi ve kara komedi türlerini birleştirirken, ince mesajlar vererek öne çıkmaya çalışan bir film "The Dog Problem". Bağımsız ruhunu iyi yansıtsa da kara komedi tonunu tam olarak oturtamadığını söyleyebiliriz.

Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪

Dying Young / Genç Ölmek (1991)

Tiglon – 1.85:1
İNG / TR 2.0 DD – TR Alt

Tipik bir melodram ile karşı karşıyayız. Aldatıldıktan sonra bozulan moralini düzeltmek için yeni bir iş arayan Hilary, kan kanseri olan bir adamın özel bakıcılığını yapmaya başlar. Ancak aralarında duygusal bir yakınlaşmanın başlaması, bir yandan ilişkilerinin trajik sonunu da hazırlayacaktır. "Love Story" havasında bir aşk filmi gibi gözükse de duygu sömürüsünü fazlasıyla öne çıkaran bir film "Dying Young". Amerikan sinemasının klasik yönetmenlerinden Joel Schumacher'in imzasını taşıyan bu edebiyat uyarlamasının en dişe dokunur tarafıysa başrol oyuncuları Julia Roberts ve Campbell Scott'ın performansları.

Film: ✪✪ **Ekstralar:** ✪

Frauds / Üç Kağıtçılar (1993)

Gen P – 1.33:1
İNG / TR 2.0 S – TR Alt

İlginç filmleriyle ses getirmiş Avustralyalı senarist-yönetmen Stephan Elliott'ın ilk yönetmenlik denemesi olan bu suç komedisinde başrolü ünlü müzisyen Phil Collins üstlenmiş. Matrix serilerinin 'Ajan Smith'i Hugo Weaving ve Josephine Byrnes'ın, usta müzisyen-aktöre eşlik ettikleri Avustralya yapımı, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışmıştı. Sigortayı kandırarak yüklü miktarda para kazanmaya çalışan bir çiftin karşısına en az kendileri kadar üçkağıtçı sigorta müfettişi Richard (Collins) çıkar. Bu keyifli suç filminde içinde devinmeye çalıştığımız sisteme ait ince eleştiri ve değinileri mevcut. Bazen oynanan oyun, en az oyuncular kadar kirlidir.

Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪

Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@merkezdergi.com.tr

Temel İçgüdü (1992)

90'ların en ikonik filmlerinden biri olan "Temel İçgüdü" 1992'nin de en çok gişe hasılatı elde eden filmlerinden biri olmuştu. Tartışmalara yol açması ve içerdiği cinselliğin dozajı filmin ticari başarısının başlıca nedeniydi. Yönetmenlik koltuğunda Paul Verhoeven'in oturduğu film, gay ve lezbiyenleri sunuşu nedeniyle protestolara da maruz kalmıştı. Film, genellikle basit bir erotik gerilim muamelesi gördü (özellikle TV kanallarında). Eleştirmenlerin yorumları ise pozitif ve negatif olarak karışıktı. Yüzeydeki algılanışı bir tarafa, "Vertigo"ya da selam çakmaktan geri durmayan "Temel İçgüdü" stilize yönetimiyle hakkı yenilmiş bir klasik sayılabilir pekala. Şöhretini çok konuşulan seks sahnelerine borçlu olabilir ama filmin asıl meziyeti hikaye anlatımındaydı. Metinler arası göndermeleri ve dramaturjik tercihleri hikaye yapısına isabetli bir şekilde eklemleyen bu Hitchcock tarzı gerilim, üzerinden vakit geçtikçe çağdaş bir klasik olarak yerini bulmaya başladı. Aşağıda seçtiğimiz sahne, filmin ününe ün katan sahnesi. Sharon Stone'un bacaklarını araladıktan sonra bacak bacak üstüne attığı bu sahne dergilere, gazetelere, internet sitelerine konu oldu, defalarca parodisi yapıldı. Catherine Tramell'in soruşturmadaki polisleri nakavt ettiği sahne, Verhoeven'in aşırılığa meyilli anlatımının tipik bir göstergesi: Sıkça zoom in/out yapan, hareket etmekten çekinmeyen, dedektiflerin durumunu göstermek için yerinde duramayan bir kamera ve nihayetinde Catherine ile Nick arasındaki tansiyonu ve temsili uç noktalara taşıyan çerçeve düzenlemeleri. Bu sahne Sharon Stone kadar kamera kullanımına ve Jerry Goldsmith'in muhteşem müziklerine de çok şey borçlu.

Corelli: Adım John Corelli, Bölge Savcı Yardımcısıyım. Konuştuklarımızın kaydedileceğini size haber vermek durumundayım. Bu Komiser Talcott.
Komiser Talcott: Memnun oldum.
Corelli: Ve bu da Teğmen Walker.
Komiser Talcott: Merhaba.
Komiser Talcott: Kahve ister misiniz?
Catherine Tramell: Hayır, teşekkürler.
Corelli: Avukatınız da gelecek mi?
Nick: Hakkını kullanmak istemedi.
Catherine Tramell: Kaçırdığım bir şey mi var?
Nick: Yalnız geleceğinizi söylemiştim.
Komiser Talcott: Hakkınızı neden kullanmadınız?
Catherine Tramell: Onlara ne söyledin?
Nick: Saklanmak istemeyeceğinizi.
Catherine Tramell: Saklayacak bir şeyim yok.
Corelli: Bu binada sigara içmek yasaktır Bayan Tramell.
Catherine Tramell: Beni sigara içmekten mi tutuklayacaksınız?
Corelli: Bay Boz'la ne tür bir ilişkiniz vardı?
Catherine Tramell: Onunla bir buçuk yıl kadar yattım. Hoşuma gidiyordu. Deneylerden korkmuyordu. Böyle erkeklerden hoşlanırım. Bana zevk verirler. Bana çok zevk verirdi.
Corelli: Onunla herhangi bir sadomazoşist ilişkiniz oldu mu?
Catherine Tramell: Tam olarak aklınızda ne var Bay Corelli?
Corelli: Onu hiç bağladınız mı?
Catherine Tramell: Hayır.
Nick: Onu hiç bağlamadınız mı?
Catherine Tramell: Hayır. Johnny ellerini kullanmayı severdi. Ellerden ve parmaklardan hoşlanırım.
Komiser Talcott: Kitabınızda beyaz ve ipek bir eşarptan bahsediyorsunuz.
Catherine Tramell: Beyaz ipekleri severim. Çok kullanışlıdırlar.
Nick: Ellerini kullanmalarından hoşlandığınızı söylediniz, öyle değil mi?
Catherine Tramell: Bunu sadece Johnny için söyledim. Benim kurallarım yoktur Nick. Olayı akışına bırakırım.
Corelli: Bay Boz'u öldürdünüz mü?
Catherine Tramell: Sizce birini, kitabımda anlattığım gibi öldürür müydüm? Bu, katil olduğumu ilan etmem demektir. Ben aptal değilim.

Komiser Talcott: Aptal olmadığınızı biliyoruz.
Nick: Kitap size avantaj sağlıyor.
Catherine Tramell: Evet, öyle değil mi? Ama cevabım hayır. Onu öldürmedim.
Gus: Uyuşturucu kullanır mısınız?
Catherine Tramell: Bazen.
Corelli: Bay Boz'layken kullandınız mı?
Catherine Tramell: Elbette.
Gus: Ne tür uyuşturucu?
Catherine Tramell: Kokain. Hiç kokain kullanıp yattın mı Nick? Güzeldir.
Nick: Oyun oynamayı seviyorsunuz.
Catherine Tramell: Psikoloji eğitimi aldım. Oyunlar eğlencelidir.
Nick: Ya boks? O da oyun, o da eğlenceli midir?
Komiser Talcott: Bence bunun konumuzla ilgisi yok.
Catherine Tramell: Manny ölene kadar eğlenceliydi.
Nick: Öldüğünde ne hissettiniz?
Catherine Tramell: Onu seviyordum. Üzüldüm.
Nick: Ya Johnny Boz öldüğünde ne hissettiniz?
Catherine Tramell: Birinin kitabımı okuyup bir oyun oynamak istediğini düşündüm.
Nick: Üzülmediniz mi?
Catherine Tramell: Hayır.
Nick: Çünkü onu sevmiyordunuz.
Catherine Tramell: Bu doğru.
Nick: Onunla sadece yatıyordunuz.
Catherine Tramell: O zevki hala yakalıyorum. Evliyken hiç başka biriyle yatmadın mı Nick?
Komiser Talcott: Evli olduğunu nereden bildiniz?
Catherine Tramell: Tahmin ettim. Ne var bunda? Sigara ister misin Nick?
Corelli: Birbirinizi tanıyor musunuz?
Nick: Hayır.
Catherine Tramell: Hayır.
Komiser Talcott: Bay Boz'la nasıl tanıştınız?
Catherine Tramell: Kitapta bir karakter gerekliydi. Kulübüne gittim, onu ayarttım ve onunla yattım.
Komiser Talcott: Ona karşı bir şey hissetmediniz mi? Onunla yalnız kitabınız için mi yattınız?
Catherine Tramell: Başlangıçta. Sonra yaptıklarını sevmeye başladım.
Gus: Bu oldukça acımasız değil mi?
Catherine Tramell: Ben bir yazarım. İnsanları yazılarım için kullanırım. Bunu herkes bilsin. Yalan makinesine bağlanmamı ister misiniz?

ERKEKLERİN KALBİ ESQUIRE'DA ATIYOR

MART SAYISI BAYİLERDE

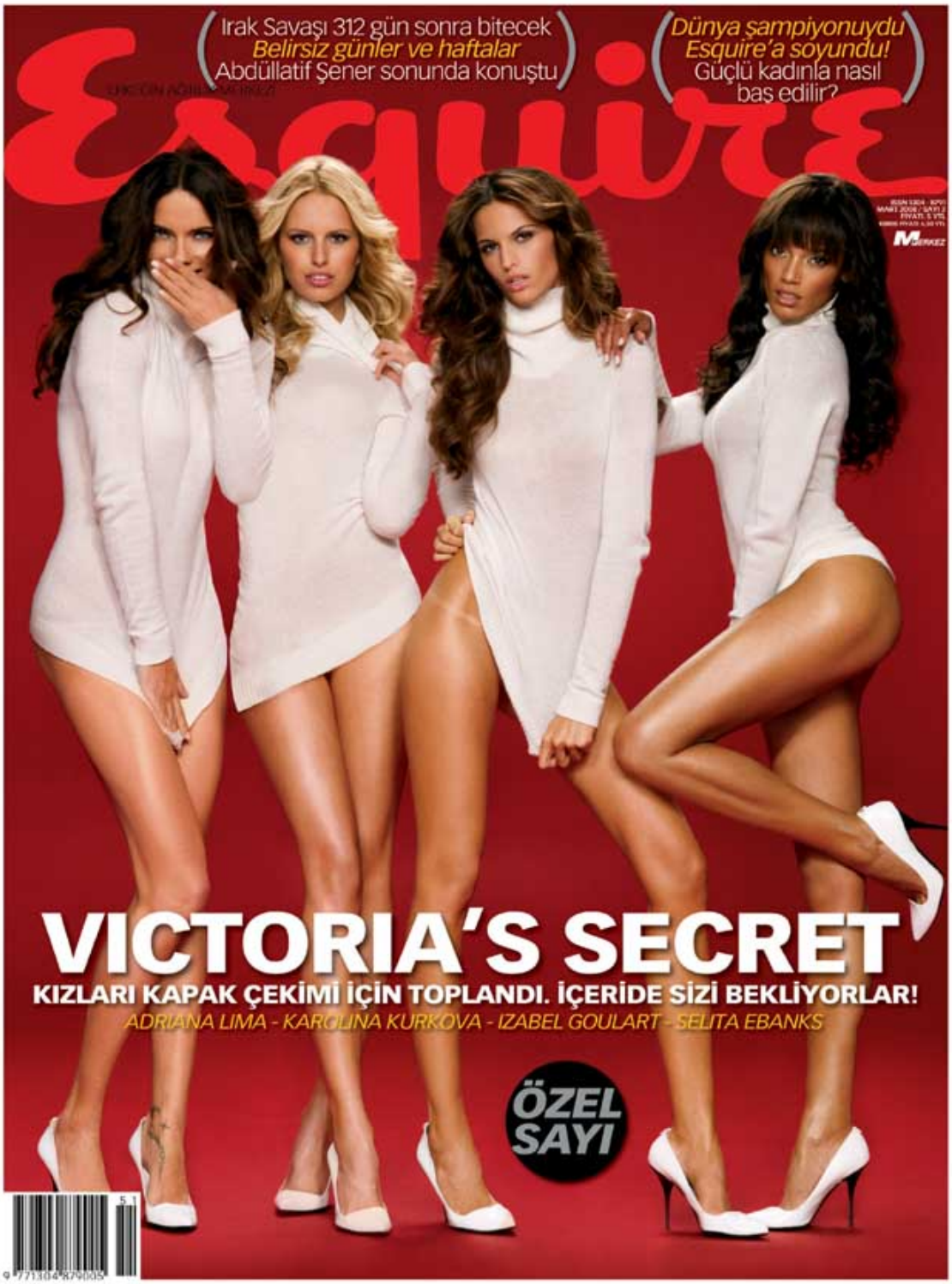

Sinema Çıkışı

Hakan Boyav

Geçen yıl rol aldığı "Barda"nın ardından bu ay gösterime girecek "Hayattan Korkma"da izleme fırsatı bulacağımız usta aktörle bu filmi ve favori filmlerinden "İyi, Kötü, Çirkin"i konuştuk.

MURAT EMİR EREN

Sinemasal başarısı haricinde, Leone klasiği "İyi, Kötü, Çirkin"i bu kadar sevmenizin kişisel bir sebebi var mıdır?

Hiç seyretmediysem otuz kere seyretmişimdir. Elimde olsa bütün ödülleri o filme verebilirim. Tebrik ediyorum o kadroyu (Gülüyor)... Sanat bir şey söylemek, kendini bir fikirle ortaya koymaktır. Bununla birlikte devreye felsefe girer. "İyi, Kötü, Çirkin" de başından sonuna kadar son derece varoluşçu bir filmdir. Varoluşçuluğu savunan bir filmdir. Kaderimizi biz belirleriz fikrinden tutun, bir kahramanın bir anda bir korkak, bir korkağın da hayatın bir noktasında bir kahraman olabileceğine kadar türlü önermeler vardır filmde. Filmdeki, iyi ve kötünün sınırları nereye kadardır, kötülük kavramı nerede başlar nerede biter gibi sorular, hep varoluşçuluğun sorularıdır. Mesela kötü olarak görebileceğimiz karakterler, savaşın ortasında, devletin insanlara yaptığı kötülüklerin yanında melek gibi kalırlar. Bize gittikçe sevimli gelirler. Anlarız ki en büyük kötü düzendir, devlettir. Kim iyi kim kötüdür, kim hangi saate kadar iyidir hangi saate kadar kötüdür bunu bilemeyiz...

İzlediğiniz filmleri ya da okuduğunuz senaryoları değerlendirirken felsefeyi ön plana koyuyorsunuz o halde?

Evet felsefi bir yaklaşım arıyorum. Yapılan işin bir şeyler söylemesi gerektiğini, ne söylediğini de tartıp biçerek söylemesi gerektiğini düşünüyorum. Yani bir iş yapıyoruz ve "Burada ne diyoruz şimdi" diye soruyoruz. Bunun cevabı, önce senaristin-yazarın, sonra yönetmenin, yapımcının, oyuncunun yorumlarıyla birlikte gelir. Oyunculuk bu açıdan zor bir iştir. Önce senarist bir metin yazar kendi bakışını ortaya koyar, sonra onun üzerinden yapımcı bir geçer ya da kendisine göre bir metin seçer ona inanır, daha sonra yönetmen metnin üzerine yorumlarını ekler. En son sıra oyuncuya gelir ve tüm bu yorumların çizdiği sınırlar dahilinde kendi bireysel yaratıcılığınızı ortaya koyarak işinizi yaparsınız. Kolektif sanatlar bu açıdan her aşamasında zordur. Bireysel sanat alanlarında daha özgür olabilirsiniz tabii.

Bireysel sanatlarla nasıl bir ilişkiniz var?

Uzun zamandır karikatür çiziyorum. O konuda bayağı bir iddialıyım. Üstelik ödüller de kazandım. Abdi İpekçi Ödülü aldım, Yunus Nadi ödülü aldım. Haliyle çok da çizgi roman okurum. Belki de bu nedenledir ki western izlemeyi seviyorum. "Batman" gibi "Dick Tracy" gibi filmleri de seviyorum. Ha "Barda" ne alaka diyeceksiniz... Öylesine bir hayal aleminden, "Barda" gibi sert bir gerçekliğe dönmeyi de seviyorum. Yeter ki, içi iyi doldurulmuş olsun...

"İyi, Kötü, Çirkin"deki karakterlerden hangisini canlandırmak isterdiniz?

Eli Wallach'ın canlandırdığı Çirkin'i oynamak isterdim ama yapımcılar bana kesin kötüyü oynatırlardı. Fakat Çirkin'i Eli Wallach o kadar muhteşem oynamış ki, ben de bir oynayıp ondan ağzımın payını almak isterdim.

Filmi ilk nerede ve ne şartlarda izlemiştiniz?

Seneler evvel İzmir'de bir açık hava sinemasında seyrettim. Tam tarihini hatırlamıyorum, zira 44 yaşındayım ve üzerinden epey zaman geçti. Ama perdede izleme şansım oldu...

Sergio Leone'nin daha sonra çektiği filmleri takip ettiniz mi?

Tabii ki. Son derece önemli bir dönem yönetmeni, çok iyi bir filozof, çok da iyi bir oyuncu koçu olduğunu düşünüyorum.

"Hayattan Korkma"dan bahsedelim biraz. Nasıl bir film? Siz kadroya nasıl katıldınız?

Berrin Dağçınar'ın yönettiği ve 24 Kare'nin yapımcılığını üstlendiği bir film "Hayattan Korkma". Zannediyorum beni "Hırsız Polis" dizisindeki rolüm vesilesiyle tanıyıp kadroya almak istediler. Senaryoyu okudum ve sevdim. Senaryoyu okurken biraz da, oynayacağım karakterin bir önceki rolümden yani son derece sert bir film olan "Barda"daki jiletçi Patlak rolünden farklı olmasına dikkat ettim. Hem senaryoyu sevdiğimden hem de iyi bir karakter olmasından ötürü kabul etmeye karar verdim. Üstelik çeşitli rolleri de oynayabileceğimi göstermek için bu gibi tercihler yapmam gerektiğini düşündüm. Temiz bir aile filmi "Hayattan Korkma". Sıcak, büyük iddialarla ortaya çıkmayan, ama Türk insanının seveceği şeyleri de içinde barındıran bir film.

Biraz da bu filmdeki rolünüzü anlatır mısınız?

Film bir Anadolu kasabasında yaşayıp giden üç ailenin öyküsünü anlatıyor. Mandıracılık yapan Talat, tavuk yetiştiren Bedrettin ve fırıncı Rıfkı'nın öyküsünü... Talat'ın çocuğunun hastalanması ile hayatları bir anda değişiyor. Para bulup onu tedavi ettirebilmeleri için karakterlerinden mi ödün verecekler, etiği mi terk edecekler, mucize mi olacak? Ne olacağını, nasıl bir değişim göstereceklerini anlatıyor film. Benim karakterimse tavukçuluk yapan Bedrettin. Bir kız çocuğu var ama aslında her zaman bir oğlu olmasını istemiş. O nedenle Talat'ın oğlunu kendi oğlu gibi seven, taşra komünisti bir adam. Çocuk hastalanınca da meseleyi en çok dert edinenlerden biri o oluyor.

Favori filmler
"İyi, Kötü, Çirkin", "Üçüncü Türle Yakın İlişkiler", "Dönüş Yok", "Mad Max 2", "Hababam Sınıfı", "Cesur Yürek", "Arkadaş", "Blues Brothers", "Küçük Korku Dükkanı", Serdar Akar'ın "-de"li "-da"lı filmleri.

Favori yönetmenler
Sergio Leone, Sam Peckinpah, Steven Spielberg, Luc Besson, Yavuz Turgul, Serdar Akar.

Favori oyuncular
Clint Eastwood, Lee Marvin, Eli Wallach, Jack Nicholson, Anthony Hopkins, Jean Reno, Uğur Yücel, Uğur Polat, Angelina Jolie.

Çalışmak istediğiniz yönetmenler
Luc Besson, Serdar Akar, Yavuz Turgul, Uğur Yücel.

Yanında çıktığınız film
Çok fazla (Çünkü beğenmediğim filmden çıkmaz da içeride kalırsam kendim başarısız olmuş kadar üzülüyorum).

Mutlak yoksulluk sınırındaki
1.5 milyar kişinin
%70'ini kadınlar oluşturuyor.
NE EŞİTLİK AMA!

WORKS

8 Mart Dünya lar Günü. Ne mutlu bize!

–"Açık Radyo."
94.9

www.peugeot.com.tr

YENİ 207 OUTDOOR...
AİLE BOYU MACERA!

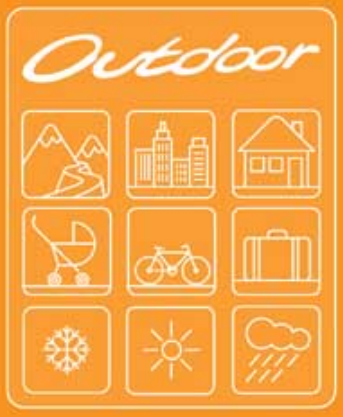

Birini seçmek her zaman diğerinden vazgeçmek değildir.

Sadece kent içinde değil, kent dışında da... Ailenizle, dostlarınızla ya da tek başınıza... Hem kentin kaosunda hem de kent dışındaki zorlu yol koşullarında... 20 mm artırılmış zemin yüksekliği, geniş iç hacmi ve yüksek gövde yapısıyla...Tek hareketle katlanabilen arka koltukları ve tam düz bagaj tabanıyla... Güçlü ve tutumlu 1.6 HDi 90 hp motoruyla... 207 Outdoor size hayatınızın her anında keyif verecek gücün, konforun ve tasarımın ta kendisi.

207

OTOMOBİL HER ZAMAN BÖYLE KEYİF VERMELİ.

PEUGEOT

PEUGEOT TAVSİYE EDER TOTAL Peugeot Müşteri İlişkileri (0216) 579 94 44 PEUGEOT ASSISTANCE (0212) 292 26 26 PEUGEOT FİNANS

Türkiye'de sunulacak olan Peugeot 207 Outdoor model aracın görsel özellikleri fotoğraftaki araçtan farklılık gösterebilir.